

pag 2 Verklaringen van het partijbestuur over Suriname en Borssele.
 Samenstelling van het nieuwe dagelijks bestuur.
 De agenda.
 Resultaten eerste discussieronde nieuwe statuten.

pag 3 De verkiezingen voor provinciale staten.

pag 4 Zwarte vrouwen - witte vrouwen; verslag EENVOUDIG-APART.

pag 5 Scholingsactiviteiten.
 Berichten Groen Progressief Akkoord.

pag 6 en 7 Verslag sociaal-economisch actieberaad CPN

DOCUMENTATIECENTRUM
 NEDERLANDSE POLITIEKE
 PARTIJEN

naar de stembus op 18 maart

De betekenis van het provinciaal bestuur neemt nog steeds toe. Steeds vaker krijgen bevolking, belangenorganisaties en gemeenten te maken met de provincie.

Enerzijds zijn provincies zich in de afgelopen jaren met tal van vraagstukken actief gaan bemoeien, anderzijds zijn de provincies allerlei taken opgedragen door de rijksoverheid.

Het meest recente voorbeeld hiervan is het ouderenbeleid, wat van het ministerie van WVC is overgegaan naar de 12 provincies en de 4 grote steden. Uiteraard deed het kabinet-Lubbers-I dit met te weinig financiële middelen, met alle gevolgen van dien.

een dam opwerpen

Verkiezingen voor provinciale staten hebben over het algemeen een landelijk karakter. Dingen die in de landelijke politiek aan de orde zijn spelen een grote rol, evenals landelijke politici. Meestal worden statenverkiezingen beschouwd als een landelijke graadmeter, als een oordeel over de politiek van de op dat moment aan de macht zijnde regering.

De verkiezingen op 18 maart zullen in versterkte mate een landelijk karakter hebben. De trend hiertoe, ook al duidelijk

aanwezig bij de gemeenteraadsverkiezingen vorig jaar, zal doorgaan. De verkiezingen op 18 maart zijn de eerste, na de Tweede Kamer-verkiezingen in mei vorig jaar.

Daarom kunnen en moeten ze benut worden om een dam op te werpen tegen het afbraakbeleid van het kabinet-Lubbers-II.

Voor de CPN hebben de komende statenverkiezingen een extra betekenis. Al die mensen die na de Kamerverkiezingen spijt hadden van hun stem op de PvdA, moeten worden opgeroepen weer CPN te stemmen of op de gezamenlijke lijsten, waar de CPN aan deelneemt.

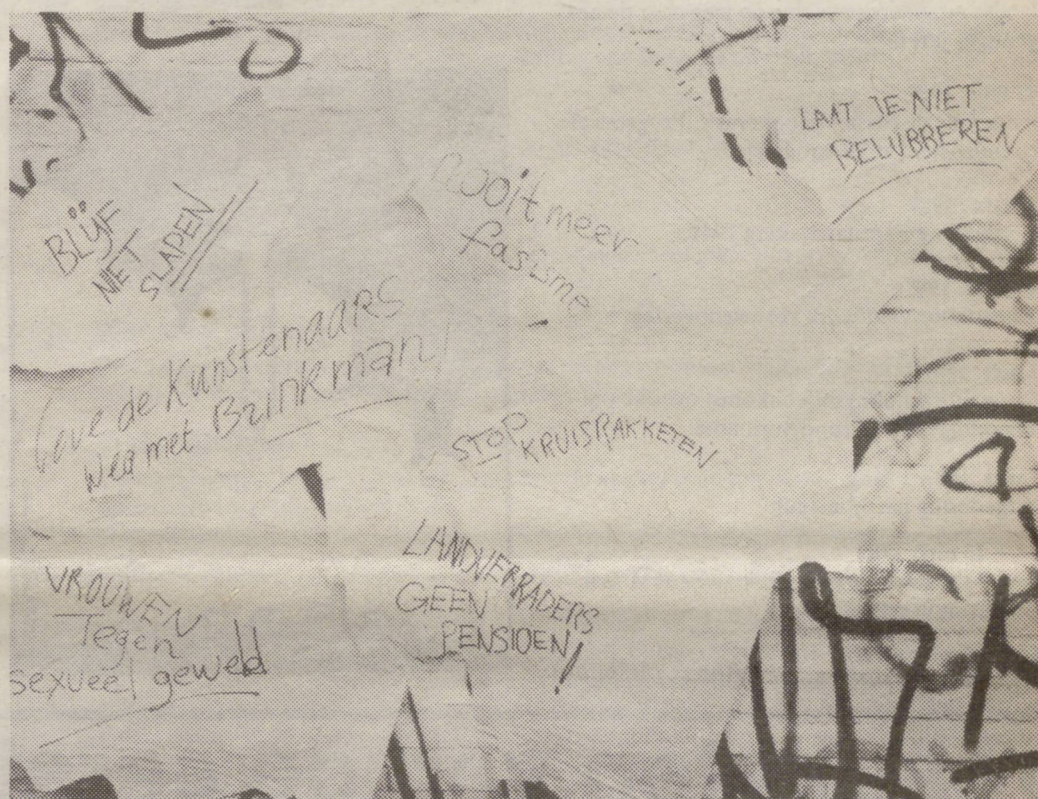
een dubbele stem

Direkt na hun aantreden kiezen de nieuwe Provinciale Staten een nieuwe Eerste Kamer. Ook hier in ligt de mogelijkheid een dam op te werpen tegen het afbraakbeleid van Lubbers-II. Voor de CPN is haar positie in de Eerste Kamer dé inzet en van groot belang.

Het is dan ook zaak, dat de partij, afdelingen en distrikten, dat CPN-leden in de komende weken voluit gaan in de campagnes voor de verkiezingen op 18 maart a.s.

SIEM VAN DER HELM

statenverkiezingen van meer dan provinciaal belang

actieberaad cpn: 'tijd rijp voor initiatieven'

Communisten leggen zich niet neer bij de bewering dat matiging en bezuinigingen onvermijdelijk zijn. Integendeel, zij menen dat inkomen, werk en voorzieningen voorop gesteld moeten worden. Aan die strijd zullen communisten de komende weken en maanden hun krachten wijden.

Dit is besloten op het landelijk actieberaad van de CPN, dat op 10 januari jl. in Amsterdam werd gehouden. Zo'n honderdtal vertegenwoordigers van districten, afdelingen en bedrijfstgroepen onderstreepten vanuit uiteenlopende ervaringen de conclusie van Frank Biesboer — die namens het partijbestuur het actieberaad opende — dat zo'n aanpak dringend geboden is.

Op tal van plaatsen tekent zich onvrede met de gang van zaken af. Onder de ambtenaren, in de havens groeit de spanning. Bij het onderwijs, in de gezondheidszorg en het welzijnswerk overleggen mensen hoe de dreigende afbraak te weerstaan. De tijd is rijp voor initiatieven tot eensgezinde actie, tot krachtenbundeling en onderlinge solidariteit.

afspraken

Aan het slot van het actieberaad konden concrete afspraken worden gemaakt. Hieronder de voornaamste:

* De CPN besluit tot nieuwe initiatieven in de strijd tegen de aantasting van het sociale zekerheidsstelsel. De uitkeringen moeten niet omlaag maar omhoog, aldus het actieberaad.

Mogelijkheden zijn:

— raadsfracties en adviesbureaus kunnen bij de gemeentebesturen optreden voor een grondige informatie aan de uitkeringsgerechtigden over hun situatie en over mogelijkheden voor extra bijstand.

— tegengaan dat uitkeringsgerechtigden achtervolgd worden met sociale rechercheurs.

— het leggen van contacten tussen kameraden op dit actieterrein voor het uitwisselen van ervaringen.

— het beleggen van een landelijke scholingsdag over de stelselherziening, voor partijgenoten betrokken bij de acties van uitkeringsgerechtigden, bij advieswerk en bij raads- en statenfracties, liefst nog in februari. De eerste ervaringen van uitkeringsgerechtigden met de stelselwijziging kunnen daar besproken worden.

'stop eigen risico'

* Het actieberaad besloot voorts tot ondersteuning van de actie tegen de invoering van een eigen risico op verschillende gebieden van de gezondheidszorg.

* Afspraken werden ook gemaakt over ondersteuning van de acties in de bejaardenzorg tegen de gevolgen van het afbraakbeleid van het kabinet-Lubbers. Concrete initiatieven daarvoor werden ontwikkeld in Amsterdam.

acties op bedrijven

* Een vierde afspraak betrof het verzekeren van zo'n groot mogelijke solidariteit met de op handen zijnde acties op de bedrijven en dan in het bijzonder:

— met het verzet dat zich ontplooit onder het overheidspersoneel en bij de trendvolgers voor loonsverhoging en verbetering van hun werkgelegenheid.

— met de beweging voor behoud van werk en koopkrachtverbetering onder de Rotterdamse en Amsterdamse havenarbeiders.

* Van verschillende kanten kwamen voorstellen voor versterking van contacten tussen communisten, werkzaam bij hetzelfde bedrijf, kantoor of instelling of in dezelfde bedrijfstak of sector. Partijgenoten in Amsterdam en partijgenoten werkzaam bij de PTT maakten concrete afspraken.

* Tenslotte werden besluiten genomen, over het uitdragen van onze opvattingen en argumenten:

— er komt materiaal over onze alternatieven op sociaal-economisch gebied. Dat zal ook een rol

kunnen spelen in de propaganda voor de komende verkiezingen.

— er wordt een manifest voorbereid met het antwoord van de partij op de aantasting van de sociale zekerheid, gericht op verhoging van de uitkeringen.

(Zie voor een verslag van inleidingen en discussies elders in deze ledenkrant).

herdenkt de februaristaking

De Februaristaking van 1941 was en blijft een historische daad van verzet tegen onderdrukking en voor vrijheid.

Op woensdag 25 februari 1987 zal de Dokwerker weer het verzamelpunt zijn van allen die voor gerechtigheid en vrede zijn en die zich van hun eigen verantwoordelijkheid bewust zijn.

Wij roepen een ieder op om deel te nemen aan de herdenking van de Februaristaking 1941 op het Jonas Daniël Meyerplein in Amsterdam.

Het défilé bij de Dokwerker zal 's middags om vijf uur worden geopend.

partijbestuur kiest nieuw dagelijks bestuur

Op haar zitting van 31 januari 1987, heeft het partijbestuur een nieuw dagelijks bestuur gekozen, bestaande uit:
Jan Berghuis,
Frank Biesboer,
Fenna Bolding,
Jan de Boo,
Ina Brouwer,
Truus Divendal,
Marius Ernsting (vice-voorzitter),
Siem van der Helm (secretaris),
Elli Izeboud (voorzitter),
Geert Lameris,
Leo Molenaar,
Robert Schurink,
Boe Thio (penningmeester),
Mirian Zimmerman.

agenda

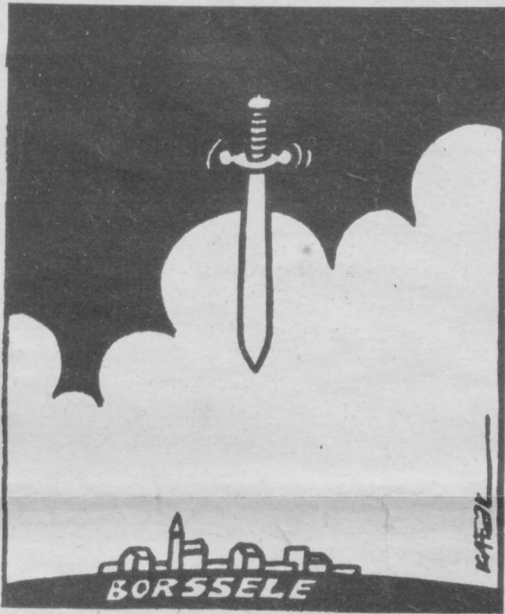
- 13 febr. 1987**
distriktenoverleg - landelijke start campagne Provinciale Statenverkiezingen.
- 14 febr. 1987**
landelijke scholingsbijeenkomst „De Nederlandse arbeidersbeweging op weg naar de negentiger jaren.”
- 21 febr. 1987**
landelijke discussiebijeenkomst „Progressief cultuurbeleid en de provincie”.
- 25 febr. 1987**
Herdenking Februaristaking 1941.
- 27 febr. 1987**
Bijeenkomst landelijk vrouwenoverleg.
- 1 mrt. 1987**
landelijke scholingsbijeenkomst over de ontwikkelingen in en rond Suriname.
- 1 mrt. 1987**
vergadering partijbestuur
- 14 + 15 mrt. 1987**
landelijk scholingsweekeinde over de verzorgingsstaat in crisis.
- 13 + 14 + 15 mrt '87**
bijeenkomst van het landelijk flikkeroverleg.

Verklaring partijbestuur over kerncentrale Borssele

Het partijbestuur van de CPN is verontrust over de manier waarop de regering meent om te kunnen springen met de risico's van kernenergie. Terwijl er alle reden is voor grote zorg over de kerncentrale in Borssele blijkt een rapport dat is uitgebracht naar aanleiding van de ramp in Tsjernobyl negeert de regering dat en maakt er geen probleem van de centrale binnenkort weer in bedrijf te stellen.

Kennelijk is het voorbijgaan aan argumenten en het negeren van feiten een vaste gedragslijn geworden bij het doorzetten van de kernenergiepolitiek van de regering.

De CPN wenst zich daarbij niet neer te leggen en zal met name in de provincies die via de provinciale energiebedrijven invloed kunnen uitoefenen opnieuw de onverantwoordelijke energiepolitiek van de regering aan de orde stellen. Zij roept op tot deelname aan de massa-akties in april ter gelegenheid van het feit dat een jaar geleden de ramp in Tsjernobyl plaatsvond en zal ook organisatorisch bijdragen aan het welslagen van die acties.

verklaring partijbestuur cpn over de situatie in suriname

stop geweldspiraal
De berichten die dagelijks uit Suriname binnenstromen schetsen een schokkend beeld van de gevolgen van de geweldspiraal: een grote stroom vluchtelingen, doden onder de burgerbevolking en, in geheel Suriname, een drastische verslechtering van de economische situatie met consequenties voor de dagelijkse levensomstandigheden van de mensen. Het regiem van Bouterse heeft zich na de decembermoorden slechts met een steeds omvattender repressie staande weten te houden. Hierdoor heeft het meer en meer steun onder de bevolking verloren. Met wild om zich heen slaand geweld worden de gewapende acties van de groep-Brunswijk beantwoord. Echter, de methoden, het inzetten van huurlingen en de schimmige steun op de achtergrond maken de groep Brunswijk voor de Surinaamse bevolking niet tot een alternatief. De ingezette geweldspiraal komt het Surinaamse volk niet ten goede. De bevolking is er juist het eerste slachtoffer van, getuige de doden en getuige de naar Frans-Guyana vluchtende bosnegers en indianen.

geen interventie-avonturen
In deze situatie wordt internationaal de druk opgevoerd en een spel gespeeld dat grote risico's in zich draagt. De door vele schandalen geteisterde Amerikaanse regering haalt het spookbeeld van Libysche inmenging uit de kast. De zeer rechtse persmagnaat Hersand laat zijn kranten in Frans Guyana agressieve taal uitslaan. Ook in Nederland gaan sommigen zich daaraan te buiten en staan er velen te dringen om machtsposities in te nemen. Er staat dan ook veel op het spel. Bijna 2 miljard gulden van de bij de onafhankelijkheid van Suriname vastgelegde gelden en verder de opbrengsten van de grondstoffen. Voorkomen moet worden dat achter de schermen zij die verbonden zijn met de oude koloniale politiek of in dienst staan van imperialistische belangen zich van een persoonlijk aandeel gaan verzekeren. Zoals de ontwikkelingsgelden een ereschuld aan de Surinaamse bevolking zijn; zo dienen de opbrengsten van de grondstoffen slechts het volk ten goede te komen. Officieel richt het Nederlandse beleid zich op herstel van de democratie en niet inmenging.

Gezien optreden en uitspraken moet gevraagd worden of niet ook een onofficieel beleid wordt gevoerd. Het pleidooi van het PvdA Tweede Kamerlid Knol voor wapenzendingen naar de groep Brunswijk in in deze context verbijsterend. Hanteert men in Haagse kring ook een militair scenario? Hoeveel onschuldige slachtoffers zouden daar niet bij vallen? De communisten menen dat de voorstanders van wapengekletter en neo-koloniale avonturen geen enkele kans mogen krijgen. De CPN eist daarom van de Nederlandse regering een volstrekt helder en consistent beleid waarbij wapenzendingen, militaire steun en interventieopgaven van wie dan ook ten scherpste veroordeeld en bestreden worden.

voor humanitaire hulp
De nood onder de Surinaamse bevolking is groot en neemt met de dag toe. Het ontbreekt in toenemende mate aan goede medische hulp, noodzakelijke medicijnen ontbreken en ook de voedselbevoorrading komt in problemen. Voor deze situatie is dringend meer aandacht nodig: De CPN dringt er daarom met klem op aan dat de humanitaire hulp aan het Surinaamse volk wordt voortgezet en uitgebreid. De eigen particuliere en internationaal erkende organisaties kunnen daarbij een rol spelen.

voor herstel democratische rechten
De solidariteit van de CPN richt zich op Surinaamse progressieve, democratische en anti-raciale krachten die optreden voor een werkelijk onafhankelijke en democratische ontwikkeling. Hierin moeten de nationale en progressieve krachten de hun toekomstige positie kunnen innemen. De CPN eist daarom het herstel van de democratische rechten; de vrijheid van organisatie, meningsuiting en drukpers zijn daarbij van onmiddellijk belang. Het Surinaamse volk moet zijn eigen politieke weg gestalte kunnen geven!

Partijbestuur Communistische Partij van Nederland. Amsterdam, 20 december 1986.

resultaten van de eerste diskussieronde nieuwe statuten

hoofdpunten
1. Beroepsrecht van leden.
Er is grote overeenstemming over de noodzaak van een beroepsrecht voor individuele leden. Om misverstanden te voorkomen: dit beroepsrecht betreft alleen het kunnen uitoefenen van de democratische rechten. Het gaat dus niet om politieke meningsverschillen. De voorkeur gaat uit naar een regeling via gekozen besturen (mogelijkheid:a:). Het lijkt overdreven bureaucratisch om een aparte structuur in het leven te roepen, die (waarschijnlijk) slechts zelden werk te doen zal hebben. Wel wordt erop aangedrongen, dat besturen in voorkomende gevallen een (zo onafhankelijk mogelijke) commissie aanwijzen. Als hoogste beroepsinstantie is een onafhankelijke beroepscommissie gewenst. Deze commissie wordt gekozen door het congres.

colofon

Donateurs ontvangen het blad per post (donaties op giro 511002 t.n.v. Alg. Penm. CPN).

EINDREDAKTIE: Siem van der Helm.

Redactiesecretariaat:
Hoogte Kadijk 145,
1018 BH Amsterdam,
tel. 020-239705 (tst. 10)

Druk: Dijkman & Co.

Het volgende nummer verschijnt 6 maart 1987.
Copy inleveren voor 23 februari.

De samenstelling van de onafhankelijke commissie (bijvoorbeeld een minimum aantal niet-partijbestuursleden) zal in het huishoudelijk reglement geregeld moeten worden.

aanbeveling:
* Beroepsrecht via gekozen besturen met als hoogste orgaan een door het congres te kiezen onafhankelijke beroepscommissie.

2. openbaarheid
Het streven naar maximale openbaarheid binnen de partij en naar buiten toe wordt door iedereen ondersteund. Enige terughoudendheid bestaat ten aanzien van: de bespreking van personen, financiën en in sommige gevallen strategische kwesties. T.a.v. besturen is gekozen voor het begrip „toegankelijk” omdat het prakties onmogelijk is om alle vergaderingen algemeen bekend te maken.

aanbevelingen
* De zittingen van het partijbestuur, distrikts- en afdelingsbesturen zijn toegankelijk voor leden. Incidenteel per agendapunt kunnen deze besturen hun vergadering besloten verklaren bij meerderheid van stemmen.
* Konferenties en congressen zijn openbaar (tenzij het gaat over personen). Het huishoudelijk gedeelte kan door konferentie of congres (op voorstel van distriktsbestuur respectievelijk partijbestuur en presidium) bij meerderheid van stemmen besloten worden verklaard.
* Het afdelingsbestuur besluit over de openbaarheid van de ledenvergadering tenzij de aanwezige leden in meerderheid besluiten tot het tegendeel.

3. 3. Tussentijdse raadpleging en controle.
Onderscheid wordt gemaakt tussen „raadpleging” en „controle”. Raadpleging van de partij door het partijbestuur is eigenlijk een continue proces. Dit kan vorm krijgen door het distriktenoverleg en themakonferenties, een en ander uit te werken in het huishoudelijk reglement. In de discussiebijdragen wordt hier en daar op aangedrongen om naast distriktsbesturen ook afdelingen (besturen) bij deze raadpleging te betrekken. Voor themakonferenties is dit inderdaad wenselijk en mogelijk; voor distriktenoverleggen is het echter ondoenlijk om het partijbestuur te verplichten ook afdelingsbesturen uit te nodigen (in verband met aankondiging, spoedeisende karakter, reiskosten).

Tussentijdse controle op het partijbestuur moet volgens de meeste reacties wel mogelijk zijn maar de vraag is of een partijraad/distriktenraad daarvoor nodig is. Een dergelijke raad is een extra bestuurslaag die bureaucratisering in de hand werkt. In „noodgevallen” moet het partijbestuur echter wel ter verantwoording kunnen worden geroepen. Een mogelijkheid hiertoe is het houden van een vervroegd congres. In de huidige situatie kan alleen het partijbestuur een congres bijeenroepen. Er is behoefte aan een regeling waarin x% van de afdelingen cq de distrikten hiertoe ook de bevoegdheid krijgen. Deze x% moet dan een ruim deel van de leden vertegenwoordigen. Ten aanzien van de tussentijdse controle op de financiën zijn weinig reacties gegeven, behalve dan een onderschrijven van het belang hiervan. De

werkgroep statuten stelt voor, een jaarlijkse financiële konferentie te houden die door het congres gemandateerd is (dat wil zeggen het congres bepaalt het onderwerp van besluitvorming). Aan deze konferentie wordt deelgenomen door partijleden die door hun distriktsbesturen zijn gedelegeerd.

aanbevelingen
* Raadpleging en overleg middels distriktenoverleg en themakonferenties (uitwerken in huishoudelijk reglement).
* Geen partijraad/distriktsraad.
* Afdelingen cq distrikten die samen een nader te bepalen percentage vertegenwoordigen kunnen het partijbestuur opleggen een congres bijeen te roepen, bijvoorbeeld door middel van distriktskonferenties.
* Financiële controle middels een jaarlijkse konferentie met mandaat van het congres.

4. Positie van afdelingen en distrikten.
Het lijkt niet wenselijk (en niet uitvoerbaar!) om als het gaat om politieke kwesties in de statuten een bevoegdheid tot ingrijpen te regelen van hogere- in lagere bestuursorganen. Wel zou het partijbestuur in moeten kunnen grijpen als afdelingen cq distrikten zich niet aan de statuten en/of huishoudelijk reglement houden, (eventueel na uitspraak van de beroepscommissie).

aanbevelingen
* Als taak van het partijbestuur opnemen, het bewaken van de naleving van statuten en huishoudelijk reglement.

de cpn in provinciale staten

In alle provincies, met uitzondering van Drente, zijn door de CPN kandidatenlijsten ingediend. In 4 provincies is dat samen met PPR en PSP gebeurd, in 5 provincies samen met de PSP en in twee provincies heeft de CPN een eigen lijst ingediend. Hieronder een overzicht.

Provincie	deelname	eerste CPN-kandidaat
Friesland	Progressief Friesland CPN-PPR-PSP	Sara Hofman (3)
Groningen	CPN	Geert Lameris (1)
Overijssel	PSP-CPN	Henny Willems (2)
Gelderland	Links Gelderland PSP-PPR-CPN	Irene Maat (3)
Utrecht	PSP-CPN	Hans Zuidema (2)
Flevoland	CPN-PSP	Fenna Bolding (1)
Noord-Holland	CPN	Marius Ernsting (1)
Zuid-Holland	PSP-CPN-PPR	Siem van der Helm (3)
Zeeland	Links samenwerking PSP-CPN	Adrie van 't Westeinde (2)
Noord-Brabant	PPR-PSP-CPN	Paul Elbers (3)
Limburg	Links Brabant PSP-CPN	John Geelen (2)

steun het verkiezingsfonds van de cpn

Op 18 maart 1987 worden de verkiezingen voor de Provinciale Staten gehouden. In samenwerkingsverbanden of zelfstandig doet de CPN mee aan deze verkiezingen.

De uitslag van deze verkiezingen bepalen tevens de samenstelling van de Eerste Kamer.

50.000 gulden voor het verkiezingsfonds van de cpn

Verkiezingscampagnes kosten altijd veel geld, vandaar het VERKIEZINGSFONDS. Wij doen een beroep om een bijdrage in dit fonds te storten voor progressieve invloed in de provinciale besturen en een CPN-fractie in de Eerste Kamer. Folders met machtigingsformulieren zijn verkrijgbaar in de distrikten en afdelingen of op het landelijk secretariaat, afdeling financiën.

cpn-brochures

Aktueel overzicht van de bij de afdeling voorlichting en propaganda, verkrijgbare brochures.	
Titel:	Prijs
Partijprogram van de CPN / febr. '84 daarin presenteren de Nederlandse communisten hun doelstellingen, uitgangspunten en toekomstvisie.	f 7.50
Partijprogram van de CPN in kort bestek / jan. '86 Samenvatting van het partijprogram.	f 0.50
Met alle macht...! / maart '86 Verkiezingsprogram van de CPN 1986-1990.	f 1.00
Financieel-economische onderbouwing van CPN verkiezingsprogram 1986-1990 / jan. '86	f 0.50
Het aardgas is van iedereen / febr. '86 Daarin voorstellen van de CPN; achtergronden van de aardgaspolitiek, het verband met de energiepolitiek.	f 0.75
CPN gekleurd. Gelijke rechten ja, racisme nee! / maart '86 Aktie- en eisenprogram van de CPN als resultaat van een discussie in de CPN met mensen uit democratische organisaties van buitenlanders, Surinamers, Antillianen en Molukkers.	f 2.50
Met minder kan het niet / april '86 Herstel en vernieuwing sociale zekerheid. Konkrete voorstellen van de CPN.	f 1.00
Meer zeggenschap over de economie / april '86 In deze brochure een aantal konkrete voorstellen ter verbetering van de wet op de ondernemingsraden.	f 1.50
Lessen in macht / dec. '84 Het RSV-schandaal en het antwoord van de communisten.	f 1.00
Een politiek program voor arbeidstijdverkorting / juni '84 Voorstellen van de CPN tot politieke maatregelen en versnelling en sturing van arbeidstijdverkorting.	f 0.25

politieke hoofdpunten voor de provinciale campagnes.

- a) Een dam opwerpen tegen het afbraakbeleid van Lubbers II**
De provincies kunnen scherp protesteren en zonodig „burgerlijk ongehoorzaam” worden tegen het afbraakbeleid van de regering. Ook kunnen zij — hoewel de middelen beperkt zijn de afbraak „pijn” verzachten.
- b) De positie van ouderen**
Gezien het feit, dat de bevoegdheden mbt het ouderenbeleid — muv de 4 grote steden — bij de provincies ligt en door de aktualiteit, verdient dit veel aandacht.
- c) De positie van de ambtenaren**
In een periode van een botsing tussen de ambtenarenvakbonden en minister van Dijk en de aankondiging van nieuwe akties, kan er opgetreden worden voor goede loon- en arbeidsvoorwaarden voor provinciaal personeel.
- d) Bestrijding werkloosheid**
De provincies zijn de laatste jaren een aktiever economisch beleid gaan voeren — zij het in de meeste gevallen met beperkte middelen — om bedrijfssluitingen tegen te gaan en nieuwe bedrijvigheid aan te trekken en te stimuleren.
- e) Optreden voor koopkrachtherstel**
Middels hun beleid mbt provinciale tarieven en heffingen kunnen provincies op dit gebied een bijdrage leveren.
- f) Een aktief vredesbeleid**
Ook op dit gebied zijn de aktiviteiten van provincies toegenomen. Bovendien zijn hierbij in het kader van de ruimtelijke ordening militaire oefenterreinen, opslagplaat- sen e.d. aan de orde.
- g) Energiebeleid**
Provincies hebben invloed op de elektriciteitsproduktie en moeten optreden tegen de bouw van nieuwe kerncentrales en voor sluiting van Borssele en Dodewaard.
- h) Milieubeleid**
De provincies hebben belangrijke taken op het gebied van het milieu, met name de vergunningverlening en de bodemsanering.
- i) Vrouwenemancipatie**
Dit speelt met name een rol in het eigen personeelsbeleid maar ook in de ondersteuning van vrouwenorganisaties in de provincie.
- j) Kunst en cultuur**
Een belangrijk terrein waarop de provincies taken en bevoegdheden hebben en zij vooral iets kunnen doen tegen het schandalige afbraakbeleid van de regering Lubbers.
- k) Welzijnbeleid**
Op dit terrein zal het er vooral om gaan, hoe de klappen van Brinkman enigzins opgevangen kunnen worden.

progressief cultuurbeleid en de provincie

Met het oog op de Statenverkiezingen organi- seert de CPN-cultuurgroep op 21 februari 1987 een landelijke diskussiedag over progressief cul- tuurbeleid en de provincie. Bijdragen worden geleverd door: Rinus Haks, gedeputeerde in Noord-Holland, met kunstzaken in zijn porte- feuille; Herbert Boerendonk over popmuziek en meer in het algemeen de amateuristische muziekbeoefening; (spreker gevraagd) over al- lochtonencultuur; Annemarie de Cler over jeugdtheater; Sipke Huismans is gevraagd over de opheffing van de BKR en Leo Jacobs over media als cultuurdragers. De dag begint om 10.30 uur met een korte

inleiding van Marius Ernsting over taken en mogelijkheden van Provinciale Staten. Om 16.00 uur wordt de dag afgesloten door Evelien Eshuis die aan de hand van de discussie eisen zal formuleren aan provinciaal kunstbe- leid en een opdracht aan de Statenfrakties voor de komende vier jaar.

De dag heeft een manifestatief en scholend karakter.

Datum: 21 februari 1987
Plaats: Hoogte Kadijk 145, Amsterdam
Tijd: 10.30-16.00 uur (zaal open vanaf 10.00 uur).

25 uur - minder werken - meer werk / aug. '85 Middels 14 vragen en antwoorden wordt ingegaan op de noodzaak, de mogelijkheden en de problemen die volgens de CPN aan de orde zijn bij de invoering van een 25-urige werkweek.	f 0.50
CPN-antwoordnota op defensie 1984-1993 / april '84 Met deze antwoordnota wordt inhoudelijk kritiek geleverd op de hoofdlijnen van de defensienota en worden voorstellen gedaan voor een ander vrede- en veiligheidsbeleid in de komende jaren.	f 2.50
CPN en de vredesstrijd / nov. '84 Verzameling artikelen uit: „Het blijft nee” (verslag van de vredesconferen- tie CPN Den Haag), Politiek en Cultuur, partijprogram CPN en de Vredeskrant van het IKV.	f 2.50
De schuldenlast der Derde Wereld / jan. 85 Samenvatting „Hoe zit dat met die Derde Wereld schulden”, oorzaken en achtergronden van het schuldenprobleem van de Derde Wereld, hoofdstuk 2 par. 5.1, 5.6 en 6 uit het partijprogram van de CPN.	f 1.50
Standvastig in verzet, tegen onderdrukking / april '85 In deze brochure de redevoeringen van Elli Izeboud, Annie van Ommeren- Averink, Corita Homma en Joop Wolff, gehouden op een bijeenkomst van de CPN ter gelegenheid van de 40-jarige bevrijding.	f 1.00
Gelijke rechten / dec. '85 Het verslag van een landelijke studiedag van de CPN over gelijke rechten.	f 5.00
La grande barricade / maart '85 Conferentiemap van de door de CPN-cultuurgroep georganiseerde confe- rentie op 16 maart 1985.	f 5.00
Een democratische omwenteling in Zuid-Afrika / okt. '86 Informatiemap t.b.v. een door de CPN georganiseerde studiedag op 4 oktober 1986.	f 3.00
Eenvoudig Apart / dec. '86 Brochure van het CPN vrouwen-overleg over de individualisering van het belastingstelsel.	f 2.50

zwarte vrouwen — witte vrouwen

„Ik dacht dat ik als communiste niet discrimineerde. Maar toen mijn dochter met een Turkse jongen thuiskwam, had ik het er wel even moeilijk mee.”

„Wat moet ik doen, als een zwarte vrouw vóór mij in de winkel onbeschoft wordt behandeld, en ik krijg ook nog een vette knipoog van de winkelbediende?”

„Wat ik leuk vind, is dat mijn eigen vooroordelen en normen op hun kop gezet worden.”

„Als zij anders mogen zijn, dan hoef ik ook niet zo hetzelfde-als-iedereen te wezen.”

Twintig vrouwen bezochten zaterdag 24 januari de (anti-)racismedag die het CPN-vrouwenoverleg had georganiseerd.

Welk beeld heb ik van zwarte en migrantenvrouwen? Wat levert een kleurrijke samenleving mij op? Hoek kan ik zelf actief zijn tegen discriminatie?

Vragen van witte vrouwen. Voor hen was de dag bedoeld.

Waarom?

Het is niet zo, dat anti-discriminatie en anti-racisme alleen door zwarte vrouwen aangekaart kunnen worden. Tenslotte is racisme juist het probleem van witte mensen. „Ik denk vaak aan mijn positie als vrouw in de mannenwereld, als vergelijking. Dat helpt me soms”, zei een vrouw zaterdag. In dit geval: moeten mannen afwachten tot een vrouw (weer eens) komt vertellen wat er niet deugt en wat ze moeten doen? Nou nee, en daarom is het ook goed om als witte vrouwen zelf over racisme te praten.

x-en en o's

De dag begint met een tekenfilmje. Over x-en en o's. En wat er gebeurt als er één o in een groep x-en komt. Heel herkenbaar, of je nu voor de o een zwarte denkt, of een vrouw, of ... Zeker bij progressieve instellingen leeft de wens om „een vrouw” of „een buitenlander” in het bestuur te willen, of als collega. Het lukt maar zelden. Waarom?

„Met onze manier van vergaderen en alles formeel regelen komt er nooit wat van. We moeten veel flexibeler met de formele regels omgaan om gekleurde mensen écht een kans te geven mee te doen”, verzuchtte iemand. En het is vaak helemaal niet leuk om als enige zwarte tussen witten te zitten. Als vrouwen hebben we dat ook vaak ervaren.

Als er flink wat eisen worden gesteld aan ervaring of opleiding, is de kans klein dat er zwarte sollicitanten schrijven.

De meeste vrouwen die aanwezig waren hebben wel contacten met buitenlandse en migrantenvrouwen. Sommigen via hun werk op de sociale dienst of als hoofd van een basisschool, als taalgeefster op een buurthuis. Anderzijds constateerden we dat we in de CPN, of ons werk aan de universiteit of onder onze collega's weinig of geen gekleurde mensen hebben.

nederland als centrum van ons denken

We kwamen erachter, dat onze politieke eisen vaak vanuit de Nederlandse situatie gedacht zijn. „Alle kernwapens uit Nederland” bijvoorbeeld. Turken, Marokkanen, Chilenen — en zeker politieke vluchtelingen — zijn nog nauw verbonden met het land waar ze vandaan komen. „Atoombommen de wereld uit” past dan beter bij hun dagelijkse beleving. Iets dergelijks was aan de hand in een anti-fascismecomité. Dat was bezig met acties tegen de Centruumpartij. Het comité had contacten met een Turkse groep. Die wilde dat het óók over fascisme in Turkije zou gaan, want dat leefde juist voor hen. Jammer dat het comité daar op dat moment geen tijd voor had. Dat vond de CP belangrijker, en de Turken haakten af.

Wij bedachten dat het misschien heel anders had kunnen lopen. Stel dat de Turkse groep een avond had mogen organiseren over Turkije, en stel dat het hele comité daarvoor had geworven. Op zo'n avond kunnen de overeenkomsten en verschillen over het fascisme hier en daar aan bod komen.

vooroordelen aan diggelen

Wat is er leuk aan het omgaan met gekleurde mensen?

„Je eigen vooroordelen gaan aan diggelen. Zo dacht ik altijd dat buitenlandse vrouwen niet over seks durfden te praten. Maar toen we een

foto: Marleen Schippers

middag hadden met de Rutgersstichting in het buurthuis, bleek dat de buitenlandse vrouwen veel vrijer praatten dan wij!”

Iemand anders: „Zij zijn soms veel radicaler dan ik dacht. Zwarte vrouwen zeggen heel makkelijk: „Ach, je weet toch, op een man kan je nou eenmaal niet rekenen. Daar hoef je toch geen dikke boeken voor te lezen!”

Leuk vinden sommigen dat een kleurrijke maatschappij het voor iederéén makkelijker maakt om zich niet precies volgens de regeltjes te gedragen. „Dan hoef ik ook niet zo hetzelfde te wezen”.

„Ik heb veel geleerd. Hoe ongestuurd wij zijn. Hoe weinig feestelijk. Zij maken van iets zakelijks een heel feest met heerlijk eten.” En vaak blijven we steken bij de gedachte dat „zij” bij ons werk „betrokken moeten worden”. Maar we kunnen ook zelf naar zwarte vrouwen of hun organisaties toegaan.

positieve actie

Hoe krijgen we voor elkaar dat op allerlei plekken ook gekleurde mensen komen? In de Verenigde Staten heeft men wettelijke regels vastgesteld. Binnen een paar jaar moest elk bedrijf en elke organisatie een bepaald

percentage vrouwen en zwarten in dienst hebben. Ook in bijvoorbeeld hogere functies. Toen het eenmaal moest, lukte het wel. Bedrijven moesten wel mensen uit die groepen aannemen en gingen zelf opleidingen en scholing organiseren.

Dat kan hier ook. „Quoteringsregelingen”, of streefcijfers kunnen effect hebben, als zij verplicht zijn en als er een flinke straf op staat als je er niet aan houdt.

Anderzijds moeten we ons realiseren dat werkgelegenheid voor gekleurde mensen ook ten koste van werkgelegenheid voor witten, voor ons dus, zal gaan. Als we het menen, moeten we dat onder ogen zien.

Een ander voorbeeld: „als we geen „witte” en „zwarte” scholen willen, moet er misschien wel een vraagteken gezet worden bij de vrijheid van schoolkeuze.

De twintig vrouwen waren heel tevreden over de dag. „Leuk om weer eens iets met alleen vrouwen te doen”, „Heel veel voorbeelden gehoord” en „Goeie discussies” waren de reacties.

Tot slot brengen we nog onder de aandacht, dat er een uitstekend „Actie- en eisenprogramma anti-racisme en gelijk rechten” van de CPN bestaat.

Te bestellen door f 5,00 (incl. porto) over te maken op giro 612991 t.n.v. adm. brochurehandel CPN, Hoogte Kadijk 145 A'dam onder vermelding van „bestelling CPN-gekleurd”.
JEANNETTE VAN BEUZEKOM

‘eenvoudig apart’

cpn-vrouwenoverleg presenteerde belastingbrochure

Het belastingstelsel lijkt een saai onderwerp, alleen interessant voor een paar deskundigen. Maar het grijpt diep in in de levens van mensen. Welke leefvormen voordelig zijn en of het loont om buitenshuis te gaan werken, wordt in belangrijke mate bepaald door de belastingwetgeving.

Daarom heeft het CPN-vrouwenoverleg veel energie gestoken in het uitwerken van een eigen voorstel, dat meer recht doet aan het verlangen naar economische zelfstandigheid van vrouwen.

Het huidige belastingstelsel gaat niet uit van individuele inkomens.

Twee principes verhinderen dat, namelijk het kostwinnersprincipe, en het principe van de besparende werking van een gemeenschappelijke huishouding.

In de brochure wordt een inzicht gegeven van de huidige inkomstenbelasting:

Welke groepen profiteren ervan?

Welke leefvormen worden erdoor bevoordeeld?

En vooral: hoe werkt het uit voor vrouwen? Ook worden er alternatieven uitgewerkt die bijdragen aan nivellering en individualisering van inkomens die herverdeling van arbeid en inkomens bevorderen.

Fenna Bolding overhandigt het eerste exemplaar aan Wijnne Jabaay, voorzitter van het kamerbreed-vrouwenoverleg.

foto: Marleen Schippers.

De brochure is te bestellen door f 3,25 (incl. porto) over te maken op giro 582212 van CPN-emancipatieproject, Amsterdam, onder vermelding van „Eenvoudig Apart”.

Wanneer jullie in de distrikten of afdelingen thema-bijeenkomsten organiseren rondom individualisering betreffende belastingvraagstuk-

ken, dan kunnen wij voor begeleiding zorgen als jullie tijdig contact opnemen.

Jannie Ketzer,
CPN-emancipatiewerkster,
Hoogte Kadijk 145,
1018 BH Amsterdam.
Tel. 020-239704 (toestel 15)

verwerking van ervaringen gestart

partijpolitieke samenwerking op plaatselijk niveau

In het Internationaal Agrarisch Congrescentrum in Wageningen vond op zondag 25 januari 1987 een bijeenkomst plaats van CPN-leden, die in samenwerkingsfrakties in gemeenteraden of provinciale staten werken.

Deze bijeenkomst was een rechtstreeks voortvloeisel van het laatste CPN-congres. Op dat congres werd vastgesteld, dat een verwerking van concrete ervaringen nodig is, om de samenwerking verder uit te kunnen bouwen en verdiepen.

Een eerste bijeenkomst en zeker niet de laatste, gezien de veelheid van onderwerpen, die aan de orde waren.

Een samenvatting van de bijeenkomst, uitmondend in een aantal kernpunten zal in het komend nummer van de ledenkrant worden gepubliceerd. Aan de hand van deze kernpunten, kan dan de discussie in de hele partij verder worden gevoerd.

In het kader van scholingsactiviteiten van de CPN ligt het in de bedoeling, aandacht te besteden aan de ideologische overwegingen bij de strategie van progressieve machtsvorming en samenwerking.

Kortom, jullie horen er meer van.

MARIUS ERNSTING

eerste aanzet programma '87

Op ons jongste partijcongres is met algemene instemming een resolutie aangenomen, die de versterking van ons ideologies werk tot inzet had. Dat geeft verplichtingen. In de eerste plaats heeft de stichting vorming en scholing van de CPN als het ware een opdracht gekregen haar werkzaamheden uit te breiden, te actualiseren en te verdiepen. In de tweede plaats stelt het distriktsbestuurders, partijbestuurders en afdelingsbestuurders voor de vraag: hoe maak ik tijd vrij om zelf aan scholing en vorming deel te nemen en op welke wijze kunnen de thema's die centraal aan de orde komen in mijn gebied verder worden uitgedragen?

no nonsens politiek!?

Het is niet voor niets dat vorming en scholing in voorbereiding van en tijdens het congres zoveel aandacht heeft gekregen. Het kabinet-Lubbers mag dan de ene nonsens-maatregel na de ander over de bevolking uitstrooien. Dat neemt niet weg dat haar politiek wordt begeleid door uiterst geraffineerde „nonsens”. Feministische idealen, strijd voor arbeidstijdverkorting, de gelijkwaardigheid van mensen, dat alles wordt omgebogen tot motieven om direkte verslechtingen te kunnen doorvoeren. Hetzelfde geldt voor progressieve kritiek op bureaucratie en bepaalde afhankelijkmakende-aspecten van de verzorgingsstaat. Deze kritiek wordt door de regering opgepakt en omgebogen om afbraak te vergoelijken. En over dat alles heen is een forse illusie gegroeid over de rol van de staat zelf. Hier is tijdens het congres terecht op gewezen. De bestrijding van rechtse argumenten en opvattingen kunnen er toe bijdragen de weg voor acties en bewegingen verder te openen. De bijeenkomsten van de stichting vorming en scholing hebben gelijktijdig tot doel onze eigen opvattingen te verduidelijken en inhoudelijk te verdiepen. Hoe groter de deelname, vooral van actieve mensen, hoe belangwekkender de discussie zal gaan worden.

ons programma

Wat wij hier presenteren is het programma voorjaar '87. Zomerscholing en thema's in het najaar bevinden zich nog in een embrionale vorm. Wij houden ons echter aanbevolen voor suggesties vanuit de partij. Wanneer zich interessante en ook substantieel belangrijke vraagstukken voordoen, dan hebben we er alle belang bij daar snel op in te werken. Toch zal vorming en scholing altijd in het spanningsveld zitten tussen zuiver wetenschappelijk werk en praktische actuele politiek. Het eerste ligt meer in het vlak van het IPSO, het tweede hoort een onderdeel te zijn van goed voorbereide ledenvergaderingen. Wij hopen met het onderstaande aanbod in het juiste centrum te zitten. Voor

op- en aanmerking kan elke communist de telefoon grijpen en ons bellen. Tot op de centrale bijeenkomsten!
MAX VAN DEN BERG
Voorzitter Vorming en Scholing CPN,
telefoon 020-198476.

lezingen overzicht voorjaar '87

Zaterdag 14 februari 1987
EEN VERANDERENDE ARBEIDERSBEWEGING OP WEG NAAR DE NEGENTI-GER JAREN
Binnen de werkende bevolking zijn grote beroepsverschuivingen opgetreden. Hoe omvangrijk zijn die eigenlijk? Wat is de invloed van moderne technologie in dit verband. Wat betekent dit voor het type werk, voor opleidingen en het denken.
EVELIEN ESHUIS
die een internationale conferentie in Moskou over deze problematiek heeft bijgewoond zal dit punt inleiden.
FRANK BIESBOER
zal ingaan op de konsekwenties die dit alles heeft voor de CPN, voor de vakbondspolitiek in het algemeen; voor de kansen van de arbeidersbeweging om nieuwe stappen vooruit te doen.

Zondag 1 maart 1987
EEN DEMOCRATISCHE UITWEG VOOR SURINAME!?
Een heftig militair conflict in Suriname. Steeds weer opduikende berichten over buitenlandse inmenging. De CPN verklaart een voorstander te zijn van een democratische oplossing van het conflict. Maar hoe?
TARA OEDAYRA SINGH VARMA
spreekt over Suriname en de verklaring van de CPN.

JOOP MORRIËN
geeft een uiteenzetting over de anti-koloniale en anti-neo-koloniale opvattingen van de CPN. Een traditie die ze sinds haar oprichting hooghoudt.
Zaal open 13.00 uur. Aanvang 14.00 uur
Zondag 15 maart 1987
DE CRISIS VAN DE VERZORGINGSSTAAT. DE REAKTIES VAN LINKS!

In geheel West-Europa wordt gediscussieerd over de „nieuwe economische werkelijkheid”, over een „realistische benadering van de verzorgingsstaat” en wordt gezocht naar een „modern antwoord van links”.
PROF. GÖRAN THERBORN
hoogleraar in Nijmegen, zal deze bijzondere studiedag inleiden. Een van zijn uitspraken: „De Nederlandse taal toont een vlucht uit de politiek, een vertaling van politieke keuzen, politieke macht en politieke strijd in bestuurbaarheidsproblemen van de overheid. Maar de grote problemen zijn politiek van aard en zonder de klassenkern van de politieke machtsverhoudingen aan te pakken blijven de massale progressieve sociale bewegingen in Nederland niet meer dan een folkloristisch aspect van de Nederlandse samenleving”.
De inleiding van deze progressieve Zweedse wetenschapper zal in het Nederlands worden uitgesproken.
Leden van het partijbestuur van de CPN zullen ingaan op concrete situaties betreffende de sociale zekerheid en het voorzieningen-niveau.

Zaterdag 4 april 1987
HET NIEUWE SOCIALE ZEKERHEIDSTELSEL EN DE PRAKTIJK VAN HET EERSTE KWARTAAL
Geleidelijk aan komen steeds meer tekortko-

mingen en onrechtvaardigheden rond het nieuwe sociale stelsel aan het licht. Medewerkers van de sociale diensten, sociale raadsleden komen in moeilijkheden. Een diepgaande discussie.
INLEIDING INA BROUWER
discussie en vraagstelling met een panel deskundigen, die naast de inleidster aanwezig zullen zijn.

Zaterdag 25 april 1987
DE VAKBEWEGING IN OORLOG EN KOUDE OORLOG (1940-50). DE VERWORVENHEDEN IN HOOGCONJUNCTUUR (1970-80) EN WAARHEEN NU?
Onlangs hield Wim Kok een inleiding op een internationale bijeenkomst van de Wiardi Beckmanstichting, waarbij hij de rol van de vakbeweging in de periode 45-50 opmerkelijk gunstig beoordeelde. Deze uitspraak valt samen met een reeks verklaringen van anderen uit de kring van vakbeweging en PvdA en waarin gepleit wordt voor een realistische benadering van de economische problemen. Hoe realistisch is die benadering en wat biedt ze de werkende bevolking?
Inleiding SIEP GEUGJES
een bijeenkomst voor kaders uit de vakbeweging. Gestreefd wordt de bijeenkomst te ondersteunen met een bijpassende brochure.

**Alle bijeenkomsten worden gehouden in de kantine van het gebouw Sybilla, Hoogte Kadijk 145, Amsterdam. Aanvang steeds om 11.00 uur, zaal open 10.30 uur. *) Afsluiting ongeveer 16.30 uur. Aanmelding door 5 gulden te storten op girorekening 1980487 t.n.v. de St. Vorming en Scholing v.d. CPN onder vermelding van de datum. Materiaal over het algemeen ter plekke aanwezig. Koffie en thee gratis. Het entreegeld kan ook aan de zaal worden betaald. De bijeenkomsten staan open voor alle belangstellenden.
*) Behalve 1 maart. Dan is de aanvang 14.00 uur.**

wat verder

Er wordt nog nagedacht over een zomerscholing in juni; in het najaar zal n.a.v. het 70-jarig bestaan van de Sowjet-Unie een uitvoerige studiebijeenkomst worden belegd over de nieuwe ontwikkelingen in dat land en de internationale betekenis daarvan. Ook wordt gedacht aan een bijeenkomst over het thema „Een progressieve consumentenpolitiek”. Maardaarover allemaal in een volgende ledenkrant.

Berichten van het Groen Progressief Akkoord van CPN, Groene Partij Nederland, PPR, PSP wordt west-europa een grote militaire mogendheid?

Onder deze titel brengt het Groen Progressief Akkoord (GPA) een brochure uit. Het boekje is geschreven naar aanleiding van een conferentie, die de Groen-Alternatieve Europese Alliantie (GRAEL) in het Europees Parlement eind verleden jaar georganiseerd heeft. De GRAEL is een samenwerkingsverband van linkse- en groene partijen, waar het GPA deel van uit maakt. De brochure toont aan hoe in EG-verband West-Europa bezig is een militaire mogendheid te worden. Dit lijkt wat paradoxaal, want officieel heeft de EG geen taken op het terrein van de defensie. Bekijken we echter de praktijk, dan blijkt het „civiele” karakter van de EG steeds meer raakvlakken te krijgen met het defensiebeleid.

pesticiden-export naar de derde wereld:

Tegenwoordig wordt op grote schaal in de landbouw gewerkt met gif. Door het gebruik van gif wil men de schade aan de gewassen, door insecten en onkruid, zo klein mogelijk houden. De verzamelnaam voor alle gifsoorten is pesticide. Het probleem met de pesticiden is echter, dat het niet alleen de ongewenste organismen doodt, maar ook het milieu aantast. Bovendien worden de insecten, die het produkt moet doden, er naar verloop van tijd immuun voor, waardoor nog meer en/of gemeener gif nodig is, om het gewenste effect te krijgen. De pesticiden worden vooral ontwik-

– De plannen van de Duitse minister Worner, om in navolging van SDI een Europees Defensie Initiatief (EDI) te ontwikkelen.
– Het streven naar gemeenschappelijke samenwerking op het gebied van onderzoek, ontwikkeling en aankoop van wapensystemen.
– De Europese ruimtevaart-plannen en de atoomindustrie.
– De institutionele aspecten geven hiervan ook blijk, zoals de in 1984 gereactiveerde West-Europese Unie (WEU).
De brochure kan besteld worden door f 4,50 over te maken op gironummer 2602604, t.n.v. Groen Progressief Akkoord, o.v.v. „brochure militarisering”, of door te bellen/schrijven met Groen Progressief Akkoord Postbus 267 1000 AG Amsterdam, 020 - 245515.

keld in het westen, maar op grote schaal geëxporteerd naar derde werelddanden. Daar zijn bepalingen en voorschriften echter nauwelijks aanwezig, waardoor bijvoorbeeld gifsoorten, die in het westen verboden zijn, in ontwikkelingslanden nog volop gebruikt worden. De pesticidenexport van uit de EG naar de Derde Wereld is in het afgelopen jaar door twee stagieres voor de fraktie van het Groen Progressief Akkoord onderzocht. Een verslag hiervan is verkrijgbaar, door overmaking van f 15,75 op gironummer 2602604, t.n.v. Groen Progressief Akkoord, o.v.v. „Pesticiden”.

nieuwe statuten

Vervolg van pag. 2.	
5. Positie van partijgroepen en overleggen Het bestaan in de partij van groepen op basis van visie is voor velen vanzelfsprekend, maar het toekennen van rechten en plichten in de statuten gaat te ver. Daar waar het gaat om werkgroepen ingesteld door besturen, is dit hooguit iets voor het huishoudelijk reglement. Met betrekking tot de overleggen van partijleden, gevormd op grond van hun specifieke onderdrukking en achterstelling, zijn de reacties verdeeld. De meesten zien echter in de specifieke achterstelling en onderdrukking wel een grond voor „positieve discriminatie”. (NB: de positie van jongeren valt daar echter niet onder; dit is een belangengroep op grond van hun maatschappelijke positie).	★ Groepsvorming op grond van visie/standpunten niet opnemen in de statuten. ★ Door besturen ingestelde groepen regelen in het huishoudelijk reglement; geen speciale bevoegdheden want zij vallen onder de verantwoordelijkheid van dat bestuur. ★ Naast door besturen ingestelde groepen kunnen op elk niveau binnen de partij overleggen functioneren op grond van specifieke onderdrukking en achterstelling binnen en buiten de partij. Het betreft hier in ieder geval overleggen van vrouwen, zwarten, potten en flikkers. ★ Besturen zijn gehouden om deze overleggen met betrekking tot raadpleging, advisering en spreekrecht dezelfde rechten te geven op onder andere congressen, konferenties als distrikten respectievelijk afdelingen. ★ Besturen zijn tevens gehouden om op gevraagd of ongevraagd advies van deze overleggen te reageren.
6. Lidmaatschap Er zijn weinig bezwaren tegen inschrijving en opzegging van het lidmaatschap door of namens het partijbestuur. Voorwaarde is wel dat de huidige praktijk, waarbij het accent ligt op de afdelingen, gehandhaafd blijft.	
aanbevelingen ★ Inschrijving en opzegging van het lidmaatschap door of namens het partijbestuur.	
	partijbestuur 29 oktober 1986,

frank biesboer: ‘krachten bundelen tegen huidige politiek’

Er wordt geprobeerd de mensen de opvatting aan te praten dat er niets kan. Dat er wel gematigd en bezuinigd móet worden. Wij plaatsen daar onze argumenten tegenover, aldus *Frank Biesboer* in zijn openingsrede op het CPN-actiebestuur. Er is wel degelijk ruimte om eisen te stellen en te realiseren. Argumenten zijn er te over: de enorme winsten die worden vergaard. Het geld dat er blijkt te zijn voor allerlei projecten die ondernemers en regering goed uitkomen. De jaarlijks oplopende uitgaven voor de bewapening. De WIR, die enorme vetpot voor de grote ondernemers. Kortom: er is „ruimte” genoeg om eisen binnen te halen. Dat gebeurde de afgelopen weken ook al op een aantal metaalbedrijven in de regio Rotterdam. Daar werden extra periodieken en een winstuitkering gerealiseerd. Bij overheidsbedrijven bleek er geld beschikbaar voor hogere ambtenaren die dreigden te verdwijnen.

hoopvolle tekenen

Er zijn overal hoopvolle tekenen dat de pleitbezorgers voor het aanvaarden van loonmatiging en bezuinigingen — ook nog veel te veel te vinden in de toppen van PvdA en FNV — terrein beginnen te verliezen, zo constateerde Frank Biesboer. Die tekenen zijn er ook in Frankrijk waar de ambtenaren bij het spoor, de metro en de energievoorziening in felle strijd staan. Met als inzet het doorbreken van de loonbevriezing. In Duitsland bereiden de arbeiders en hun bonden zich voor op acties voor de 35-urige werkweek met behoud van loon. Ook in Nederland winnen de argumenten veld dat we ons niet bij matiging en bezuinigingen behoeven neer te leggen. Jongeren verzetten zich tegen de gedwongen tewerkstellingsplannen van dit kabinet. Ouderen staan in actie tegen de afbraak van de voorzieningen op het terrein van de bejaardenzorg. In verschillende bedrijfstakken maken de mensen zich op voor acties rond de vernieuwing van hun CAO's. Bij de overheid bespreken de ambtenaren en hun bonden plannen voor daadwerkelijke actie voor verbetering van hun lonen. In de Rotterdamse havens kan de strijd tegen aantasting van werkgelegenheid en arbeidsvoorwaarden elk ogenblik ontbranden.

voorstellen

Namens het partijbestuur legde Frank Biesboer het actiebestuur een aantal voorstellen ter gedachtenwisseling voor, erop gericht tot concrete afspraken te komen. Wat betreft het propageren van onze opvattingen bepleitte hij de uitgifte van materiaal, vooral toegespitst op

afzonderlijke sectoren. Met daarbij voorop ons alternatief voor de huidige crisisaanpak van het kabinet: het aanpakken van winsten en bewapeningsuitgaven ter financiering van een beleid gericht op behoud van koopkracht en voor de bevolking noodzakelijke voorzieningen, op arbeidstijdverkortening en uitbreiding van de werkgelegenheid, op het keren van de afbraak van de sociale zekerheid en verhoging van de uitkeringen.

voorop

De bestrijding van de afbraak van sociale voorzieningen en de sociale zekerheid dient naar de mening van Frank Biesboer de komende weken en maanden voorop te staan in de activiteiten van de partij in buurten en sectoren. Als gevolg van de afgekondigde wijzigingen in het stelsel van sociale zekerheid verkeren miljoenen uitkeringsgerechtigden in grote onzekerheid. Velen dreigen in de allerlaagste uitkeringen terecht te komen, gecontroleerd door een leger van door de overheid aangestelde spionnen. Het is nodig dat de schandalige gevolgen van de stelselherziening in het volle licht worden geplaatst. Hier ligt met name een taak voor onze adviesbureaus.

voor verbetering uitkeringen

Maar er kan niet alleen worden volstaan met het signaleren van de gevolgen. We moeten concrete bijstand aan de mensen verlenen, waar dat maar even mogelijk is, hen vertellen waar zij eventueel nog beroep op kunnen doen. Wij vragen met name onze raadsfracties hiervoor op te treden. Initiatieven te nemen bij

gemeentebesturen dat er uitgebreide informatie komt. En vooral ook: dat er niet wordt toegestaan dat mensen geslachtofferd worden. In vele gemeenten is de discussie geopend over de plannen van de regering tot instelling van een sociale recherche. Nodig is te bezien hoe de dreigende intimidatie van uitkeringsgerechtigden vanuit gemeenten kan worden teruggedrongen. Frank Biesboer legde het actiebestuur voor dat naast bestrijding van de afbraak van het stelsel van sociale zekerheid ook aan de orde is het opkomen voor verbetering van uitkeringen. De acties die in voorbereiding zijn bij de overheidsbedrijven en diensten bieden daarvoor een aanknopingspunt. Inzet van hun strijd is het doorbreken van de bevriezing die is aangekondigd voor de ambtenarenalarissen en de sociale uitkeringen. De acties van de ambtenaren kunnen benut worden om op te treden voor verbetering van uitkeringen.

bundeling acties

De eerste geroepene om een krachtenbundeling tegen de huidige regeringspolitiek tot stand te brengen is de FNC, aldus spreker. Maar als die dat blijft nalaten dienen er andere wegen ingeslagen te worden. De politiek van matiging en bezuinigingen mag niet ongestraft voortgang vinden. De vraag is opgeworpen of niet gekozen moet worden voor een beweging als destijds tegen Bestek '81. Gevoed door de brede maatschappelijke afkeer tegen de aanvallen op sociale verworvenheden zijn er ideeën in kringen van tegenstanders van de afbraak van voorzieningen om het protest te intensiveren en een bredere basis te geven. Maar ook in de andere sectoren waar men oploopt tegen de funeste gevolgen van de regeringspolitiek zijn er mogelijkheden tot verbreding van de beweging. Neem de actie tegen

invoering van het eigen risico. Nagenoeg iedereen heeft daarmee te maken. Voor partijafdelingen ligt hier een concreet aanknopingspunt om de onvrede met de gang van zaken onder zeer brede groepen van de bevolking tot uiting te brengen. Dat geldt niet anders voor de verslechteringen van de uitkeringen, bij het onderwijs, de gezondheidszorg en het welzijnswerk. In Amsterdam zijn wijken waar vijftig procent van de bevolking te maken heeft met één of andere uitkering. Waar tegelijkertijd buurthuizen worden gesloten wegens de bezuinigingen en allerlei voorzieningen worden afgebroken. Hier ligt voor de buurtafdelingen een direct aan te pakken mogelijkheid het sociaal economische werk van de partij gestalte te geven.

rekening presenteren

Van beslissend belang voor een zo sterk mogelijke krachtenbundeling tegen de bezuinigingspolitiek van de regering noemde Biesboer de noodzaak de ondernemers aan te pakken. Als je je realiseert hoe de regering bezig is de gezondheidszorg en het onderwijs te onderwerpen aan de wetten van de kapitalistische markt, dan wordt duidelijk dat straks alleen nog de rijken daarop kans dreigen te hebben. De ondernemers zal te verstaan moeten worden gegeven dat zij er dan niet op behoeven te rekenen buiten schot te blijven. De werkenden zullen hen hiervoor de rekening presenteren. Een belangrijk aspect bij het ontwikkelen van een zo breed mogelijke beweging voor een ander beleid is het tonen van solidariteit met de acties, die zullen losbranden. Biesboer wees daarbij in het bijzonder op de acties die op handen zijn in de havens en bij het overheidspersoneel. Hij noemde het een taak van de partij op bedrijven en in buurten de havenarbeiders en de ambtenaren de solidariteit te betuigen die hun strijd behoeft.

bart blokzijl: „brede, democratisch functionerende vakbeweging onontbeerlijk”

Voor de strijd van werkenden en uitkeringsgerechtigden voor hun belangen is een brede, democratisch functionerende vakbeweging onontbeerlijk. Dat concludeerde *Bart Blokzijl*, lid van het partijbestuur, in een beschouwing op het actiebestuur, gewijd aan de rol van de vakbeweging. Tegelijk met het vasthouden aan loonmatiging en bezuinigingen worden aanvallen gelanceerd op de positie van de vakbeweging. Onder verwijzing naar nieuwe ontwikkelingen in de economie en de technologie wordt steeds veelvuldiger uitgesproken dat de vakbeweging geen taak meer zou hebben als belangenbehartiger voor de werkende bevolking. Albada overgiet dat allemaal nog met een sausje, aldus spreker. Hij zegt dat de vakbeweging nodig blijft. Maar dan wel voornamelijk als partner in het overleg met regering en werkgeversorganisaties. Een andere functie ziet hij niet meer. Op de bedrijven gaan de mensen zelf beslissen over hun belangenbehartiging, aldus zijn redenering. De „moderne werknemer” is slim genoeg om zelf zijn loon- en arbeidsvoorwaarden te regelen...

Passieve houding FNV-top

Bart Blokzijl noemde het een taak van de communisten om scherp tegen deze opvattingen over de rol van de vakbeweging stelling te nemen.

Tekenend daarvoor is het ontbreken van een krachtig actieparool van de kant van de FNV tegen de huidige aanslagen op levenspeil en sociale zekerheid. In een kort geleden gepubliceerde beschouwing in een FNV-bulletin wordt het regeringsbeleid voor '87 wel gecritiseerd en ook wordt gezegd dat de FNV er geen genoeg mee neemt.

Maar de FNV-leiding weigert thans enige consequentie daaruit te trekken.

Groeiende spanning

Die passiviteit steekt schril af bij de groeiende spanning in verschillende bedrijfstakken, zo maakte Blokzijl duidelijk. In de bouw weigeren de ondernemers de geringste tegemoetkoming aan de eisen van de bonden. Bij Hoogovens heeft de directie laten weten dat er niets kan: arbeidstijdverkortening niet, koopkrachtverbetering niet. Het enige wat volgens haar wel kan is harder werken met minder mensen. Bij het Rotterdamse stukgoed eisen de ondernemers openbreking van het akkoord over het

behoud van werkgelegenheid om honderden mensen op straat te kunnen zetten. Deze gang van zaken laat zien dat er ook bij de huidige cao-onderhandelingen allerm minst reden is voor de vakbeweging om gevolg te geven aan de uitnodiging van Albada om afzijdig te blijven. Integendeel: Er is een en ander te vereffen met de ondernemers, aldus Bart Blokzijl. Zoals trouwens in enkele bedrijfstakken al met succes is gebeurd. Spreker noemde de resultaten die bij Enka-Emmen werden bereikt. De directie kon daar niet volharden in haar weigering aan de eisen van personeel en vakbeweging tegemoet te komen. En in de grafische sector wordt de invoering van de 32-urige werkweek in 1990 verlangd. Kortom: een heel ander beeld dan wordt opgeworpen door sommige vakbondsbestuurders, die beweren dat „de fut bij de mensen eruit is”.

Kritiek

Onder leden en kaderleden van verschillende bonden en ook bij sommige vakbondsbesturen, valt kritiek te beluisteren op de houding van de FNV-leiding. Een hoofdpunt van kritiek is het meegaan met de redenering van regering en ondernemers dat loonmatiging onontbeerlijk zou zijn, zowel met het oog op de verlangde stimulering van de economie, als om een stelsel van sociale zekerheid betaalbaar te houden. De met die redenering gepaard gaande valse keuzen van arbeidstijdverkortening of koopkracht-

verbetering, sociale uitkeringen of lonen worden met kracht van argumenten tegemoet getreden. Aansluitend bij wat Frank Biesboer hierover had opgemerkt noemde Bart Blokzijl het een taak van de communisten die argumenten verder uit te dragen.

Duidelijk hebben de ambtenaren en hun organisatie, de AbvaKabo gekozen voor een offensieve opstelling tegenover het regeringsbeleid.

Zij zijn de redeneringen over de noodzaak van verdere inlevering op koopkracht, rechtspositie en arbeidsplaatsen zat.

Het geduld is op, zo is te kennen gegeven en overal worden actieplannen gesmeed om de eigen eisen kracht bij te zetten, zo constateerde spreker. De ontwikkelingen bij de overheid bevestigen daarmee nog eens overduidelijk dat de rol van de vakbeweging als strijdorganisatie ter verdediging van de belangen van de werkende bevolking beslist niet tot het verleden behoort. Die rol blijft onontbeerlijk.

actieberaad bespreekt strijdervaringen

vele voorstellen voor concrete initiatieven

„Er is opnieuw een poging gestart voor de invoering van een eigen risico in de gezondheidszorg. Ik pleit ervoor dat we er toe bijdragen, dat het opnieuw tot een massale actie hiertegen komt. Opdat de regeringsplannen zullen mislukken, net als eerder gebeurd.” Dat zei Annie van der Gaag uit Amsterdam in haar bijdrage op het actieberaad.

Zij was één der initiatiefneemsters tot de actie „Stop eigen risico” en bracht in herinnering hoe een eerste poging om een eigen risico in te voeren stukliep op het massale protest daartegen. Dat was in 1978. Die poging werd toen ondernomen door de regering-Van Agt. Er stak een storm van protest op. Er kwamen handtekeningen-acties en manifestaties. Het regeringsplan is toen mislukt. Er werden wel een aantal voorzieningen beperkt maar in grote lijn konden de plannen niet doorgaan.

In 1982 werd een nieuwe poging gedaan. Weer kwam het tot massale actie met zo’n 250.000 handtekeningen. Heel belangrijk was dat daaraan tal van organisaties deelnamen, de vakbeweging, ziekenfondsen, vrouwenorganisaties, belangenorganisaties. Die actie miste opnieuw haar uitwerking niet, al werd toen wel de heffing van een rijksdaalder op de verstrekking van medicijnen van kracht, aldus spreekster.

En nu is dan wéér zo’n aanval ingezet. De regering wil opnieuw proberen een eigen risico in te voeren. Hoe precies staat nog niet vast. Er wordt gedacht aan de invoering van eigen bijdragen bv. op ziekenhuisopname, het schrappen van allerlei voorzieningen, of de invoering van een zogeheten „bedrag aan de voet”. Onze argumentatie daartegen is allereerst dat de gezondheidszorg erdoor wordt bedreigd. Invoering van eigen bijdragen levert een rem op om de dokter te raadplegen. Verder is uit sociaal oogpunt een eigen risico onaanvaardbaar.

Er wordt gezegd dat men zich tegen de verlangde uitgaven kan verzekeren. Maar zo’n verzekering legt een premielast op de bevolking, die bovendien nog voor de mensen met de laagste inkomens extra zwaar zal wegen omdat men de premie voor iedereen even hoog wil maken, ongeacht het inkomen.

Spreekster drong er bij de deelnemers aan het actieberaad op aan met de door „Stop eigen Risico” geformuleerde protestverklaringen op pad te gaan in de wijken, bij artsen, in organisaties, op de bedrijven om zo snel mogelijk bij te dragen aan het tot stand komen van een brede protestbeweging.

anti-crisis-comité

Bert Doktor uit Zwolle ging in op de betekenis van krachtenbundeling bij het opkomen voor de belangen van de uitkeringsgerechtigden. In Zwolle bestaat die krachtenbundeling al zo’n jaar of vijf. In ’82 werd namelijk het „Anti-crisis-comité” opgericht, een platform van organisaties van uitkeringsgerechtigden zoals het „comité Vrouwen in de bijstand”, de ANIB, het WAO-actiecomité en ook andere groepen, zoals de FNV-jongeren. Aanleiding tot deze stap was de dreigende korting op de uitkeringen met drie procent. Het comité is ook na de actie tegen deze korting blijven bestaan. Het nam initiatieven bij tal van andere acties zoals het opkomen voor vrijstelling van de sollicitatieplicht en het verzet tegen het jeugdwerkgarantieplan. De samenwerking in het comité werkt goed, aldus spreker. Het bevordert de onderlinge solidariteit en doorkruist zo de opzet van de regering om ouderen tegen jongeren uit te spelen.

woonlasten moeten omlaag

Guurt van Schie uit Alkmaar stelde: De woonlasten eisen een groot deel van het inkomen op. Op dat inkomen valt voor zeer vele gezinnen niet verder te bezuinigen. Velen zitten al met enorme schulden aan huur en energiekosten. Die dreigen bij deze regeringspolitiek nog verder op te lopen, aldus spreekster. Den Haag wil de subsidies verder besnoeien, de bijl zetten in de leningen voor de volkswoningbouw, de energiebedrijven privatiseren. Een belangrijk actiepunt is voorts het blokkeren van de pogingen in diverse gemeenten om via verhoging van allerlei plaatselijke heffingen het gat in de begroting te dichten.

tegen afbraak onderwijs

Geert Lameris (Groningen) legde het actieberaad ervaringen voor, opgedaan in de strijd tegen de verslechtingen in het onderwijs. In het afgelopen najaar is in Groningen een oudercomité opgericht, om meer mensen te betrekken bij de actie die binnen het onderwijs werd gevoerd. Er was een succesvolle handtekeningenactie gevoerd van de kant van de vakbeweging tegen de maatregelen van Deetman, maar het zag er naar uit dat dit het laatste zou zijn.

Door het comité werd bevorderd dat de actie tegen Deetman niet afhankelijk zou blijven van de opstelling van een vakbond, die wel goed begon maar verder niets meer doet. Een van de eerste activiteiten van het comité was het houden van een grote demonstratie half november.

In het Groningse oudercomité wordt besproken hoe de strijd tegen de vier-jarigen-maatregel voort te zetten, zo vervolgde hij. De scholen zullen hun klassen uitbreiden. Dat wil zeggen dat het basisonderwijs zal verslechteren. Het comité onderzoekt nu hoe dit te bestrijden. Een tweede strijdpunt is de schoolgeldkwestie. Voor leerlingen boven de zestien jaar betekent dit een lastenverzwaring van duizend gulden. Het is al voorgekomen dat leerlingen de toegang tot de school is geweigerd omdat het schoolgeld niet was betaald.

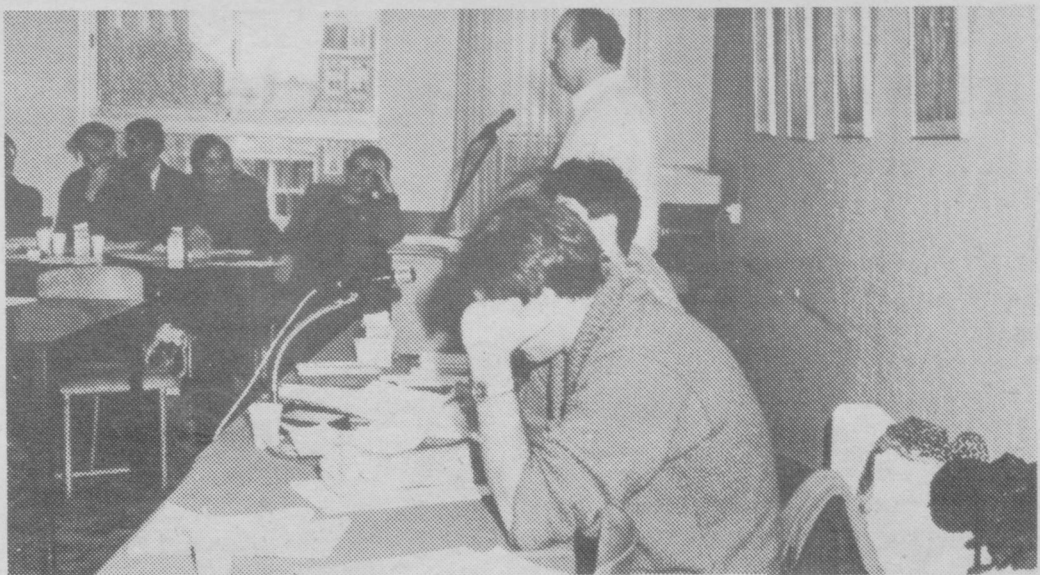
Een derde eis, aldus Geert Lameris, betreft de positie van de kleine scholen. Die in hun voortbestaan worden bedreigd. Bij het oudercomité bestaan plannen voor een grote manifestatie in het komend voorjaar. Geert Lameris besloot zijn bijdrage met het voorstel in de districten en afdelingen te bespreken in hoeverre vergelijkbare comités zijn op te zetten. Het Groningse comité wil daarmee dan de contacten intensiveren.

wegwijs

Fré Meis (Groningen) deed in zijn discussie het actieberaad twee voorstellen: Het eerste betrof het houden van een scholingsdag gewijd aan de bezuinigingen op het sociale zekerheidsstelsel. Onze partijgenoten moeten wegwijs worden gemaakt in wat die allemaal betekenen voor jongeren, voor de 25 tot 47-jarigen, voor de 47 tot 57 ½-jarigen, voor andere groepen, aldus spreker. Hij verklaarde zich voor de eis van verhoging van de uitkeringen, maar hij noemde het een feit dat velen met de rug tegen de muur zijn komen te staan als gevolg van de maatregelen. Voor hen geldt allereerst dat de verslechtingen worden tegengegaan. Het tweede voorstel van Fré Meis had betrekking op de actie tegen de eigen bijdragen. In Groningen is een comité gevormd door mensen uit bejaardenhuizen, kruisverenigingen, door artsen en anderen. Dat comité zal de strijd tegen invoering van een eigen risico ter hand nemen. Tegelijkertijd zullen we laten weten, dat de actie niet wordt beëindigd als het parlement toch tot zo’n verslechtering zal besluiten. Laten we die lijn overal oppakken. Vandaar mijn tweede voorstel; een landelijke bijeenkomst voor te bereiden om te bereiken dat niet alleen handtekeningenacties worden gevoerd maar verdergaande actie tot stand komt.

in havens is strijd op handen

Eddy Schwarzwalder (Amsterdam) ging in zijn discussiebijdrage in op de ontwikkelingen in de havens. De ondernemers in Rotterdam willen het destijds gesloten akkoord over het voorkomen van gedwongen ontslagen openbreken. Zij zijn uit op verdergaande fusies, op het wegwerken van de bootwerkers. Tegelijkertijd willen zij voortgaan met het inschakelen van inhuurkrachten, van contractwerkers, van grijze en zwarte hulpkrachten. Hun toverwoord is flexibilisering, het laten werken „op afroep”. Ontslagen in Rotterdam zullen niet worden geaccepteerd.

In de Amsterdamse haven is een chronisch tekort aan mensen. Wat lag meer voor de hand dan Rotterdamse havenarbeiders in Amsterdam in te zetten? Maar dat blijft een noodoplossing. Wat er gebeuren moet is dat er in de Amsterdamse haven ernst wordt gemaakt met herbezetting van arbeidsplaatsen. Alleen zo wordt gevolg gegeven aan de eis van arbeidstijdverkorting met herbezetting. Arbeidstijdverkorting zonder herbezetting is waardeloos. In de Amsterdamse haven leeft verder de eis van loonsverbetering. Er is een handtekeningenactie gevoerd voor 2,5 procent erbij. Van de kant van de bondsleiding wordt slechts 1 procent geëist. Wij vinden dat er bij de komende cao-onderhandelingen tenminste 2,5 procent uit de bus moet komen.

De Amsterdamse vakbondsmensen in de haven willen aan de bak. Zij hebben tegen de bondsleiding gezegd: Maak van de Amsterdamse haven het strijdtoneel. Voor de CAO-eisen. Hier kampen de schepen met onderbemanning bij het laden en het lossen. Hier ook verdienen de ondernemers miljoenen, aldus spreker. Hij besloot zijn bijdrage met de mededeling dat er voorts in de havens initiatieven worden ontwikkeld ter versterking van de solidariteit met de strijd van het ANC in Zuid-Afrika.

initiatief aan basis doorslaggevend

Hans Mooren (Amsterdam) besprak ervaringen opgedaan bij acties van het Amsterdamse overheidspersoneel. Initiatieven aan de basis hebben grote invloed op de houding van de vakbeweging. Vanuit de mensen werkzaam bij de Sociale Dienst werden initiatieven genomen ten aanzien van de voordeursdelers-regeling, die werden overgenomen tot op landelijk niveau toe. Hetzelfde was het geval inzake de protestbeweging tegen invoering van een „pasje-swet”. Als derde voorbeeld noemde Mooren de actie die bij de Sociale Dienst startte tot steun aan het ANC. Ook die wordt door de Abva in Amsterdam ondersteund. Als we met het nemen van initiatieven hadden gewacht had er niets gebeurd, aldus spreker.

Ten aanzien van de bestrijding van de gevolgen van de stelselwijziging noemde hij ook bij de Sociale Dienst acties mogelijk. Er zijn ambtenaren die zeggen dat actie niet zou kunnen omdat de mensen die op een uitkering zijn aangewezen daarvan nadeel zouden kunnen ondervinden. Maar de voorstanders van actie denken dat er wel degelijk strijd te voeren is, bijvoorbeeld door het stilleggen van de controle- en hercontrole werkzaamheden.

„samen borg”

Jaap Duppen (Amsterdam) ging in op de acties tegen de bezuinigingen op de bejaardenzorg en met name op de activiteiten van het comité „Samen borg voor de zorg-maatschappij”. Het comité heeft thans het initiatief genomen tot het houden van een tribunaal over het regeringsbeleid. Er zal een verklaring opgesteld worden over de „rechten van de ouderen”. Op basis daarvan wordt een aanklacht geformuleerd tegen de regering Lubbers-de Korte.

innovatie

Frits Varkevisser (Amsterdam) sneed in zijn discussiebijdrage het vraagstuk aan van het „innovatie- en automatiserings-proces”. Bij het doorvoeren van een nieuwe industriepolitiek die hiermee samenhangt, horen nieuwe vormen van democratie aldus spreker. Er zullen afspraken gemaakt moeten worden tussen ondernemers en vakbeweging en daarbij zullen de werknemers en werknemers betrokken moeten worden. Ook lokale en regionale overheden zullen zeggenschap in het industriële beleid moeten krijgen. Varkevisser noemde het een vereiste dat het

verlies aan arbeidsplaatsen als gevolg van de invoering van nieuwe technieken wordt opgevangen door arbeidstijdverkorting en betere scholing. Op alle niveaus zal er een betere opleiding moeten komen om de kloof te overbruggen die tussen lager- en hoger-geschoolden dreigt. Hij kritiseerde het uitblijven van een krachtige opstelling van de vakbeweging. Zij wil inlevering ten gunste van een betere scholing, maar intussen sluiten ondernemers bedrijfsopleidingen.

Hij besloot zijn bijdrage met een pleidooi voor meer steun vanuit buurtafdelingen aan de actie op bedrijven. De strijd bij de ADM heeft laten zien van hoeveel belang die steun van buiten het bedrijf is.

privatisering

Kees van de Berg (Zaanstreek) stelde de om zich heengrijpende privatisering van overheidsdiensten en -bedrijven aan de orde. Hij wees daarbij op de gang van zaken bij de PTT. Bij de telecommunicatie worden enorme winsten geboekt. De Post is verliesgevend, daar is nu een gigantisch automatiseringsproces aan de gang. Alleen bij de sortering gaat dit al 1200 arbeidsplaatsen kosten. Het nachtwerk gaat eruit. Dat betekent inkomstenverlaging doordat de toeslagen wegvallen. Pieken wil men opvangen met mensen op „afroepcontract”. Het is dringend nodig ons met deze ontwikkelingen bezig te houden, aldus spreker.

„lange mars”

In de zestiger jaren werd gesproken over de noodzaak van „de lange mars door de instituties”, zo riep **Daniel Engelsman** (Amsterdam) in herinnering. Aandacht voor de strijd die daarmee bedoeld werd is ook vandaag dringend nodig, aldus spreker. Hij noemde het „gevaarlijk” ons alleen op de regering te concentreren. Het is ook nodig de strijd binnen de instellingen en instituten aan te pakken. De kracht van de strijd aan instellingen waar je cliënt bent, waar je student bent is dat er een „tegenpraktijk” wordt gecreëerd. Er kunnen resultaten worden geboekt die dichterbij te realiseren zijn dan wanneer alleen eisen worden gesteld aan „Den Haag”.

De partij heeft op de universiteiten nog steeds een goede ingang, aldus spreker. Zij zou weer veel meer platform moeten scheppen voor mensen die in de instellingen actief kunnen zijn; weer de verbanden leggen die de actie resultaten geeft.

bondgenootschap werkenden en uitkeringsgerechtigden

Jaap Janissen (Amsterdam) bepleitte een serieuze aanpak van het congresbesluit tot herstel van het bedrijvenwerk. De strijd tegen de verslechtering van uitkeringen en tegen bezuinigingen eist een bondgenootschap met de werkenden. Die kan je vragen als je begrip hebt voor de werkelijke positie van de mensen in de industrie.

Aan de hand van het eigen loonzakje gaf spreker de feiten. Vijf jaar geleden verdiende hij bruto vierhonderd gulden minder dan nu. Maar netto dertig gulden meer! De industriearbeider is jaren aan het inleveren geweest. Maar waarvoor? Er is geen enkel bedrijf of er gaan mensen uit en de werkdruk wordt verzwaaard. De mensen moeten zich, populair gezegd, de kolere werken.

Naast het eisen van loonsverbetering staat voorop het herstellen van de koppeling tussen lonen en uitkeringen. Dat betekent optimaal solidair zijn van loontrekkers en uitkeringsgerechtigden.

Janissen stelde voor bijeenkomsten als dit actieberaad regelmatig te herhalen. Eén à tweemaal per jaar op landelijk niveau en continu op districtsniveau.

Herdenkt de Februaristaking '41

Defilé langs de Dokwerker
Woensdag 25 februari 17.00 uur
J.D. Meijerplein, Amsterdam

Februari Herdenkings Comité

Tinie IJisberg Antwoordnummer 10635 1000 RA Amsterdam telefoon 020-263446

Bijdragen: Gemeentegiro 4707007 of Postgiro 2087005 t.n.v. Ali van Dijk-Stol, Amsterdam

- ag. 2 verklaring partijbestuur over voorstel sowjet-unie over middellange afstandsruketten.
de agenda.
scholingsactiviteiten,
ag. 3 vredesakties.
ag. 4 feminisme 1987: ieder voor zich? Discussiedag 4 april.
tsjernobyl en borssele.
ag. 5 portret van distrikt rotterdam.
ag. 6 CPN-notitie over recente ontwikkelingen werkloosheid.
ag. 7 verslag bijeenkomst over plaatselijke partijpolitieke samenwerking van 25 januari 1987.
aktie „Steun het anc”.

de rotterdamse haven

De acties in de stukgoedoverslag zijn een toonbeeld van strijdbaarheid. Naast het stakingsparool „Daar plat waar werk is” vinden spontane werkonderbrekingen plaats en doet her en der het kantoorpersoneel mee. De havenwerkers weten waar ze mee bezig zijn en waarom. Op het spel staan niet alleen de 350 ontslagen, maar ook de flexibilisering die ten koste van hen plaats moet vinden. Afbraak van werkgelegenheid in een land met één van de hoogste werkloosheidscijfers is niet te accepteren. Een samenhangend werkgelegenheidsbeleid ontwikkelen, gebaseerd op een toekomstvisie, wordt door dit kabinet nagelaten. Wel sticht men verwarring door gegoochel met cijfers over de werkloosheid en de toepassing van alweer nieuwe definities. Men geeft werkgevers alle ruimte om hun toekomstbeeld „flexibilisering” op basis van efficiënt management, in te voeren.

Als manusje van alles, met afschaffing van allerlei toeslagen, werken onder vooroorlogse omstandigheden, wanneer er een schip aan de kade ligt. Thuiszitten, terend op je uitkering,

wachtend op de volgende boot, waarop je zou kunnen werken als je geluk hebt. De Antwerpse haven, het voorbeeld van de Rotterdamse havenbaron. De heren havenwerk-

gevers spelen het hard. Aan de onderhandelingsstafel vinden ware krachtmetingen plaats. De invloed van de vakbeweging moet teruggedrongen worden. Met werknemers en hun vakorganisaties praten over flexibilisering isodeloos ingewikkeld en tijdverspillend. Er zijn nu eenmaal verschillende belangen, die niet verenigbaar zijn. De strijd in de Rotterdamse haven gaat om 350 ontslagen, gaat om de toekomst van de haven, maar gaat óók om de rechten van de vakbeweging.

winst in de haven is winst voor ons allemaal

Ontslagen en flexibiliseringsvoorstellen in andere bedrijven en de bezuinigingsdrift van Ruding

staan niet los van datgene wat nu in de haven gebeurt. De uitkomst van uit gevecht in de haven bepaalt mede het toekomstperspectief van strijdpunten op andere terreinen.

Daarom roept het partijbestuur van de CPN op tot intensivering van de solidariteitsactiviteiten met de havenwerkers.

In Rotterdam bestaat sinds het begin van de havenstaking een solidariteitscomité met de havenwerkers. 27 februari hebben zij in samenwerking met het centrale havenactiecomité en de Vervoersbond FNV een manifestatie georganiseerd in de Doelen. Solidariteit in allerlei schakeringen is daar verwoord en getoond.

Iedereen weet dat in Rotterdam en in de Rotterdamse haven vele verschillende (politieke) stromingen aanwezig zijn. Het CPN-optreden is gericht op de eenheid rondom de havenacties. Dit kan alleen als je de discussies over de acties en de actiestrategieën overlaat aan direct betrokkenen, d.w.z. het centrale havenactiecomité en door de afspraak dat geen der partijen het solidariteitscomité gebruikt ter eigen profilering. Voor ons is daarvan de consequentie dat in de haven niet met eigen CPN-pamfletten gewerkt wordt, maar initiatieven genomen worden die bijdragen aan brede solidariteitsactiviteiten.

Maandag 2 maart heeft er een gesprek plaats gevonden tussen een CPN-delegatie en het centrale havenactiecomité.

Gesproken is over de bijdrage die de CPN kan leveren ter oplossing van het conflict. In dit gesprek kwam naar voren dat het organiseren van directe solidariteit op dit moment het belangrijkste is. Een verklaring die ondertekend kan worden, het organiseren van informatiebijeenkomsten — zoals in district Den Haag gebeurd is in het kader van de provinciale statenverkiezingen — het versturen van solidariteitstelegrammen zijn daarbij mogelijkheden.

Het solidariteitscomité met de havenwerkers besluit in overleg met het centrale havenactiecomité welke solidariteitsactiviteiten op welk moment het beste genomen kunnen worden.

Langs deze weg roepen we afdelingen op om actief mee te werken ter versterking van de solidariteit met de havenwerkers.

MIRIAN ZIMMERMAN

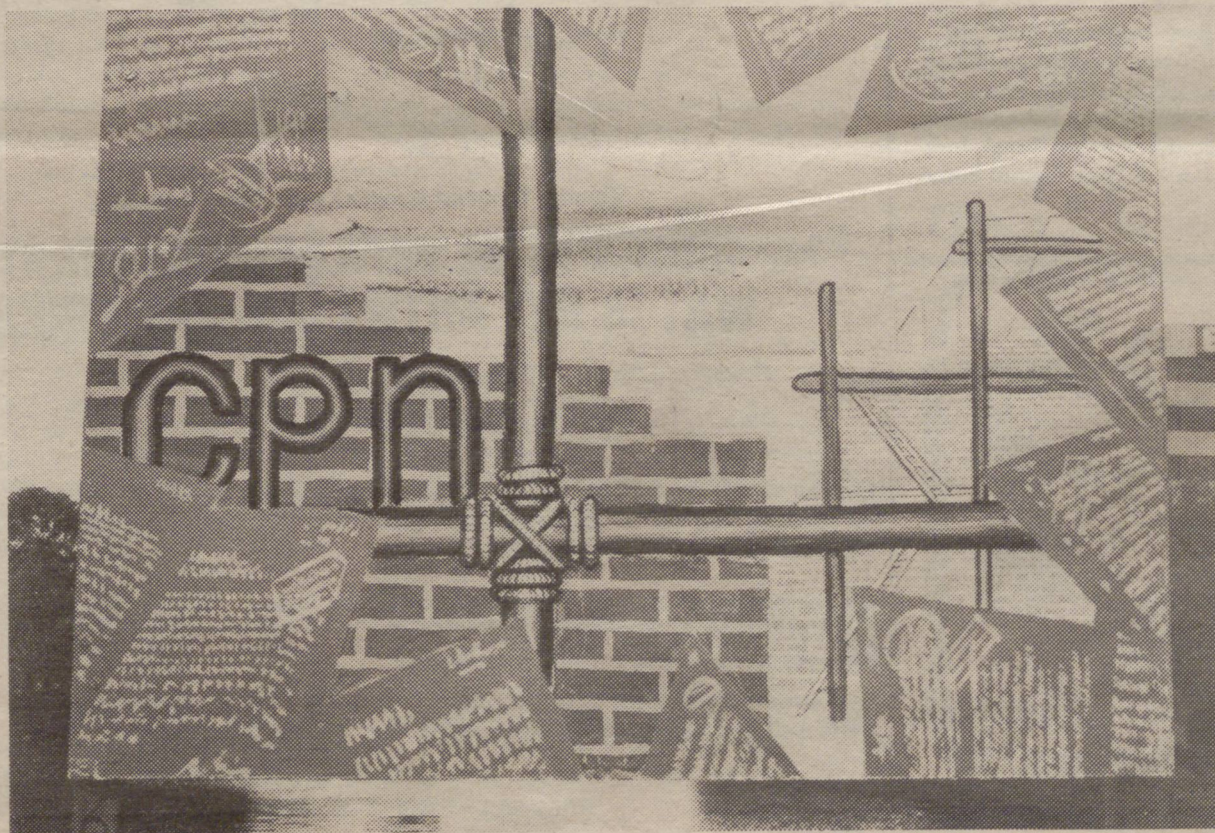
op 18 maart provinciale statenverkiezingen

een dam tegen lubbers

Drukkerijen hebben overgewerkt. Grote hoeveelheden affiches, folders, kranten en programma's zijn gemaakt.

Nu komt het er op aan stemmen te winnen, door de affiches op te hangen en aan te plakken. Veel mensen op te zoeken en aan te spreken, ze met het verkiezingsmateriaal te overtuigen op de CPN te stemmen of op de gezamenlijke kandidatenlijsten, waaraan de CPN deelneemt.

Hiervoor zal in de komende dagen alle energie in de partij moeten worden vrijgemaakt en benut. Een verkleedpartijtje is niet genoeg... dat is slechts het geluid van een contrabas. Ons land moet verkleed, door het campagne-materiaal. En een ander aanzien, door veel communisten in Provinciale Staten en een CPN-vertegenwoordiging in de Eerste Kamer.
Siem van der Helm

agenda

15 maart 1987

landelijke scholingsbijeenkomst over de verzorgingsstaat.

13 + 14 + 15 maart 1987

bijeenkomst van het landelijk flickeroverleg.

18 maart 1987

verkiezingen Provinciale Staten

28 maart 1987

Stop de N-bom symposium over Europees defensie-initiatief

4 april 1987

vrouwenconferentie, georganiseerd door CPN en PSP vrouwen

4 april 1987

landelijke scholingsbijeenkomst over de sociale zekerheid

5 april 1987

vergadering partijbestuur

10 april 1987

verschijnt de nieuwe CPN-ledenkrant

een kwart eeuw districtspenningmeester

In Friesland heeft Janke Dijkstra een periode van vijf en twintig jaar districtspenningmeesterschap beëindigd. De Friezen vonden dat dit niet zo maar onopgemerkt voorbij kon gaan en daar hebben ze gelijk in. Janke heeft die functie altijd met groot verantwoordelijkheidsgevoel vervuld, zowel voor wat het district aangaat als ook voor wat de afdrachten aan de landelijke partijkas betreft. Het penningmeesterschap is nu overgedragen aan Lutsen de Jager, maar dit wil niet zeggen dat Janke niet langer meer actief zal zijn. Zo zitten mensen als Janke Dijkstra niet in elkaar. Zij blijft lid van het districtsbestuur met als belangrijkste taak het organiseren van de financiële campagnes. Er is dus geen sprake van een afscheid.

steun het verkiezingsfonds van de cpn

Op 18 maart 1987 worden de verkiezingen voor de Provinciale Staten gehouden. In samenwerkingsverbanden of zelfstandig doet de CPN mee aan deze verkiezingen. De uitslag van deze verkiezingen bepalen tevens de samenstelling van de Eerste Kamer.

50.000 gulden voor het verkiezingsfonds van de cpn

Verkiezingscampagnes kosten altijd veel geld, vandaar het verkiezingsfonds. Wij doen een beroep om een bijdrage in dit fonds te storten voor progressieve invloed in de provinciale besturen en een CPN-fractie in de Eerste Kamer. Folders met machtigingsformulieren zijn verkrijgbaar in de distrikten en afdelingen of op het landelijk secretariaat, afdeling financiën.

partijbestuur benoemt financiële commissie

In haar vergadering van 1 maart jl. heeft het partijbestuur een nieuwe financiële commissie benoemd, bestaande uit: Boe Thio, Truus Divendal, Ed de Witte, Riet van Putten, Robert Schurink, Pouwel v.d. Siepkamp, Inez van Wijngaarden, Jan v.d. Poel, Gerard Pothoven en Jaap Wolff.

colofon

Donateurs ontvangen het blad per post (donaties op giro 511002 t.n.v. Alg. Penm. CPN).

EINDREDAKTIE: Siem van der Helm.

Redactiesecretariaat:
Hoogte Kadijk 145,
1018 BH Amsterdam,
tel. 020-262565 (tst. 10)

Druk: Dijkman & Co.

Het volgende nummer verschijnt 10 april 1987.
Kopij inleveren voor 30 maart.

opmerkelijke uitspraken van prof. Göran Therborn

de crisis in de verzorgingsstaat en het antwoord van links

De Zweedse Prof. dr. Göran Therborn doceert in Nijmegen politieke wetenschappen. Hij nam deel aan het internationale debat over de toekomst van de verzorgingsstaat. Publiceerde het boek „Werkloosheid” in 1985 in Hamburg en in 1986 de studie „Waarom sommige volkeren meer werklozen tellen dan andere” te Londen.

Binnen het debat over de verzorgingsstaat is Therborn een uitgesproken aanhanger van de theorie van de klassenstrijd. In zijn discussies brengt hij prikkelende stellingen naar voren, die in ieder geval nopen tot nadenken. Enkele voorbeelden:

„De welvaart (verzorgings-)staat is achter de rug van progressief Nederland om op poten gezet”
„De verzorgingsstaat heeft bijna geen principiële verdedigers”
„Openbaar sociaal beleid en openbare sociale

verantwoording hebben in Nederland een merkwaardig gebrek aan legitimiteit”

„De werkloosheid in Nederland is grotendeels door de binnenlandse politiek bepaald. De bestuurders in Nederland hebben hun macht gebruikt om andere politieke prioriteiten door te drukken”

„Het staatsdebat wordt als bestuurbaarheid van de overheid of van de verzorgingsstaat bediscussieerd. Die discussie bevat een opvallende en merkwaardige problematiek, die rechtstreeks uit de regententraditie stamt. Het is een bestuurdersopvatting van politiek en een ambtenaren optiek van de samenleving”.

Deze en andere scherp aangezette opvattingen zullen op de scholingsbijeenkomst van de CPN zondag 15 maart aan de orde komen. Marius Ernsting zal een korte bijdrage in de

verklaring van het partijbestuur van de cpn n.a.v.

het voorstel van de sowjet-unie over middellange afstands-raketten

Afgelopen zaterdag heeft de Sowjet-Unie de koppeling losgelaten tussen een akkoord over verwijdering van de Amerikaanse en Russische middellange afstands-raketten en de besprekingen over het SDI (Star Wars). Het Partijbestuur van de CPN beschouwt dit als een belangrijke en moedige stap, die een doorbraak mogelijk maakt voor ontwapening. Er is nu geen argument meer over waarmee de NAVO de plaatsing van kruisraketten en Pershings II goed kan praten.

De Sowjet-Unie heeft tevens benadrukt dat zij vasthoudt aan de nul-optie zoals al in principe in Reykjavik was besproken tussen Reagan en Gorbatsjow. Deze nul-optie is toen door Nederland ondersteund. Dat betekent dat nu verwacht mag worden dat Nederland een eigen stap zet om de nul-optie te realiseren door de bouw in Woensdrecht stop te zetten. Temeer daar de Nederlandse regering in november 1986 in Moskou om loskoppeling had verzocht. Iedere spijker die nu nog in Woensdrecht wordt geslagen is overbodig en verkwistend. Het partijbestuur konstateert dat een akkoord over de nul-optie tussen de Verenigde Staten en de Sowjet-Unie binnen handbereik ligt. Maar

er kunnen nog belemmeringen aan NAVO-zijde worden opgeworpen. Daarom moet de Nederlandse regering actief optreden bij de NAVO-bondgenoten en in het bijzonder bij de Verenigde Staten voor een snelle uitwerking en uitvoering van dit akkoord, overeenkomstig de meermalen geuite wens van de grote meerderheid van de Nederlandse bevolking. Er moet voorkomen worden dat er vertraging optreedt of dat de NAVO gaat terugkrabbelen of aanvullende eisen gaat stellen. Het Partijbestuur van de CPN roept daarom alle vredesstrijders en sympathisanten op zich in te zetten voor een onmiddellijke stopzetting van de bouw in Woensdrecht als antwoord en aanvulling op de jongste stap van de Sowjet-Unie. In het bijzonder kunnen al diegenen die teleurgesteld waren door het 1 november-besluit van 1985, en die het idee hadden dat plaatsing van kruisraketten in Nederland een voldongen feit was, nu nieuwe moed putten om Nederland een actieve rol te laten spelen voor het verwijderen van kernwapens uit Europa. Amsterdam, 1 maart 1987

Zondag 15 maart Hoogte Kadijk 145 Amsterdam

CRISIS IN DE VERZORGINGSSTAAT! WAT IS HET ANTWOORD VAN LINKS?

Inleider: **Prof. Göran Therborn**
Hoogleraar in Nijmegen

Overall wordt gesproken over „nieuwe economische werkelijkheid”, „realistische benadering van de verzorgingsstaat” en „moderne antwoorden van links”. Wat stelt Therborn daar tegenover?

„De Nederlandse taal toont een vlucht uit de politiek. Een vertaling van politieke keuzen, -macht en -strijd in bestuurbaarheidsproblemen van de overheid. Maar de problemen zijn van politieke aard en zonder de klassenkern van de machtsverhoudingen aan te pakken blijven massale progressieve sociale bewegingen niet meer dan een folkloristisch aspect van de Nederlandse samenleving.”

Een breed opgezette discussiedag van de Stichting Vorming en Scholing van de CPN met bijdragen van enkele leden van het partijbestuur.

Entree 5.-. Stellingen en discussiemateriaal aanwezig, koffie en thee gratis.
Aanvang 11 uur, zaal open 10.30 uur.

discussie leveren met name over het voorzienivo in Nederland, Fenna Bolding over de sociale zekerheid. De scholingsbijeenkomst staat open voor alle belangstellenden.

lezingen overzicht voorjaar '87

Zaterdag 4 april 1987

HET NIEUWE SOCIALE ZEKERHEIDSTELSEL EN DE PRAKTIJK VAN HET EERSTE KWARTAAL

Geleidelijk aan komen steeds meer tekortkomingen en onrechtvaardigheden rond het nieuwe sociale stelsel aan het licht. Medewerkers van de sociale diensten, sociale raadslieden komen in moeilijkheden. Een diepgaande discussie.

INLEIDING INA BROUWER

discussie en vraagstelling met een panel deskundigen, die naast de inleidster aanwezig zullen zijn.

Zaterdag 25 april 1987

DE VAKBEWEGING IN OORLOG EN KOUDEN OORLOG (1940-50). DE VERWORVENHEDEN IN HOOGCONJUNCTUUR (1970-80) EN WAARHEEN NU?

Onlangs hield Wim Kok een inleiding op een internationale bijeenkomst van de Wiardi Beckmanstichting, waarbij hij de rol van de vakbeweging in de periode 45-50 opmerkelijk gunstig beoordeelde. Deze uitspraak valt samen met een reeks verklaringen van anderen uit de kring van vakbeweging en PvdA en waarin gepleit wordt voor een realistische benadering van de economische problemen. Hoe realistisch is die benadering en wat biedt de werkende bevolking?

Inleiding SIEP GEUGJES

een bijeenkomst voor kaders uit de vakbeweging. Gestreefd wordt de bijeenkomst te ondersteunen met een bijpassende brochure.

Zaterdag 16 mei 1987

NIEUWE MAATSCHAPPELIJKE VERHOUDINGEN EN DE DOORWERKING DAARVAN IN DE RECHTELIJKE MACHT EN DE WETGEVING

Tegenover het op ruime schaal verbreide weeklaag over „alle strijd in de jaren 60 en 70 heeft niets geholpen” een positieve balans over progressieve en democratische verworvenheden, die zich ondanks bestaande tekortkomingen toch bij wetgeving en rechtspraak hebben doorgezet.

INLEIDING INA BROUWER

discussie, vraagstelling met een panel rechtskundigen die naast de inleidster aanwezig zullen zijn.

Alle bijeenkomsten worden gehouden in de kantine van het gebouw Sybilla, Hoogte Kadijk 145, Amsterdam. Aanvang steeds om 11.00 uur, zaal open 10.30 uur. *) Afsluiting ongeveer 16.30 uur. Aanmelding door 5 gulden te storten op girorekening 1980487 t.n.v. de St. Vorming en Scholing v.d. CPN onder vermelding van de datum. Materiaal over het algemeen ter plekke aanwezig. Koffie en thee gratis. Het entreegeld kan ook aan de zaal worden betaald. De bijeenkomsten staan open voor alle belangstellenden.

*) Behalve 1 maart. Dan is de aanvang 14.00 uur.

wat verder

Er wordt nog nagedacht over een zomerscholing in juni; in het najaar zal n.a.v. het 70-jarig bestaan van de Sowjet-Unie een uitvoerige studiebijeenkomst worden belegd over de nieuwe ontwikkelingen in dat land en de internationale betekenis daarvan. Ook wordt gedacht aan een bijeenkomst over het thema „Een progressieve consumentenpolitiek”. Maardaarover allemaal in een volgende ledenkrant.

nieuwe vredesakties in 1987

alle 185 bedrijven aanpakken die op de kruisrakettenbasis werken

Het Breed Initiatief voor Verdergaande Actie tegen Kruisraketten (BIVAK) zal met kracht haar actie tegen de komst van de kruisraketten voortzetten. Als het goed is zullen de leden van de CPN hier een belangrijke bijdrage aan leveren evenals onze krant De Waarheid. Op 7 februari jl. hield BIVAK een activisten-konferentie in Wageningen waar een 250 activisten aanwezig waren.

Er was een strijd bare stemming waaruit wel duidelijk werd dat de strijd tegen de kruisraketten weer aan aanhang wint. Uit peilingen onder de activisten bleek een grote actie-bereidheid. De actie „Doe niet mee aan Woensdrecht” die er op gericht is bedrijven af te houden van de medewerking aan de kruisrakettenbasis werd unaniem ondersteund.

Een even grote steun kreeg het voorstel om 1 november 1987 een grote demonstratie in Den Haag te houden. „Haal je handtekening terug van het volkspetitionnement” was het voorstel van een Haags Vredesplatform. Als de helft van de handtekeningszetter dat doet wordt het aardig druk in Den Haag. De leuzen die verder voor deze demonstratie genoemd zijn: „Geen kruisraketten, stop de bouw aan Woensdrecht” maar ook „Stop de kernproeven en Star Wars”. Dus doorzetten van de actie maar ook verbreding naar nieuwe thema's zoals de kernproeven en Star Wars.

Verbreding van de actie was er ook in het

voorstel om de grote BIVAK-zomeractie van 27 juni 1987 bij Woensdrecht om te zetten in een aantal regionale acties bij alle bases waar kernwapens liggen opgeslagen. Niet alleen een defensieve actie tegen de komst van de kruisraketten maar een aanvallende actie tegen al die kernwapens die in Nederland opgeslagen liggen.

Naar de regering toe zal dit het signaal zijn dat de vredesbeweging zich niet neerlegt bij kernwapens op Nederlands grondgebied. De plaatsing van kruisraketten zal zeker niet het einde zijn van actie tegen kruisraketten. In tegen-deel, de BIVAK actie-konferentie was ervoor om het invliegplan (actieplan voor moment dat kruisraketten worden ingevlogen), verder uit te werken. Niet als laatste daad van verzet maar als een actie waarin ieder zijn woede uit over het invliegen van de kruisraketten en om de politieke prijs die dit kabinet voor zijn nucleaire bewapeningsbeleid moet betalen zo hoog mogelijk te maken. Na het invliegen zijn er

plannen voor het verhinderen van de oefeningen met kruisraketten zoals dat in Engeland al een tijdlang gebeurt.

De ervaringen met actie na plaatsing zullen o.a. uitgewisseld worden op een internationale conferentie. Een voorstel van de CPN-werkgroep vrede en veiligheid dat de BIVAK-konferentie overnam. Op deze internationale conferentie worden alle groepen, bewegingen en politieke partijen die nog actief zijn tegen de kernwapens uitgenodigd. Het gaat hierbij om mensen uit de vijf plaatsingslanden. Engeland, Duitsland, Italië, België en Nederland. Het gaat om de vraag hoe draaien we de plaatsing en het plaatsingsbesluit weer terug in deze vijf landen. Interessant hierbij is dat de Belgische vredesbeweging op 25 oktober 1987 in Brussel weer gaat demonstreren tegen de kruisraketten die er nu staan en de kruisraketten die de regering nog wil laten komen. Dat Nederland bij uitstek geschikt is om deze conferentie te organiseren spreekt voor zich. Bij ons staat er nog steeds geen kruisraket. In Italië was onlangs weer een grote demonstratie tegen kruisraketten, kernproeven en Star Wars.

actie-perspektief

Het perspectief van de vredes-actie is na de voorstellen van de Sowjet-Unie in Reykjavik duidelijker dan ooit. De kruisraket-

ten en Pershings kunnen uit Europa verwijderd worden omdat de Sowjet-Unie zijn SS-20 wil beperken tot een honderdtal in het Aziatische deel van de Sowjet-Unie. Het lijkt me dat de Nederlandse regering tot een positieve houding ten opzichte van deze voorstellen moet worden gedwongen. De voorstellen van de Sowjet-Unie zijn redenen genoeg om het Nederlandse plaatsingsbesluit te herzien. Deze voorstellen voldoen aan de voorwaarden die Lubbers indertijd stelde om in Nederland niet te plaats.

Lubbers verkeert dus weer in de positie om een bijdrage te leveren aan het ombuigen van de nucleaire wapenwedloop en de dreigende ruimte-oorlog. Lubbers heeft tot nu toe nog geen blijk gegeven van enige politieke moed waar het betreft standpunten in te nemen tegen de VS.

Een stevige druk vanuit de vredesbeweging zal nodig zijn. Die druk kan ontstaan bij uitvoering van het BIVAK-actieplan, daarbij zal de vredesactie weer gedragen moeten worden door een groot deel van de bevolking en is het nodig dat PvdA, IKV, Pax Christi en de hele FNV weer actief de strijd tegen kruisraketten, kernproeven en Star Wars oppakken.

organisatie en cpn-inzet

Donderdag 19 februari jl. heeft de BIVAK-plenaire vergadering (vergadering waarin alle deelnemende organisaties vertegenwoordigd zijn en die uiteindelijk beslist over plannen) definitief besloten tot voortzetting van de Doe niet mee-acties, de regionaal georganiseerde anti-kernwapendag op 27 juni, een grote actie in Den Haag op zaterdag 31 oktober of zondag 1 november. De andere voorstellen zullen op de vergadering van donderdag 5 maart beslist worden. Duidelijk is dat er een ambitieus actieplan ligt wat de nodige menskracht vergt om gerealiseerd te worden. Voor CPN-leden een belangrijke taak.

In de eerste plaats de Doe niet mee-campagne, waar onze mensen in bedrijven en vakbonden een belangrijke rol kunnen spelen. De lijst met bedrijven is te bestellen bij BIVAK, postbus 11489, 1001 GL Amsterdam, tel. 020-249712. Voor ons als CPN is duidelijk dat de belangrijkste macht ligt bij economische machthebbers en niet in het parlement. De vredesstrijd zal voor een belangrijk deel in de bedrijven en vakbonden gevoerd moeten worden.

De regionale anti-kernwapendag sluit goed aan bij ons congresbesluit om de militarisering van de regio's vanuit de districten aan te pakken. CPN-leden zouden hierbij het initiatief kunnen nemen tot het opzetten van regionale BIVAK-afdelingen. Een beleid waarvoor BIVAK gekozen heeft om tot democratische besluitvorming en tot een breed draagvlak te komen. Die BIVAK regio-groepen kunnen de mobiliserende rol voor de demonstratie in Den Haag vervullen. De meeste KKN-platforms zijn uit elkaar gevallen of zullen volgend jaar 1 november nauwelijks meer bestaan. Mocht het KKN weer actief worden dan is er altijd een goede vorm van samenwerking te vinden. Belangrijk is dat in BIVAK actieve vredesorganisaties als Vrouwen voor Vrede en Stop de N-bom samenwerken met PPR, CPN, PSP, EVP en SAP en dat vakbonden bij deze samenwerking betrokken worden. Een betrouwbare coalitie met een goed doorlopend actieplan.

Bert Bom

maak de vredesbeweging zichtbaar!

„De regering-Lubbers breekt af wat in jaren is opgebouwd. Denk maar aan onder andere gezondheidszorg en werkgelegenheid. Juist die groepen die hulp het hardst nodig hebben krijgen de grootste klappen. Ondertussen gaat de wapenwedloop door. De Verenigde Staten weigeren te stoppen met kernproeven. Nederlandse bedrijven werken niet alleen mee aan de kruisrakettenbasis in Woensdrecht, maar azen ook op deelname aan SDI. Gedekt door „Star Wars” is het straks mogelijk kruisraketten af te schieten. Een levensgevaarlijke ontwikkeling in de richting van het mogelijk en „winbaar” maken van een atoomoorlog.”

Aldus de in massa-oplage verspreide oproep. „Wij zijn in alle Staten” van de Samenwerken-de Vredesplatforms „17 Mei-Overleg”. Hier-

mee haakt de vredesbeweging in op de Provinciale Statenverkiezingen van 18 maart. Hang tussen elke politieke partijen-affiche een Opland. Een nieuwe Opland, waarin de beweging tegen plaatsing van kruisraketten wordt verbonden aan strijd tegen SDI, de nieuwe stap in de bewapeningsrace. Dat ruimteschild, dat in werkelijkheid nooit dat „vangnet” zal kunnen vormen, zoals dat op de tekentafels van het Pentagon zo mooi voorgesteld wordt. Een ruimteschild dat niet alleen onbetaalbaar zal zijn, maar dus ook onuitvoerbaar. Altijd gaten, waardoor de „vijand” (wie o wie?) zou kunnen binnendringen.

Tijdens de verkiezingscampagne is de vredesbeweging in alle Staten. Maar de verspreiding van de nieuwe „Opland” gaat ook hierna nog lang door. Omdat de dreiging van kruisraketten en

de Reaganse ruimtekermis nog niet van de lucht is.

We zouden alle partijdistricten en -afdelingen willen oproepen veel materiaal af te nemen. Affiches, buttons, pamfletten, stickers en draagtassen zijn verkrijgbaar bij de Samenwerkende Vredesplatforms „17 Mei-Overleg” (van die Woensdrechtse omsingeling op 17 mei, weet je wel?).

Adres: Van Speijkstraat 89, 2518 EW Den Haag. Telefoon: 070-457133 (tussen dinsdag en vrijdag, 10.00-16.00 uur).

Voor Amsterdam en omgeving: 020-180606 (Stop de N-bom). Voor financiële steun: postgiro 5667797, t.n.v. R. Koperdraat, A'dam. **MAAK DE VREDESBEWEGING ZICHTBAAR!** Reinout Koperdraat (afdeling Funen, A'dam).

GEEN KRUISRAKETTEN

GEEN RUIMTEKERMIS!

feminisme 1987: ieder voor zich?

4 april discussiedag over individualisme en feministische beweging

Het CPN-vrouwenoverleg besloot in het najaar dat het weer tijd werd om „iets groots” te organiseren. Het zou moeten gaan over actuele en nieuwe vragen uit de vrouwenbeweging...

Het zou informatief moeten zijn, en gezellig...

Het zou breder moeten zijn dan alleen voor CPN-vrouwen...

... en daarom werden ook andere vrouwen benaderd om mee te werken aan de voorbereiding. PSP- en CPN-vrouwen vonden elkaar op het thema: hoe verhouden individualisme en feministische beweging zich tot elkaar? Wij zien een toenemende tendens, niet alleen onder vrouwen, om het leven individueel te organiseren. Steeds meer mensen wonen alleen, gaan alleen op vakantie, maken hun eigen keuze in wonen, werken, (als dat er is, maar ook als dat er niet is), in sport (individuele sporten zijn „in”) in samenlevingsvorm of het krijgen van kinderen.

In een aantal opzichten is het een heel verworvenheid dat dat kan. Het is nu meestal wel

mogelijk om enigszins comfortabel te wonen in je eentje, in iets wat groter is dan een kippehok. De mogelijkheid voor een baan en zelfs carrière was twintig jaar geleden voor maar weinig vrouwen weggelegd. Alleen een kind, alleen met vakantie, dat is nu voor vrouwen geen uitzondering meer. De feministische beweging heeft ook steeds gestreden voor het recht om je eigen leven te bepalen. BOM-moeders wilden wel een kind, maar niet (economisch) gebonden zijn aan een man. Vrouwen wilden niet meer trouwen. Gescheiden vrouwen eisten dat zij zelfstandig een (bijstands) uitkering konden krijgen en niet hun leven lang financieel aan hun ex-man gebonden zouden blijven. Heteroseksualiteit

als instituut en praktijk werd ter discussie gesteld. We eisten kinderopvang om de combinatie werk en kinderen ook voor vrouwen mogelijk te maken. Kunstmatige Inseminatie (KI) voor alleenstaande en lesbische vrouwen is in een aantal klinieken verworven. Individualisering van inkomens en uitkeringen, zodanig dat een zelfstandig leven voor ieder mens mogelijk wordt, een economisch en emotioneel onafhankelijk bestaan was (en is) de centrale eis.

wij vrouwen

Tegelijk gebeurde er iets anders met „ons vrouwen”. Wij vrouwen ontdekten onze verschillen: zwart of wit, hé of ho of een beetje bi, arbeiders- of middenklasse, dat maakt allemaal wel uit. Moet je dagelijks kreperen van de bijstand, je thuiswerk omdat je voor de kinderen moet zorgen of zit je midden in je carrière met baan of politiek? Veel vrouwen hebben betaald werk gevonden in nieuwe circuits. Te denken valt aan vrouwenwerk in club- en buurthuizen, vormingswerk, hulpverlening, in de wetenschap (vrouwenstudies), als emancipatiewerkster, in vrouwenwerkprojecten, op beleidsfuncties bij overheid, als personeelsfunctionaris voor „positieve actie” enzovoorts.

Een ander deel heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om tweede kans onderwijs te volgen. Zij zijn op latere leeftijd, of na een eerste studie, verder gaan leren. Verschillende opleidingen ontwikkelden onderwijs specifiek voor vrouwengroepen, er zijn vrouwenverbondsscholen opgericht. En nog steeds zijn veel vrouwen, vaak onbetaald, actief in vrouwenhuizen, Blijf-van-mijn-Lijf, vrouwencafés, -drukkerij, boekhandel, -radio, -bladen, in eigen bedrijfjes. Ook dat kost veel tijd. Sommige vrouwen zijn actief geworden of gebleven in politieke organen, anderen zijn daar teleurgesteld uitgestapt of zien elders betere mogelijkheden om iets te veranderen.

„Wij vrouwen” bestaan niet. Maar betekent dat automatisch dat we elkaar niet meer tegenkomen? En dat de feministische beweging uiteenvalt in talloze feministische individuetjes? Over die vraag buigen we ons op 4 april. Feminisme 1987: ieder voor zich...? Over individualisme en feministische beweging.

programma

De dag wordt gehouden in het Amsterdamse vrouwenhuis. Vanaf 10.00 uur open. We beginnen met een inleiding op het onderwerp; 's middags zijn er drie themagroepen.

1. Hoezo wij vrouwen? Spreek voor jezelf!

„Wij vrouwen” bestaan niet meer. Gelukkig mogen er verschillen zijn, hoeven we niet meer krampachtig op één lijn te zitten. Maar hebben we het nog wel over die verschillen? Of is de beweging ingeruild voor het individualisme, en hebben we geen boodschap meer aan elkaar?

2. Dat maak ik zelf wel uit. Het persoonlijke is weer privé

De tweede feministische golf is begonnen met het openbreken van de privésfeer. Hevige discussies over abortus, huwelijk, kinderen, seksualiteit, hetero of lesbisch, incest en verkrachting binnen het huwelijk. Sommige van deze vragen lijken weer taboe. Trouwen, samenwonen, kinderen krijgen behoren weer tot de privésfeer, „dat maak ik zelf wel uit”. Is het persoonlijke inderdaad privé geworden? Is het

een reactie op het moralisme van de feministische beweging? Of zijn het gewoon nieuwe normen?

3. Bij gelijke geschiktheid... Hebben we nog niet genoeg diploma's en ervaring?

Overheid, grote en kleine bedrijven doen hun best om vrouwen te werven. Zeggen ze. Bij gelijke geschiktheid geven ze de voorkeur aan een vrouw. Maar aan die voorkeur komt men meestal niet toe, omdat van gelijke geschiktheid geen sprake is. Zegt men. Hebben we nog niet genoeg diploma's en deskundigheid? Wat is er wel bereikt? Waar liggen de grenzen van het carrièrefeminisme, van positieve actie?

Na de themagroepen willen we gezamenlijk wat drinken en een maaltijd houden. Alle vrouwen zijn welkom!!!

pamfletten

Pamfletten om te verspreiden en op te hangen zijn in ruime mate voorhanden. Hang ze op, leg ze neer, geef ze weg, in partijpandjes, vrouwenhuizen, vrouwenboekwinkels, bibliotheken, buurthuizen enzomeer.

Bestellen bij Jannie Ketzer, Hoogte Kadijk 145, 1018 BH Amsterdam. Tel. 020-239704. Bij haar kun je je opgeven voor de discussiedag. Op 4 april is een map beschikbaar. Wie die wil hebben, maar niet kan komen, kan de map bestellen door f 6,75 over te maken op giro 582212 van het CPN-emancipatieproject, Amsterdam, onder vermelding van „Feminisme 1987”.

JEANNETTE VAN BEUZEKOM

tsjernobyl magazine

Toen de naam „Harrisburg” na zeven jaar bijna was weggevaagd in de herinnering, sloeg de ramp van Tsjernobyl een ongemeen diepe deuk in het zelfvertrouwen van West-Europa. De gebeurtenissen in en rond de Russische kerncentrale trokken letterlijk sporen door West-Europa. De gevolgen van „Harrisburg” waren vrijwel uitsluitend te voelen in de Verenigde Staten, waar het kernenergieprogramma bijna tot stilstand kwam.

Het is nog niet duidelijk of Tsjernobyl een even grote indruk zal maken op de Europese aspiraties voor meer kernenergie-toepassingen. Een aantal landen (Griekenland, Denemarken, Ierse Republiek) zegt definitief nee. De grote kernenergie-kampioenen Frankrijk, West-Duitsland, België en Groot-Brittannië houden zich angstvallig koest.

En Nederland heeft voorzichtigheidshalve besloten om het hete hangijzer pas in voorjaar 1988 te behandelen in het parlement. Een jaar uitstel van een eerder genomen besluit. Of een jaar van bezinning om nieuwe energieplannen te ontwikkelen en ten uitvoer te brengen. Nieuwe energie zonder kernenergie. Het Tsjernobyl-magazine zet op een rij wat er gebeurd is na Tsjernobyl, welke conclusies wij

moeten trekken uit deze ramp, en welke opties verstandiger zijn.

Want ook al zou Nederland besluiten geen nieuwe kerncentrales te gaan bouwen, dan is Het Karwei nog niet afgemaakt. De twee centrales van Dodewaard en Borssele draaien nog steeds, de Ultracentrifugefabriek van Almelo mag worden uitgebreid, de deelname aan het Kalkar-project staat niet ter discussie, en in de jaren '90 stuurt opwerkingsfabriek Cogema in Cap la Hague het hoogradioactieve afval terug naar Borssele. Tsjernobyl zou het sein kunnen zijn voor de ontmanteling van alle kernenergie-activiteiten in binnenland en buitenland.

Tsjernobyl-magazine
40 pagina's/oplage 25.000
uitgave van Stichting Fonds
Milieuvriendelijk Energiebeleid &
Stichting Allicht
Bestellingen door middel van overmaking van
f 2,50 op girorekening 101100 t.n.v.
St. Fonds Milieuvriendelijk Energiebeleid,
postbus 7383, 1007 JJ Amsterdam
Voor 10 ex. of meer bestaat een speciale regeling.
Informatie schriftelijk op te vragen.

nooit meer tsjernobyl —borssele dicht!

aktieweekende op 24, 25 en 26 april 1987

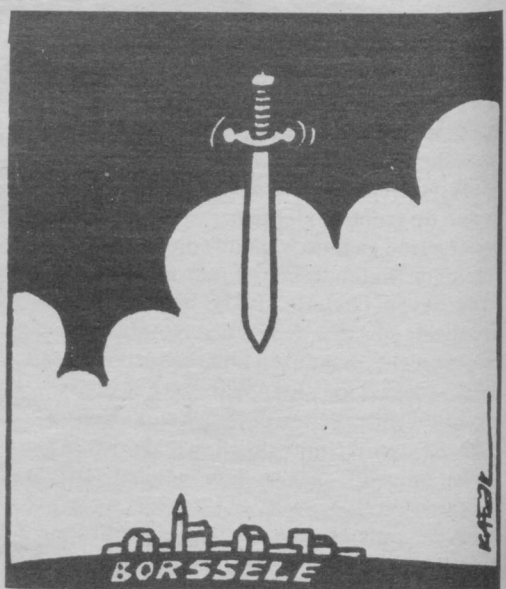
Precies een jaar na de ramp met de kerncentrale in Tsjernobyl vindt onder het motto „Nooit meer Tsjernobyl — Borssele dicht!” een aktieweekende plaats bij de kerncentrale in Zeeland. Op vrijdag 24 april wordt een aktiekamp opgebouwd, op zaterdag 25 april ligt het in de bedoeling de toegang tot de centrale te blokkeren en voor zondag 26 april staat een manifestatie en demonstratie op het programma. Inlichtingen over het aktieweekende zijn te verkrijgen bij het landelijk secretariaat: Swwers De Landasstraat 73 in Arnhem. Tel.: 085-514957 (maandag, dinsdag en vrijdag tussen 14.00 en 17.00 uur).

Vriend of vriendin
van het

VERZETSMUSEUM

word je door het storten van
een bijdrage op postgiro 5194045

t.n.v. Stichting Vrienden en
Vriendinnen van het
Verzetsmuseum Amsterdam.

radio roodborstje tikt aan uw raam

.....
rotterdam het leukste district?
.....

Met ingang van deze ledenkrant wil de redactie regelmatig interviews en artikelen plaatsen, waarin distrikten, werkgroepen, afdelingen en CPN-leden over hun activiteiten vertellen.

Als eerste een portret van het distrikt Rotterdam. Een gesprek met Ger Arends, Herman Meijer, Ans de Witte en Mirian Zimmerman.

In de Rotterdamse haven wordt al wekenlang actie gevoerd. Het Rotterdamse partijdistrikt heeft het er druk mee. Elke ochtend voor dag en dauw wordt in de meeste kantines De Waarheid gebracht. Weer andere communisten zijn actief betrokken bij het organiseren van de broodnodige solidariteit met de aktievoerende havenwerkers.

In het solidariteitscomité, een initiatief van de partijen van Links Rotterdam (CPN, PPR, PSP en SAP) nemen tal van organisaties deel.

Mirian: „De havenstakers moeten het gevoel hebben, dat ze het niet in hun eentje hoeven opknappen. Wij geven vooral tegeninformatie, tegen de werkgeverspropaganda dat de haven kapotgestaakt wordt.”

De kennis van Ger is van grote waarde voor het solidariteitscomité. Hij kent als voormalig havenchauffeur de weg op zijn duimpje. Hij weet de kantines te vinden en de weggetjes die je moet nemen om er te komen. Het gaat ook weleens mis...

Herman: „Gister gingen we met de krant naar Multiterminals. We parkeerden de auto, de portier hield ons tegen. „Wat voor krantjes zijn dat? „Nou gewoon, De Waarheid.” „Daar komt niks van in, want dan ligt hier de boel over twee uur weer plat.”

Ger: „De ECT kom je ook niet op, bijvoorbeeld. Van de week heb ik daar een paar chauffeurs aangeschoten, die wel een stel kranten mee wilden nemen. Bij de meeste bedrijven leggen de portiers je niets in de weg, maar er zijn er ook die je beter kunt mijden.”

Via ondernemingsraden, bedrijfsledengroepen en wijkorganen zijn al scheepsladingen aan pamfletten verspreid.

Ger: „De werknemers van wegtransportbedrijven begrijpen vaak niet waarom de haven actie voert. Zij vergelijken Rotterdam met Antwerpen. In Antwerpen worden ze direct geholpen, als de wagen nog rijdt, bij wijze van spreken. Ze hoeven daar nooit te wachten, zelfs in de pauze niet. Daardoor ontstaat bij hen de indruk dat de havenwerkers in Rotterdam niet willen werken. Zo worden de werkers in beide havens tegen elkaar uitgespeeld. Ze zien gewoon de rotte toestanden in Antwerpen niet. De staking gaat om meer. Flexibilisering is het hoofddoel van de havenwerkgevers. Ze willen kunnen schuiven met mensen. Plus het breken

van de macht van de bonden. Ze willen per groep een aparte CAO. Dus als dit verloren wordt, is er ook veel verloren voor andere sectoren. En omgekeerd.”

veel veranderd!

„Toen ik in 1975 in Rotterdam kwam wonen, trof ik een zeer gesloten en sektarische CPN aan,” zegt Herman Meijer. „Nou moet je dat wel zien tegen de achtergrond van een stad waar alle bestuursposities door de PvdA worden bezet en waar het sektarisme welig bloeit. Dat linkse sektewezen hoort bij Rotterdam. Nog steeds. Er was een behoorlijke haat tegen de sociaal-demokratie en van daaruit een sterke eigen-gelijk opstelling van de CPN. De partij rept wel van veel contacten, maar ik heb daar eerlijk gezegd nooit zoveel van gemerkt.

Ook Mirian Zimmerman vond dat de partij weinig contacten had met organisaties in de stad. „Dat merkte ik vanuit de antiracismebeving en het Rotterdams Kunstenaars Kollektief, waar ik in zat. Ik ben in 1981 lid geworden, toen de eerste vrouwenoverleggen toegestaan werden. Na die tijd is er wel veel veranderd. Vooral de fractie, waar ik in meedraai, heeft een heleboel contacten opgebouwd.”

radio roodborstje

Tijdens de ambtenarenstaking van 1983 organiseerden de communisten in het distrikt Rotterdam vooral de verbindingen met uitkeringsgerechtigden. De projektbureaus van de stadsvernieuwing, waar veel communisten werkten, werden gebruikt als aktiecentrum. Als slotaktiviteit hadden we een maaltijd met 450 uitkeringsgerechtigden in de kantine van de „Europunt”, waar een aantal gemeentelijke diensten zitten.

Een rode draad zijn de propagandaactiviteiten, hier met wat meer fantasie dan elders opgezet.

Herman: „Met Prinsjesdag zijn we eens de straat op gegaan met een koe op een bakfiets, onder de leus „laat je niet uitmelken”. We trokken van het kantoor op de Dijk naar het centraal station, begeleid door de muziekgroep Diskus. Er zat een namaak-Beatrix op die kar en de troonrede, de echte, schalde uit de megafoon. Bij het station gingen mensen dan-

sen, de nep-koningin met een van de zwerwers.”

Mirian: „Vorig jaar met de Tweede Kamerverkiezingen hadden we „Radio Roodborstje tikt aan uw raam”. Rien Kroon in clownskostuum en met zo'n oordopje in en een mikrofoon, die riep dan omhoogkijkend: „Hans, kur je mij verstaan?””, zodat de omstanders gingen geloven dat het een radio-uitzending is. Rien ging Marius Ernsting interviewen, die erbij was. Verder muziek en pamfletten natuurlijk. Binnen de kortste keren stonden er drommen mensen omheen. Ze kwamen de pamfletten zelfs hálén en na afloop lag er zowat niks op de grond.”

Mensen zijn misschien wel nieuwsgierig naar wat de CPN doet, maar anders gestemd hebben ze niet. Hoe komt dat?

Ger: „Je snapt het niet, maar ook in de haven is het zo: we komen er nu al weken met de krant, maar ze nemen nooit een abonnement. Ze blijven het Vrije Volk lezen, ook al is dat duurder en ze blijven op de PvdA stemmen. Dat is een ingeheide traditie.”

Mirian: „Als fractie vragen we regelmatig: wat heb je gestemd? PvdA? Waarom kom je dan hier? Ga maar bij de PvdA op de stoep staan! „Ja, maar die doen niks”. Nou, stem er dan ook niet op! Maar mensen kunnen zich slecht voorstellen hoe het ánders kan.”

links rotterdam

Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen is de CPN met PSP, PPR, SAP en onafhankelijke migranten op een gezamenlijke lijst gaan staan. „Links Rotterdam”. Hoe verloopt de samenwerking, in de fractie en in de stad?

Mirian: „De fractie loopt prima. We hebben nog maar één keer verdeeld gestemd, over krediet voor een schietbaan, daar was de PSP natuurlijk tegen, (vrolijk gelach van iedereen). Er is een besturenoverleg waarin we de activiteiten van de partijen, ook buiten het fractiewerk, op elkaar afstemmen. Verder hebben we een conferentie belegd, bedoeld voor men-

sen van buiten de partijen. Helaas kwamen er vooral partijleden. Op wijkniveau zijn er contacten tussen het actieve kader. Maar verder is het zoals zo vaak: de CPN-ers doen het werk. De PPR heeft in Rotterdam haast geen actieve leden. De PSP is klein en functioneert ook niet al te best. Partijgenoten van buiten Rotterdam vragen weleens aan mij: wat doet de SAP bij jullie op de lijst? Maar die SAP-pertjes steken de handen wel uit de mouwen! Aan de andere kant hebben ze de neiging om zichzelf te profileren, dat geeft dan weer extra gedoe. Ik vind wel dat het fractiewerk een groot deel van onze tijd opslokt. Doordat er veel binnenkomt drukt de fractie soms een te grote stempel op het distrikt.”

Ger: „In de fractiegroep wordt intensief en concreet gewerkt. Maar het is wel veel papierwerk. Wat in de afdelingen gebeurt is veel diffuser. Daar moeten we steeds zelf onze agenda verzinnen.”

Herman is het daar niet mee eens. Hij memoreert de ATV-campagne, opgezet met WAO-ers, vrouwengroepen, jongeren en de fractie; de propaganda, de RSV-bijeenkomst op de Heijplaat met Evelien Eshuis en Roel van Veldhuizen van de fractie; contacten met de wetenschapswinkel. „Dat heeft niet allemaal wat opgeleverd, maar het probleem is dat er steeds minder mensen te mobiliseren zijn.”

leukste district

Behalve de stad omvat het distrikt Rotterdam een aantal buitenafdelingen: Schiedam, Dordrecht, Vlaardingen, Capelle a/d IJssel, Krimpen, Rozenburg/Brielle, Spijkenisse. Ans de Witte werkt op de Dijk en weet wat er buiten de stad aan plannen is.

„Schiedam gaat binnenkort met pamfletten voorlichting geven aan de bevolking hoe mensen onroerend goedbelasting kunnen terugkrijgen en verhuiskosten enzo, want maar een deel van de mensen die er recht op hebben maakt daar gebruik van. Dan heb je Rozenburg, een van de kleinste afdelingen, maar die gaan als eersten een openbare bijeenkomst — van de CPN — organiseren, in verband met de statenverkiezingen. En Krimpen, dat is een verhaal apart. Daar woont Fie Geleijnse, ze is niet zo goed ter been meer, zodat ze nu alle donaties per telefoon bij elkaar scharrelt. Ze belt iedereen op die maar in aanmerking komt en ze komen het nog brengen ook!”

Zet er maar in dat Rotterdam het leukste distrikt is, riep men al in koor nog voor ik goed en wel zat. Waarom?

De haven? Jazeker. Het is voor Rotterdammers vanzelfsprekend dat er bij de havenstaking onmiddellijk werk gemaakt wordt van een solidariteitscomité. Mirian: „De haven, dat spreekt iedereen aan. Maar we hebben het er wel over gehad: waarom richten we geen solidariteitscomité op als er acties in de gezondheidszorg zijn, of in het onderwijs?” „Je hebt hier niet van die theoretische scherpslijpers,” zegt Herman. „Er komt hier ook gewoon wat zinnigs uit een vergadering.” Mirian: „Ik kan hier gewoon brainstormen zonder dat ik op moet passen. Ik word niet meteen in een bepaalde hoek gezet als ik iets zeg. We zijn hier praktisch en duidelijk.”

Ger is iets bedachtzamer. „Je groeit erin omdat je mensen leert kennen. Daardoor ben ik er thuisgeraakt. Maar wij hebben het ook bijzonder goed getroffen met de mensen die op de Dijk werken. Die hebben geen verbeelding, het kantoor is heel toegankelijk, iedereen kan daar zó binnenlopen.” En dat zou toeval zijn?

JEANNETTE VAN BEUZEKOM

ingrijpende maatregelen noodzakelijk om werk scheppen

Op woensdag 11 maart 1987, vlak voor het debat in de Tweede Kamer over de ontwikkelingen met betrekking tot de werkgelegenheid in ons land, presenteerde de CPN een notitie hierover op een persconferentie in Den Haag. In deze notitie kritiseert de CPN de matigingspolitiek van het kabinet Lubbers, die geen oplossing biedt voor de werkloosheid.

Kern van het CPN-betoog is, dat er een aantal ingrijpende maatregelen nodig zijn om extra werkgelegenheid te scheppen. Het scheppen van werkgelegenheid kan niet aan de vrijwillige medewerking van de ondernemers worden overgelaten, aldus de CPN-notitie.

In het slot van de notitie geeft de CPN-notitie een aantal concrete maatregelen aan, die direkt en aantoonbaar nieuwe banen opleveren.

Gezien het belang en de aktualiteit van deze discussie, volgt hieronder de notitie in zijn geheel.

Het kabinetsbeleid van de afgelopen jaren is gebaseerd geweest op de gedachte dat bij het voldoende matigen van de lonen en terugdringen van het financieringstekort de werkloosheid vanzelf zal verminderen.

Bij de presentatie van de laatste miljoennota toonde het kabinet zich positief en zelfverzekerd over de effecten van haar beleid. Een simpele voortzetting ervan zou de werkloosheid zelfs aanzienlijk kunnen terugbrengen, zo verwachtte het kabinet. De resultaten zijn geheel anders. De werkloosheid loopt de laatste maanden nauwelijks terug. Bij de minste tegenwind gaat het verkeerd. Volgens de meest recente voorspellingen door het ministerie van Sociale Zaken wordt een toename van de werkloosheid zelfs waarschijnlijk genoemd. De „successen” waarvan het kabinet bij de presentatie van de miljoennota melding maakte zijn vooral toe te schrijven aan de hogere dollarkoers van de afgelopen jaren en de aardgasopbrengst. Zodra daar de klad in komt is het met de successen gedaan. Het huidige kabinetsbeleid is niet in staat honderd-duizenden werkzoekenden aan een betaalde baan te helpen. Nederland blijft het land dat internationaal gesproken een uitzonderlijk hoge werkloosheid kent.

De matigingspolitiek, die de kern vormt van het huidige kabinetsbeleid, biedt dus geen oplossing voor de werkloosheid.

Toch houden premier Lubbers en de grote fracties VVD, CDA en PvdA vast aan voortzetting daarvan. Terwijl de loonontwikkeling volgens het CPB laag is in vergelijking met de ons omringende landen wordt het bereiken van afspraken op het gebied van loonmatiging hoofddoel voor het komend sociaal overleg genoemd. Ook de ondernemers noemen voortgezette matiging hét antwoord op de jongste voorspellingen van het CPB. Het lijkt wel of matigingspolitiek werkt als een fuik: wie er eenmaal in zit komt er steeds dieper in terecht. De werkloosheid blijft onaanvaardbaar hoog. De discussie zoals die op dit ogenblik door zowel CDA, VVD als PvdA wordt gevoerd over het verlagen van de belasting gaat volstrekt voorbij aan het gebrek aan voortgang op het gebied van de werkgelegenheid. De discussie over belastingverlaging functioneert vooral als een doekje voor het bloeden. De werknemers worden geacht tevreden te zijn omdat hun netto-loon hoger wordt, de ondernemers zijn tevreden omdat zij geen bruto-loonstijging hoeven te betalen en hun beurs gesloten kunnen houden. Alleen minister Ruding zou de meevallers liever in het financieringstekort stoppen. De CPN is voorstander van een belastingverlaging die vooral de lage- en middeninkomens en zelfstandigen ten goede komt. Maar daarmee is nog geen afdoende antwoord gegeven op de hardnekkig voortdurende massawerkloosheid. Het kabinet wil het scheppen van nieuwe banen volledig op z'n beloop laten. De CPN is van mening dat de werkloosheid aangepakt moet worden. Ingrijpende maatregelen zijn nodig om extra werkgelegenheid te scheppen.

De mogelijkheden die er zijn moeten aangegrepen worden om zonder enig uitstel nieuwe banen te creëren: voor jongeren, bij de overheid, in het bedrijfsleven, door arbeidstijdverkorting met herbezetting, middels een omvangrijk investerings-program en door de binnenlandse bestedingen op peil te brengen.

In tal van situaties maken mensen zich sterk voor behoud en uitbreiding van werkgelegenheid. Dat geldt voor besturen van voorzieningen, voor de gebruikers ervan, voor lokale overheden, voor mensen werkzaam bij de overheid en het particuliere bedrijfsleven. Dat is het geval bij bijvoorbeeld de Ziekenfondsen en de Postbank en in bijzonder in de Rotterdam-

se haven, waar nu al zeven weken actie wordt gevoerd. De aanpak die de CPN voor ogen staat komt aan deze verlangens tegemoet. Ze kunnen dan ook steunen op een breed maatschappelijk draagvlak. Er hoeft niet getalmd te worden om noodzakelijke werkgelegenheidsmaatregelen te treffen.

Het Kabinetsbeleid onder leiding van premier Lubbers gaat op sociaal economisch gebied uit van de volgende hoofdlijnen:

- de export heeft de hoogste prioriteit, waaraan de binnenlandse bestedingen ondergeschikt worden gemaakt
- meer winst zal tot meer werk leiden

- het terugdringen van de werkloosheid wordt aan de marktsector, d.w.z. de ondernemers overgelaten.

Om aan deze hoofdlijnen te voldoen zijn loonmatiging en bezuiniging tot centrale punten van het regeringsbeleid gemaakt. De CPN heeft deze hoofdlijnen altijd bekritiseerd. In een land als Nederland is bevordering van de export nodig, mits dat gepaard gaat met goed niveau van binnenlandse bestedingen. Van dat laatste is echter geen sprake. Alle pijlen zijn gezet op exportbevordering waarbij de binnenlandse markt ernstig is ondermijnd. Tal van mogelijkheden op de binnenlandse markt zijn door dit beleid onbenut gelaten. De Nederlandse economie is op overdreven wijze afhankelijk gemaakt van de export. Ons land is daardoor zeer gevoelig voor de onzekerheden en schommelingen die de internationale markt kenmerken. Terwijl het kabinet bij de presentatie van de miljoennota nog uit ging van optimistische verwachtingen, blijken die niets meer waard op het moment dat de dollarkoers terugvalt op het niveau van 1980. Versterking van de binnenlandse markt zal veel meer aandacht dienen te krijgen als stabiele factor van de economische ontwikkeling.

Voortgaan met een eenzijdige oriëntatie op de export maakt ons land tot een stuurloos bootje in de internationale monetaire- en handelsstormen. De veronderstelling van het kabinet dat meer winst zal leiden tot meer werk wordt door de feiten weersproken. Het winstniveau heeft als gevolg van de loonmatiging het peil bereikt van begin zeventiger jaren. Van een evenredige toename van de werkgelegenheid is echter geen sprake. Voorzover de werkgelegenheid is toegewezen moet dat vooral toe worden geschreven aan de bereikte arbeidstijdverkorting. De beschikbare hoeveelheid betaalde arbeid wordt over een groter aantal banen verdeeld. Ondanks de winstgroei is van een substantiële

uitbreiding van het aantal beschikbare arbeidsuren geen sprake.

Het kabinet gaat er van uit dat de ondernemers moeten zorgen voor het terugdringen van de werkloosheid. De ondernemersorganisaties laten echter geen gelegenheid voorbij gaan om duidelijk te maken dat ze dat niet van plan zijn. Zij hebben alles op alles gezet om het proces van arbeidstijdverkorting en herbezetting te dwarsbomen. Ze leveren er zelfs regelrechte obstructie tegen door op gemaakte afspraken terug te willen komen. De kans om langs die weg vele tienduizenden zo niet honderdduizenden banen te scheppen laten zij doelbewust onbenut. Medewerking weigeren de ondernemers ook als het gaat om plannen als het jeugdwerkgarantieplan (waar de CPN om heel andere redenen bezwaren tegen heeft), aan de uitvoering van de wet Vermeend/Moor en de uitvoering van in CAO's vastgelegde afspraken om banen voor jongeren te scheppen. In tal van bedrijven wordt de invoering van nieuwe technologie gecombineerd met omvangrijke reorganisaties die leiden tot een drastisch verlies van werkgelegenheid. Bestrijding van de werkloosheid kan niet aan de vrijwillige medewerking van de ondernemers worden overgelaten.

De gevolgen van het kabinetsbeleid zijn ernstig. De eenzijdige oriëntatie op de export heeft tot gevolg dat de binnenlandse bestedingen worden ondermijnd. De economische activiteit loopt terug, zeker in verhouding tot de ons omringende landen. De forse groei van de winsten gaat niet gepaard met een evenredige

toename van de investeringen. De onderbesteding in ons land leidt er toe dat grote hoeveelheden kapitaal over de grens verdwijnen. De eenzijdige oriëntatie op de marktsector heeft tot gevolg dat de overheidsinvesteringen een absoluut dieptepunt hebben bereikt. Het ontbreken ervan heeft een negatieve uitwerking. Het kabinetsbeleid heeft tot gevolg dat tal van mogelijkheden onbenut blijven. Er is sprake van verspilling van menskracht en van geldbronnen.

- de mogelijkheden van honderdduizenden mensen om maatschappelijk nuttig werk te verrichten blijven onbenut door de voortdurende massawerkloosheid
- de winsten nemen toe terwijl er niet in verhouding wordt geïnvesteerd
- de overheid voert deze extra via de WIR. Deze was voor het afgelopen jaar begroot op een bedrag van 5 miljard. De uitgaven blijken echter 2,3 miljard hoger te liggen. De WIR is daarmee de post die het afgelopen jaar het zwaarst is overschreden. Overheids-geld wordt als water naar de zee gebracht.
- de kapitaaluitvoer bereikte afgelopen jaar het recordbedrag van 20 miljard. Het kapitaaloverschot in ons land verdwijnt over de grens en wordt aan de Nederlandse economie onttrokken. Er is sprake van een chronische onderbesteding.
- de belastingontduiking en het zwarte geld blijven ongemoeid. Het regeringsbeleid bestaat er vooral uit om belastingontduiking tegemoet te treden door belastingverlaging. Miljarden worden aan de schatkist onthouden
- de wapenaankopen worden voortgezet. Volgens de defensienota staat een investerings-program van 50 miljard over een periode van tien jaar op het program. Overschrijding van

de uitgaven voor de Walrus blijken moeiteloos gedekt te worden

- de bezuinigingen op de voorzieningen trekken een wissel op de toekomst. Sluiting van bejaardenhuizen valt niet te rijmen met de toenemende vergrijzing. Verschraving van het onderwijs valt niet te rijmen met de toenemende behoefte aan opleiding. Vernietiging van sociaal cultureel werk valt niet te rijmen met de toenemende behoefte aan ontplooiing en sociale relaties buiten de werksfeer.
- de bezuinigingen van de overheid leiden tot het verlies van tienduizenden banen, waardoor de werkloosheid alleen maar verder wordt vergroot
- van jeugdwerkgelegenheidsplannen komt niets terecht. Beschikbare gelden blijven ongebruikt liggen. De oorzaken moeten vooral worden gezocht in de wijze waarop deze voor jongeren ontoegankelijk worden gemaakt. Bij het JOB-plan worden dusdanig scherpe toelatingseisen gesteld dat jongeren er nauwelijks aan kunnen voldoen. Het jeugdwerkgarantieplan heeft het karakter van werkverschaffing van lage kwaliteit voor een uiterst laag loon, waar gemeenten noch jongeren ook maar iets voor voelen. Alternatieven van jongeren en de gemeenten zelf worden door de regering niet gehonoreerd.

Naar de mening van de CPN moet aan deze verspilling een einde komen en dienen ingrijpende maatregelen te worden getroffen om werkgelegenheid te creëren. Prioriteit moet worden gegeven aan maatregelen die direct en aantoonbaar nieuwe banen opleveren: Dat wil zeggen:

- * banen voor jongeren. Daarbij is geen plaats voor dwang of onderbetaling. Het gaat om volwaardige banen, met goede opleidingsmogelijkheden en voor normale betaling. Zowel jongerenorganisaties als diverse gemeenten hebben daartoe voldoende mogelijkheden aangedragen.

- * een stop op het wegsaneren van arbeidsplaatsen bij overheid, provincie en gemeenten. Een dergelijke maatregel is van belang om arbeidsplaatsen te behouden. Daarmee wordt tevens de angel weggenomen uit de maatregelen die nu op de voorzieningen zijn losgelaten.

De vervanging van zieke leerkrachten en de klassegrootte hoeven niet verslechterd te worden als leerkrachten hun baan kunnen houden. Centra van cultuur en kunst hoeven niet gesloten te worden of overgeheveld aan particuliere bedrijven als de betrokken ambtenaren hun werk kunnen blijven doen.

Buurthuizen, emancipatieprojecten, kinderdagverblijven hoeven niet dicht als de daar aanwezige arbeidsplaatsen niet worden geschrapt.

Instelling voor bejaardenzorg en de eerste-lijn-hulp kunnen worden ingesteld op de toekomstige behoefte door te zorgen dat er voldoende arbeidsplaatsen zijn.

- * een omvangrijk investeringsprogram door de overheid. Prioriteit moet daarbij worden gegeven aan milieu en volkshuisvesting. Bij milieu gaat het om zaken als herstel van het rioleringsnet, investeringen in warmtekruis koppeling en energiebesparing. Bij volkshuisvesting vooral om een grootscheeps onderhouds- en renovatieplan van na-oorlogse woningen.

- * maatregelen om te verhinderen dat modernisering in bedrijven gepaard gaat met verlies van werkgelegenheid. De overheid kan daar direct een bijdrage aan leveren door subsidies voor technologische vernieuwing te koppelen aan de eis van sociale vernieuwing, zoals het toepassen van arbeidstijdverkorting met herbezetting. Daarnaast kan de overheid de positie van de vakbeweging versterken door uitbreiding van de bevoegdheden van de ondernemingsraad met betrekking tot de arbeidsorganisatie en door een wettelijke regeling van het vakbondswerk in de bedrijven.

- * de overheid dient een groot scala aan activiteiten te ontplooiën op het terrein van om-, her- en bijscholing en begeleiding bij het vinden van betaald werk. Het gaat daarbij vooral om langdurig werklozen en vrouwen die in het arbeidsproces willen intreden.

- * versterking van de binnenlandse bestedingen door koopkrachtverbetering voor ambtenaren en uitkeringsgerechtigden (herstel van trend en koppeling)

Door beschikbare geldbronnen aan te boren om bovengenoemde maatregelen te treffen kan naar de mening van de CPN de nu bestaande verspilling worden teruggedrongen en kunnen honderdduizenden banen worden gecreëerd.

partijpolitieke samenwerking op plaatselijk niveau

uitvoering congresbesluit in gang gezet

Op 25 januari 1987 troffen 25 partijenoten, actief in een twaalfstal samenwerkingsverbanden op plaatselijk of provinciaal nivo, elkaar in Wageningen. Het ging om de start van de verwerking van de ervaringen van de partij-politieke samenwerking op plaatselijk nivo, waartoe het CPN-congres besloten had.

De discussie werd gevoerd aan de hand van een drietal geformuleerde vragen betreffende:

- de relatie tussen samenwerkingsverband en buitenparlementaire bewegingen;
- de relatie tussen samenwerkingsverband en de partij;
- het vraagstuk van bestuurlijke verantwoordelijkheid en de relatie tot de PvdA.

De bijeenkomst werd ingeleid door Henk Hoekstra, die inging op de oorsprong van de politiek van samenwerking en progressieve machtsvorming en de kenmerkende aspecten daarvan. Hij kwam daarbij tot een aantal konklusies. De vraag of doorgegaan moet worden met het proces van samenwerking op het politiek vlak moet met een volmondig ja worden beantwoord. Want, wie wat veranderen wil moet krachten verzamelen. Daarvoor zijn twee dingen nodig, een veranderde opstelling van partij en t.o.v. elkaar en zichzelf (waarbij herleving van de partijorganisatie absoluut nodig is) en een opstuwung van onderop, vanuit bewegingen. In de discussie die volgde waren een aantal punten van overeenstemming. Zo was iedereen het erover eens dat er meer moest worden gedaan theorie-vorming, aan het doordenken van de samenwerkingsstrategie. Wat willen we ermee en hoe doen we dat? In de tweede plaats vond iedereen ook dat samenwerking niet een soort noodzakelijk kwaad is, waar je voornamelijk voorzichtig mee moet zijn. In de derde plaats was er eenstemmigheid over de noodza-

kelijke zorg t.a.v. de partij-organisatie, ook (of juist) in samenwerkingssituaties. Organisatie is onontbeerlijk om aan samenwerking kracht te geven. Tenslotte was er overeenstemming over de noodzaak om de relatie tussen binnen- en buitenparlementair werk te versterken. Op basis van deze eensgezindheid werden vervolgens, al naar gelang de eigen ervaringen, verschillende stellingen betrokken. Het is niet mogelijk de hele discussie, die uiterst plezierig en open was in dit artikel weer te geven. Ik volsta hier met een aantal uitspraken die laten zien welke aspecten aan de orde zijn geweest en welke posities daarin zijn ingenomen.

- samenwerking leidt tot meer parlementarisme,
- bestaande samenwerkingsvormen moet je niet heilig verklaren: zij zijn ook maar een tussenstand, je moet juist verder,
- de CPN bestaat plaatselijk hier en daar nog dankzij de samenwerking,
- de relatie met bewegingen is sowieso (dus ook voor niet-samenwerkingssituaties) ingewikkelder, als gevolg van een veranderde opstelling van bewegingen t.o.v. de overheid,
- het niet deelnemen aan bestuurlijke verantwoordelijkheid kan een gunstige voorwaarde zijn voor het opbouwen van een band met bewegingen,
- een partij die zijn eigen organisatie niet in stand houdt, zet ook de samenwerking op de

tocht — het ontbreken van een perspectief op landelijke samenwerking versterkt de neiging tot regionalisme en federalisme bij bestaande samenwerkingsvormen,

- een belangrijke verantwoordelijkheid van de partijleiding is het scheppen van voorwaarden om leden te activeren op de politieke inhoud, ook naar samenwerking toe.

Het zal duidelijk zijn, gelet op bovenstaande stellingen, dat de bijeenkomst het begin is geweest van verdere activiteiten. Afgesproken is het overleg van kameraden die betrokken zijn bij samenwerkingsfrakties voort te zetten (o.a. over het punt bestuurlijke verantwoordelijkheid, waar we nauwelijks aan zijn toegekomen). Verder willen we met het oog op de noodzakelijke theorievorming scholingsactiviteiten ter hand nemen, te beginnen met een

artikel over ervaringen in samenwerkingsverbanden in P&C. Tenslotte is het noodzakelijk dat de discussie verbreed wordt in de partij. Samenwerking is niet alleen het pakkie aan van de mensen die daarin zitten, het is een zaak van de hele partij. Hierbij gaat het om vragen als: wat zijn voor ons als communisten nu eigenlijk de criteria voor beoordeling van de resultaten van samenwerking, waar meten we die aan af? Hoe moet het nu verder met de landelijke samenwerking? Lopen we niet het risico bij volgende verkiezingen weer met een volkomen verbrokkelde toestand te moeten werken? Het lijkt ons noodzakelijk dat we in de nu gestarte periode na het dertigste congres trachten dergelijke vragen te beantwoorden.

Namens de voorbereidingsgroep,
MARIUS ERNSTING

steun voor juni-initiatief aabn en kza cpn gaat anc bezoeken

De CPN heeft zich aangesloten bij het initiatief van de Anti-Apartheidsbeweging Nederland en het Komitee Zuidelijk Afrika om juni uit te roepen tot aktiemaand onder het motto „Steun het ANC!”

Daartoe besloot het partijbestuur in haar zitting van 1 maart. Ook besloot het bestuur in principe tot het sturen van een partijdelegatie naar het ANC-hoofdkwartier in Lusaka. CPN-afdelingen tenslotte wordt gevraagd het initiatief te nemen tot de vorming van breed samengestelde comités ter ondersteuning van de aktiemaand.

De beide anti-apartheidsorganisaties kozen voor juni gezien het feit dat in deze maand ook de opstand in Soweto in 1976 wordt herdacht en, op 26 juni, de aanvaarding van het Handvest van de Vrijheid in 1955. Ruim dertig jaar later wordt het politieke programma van het ANC onderschreven door de belangrijkste verzetsgroeperingen zoals het UDF, vakbondsfederatie Cosatu en de kerkleiders. AABN en KZA verwachten dat de verzetsorganisaties in Zuid-Afrika streven naar grootscheepse activiteiten in juni. Met hun initiatief geven de beide organisaties gevolg aan een oproep van het ANC om ter gelegenheid van haar 75-jarig bestaan brede samenwerkingscomités te vormen om zodoende de steun aan de organisatie — politiek en materieel — op te voeren.

juni

In een gezamenlijke verklaring aan de honderden plaatselijke werkgroepen, landelijke politieke partijen en vakbonden roepen AABN en KZA op door middel van collectes (vooral in de collectevrije periode tussen 22 en 29 juni), benefietconcerten en hoe dan ook geld in te zamelen voor het ANC. Later dit jaar zal de opbrengst bekend worden gemaakt en overhandigd aan het ANC. Beide organisaties hebben hun gironummer ter beschikking van de aktie gesteld. Voorafgaande aan de aktiemaand overigens wordt op initiatief van het Komitee Zuidelijk Afrika een landelijke manifestatie georganiseerd bij de aandeelhoudersvergadering van Shell in Den Haag. De Anti-Apartheids Beweging, die het initiatief nam tot

de gezamenlijke junicampagne, maakt haar solidariteit met het ANC in de tweede helft van dit jaar zichtbaar door actieve medewerking aan de conferentie „Culture in another South-Africa”. Voor de conferentie in de hoofdstad, waaraan alle belangrijke culturele instellingen inmiddels medewerking toezegden, worden tweehonderd in ballingschap levende Zuidafrikaanse kunstenaars uitgenodigd.

veel gehoor

De oproep van het CPN-bestuur vindt in tal van plaatsen gehoor. In Rotterdam, Purmerend, Amsterdam, Groningen, Enkhuizen, Den Helder, Utrecht zijn afdelingen georganiseerd betrokken bij samenwerkingsinitiatieven of namen daar zelfs het voortouw in. In veel andere plaatsen zijn partijleden actief in bestaande werkgroepen. De deelname van communisten aan de solidariteitsbeweging heeft zeker een impuls gekregen na de studiedag die de Zuid-Afrikawerkgroep van het partijbestuur in het najaar van 1986 organiseerde. Tijdens die studiedag werd aan de hand van een inleiding van AABN-voorzitster Conny Braam het partijstandpunt m.b.t. Zuid-Afrika verder uitgediept. De bedoeling is nu die visie, die haar beslag kreeg in besluitvorming op het jongste CPN-congres, aan het ANC voor te leggen. Omgekeerd wil het partijbestuur direct geïnformeerd worden over de ANC-visie op de huidige ontwikkelingen, haar inschatting van kansen en haar verzoeken om directe steun.

Het is overigens hiermee voor het eerst dat een Nederlandse politieke partij een bezoek brengt aan het ANC-hoofdkwartier.

Opmerkelijk genoeg groeit de steun voor het ANC met de dag. Onder druk van de publieke opinie waren inmiddels ook de Verenigde Staten gedwongen tot het aanknopen van eerste kontakten met de bevrijdingsbeweging. Ook de koudwatervrees ten aanzien van de communistische aanwezigheid in het ANC lijkt af te nemen. Zoals bekend onderhouden het ANC en SACP een bondgenootschap waarbij de partij zich loyaal aansluit bij de besluiten van anti-apartheidscoalitie ANC en haar niet wenst te „gebruiken” voor het bereiken van verderliggende, socialistische doelstellingen. In een interview met NRC/Guardian-correspondent Allister Sparks zette secretaris-generaal Slovo dat standpunt onlangs opnieuw met zoveel woorden uiteen. Het interview is ook om andere redenen interessant. Slovo uit grote waardering voor de maatregelen van Gorbatsjow, stelt dat de SACP een „democratisch socialisme nastreeft, oftewel een socialisme dat kritiek tolereert en de integriteit van andere

organisaties waarmee het samenwerkt respecteert”. Over Stalin en Mao stelt de secretaris-generaal dat „zij de klok van de socialistische zaak 75 jaar terug hebben gezet”.

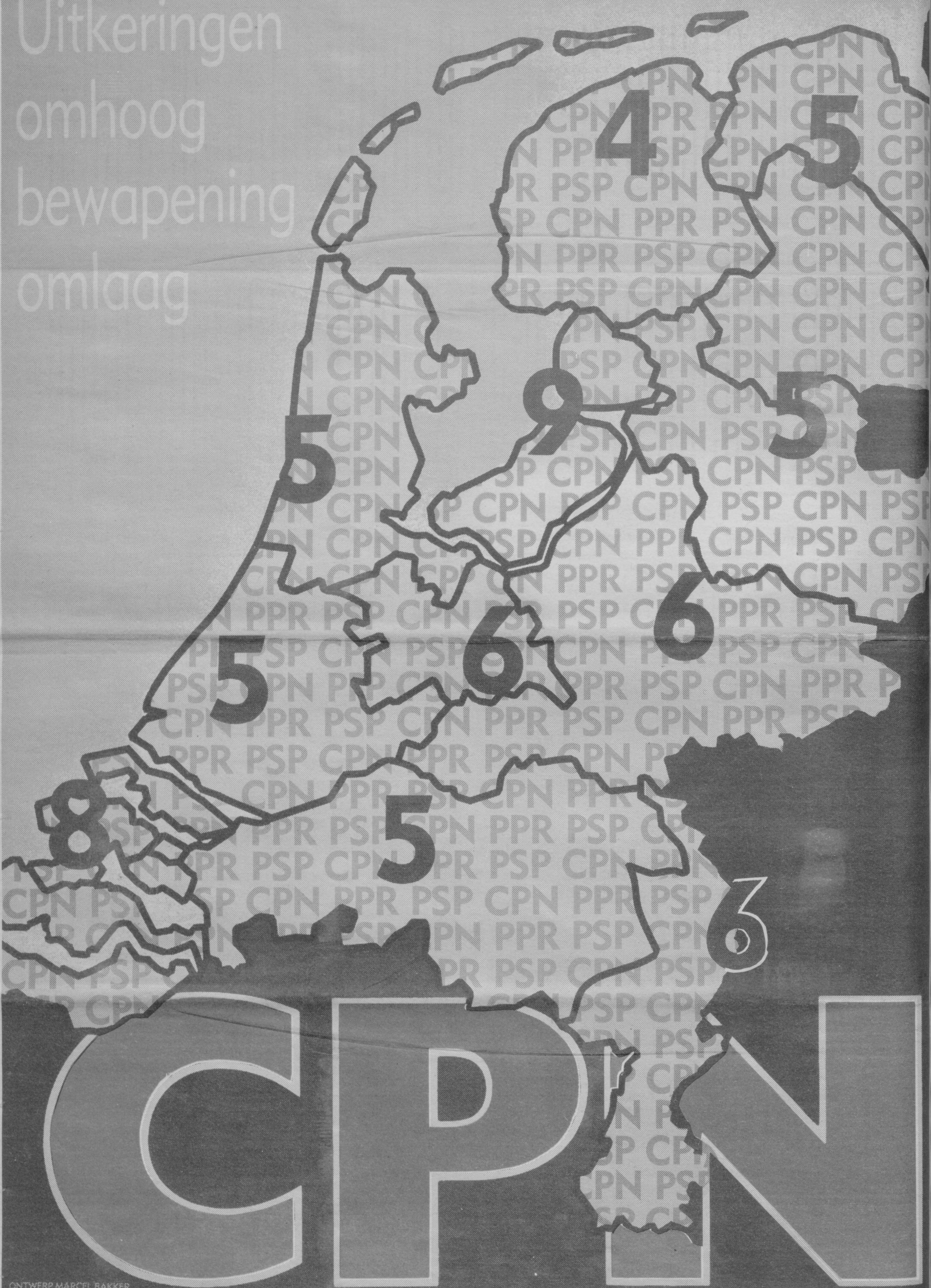
Informatie over de juni-kampagne bij Anti-Apartheids Beweging Nederland, 020-267525 of Komitee Zuidelijk Afrika 020-270801.

Bij de CPN is nog verkrijgbaar de brochure „Zuid-Afrika, wat zijn de kansen?” waarin ondermeer de toespraak van Joe Slovo tijdens de viering van het 65-jarig bestaan van zijn partij vorig jaar in Londen is opgenomen alsmede de stellingen ten behoeve van discussie over de CPN-visie op Zuid-Afrika. De brochure kost 1 gulden.

Dit affiche is door de Anti-Apartheids Beweging Nederland uitgegeven ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van het ANC. Het kost 1 gulden.

Uitkeringen
omhoog
bewapening
omlaag

INHOUD

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

- pagina 2 besluiten partijbestuur agenda
- pagina 3 akties tegen financiële drempels in gezondheidszorg verslag flikkeroverleg over Aids en strijd lust
- pagina 4 G.P.A. over Europees Milieujaar aktie Borssele
- pagina 5 taken CPN op vredesgebied
- pagina 6 verslag discussiedag 4 april Feminisme 1987 1 mei
- pagina 7 Elli Izeboud over vernieuwingslijn CPSU juni aktiemaand ANC

april 1987, nr. 3

CPN ledenkrant

• OOK VOOR ONZE DONATEURS •

ledenkrant

wil meer

nieuwsuitwisseling

tussen cpn-ers

De nieuwe redactie van de CPN-ledenkrant wil proberen het karakter van deze ledenkrant méér af te stemmen op de wensen van de lezers. Regelmatig wordt de kritiek gehoord, dat de CPN-ledenkrant een soort „doorgeef-luik” is geworden „van boven naar beneden”, van het PB naar de leden. De redactie wil proberen de CPN-ledenkrant óók een communicatiemiddel tussen CPN-leden en -groepen onderling te laten zijn. Daarvoor heeft de redactie de medewerking nodig van velen.

Natuurlijk zal de CPN-ledenkrant in de eerste plaats berichten blijven geven over landelijke CPN-zaken, zoals besluiten van het Partijbestuur. Ook zal de ledenkrant veel aandacht blijven besteden aan activiteiten van CPN-werkgroepen, bijeenkomsten, activiteiten en dergelijke. Regelmatig is de wens geuit, de ledenkrant ook te gebruiken als communicatiemiddel tussen CPN-leden, afdelingen en groepen onderling. Daarom heeft de redactie al besloten regelmatig „portretten” te publiceren van personen, groepen, afdelingen en distrikten die iets doen, waarvan we vinden dat andere CPN-leden daar ook iets mee kunnen doen. Vaak zijn er goeie plaatselijke of regionale activiteiten of initiatieven, die ook elders in het land door CPN'ers kunnen worden opgepikt. Hierbij kan gedacht worden aan zaken waar CPN-statenfracties mee bezig zijn, en die nu nog veel te weinig aandacht krijgen. Soms lees je in regionale kranten artikelen over zulke plaatselijke of regionale CPN-zaken, die het doorgeven aan andere CPN-ers waard zijn. Door meer aandacht te schenken aan zulke „kleinere” zaken hoopt de redactie van de ledenkrant de band tussen CPN-leden te versterken. Bovendien kan de CPN-ledenkrant op die manier ook de functie krijgen van „ideeëndoorgever”, zodat er een mobiliserende werking van kan uitgaan.

oproep

Om die „doorgeef-functie” van de CPN-ledenkrant in praktijk te kunnen brengen, doet de redactie bij deze een oproep voor medewerking. Wij vragen CPN-raadsleden ons afschrijven te sturen als zij schriftelijke vragen stellen of andere opvallende activiteiten in hun gemeenteraad ondernemen. Wij vragen afdelings- en distriktbesturen ons copieën te sturen van artikelen over CPN-zaken in regionale bladen. Ook vragen we afdelingen en distrikten om ons hun eigen ledenberichten en informatiebulletins toe te sturen, omdat die vaak een bron van regionale informatie zijn. Verder kent de CPN veel werkgroepen, die vaak op heel specifieke terreinen bezig zijn. Ook hen vragen wij ons te informeren. De redactie van de CPN-ledenkrant kan deze taak alleen uitvoeren, als we van zoveel mogelijk mensen zoveel mogelijk medewerking krijgen. Post kan gestuurd worden naar: redactie CPN-ledenkrant, t.a.v. Karin de Vré, Hoogte Kadijk 145, 1018 BH Amsterdam.

partijbestuur: **versterk de waarheid met nieuwe lezers en veel geld**

De CPN verkeert in de unieke situatie dat ze een dagblad uitgeeft. Geen enkele andere partij in Nederland doet dat. Omgekeerd is het ook voor De Waarheid uniek dat ze een partijorganisatie achter zich heeft staan die zich voor versterking van haar positie kan inzetten. Ook dat hebben andere kranten niet. Op het 30ste CPN-congres is benadrukt dat De Waarheid moet blijven verschijnen om de rechtse regeringspolitiek te blijven bestrijden. De partij heeft zich altijd ingespannen — heeft zich altijd moeten inspannen — voor de krant. Ook nú is die inzet van de partij hard nodig. Het aboneeverlies dat al geruime tijd gaande is moet gestopt worden om het voortbestaan van de Waarheid te kunnen garanderen. Concreet kan versterking van de positie van de krant worden aangepakt door geld en abonnees te organiseren.

de abonneewerving

Het partijbestuur heeft zondag 5 april jl. besloten om dat de komende maanden zo effectief mogelijk aan te pakken. Er is lange tijd niet meer regelmatig gewerkt met de krant. We gingen niet of nauwelijks meer de straat op met De Waarheid. Het zal dan ook grote inzet vergen van partijgenoten in de afdelingen om de werving met de krant weer op te pakken. Er zijn voldoende signalen dat er interesse is voor De Waarheid. Dat blijkt uit de belangstelling voor de krant bij grote akties. Bij de havenstaking in Rotterdam bijvoorbeeld had De Waarheid een groot lezerspubliek onder de aktievoerende havenarbeiders. Dat blijkt ook uit de reactie van nieuwe lezers die, zonder dat ze daarvoor tijdens een werfcampagne waren benaderd, een abonnement namen.

Als we abonees willen winnen dan zullen we vooral naar de mensen toe moeten om hen te interesseren voor een abonnement. Daarvoor kunnen we o.a. marktkolportages of buurtgerichte kolportages organiseren, of met de Waarheidspecials gericht bepaalde groepen benaderen. Natuurlijk zijn er veel meer vormen van werving voor de krant mogelijk. In een werfplan

dat half april naar alle partijdistrikten wordt gestuurd komt dat uitgebreider aan bod. Vanuit de partij zijn er verschillende mogelijkheden om te werven voor de krant. Iedere partijgenoot kan eraan meewerken om De Waarheid onder de mensen te brengen (De Waarheid mee naar het werk, mee naar vergaderingen, mee naar aktiebijeenkomsten enzovoort). Naast het benaderen van nieuwe lezers kunnen we natuurlijk ook oud-lezers opnieuw benaderen voor een abonnement. Vanuit de redactie zal ingespeeld worden op de werfmogelijkheden door met specials aan te sluiten op aktie/diskussiebijeenkomsten (zoals dat b.v. ook gebeurde rondom de bijeenkomst van CPN- en PSP-vrouwen over individualisering). Een effectieve aanpak van de werving, een geconcentreerde aanpak van partij, redactie en direktie van De Waarheid moet zeker resultaten opleveren. Het partijbestuur heeft dan ook besloten om alle mogelijkheden die er zijn in de partij om de positie van de krant te versterken zo goed mogelijk te benutten en met name in de maanden mei en juni prioriteit te geven aan grote werfactiviteiten voor De Waarheid. Met de Waarheidspecial over de EERSTE MEI kunnen we een goede start maken!

versterk de waarheid ook met geld

Naast het winnen van lezers voor De Waarheid is er ook veel extra geld nodig. Het partijbestuur besloot tot het organiseren van de traditionele campagne met de Voorjaarsenvelop voor De Waarheid. De campagne begint op 8 mei a.s. met het ophalen van de enveloppen bij de abonnees en de VZ-lezers. Al eerder kan begonnen worden met geld ophalen voor de krant op de één mei-bijeenkomsten en festiviteiten die op 5 mei plaats hebben. De maand mei met een nieuwe lente, maar een vertrouwd geluid, om gevleugelde woorden uit Gorters „Mei” nog maar weer eens te verbasteren. Een vertrouwd geluid zo'n Voorjaarsenvelop, maar van nog even groot belang als de allereerste van tientallen jaren geleden. Al bijna 47 jaar lang — eigenlijk dus al bijna een halve eeuw — verschijnt De Waarheid nu al weer. Eén ding is echter zeker, dat was niet mogelijk geweest zonder de extra financiële offers die duizenden steeds weer voor De Waarheid brachten. Financiële offers van mensen die al tientallen jaren de krant lezen, maar ook van mensen die dat nog niet zo lang doen. Het is op die offervaardigheid waar we opnieuw een beroep doen. De Waarheid heeft geld nodig om een aktieve rol te kunnen blijven spelen in de strijd en het verzet tegen de matiging- en afbraakpolitiek van de regering-Lubbers. Vanzelf gaat dat niet, daar is de inzet van de hele partij voor nodig en veel extra geld. De Voorjaarsenvelop van het vorig jaar had een totale opbrengst van ruim honderdduizend gulden. Dit bedrag willen we opnieuw proberen bij elkaar te halen. Met een goede organisatie zal dit zeker ook mogelijk zijn. ZET DE MAAND MEI IN HET TEKEN VAN DE VERSTERKING VAN DE WAARHEID.

agenda

24 april 1987

presentatiebijeenkomst brochure vakbeweging

24, 25 en 26 april 1987

aktieweekinde Nooit meer Tsjernobyl —
Borssele dicht

1 mei 1987

Eén mei manifestaties

4 mei 1987

herdenkingen

5 mei 1987

vieringen

6 mei 1987

indienen kandidatenlijst Eerste-Kamerverkie-
zingen

8 mei 1987

verschijnt de nieuwe ledenkrant

9 mei 1987

vergadering partijbestuur

16 mei 1987

landelijke scholingsbijeenkomst over sociale
zekerheid

brief van dagelijks bestuur aan landelijke marxismegroep

We hebben jullie uitnodiging voor het
landelijk beraad van 21 maart 1987 ont-
vangen.

Aan deze uitnodiging zal door ons geen
gevolg worden gegeven.

Eerder in de voorbereiding van het 30ste
partijcongres zijn wij bij een aantal bijeen-
komsten van de werkgroep aanwezig ge-
weest.

Tijdens dat 30ste congres zijn besluiten
genomen over de prioriteit in de partijpoli-
tiek en over de partijorganisatie.

Die besluiten zijn in zeer grote eensge-
zindheid genomen en staan nu centraal in
de activiteiten van de partij.

Het partijbestuur heeft nu de taak die
besluiten uit te voeren, en daarvoor de
hele partij te mobiliseren. Daarin spelen
de distrikten en afdelingen een belangrijke
rol.

Er is naar onze mening geen reden om
daarnaast aparte bijeenkomsten van een
werkgroep te beleggen.

Wij vinden dat dan ook onjuist en gaan
daarom niet in op jullie uitnodiging.

partijbestuur 5 april 1987

werkwijze afstemmen op prioriteiten

Elli Izeboud benadrukte in het partijbestuur de noodzaak om de taakverdeling en werkwijze af te stemmen op de prioriteiten. „We komen er niet met een „abstracte” verdeling van verantwoordelijkheden. Dan dreigt een situatie waarin wél prioriteiten worden geformuleerd, maar in de praktijk toch iedereen met het „eigen winkeltje” bezig blijft.”

Het werk van Fenna Bolding op het gebied van de partijorganisatie wordt nu concreet ingevuld met de verantwoordelijkheid voor de werving voor De Waarheid, die in de partijorganisatie een centrale rol moet spelen. Dat illustreert hoe het stellen van prioriteiten consequenties heeft voor het praktische werk. Een dergelijke benadering is nodig voor de besturen op alle niveaus.

Werkgroepen van het partijbestuur hebben tot taak om het werk van de partij op bepaalde terreinen te organiseren. Dat wil zeggen: contacten met distrikten, afdelingen en partijgroepen en meedenken over wat in welk tempo kan worden aangepakt.

prioriteiten geen keurslijf

„Het stellen van prioriteiten betekent niet dat er niks anders „mag”. Er kunnen actuele punten zijn, landelijk of lokaal, waar je wat mee moet, waar je als partij mensen mee bereikt of onder je gehoor krijgt.

Zoals b.v. bijeenkomsten over de ontwikkelingen in de Sowjet-Unie, en zoals op 4 april over feminisme anno 1987. Van belang is om daarover te overleggen hoe dat in het dagelijks werk kan worden ingepast”.

over interne kwesties

De uitkomst van het congres en van de statenverkiezingen scheppen optimale mogelijkheden voor een verenigd optreden van de partij. Dat wil niet zeggen dat daarmee alles is opgelost. Het partijbestuur heeft in januari 1987 gezegd: interne kwesties tillen we over de verkiezingen heen.

Betekent dat, dat we ons nu volop in de interne perikelen gaan storten? Zeker niet! Het is ons goed bevallen om met politiek bezig te zijn. Daarom moeten we een werkwijze hanteren waarin interne kwesties ondergeschikt blijven aan politieke prioriteit.

Er zijn nogal wat zaken die niet goed lopen.

Om daar wat aan te veranderen is een werkwijze nodig die zakelijk is gericht op het stuk voor stuk aanpakken van het een en ander en daarover praktische afspraken maken.

„Ontkoppeling” blijft vaak nuttig om iets in beweging te krijgen waar al te lang van stagnatie sprake is. Dat houdt ook in dat we af moeten van „voorwaardelijke redeneringen” in de trant van: „Ik doe pas dit op dát terrein als anderen dit of dat doen of juist laten op een ander terrein.”

grote cpn-manifestatie in komend najaar

Op haar zitting op 5 april j.l. heeft het partijbestuur besloten, ook dit jaar weer een landelijke CPN manifestatie plaatsvinden. Na de derde dinsdag in september (prinsjesdag) zal op de vierde zondag in september deze landelijke cpn manifestatie plaats vinden. Voor zondag 27 september 1987 is de gehele Meervaart in Amsterdam afgehuurd. Nadere informatie volgt, noteer deze datum alvast in alle agenda's.

In dit kader ging Elli Izeboud ook kort in op activiteiten van de „marxistische werkgroep”. Ze lichtte de brief van het dagelijks bestuur, de werkgroep toe. Elli noemde het onbegrijpelijk en onaantvaardbaar dat zonder enige argumentatie doorgestaan wordt met eigen, afzonderlijke activiteiten, zoals de uitgave van een eigen blad, het beleggen van afzonderlijke (scholings)bijeenkomsten en eigen campagnes ter financiering. Onbegrijpelijk is de redenering „de congresbesluiten zijn goed, de gaan we versterkt door met eigen initiatieven”. Het opbouwen van een afzonderlijk organisatorisch verband is heel wat anders dan ruimte willen voor beraad van partijleden over een aantal kwesties met gelijkgezinden. Op het laatste congres zijn de besluiten in grote eensgezindheid genomen, ook door de betrokkenen. Het uitvoeren van die besluiten staat voor het partijbestuur nu centraal.

Daarom wijzen wij de activiteiten van de werkgroep af, en we roepen de partij op om hetzelfde te doen. De kwesties die intern spelen zijn niet met de vorming van werkgroepen oplossen. Bovendien zijn partijbesluiten uit te voeren. Het is uitgesloten dat over deze besluiten onderhandeld wordt met een deel van de partij.

Maar laten we het probleem niet groter maken dan het is. Het belangrijkste is nu om onze energie en vergadertijd te besteden aan uitvoeren van de gestelde prioriteiten.

We roepen alle leden op om daarvoor aan de slag te gaan, gesteund door strijdbaarheid van massa's mensen en door de verkiezingsuitslag.

Fenna Bolding gekozen tot lijstaanvoerder kandidatenlijst Eerste Kamer

Op de vergadering van 5 april jl. heeft het partijbestuur de kandidatenlijst voor de verkiezing van de Eerste Kamer vastgesteld. Unaniem werd Fenna Bolding gekozen als nummer één op de CPN-lijst.

De gehele kandidatenlijst ziet er als volgt uit:

1. Fenna Bolding	8. Mart Peeters
2. Henk de Haan	9. Hekon Pasman
3. Ina Brouwer	10. Truus Divendal
4. Elli Izeboud	11. Wim Nieuwenhuijse
5. Marius Ernsting	12. Ton van Hoek
6. Wemke Ketting	13. Henk de Jong
7. Harry v.d. Berg	14. Joop Knukkel

onze vertegenwoordigers provinciale staten

Groningen	CPN	Geert Lameris	N-Holland	CPN	Marius Ernsting
		Pans v.d. Veen			Henk Onderwater
Friesland	PPR-PSP-CPN	Roel Vogelzang (PPR)	Z-Holland	PSP-CPN-PPR	John Steegh (PPR)
		Pyt Jon Sikkema (PSP)			Erik Meijer (PSP)
Overijssel	PSP-CPN	Herman Reuvenkamp (PSP)			Siem van der Helm (CPN)
			Brabant	PPR-PSP-CPN	Cees v.d. Ven (PPR)
Gelderland	PSP-PPR-CPN	Jan Dirx (PPR)			Wilbert Willems (PSP)
		Johan Janssen (PSP)	Limburg	PSP-CPN	Karien Kienhuis (PSP)
		Irene Maat (CPN)	Flevoland	CPN-PSP	Fenna Bolding (CPN)
Utrecht	PSP-CPN	Henk Branderhorst (PSP)	In de provincies Drente en Zeeland is de CPN niet vertegenwoordigd in Provinciale Staten.		
		Hans Zuidema (CPN)			

grote veerkracht cpn na verkiezingsnederlaag 1986. de statencampagne nabeschouwd

In haar vergadering van 5 april jl. besprak het partijbestuur de uitslag en de campagne voor de verkiezingen voor Provinciale Staten. Het agendapunt werd ingeleid door CPN vice-voorzitter Marius Ernsting en landelijk campagneleider Siem van der Helm. Een bewerking van de inleiding van Marius Ernsting zal in het komende nummer van Politiek en Cultuur verschijnen. Siem van der Helm besprak de ervaringen in de campagne.

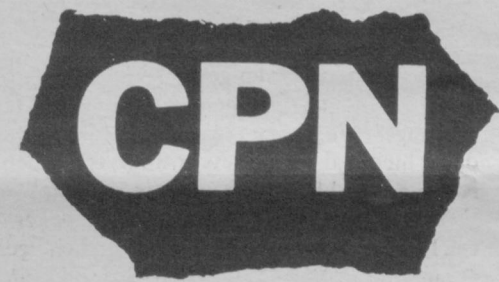
Op de eerste plaats constateerde hij, dat er grote veerkracht door de partij getoond was, nog geen jaar na de ernstige verkiezingsnederlaag in 1986. „Er is voor een statencampagne veel gebeurd, er zijn veel activiteiten ontwikkeld, er is veel materiaal gemaakt voor de provinciale campagnes en er zijn op de valreep nog behoorlijk wat openbare bijeenkomsten georganiseerd. De openbare vergaderingen werden redelijk tot matig bezocht (25 tot 60 bezoekers) en leverden in veel gevallen goede publiciteit op in de regionale en plaatselijke pers.”

De landelijke campagne, die als aanvulling op de provinciale campagnes bedoeld was, noemde Siem van der Helm geslaagd. „Het landelijk affiche heeft in grote delen van de partij veel enthousiasme opgewekt en was ook van belang om te laten zien, dat de CPN een landelijke partij is en als zodanig deelnam aan de verkiezingen.” Ook de nieuwe CPN-vlugschriften, riepen enthousiaste reacties op en werden snel verspreid.” Hij stelde het partijbestuur voor hier in de komende maanden mee door te gaan. Over de advertenciacampagne van de CPN, die om financiële redenen beperkt gebleven was tot De Waarheid, concludeerde Siem van der

Helm, dat die door haar frisse geluid was aangeslagen en eigenlijk ook in andere kranten had gemoeten. Hij stelde het partijbestuur voor, bij volgende campagnes rekening te houden met en geld te reserveren voor dergelijke advertenciacampagnes in de pers.

Opmerkelijk was het, dat de CPN bij deze verkiezingen zo terug kon komen, zonder door te dringen in de massamedia. „We beschikken niet meer over eigen radio- en TV-zendingen en de TV ontdekte de CPN pas op de verkiezingsdag zelf. Het feit, dat we weinig in de massamedia waren doorgedrongen vond Siem van der Helm wel een punt van overdenking voor de toekomst. „Blijkbaar is er toch meer spektakel nodig in onze campagne”.

Tot slot noemde hij het van groot belang, dat het mogelijk is gebleken in de activiteiten van de partij prioriteiten te stellen terwijl er een gevarieerd beeld van activiteiten was, waarin de CPN een actieve en herkenbare rol had. „Ook het besluit van het partijbestuur, alle interne kwesties over de verkiezingen heen te tillen, heeft gewerkt. Niet het beeld van de CPN, vol conflicten, maar de CPN, als actieve strijdpartij heeft voorop gestaan.”

colofon

Donateurs ontvangen het blad per post
(donaties op giro 511002
t.n.v. Alg. Penm. CPN).

Eindredactie: Siem van der Helm

Redactie: Jeanette van Beuzekom,
Fenna Bolding,
Daniël Engelsman,
Karin de Vré, Iede de Vries.

Redactiesecretariaat:

Hoogte Kadijk 145,
1018 BH Amsterdam,
tel. 020 - 26 25 65 (tst. 10)

Druk: Dijkman & Co.

Het volgende nummer verschijnt 8 mei
1987.

Kopij inleveren voor 27 april.

door het partijbestuur besloten

In de vergadering van 5 april jl. zijn door het partijbestuur een aantal werkgroepen en commissies ingesteld.

kerngroep internationale activiteiten:
Anne de Boer, Jan de Boo, Elli Izeboud, Joop Morriën en Jaap Wolff.

coördinatiegroep sociaal economische activiteiten:

Mirian Zimmerman, Frank Biesboer, Jan Berg-huis, Geert Lameris en Bart Blokzijl.

kerngroep vrede en veiligheid:

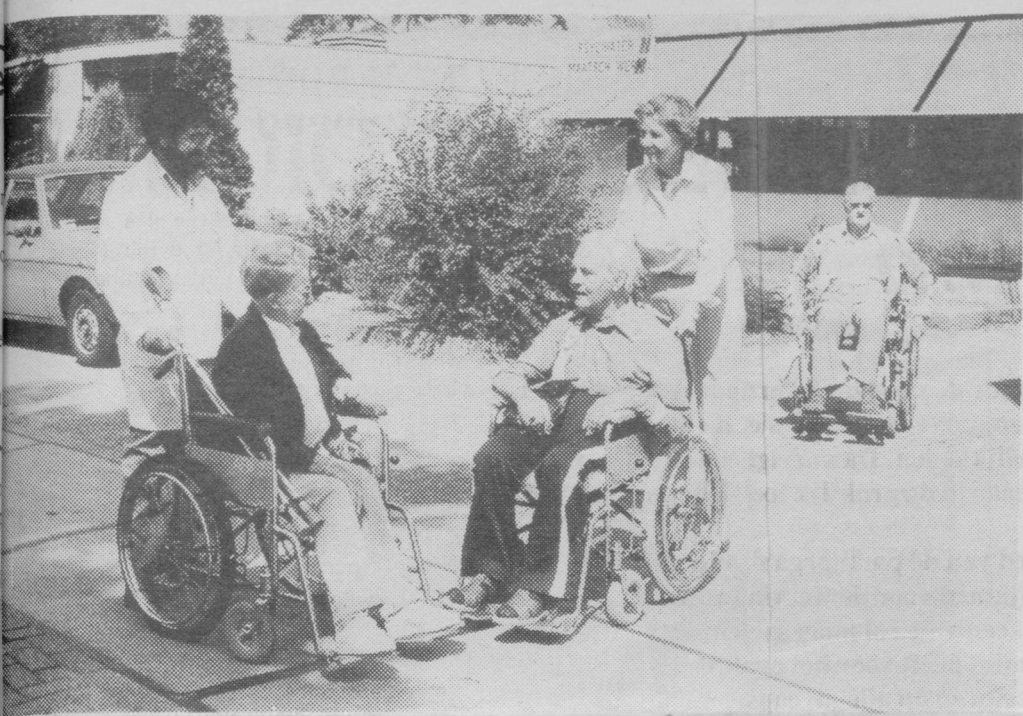
Leo Molenaar, Ina Brouwer, Bert Bom, Nico Schouten en Han Wanders.

redactie cpn-ledenkrant:

Siem van der Helm, Daniël Engelsman, Jeanette van Beuzekom, Fenna Bolding, Iede de Vries en Karin de Vré.

werkgroep propaganda en voorlichting:

Siem van der Helm, Jeanette van Beuzekom, Bart Luijck, Herman Meijer, Daniël Engelsman, Pieter Appel, Karin de Vré, Henk van der Gaarden en Wil Evers.

Op de partijbestuurszitting kon door partijbestuurslid Peter Buijs uit eerste hand informatie worden gegeven. Samen met Annie van der Gaag is hij al jarenlang actief in de initiatiefgroep Stop Eigen Risico. Van oudsher vormt deze initiatiefgroep de instantie bij uitstek om in alle breedheid mensen en organisaties die tegen eigen bijdragen zijn te bundelen. Zoals dat ook eerder is gebleken bij acties tegen bijvoorbeeld de medicijnenknaak. In zijn toelichting bij dit agendapunt noemde hij in het kort de grote gevaren voor ziekenfondsverzekerden: „De commissie Dekker noemt de kern van haar voorstellen het omgooien van het verzekeringssysteem. Nu is dat er op gebaseerd dat iedereen betaalt naar draagkracht, zowel jong en oud, gezonde en zieke mensen. Door dit beginsel van onderlinge solidariteit bestaan er nu nog nauwelijks financiële drempels in de gezondheidszorg. De commissie Dekker wil daar een drastisch einde aan maken. Door het introduceren van forse eigen bijdragen, van nominale premies die het zwaarst drukken op de lagere inkomens, door het uitkleden van het ziekenfondspakket waardoor essentiële medische voorzieningen apart en duur bijverzekerd moeten worden.” Volgens Peter Buijs zou de premie voor een modaal gezin op kunnen lopen tot 2500 gulden in het jaar.

principiële kritiek

De CPN had al direct na het verschijnen van het rapport van de commissie Dekker een eerste reactie uitgegeven waarin scherpe kritiek werd geuit op de gedane voorstellen. Allereerst

wat betreft de gevolgen: de lager betaalden, de chronisch zieken en ouderen betalen het gelag van de op ziektekostenverzekeringswinst gerichte plannen. De suggestie van Dekker als zouden zijn voorstellen leiden tot kostenbesparing werden in de verklaring als pure demagogie van de hand gewezen. „Uitgaven voor de gezondheidszorg hebben voor de CPN een hoge prioriteit, hoger dan defensie-uitgaven. Met kostenbeheersing hebben eigen bijdragen echter niets te maken. De kosten worden alleen maar verschoven naar degenen die het meest van de gezondheidszorg gebruik moeten maken. De enige kostenbesparing die de commissie Dekker bereikt is het schrappen van nog eens 4000 ziekenhuisbedden en tal van plaatsen in de bejaarden- en verpleeghuizen. Dat is alleen maar voortzetting van afbraak”, aldus de CPN-reactie.

Peter Buijs noemde het nemen van actie-initiatieven „dringend geboden”. Hij verwees daarbij ondermeer naar de instemmende reacties vanuit de regeringspartijen en premier Lubbers. „Zij zullen de door Dekker in de rails gezette trein niet stoppen”, zo stelde hij vast. „Dat zullen we zelf in zo breed mogelijke bondgenootschappen moeten doen.”

initiatiefgroep

Peter Buijs kon tijdens de zitting verslag doen van een vergadering van de Initiatiefgroep Stop Eigen Risico, waaraan door diverse landelijke belangenorganisaties, waaronder de FNV en tal van plaatselijke comités was deelgenomen. Voor de partij zelf zou het accent van de activiteiten moeten liggen op ondersteuning

partijbestuur besluit tot acties tegen financiële drempels in de gezondheidszorg

steun aan initiatiefgroep stop eigen risico

Acties tegen de plannen van de commissie Dekker om hoge financiële drempels op te werpen in de gezondheidszorg zijn prioriteit voor de activiteiten van de partij de komende maanden. Dat besluit heeft het partijbestuur in haar zitting van 5 april j.l. genomen. De alarmerende inhoud van het rapport van deze Philips-topman en de instemmende reactie van regeringspartijen en kabinet noopt tot snel handelen. De regering Lubbers wil 600 miljoen op de gebruikers van de gezondheidszorg verhalen. Die acties zullen worden opgezet in het kader van de landelijke initiatiefgroep „Stop het Eigen Risico”.

van de initiatiefgroep en vooral het — mee helpen — opzetten van plaatselijke en zo breed mogelijke initiatiefgroepen. Edward Koen uit Leiden kon tijdens de partijbestuurszitting melding maken van eigen succesvolle ervaringen „In Leiden hebben we iedereen die maar enigszins bij de gezondheidszorg betrokken is aangeschreven met het verzoek om adhesie. Dat heeft geleid tot vele reacties ook uit onverwachte hoek, zoals het Academisch Ziekenhuis, Ouderen-instellingen en het Leids Ziekenfonds. Robert Schurink uit Amsterdam benadrukte het belang om de eigen stellingname van de partij verder uit te werken. „In partij- en verkiezingsprogram spreken we ons uit voor een volksverzekering met premie naar draagkracht zonder eigen bijdragen. We zullen ons standpunt tegen privatisering van de gezondheidszorg verder uit moeten werken. Dat kan ook een goede gelegenheid vormen om de contacten van de partij in de gezondheidswereld weer aan te halen.”

mobilisatie

Het voorstel om activiteiten rond dit punt tot prioriteit te maken werd direct in concrete daden omgezet. In de dagen voor de PB-zitting waren met de districten al afspraken gemaakt over regionale mobilisatiebijeenkomsten van de partij. Landelijk is er een informatie- en discussiebijeenkomst op 25 april 1987. Daar staat vooral centraal de uitwerking van onze kritiek op de voorstellen van de commissie Dekker en een verdere onderbouwing van de stellingname van de partij. Daarnaast is er op die bijeenkomst uiteraard ook gelegenheid actie-ervaringen en -ideeën uit te wisselen. De landelijke propagandagroep zal een „vlugschrift” met het standpunt van de CPN uitbrengen. Activiteiten worden vanuit het partijbestuur gecoördineerd door Mirian Zimmerman, Geert Lameris, Robert Schurink, Peter Buijs, Bert Doctor en Edward Koen.

cpn activiteiten:

Regionale mobilisatiebijeenkomsten.

Informeer in je eigen district wanneer.

**Landelijke informatie/discussiebijeenkomst
25 april Hoogte Kadijk Amsterdam**

**Volop steun aan activiteiten
landelijke initiatiefgroep Stop Eigen Risico**

Opzetten van plaatselijke initiatiefcomité's

aids en strijdlust

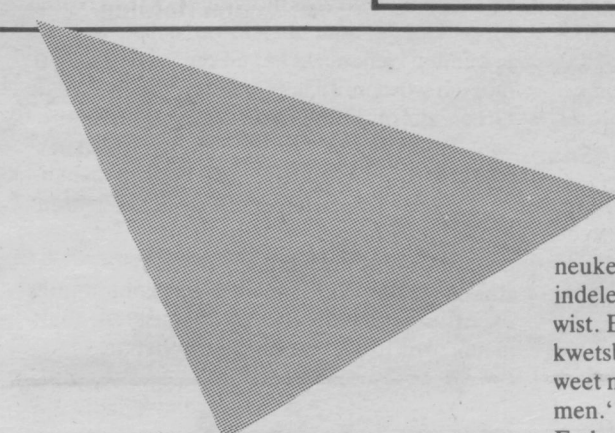
door
Herman Meyer

Het flikkeroverleg van de CPN heeft lang gearzeld of het iets aan AIDS zou doen. Er was in onze gelederen een behoorlijke weerstand tegen het onderwerp. Ging het er al niet overal over, en schoot iemand daar iets mee op? Tegelijk kan niemand om AIDS heen, die geen vreemde in homoland wil zijn. De uitkomst uit de discussie werd het motto voor een weekend: Wij Willen Meer Dan Geen AIDS Krijgen. Zowel de ergernis over als de erkenning van de realiteit, alsook de wil uit de AIDS-toestand nog voordeel te putten, mogen in dat motto gehoord worden. Hoe staan we ervoor sinds AIDS heeft toegeslagen, hoe is de flikkergemeenschap er aan toe, wat is er van de beweging geworden, waar zijn de individuen heen, hoe kunnen we verloren terrein herwinnen en waarvoor moeten we ons dan sterk maken. Om die zakelijke en strategische vragen draaide het. En gelukkig bleef het niet bij vragen, zodat we aan het eind van het weekend met opluchting konden vaststellen dat we opgeschoten waren. De vrijdagavond begon luchtig. Deelnemers lazen zelfgeschreven prikkerverhalen voor van het genre Oom Bob Doet een Boekje Open en Hoe een Jong Matroosje op een Eiland van Verrukkingen Geraakte. Daarna werd een videoband van de 'AIDS-show' gedraaid, die door de VPRO begin maart werd uitgezonden - een instructief beeld van de verwerking door de homobeweging van de AIDS-golf in Californië.

van slachtoffers tot bedreigers?

Lode Wiegiersma legde zaterdagochtend de nadruk op het belang van eigen gezondheids-

voorzieningen voor homo's. Hij deed dat tegen de achtergrond van zijn eigen praktijk als homo-arts bij de Stichting Aanvullende Dienstverlening (SAD). De stichting zelf is een categorale verovering op de algemene gezondheidszorg. Ze komt voort uit de homo-gezondheidsgroep in Amsterdam en is in '83 begonnen met een eigen polykliniek voor geslachtsziekten, vanwege slechte ervaringen van homo's met de algemene voorzieningen op dat gebied. De voordelen van eigen gezondheidsvoorzieningen: ze zijn op homo's afgestemd en dus is er geen gezeur over homoseks, je wordt er door je eigen mensen geholpen; ze zijn in staat tot een adequate voorlichting over specifieke gezondheidsrisiko's; homo's hebben er directe inbreng in het beleid; ze kunnen met hun aanpak als voorbeeld werken voor algemene instellingen. Op dit moment - en dat maakt hun verdediging broodnodig - is er een neiging categorale instellingen naar de zijlijn te drukken. 'AIDS is geen homoprobleem' is het argument van de landelijke AIDS-bestrijders om instellingen als de SAD, de Schorerstichting en het COC buiten de centrale planning van de AIDS-bestrijding te houden. Samen met een andere neiging levert dit een gevaarlijke tendens op. Die andere neiging is om homo's, die aanvankelijk vooral als slachtoffers van AIDS in beeld kwamen, nu als bedreigers van de gezondheid te gaan beschouwen, als besmettingshaard. De gevaarlijke tendens, die tijdens het weekend herhaaldelijk ter sprake kwam, is die in de richting van een samenhangend testbeleid: een geheel van identificatie van risicogroepen (alias besmettingsbronnen, sp. junks, hoeren en homo's), testplicht en registratie. Het zal, zei

Lode, heel wat inventiviteit vergen om dat tegen te houden. De discussie die hierop volgde ging over plaatsen waar de homobeweging wat op de gezondheidszorg te veroveren heeft. Bijvoorbeeld over het buddysysteem - buddies, 'maatjes', zijn speciaal opgeleide vrijwilligers uit de homobeweging, die AIDS-patienten tot hun dood begeleiden. Deze discussie kwam later terug, evenals die over een mogelijke actie 'flikkers kiezen een flikkerarts', het condoom in het ziekenfondspakket en het opeisen door seropositieven van AIDS remmende medicijnen, waarvan de toedeling nu door groepjes deskundigen in onderlinge wedijver wordt beslist en betwist.

voor en na het weten

Wat er allemaal met de komst van AIDS in het gedrag van ons soort mensen veranderd is, hadden we Marijke Knuttel van de Schorerstichting gevraagd. Ze gaf daarop antwoord voorzover ze het vanuit haar praktijk in de hulpverlening kon weten. Een deel van haar taak is de begeleiding van seropositieven - degenen die met het virus besmet zijn en dat weten - en dat geeft haar een overzicht van

reacties die een positieve testuitslag oproept. Mannen die zich vies voelen of schuldig, die woedend worden of in paniek raken, een liter jenever leegdrinken of zich vijf keer laten neuken. Velen die vanaf dat moment hun leven indelen in: voordat ik het wist en nadat ik het wist. En algemeen is het besef van grote kwetsbaarheid, zo niet van vogelvrij te zijn: 'Je weet niet wat voor maatregelen ze gaan nemen.' En hoe is het met de rest? Spreekster en zaal tezamen wisten in ieder geval dat de openheid over eigen homo-zijn algemeen afneemt, dat er veel angst is om besmet te zijn of te raken, maar dat er hier en daar ook iets positiefs te melden is: bijvoorbeeld dat de frequentie 'gewone' geslachtsziekten sterk is teruggelopen, dat er een herwaardering aan de gang is van belangenorganisaties als het COC, dat er veel solidariteit wordt georgansieerd, in het maatsjstelsel bijvoorbeeld, dat Schorerstichting, SAD en COC elkaar gevonden hebben, wat jaren niet kon, dat er safe sex parties worden georganiseerd en druk bezocht. Uit de vragen die jullie mij gesteld hebben, blijkt jullie verdriet over wat er verloren is gegaan, zei Marijke, en dat klopte. Erken dat en zet het om in woede. Woede tegen dat gekloot in Beieren, tegen de testdwang en tegen registratie, tegen de medicalisering alsof er nog maar een doel is: een epidemie indammen. Het is van het grootste belang te voorkomen dat uit naam van de volksgezondheid allerlei verworven rechten en vrijheden verkracht worden. Wees voorbereid op redeneringen als: stel er zijn 25 heroïnehoeren, die 100.000 mannen besmetten, dan is het toch beter die hoeren op te sluiten ...

vervolg zie pag. 4

culturele minderheid eist passende zorg

Na de koffie met likeur werd de zaterdagavond doorgebracht met massage en met lijfverven, bij videotjes, bij de fotograaf en aan de hijglijn. Duootjes, triootjes en kwartetten, een Kampenaar als een wel heel grote vlinder en een Utrechenaar als Delftsblauwe vaas - locatie nog steeds: de Eikelkamp in Elst (U.). 's Zondags ging Mattias Duyves in op de kwestie wie zich met AIDS bemoeien, met AIDS-preventie, met homopatiënten (in de V.S. en West-Europa nog steeds 90% van de AIDS-gevallen), met de medische hulpverlening, met de voorlichting en met de psychosociale hulpverlening. En hij bracht de kwestie in direct verband met de belangen van homo's als groep. Van hieruit gaat het bij 'preventie' om drie doelen: 1. lijfsbehoud 2. groepsbehoud 3. bescherming van de leefstijl. Lijfsbehoud is in de ogen van de deskundigen die nu de AIDS-preventie in handen hebben uiteraard het doel, maar groepsbehoud en bescherming van de leefstijl? Die belangen zijn voor ons direct in het geding als AIDS het beeld van de groepering omlaaghaalt, of als de promiscuïteit als zodanig in diskrediet geraakt. Het is op dit moment van groot belang dat homo's zichzelf als groep begrijpen. Ze vormen een groep vanuit hun onderlinge betrekkingen, een culturele minderheid. Daaraan zijn rechten te ontleen en van daar uit zijn posities op te eisen. Behalve een beroep op de rechtsstaat, dat nu al jaren en ook wel met succes is gedaan, moet ook een beroep op de verzorgingsstaat worden gedaan: Wij Eisen Passende Zorg - en we willen er zelf een deel van uitvoeren. In dit geval gaat het om steun aan de buddyprogramma's -

minimaal dat je mee kunt doen met behoud van uitkering, aan hostelprogramma's (hostel = combi van hospitaal/hotel - een vorm van beschermd wonen voor AIDS-patiënten) en adoptiestelsels. Tenslotte is ook te claimen een of twee structurele arbeidsplaatsen bij de RIAGG's, stelde Mattias voor. Als achtergrond van al dergelijke voorstellen moet men rekenen met de uitbreiding van het aantal homo/AIDS-patiënten en met het gegeven dat er nog tussen de 40 en 80 jaar kunnen verstrijken vooraleer er een effectief middel, zonder bijwerkingen, tegen AIDS gevonden is.

- In de afronding kwamen we tot een aantal actiepunten waarop een politieke homogroep als de onze iets kan ondernemen (ter informatie: de helft van de deelnemers was CPN-lid, bij de andere helft was ook een enkel PSP- en PPR-lid):
1. iets rond de verkrijgbaarheid van het condoom - over de eis 'in het fonds' bestond geen eenstemmigheid
 2. in de sfeer van vrij-veiligfeesten valt het nodige te organiseren, minstens te bevorderen
 3. de eis verbreiden dat een vertegenwoordiger uit homoland (i.c. COC/ SAD/Schorerstichting) in het landelijk AIDS-coördinatieteam moet
 4. pleidooi voeren voor versterking van de categorale zorg - op de genoemde terreinen/actie waar mogelijk
 5. de stichting bewerkstelligen van een actief comité van waakzaamheid tegen registratie en testplicht.
- Het flikkeroverleg laat momenteel zijn gedachten gaan over wat precies op welk punt te ondernemen. Belangstellenden zijn zeer welkom.

zilveren bezems vegen het milieu niet schoon

Op 19 maart is het Europees Jaar van het milieu geopend. Doel van dit jaar is om de burger milieu-bewuster te maken. Allerlei evenementen, zoals de uitreiking van de zilveren bezem aan de schoonste stad, moeten dat doel binnen handbereik brengen. Het Groen Progressief Akkoord (GPA) liet op een perskonferentie, welke 16 maart j.l. plaatsvond, weten het Europees Milieujaar maar „oubollig gefröbel” te vinden. Volgens de Europarlementariërs Bram van der Lek en Nel van Dijk zet het Europees Milieujaar „verkeerde accenten”. Niet de burger moet milieu-bewuster worden, maar de overheid en EG-instellingen. EG-richtlijnen zijn vaak slap en lopen nogal eens achter bij Japan en de Verenigde Staten. Zo wachten de ambitieuze plannen over het consumeren van Rijnzalm in het jaar 2000 op invulling en is de EG niet bereid om op te treden tegen de afbraak van de ozonlaag door drijfgassen. In tegenstelling tot de VS en Japan, die het gebruik van drijfgassen wel willen tegengaan. Met de uitvoering van die richtlijnen door de lidstaten is het eveneens droevig gesteld. Veelal gebeurt dit schoorvoetend en veel te laat. Nederland mag wat dit betreft meer aandacht voor het milieu hebben dan bijvoorbeeld België, brandschoon is ons land evenmin. Twee voorbeelden illustreren dit. Nog altijd wordt er veel te weinig gedaan tegen 's lands grootste

vervuilers, de raffinaderijen met voorop Shell-Pernis. Bij elkaar zorgen de raffinaderijen voor 30% van de zwaveldioxide uitstoot. De helft van het chemische afval wordt door Nederland geëxporteerd, terwijl de Afvalverwerking Rijnmond met verlies werkt. Ook het grote publiek is weinig enthousiast over het Europese milieubeleid. Een recent gehouden opiniepeiling toonde aan, dat 63% van de Europese burgers ontevreden is over het Europa van het milieu. Kortom, in het Europees Milieujaar moet het niet gaan om de uitreiking van de blauwe wimpel aan het schoonste strand, maar om het EG-milieubeleid zelf, meent het GPA. Door een gebrekkige openbaarheid bevindt het EG-milieubeleid zich momenteel in een ivoren toren. Om het milieubeleid van de EG centraal te kunnen stellen, zal het uit die toren gehaald moeten worden. In het komende jaar willen de Groen-alternatieven dit proberen door een aantal activiteiten. Om te beginnen wordt in mei een rapport van Bram van der Lek behandeld in het Europeparlement, waarin aangedrongen wordt op meer openbaarheid van milieugegevens. Verder zullen de Groenen-alternatieven in het komende jaar konferenties over Europees milieubeleid organiseren, zoals in mei over „Eén jaar na Tsjernobyl”.

Jan-Willem Vos.

stichting vorming en scholing van de cpn

Vrijdag 24 april 1987

presentatie van een opzienbarende studie

voorwaarts en niet vergeten

De Nederlandse vakbeweging van koude oorlog naar het jaar 2000. De schrijver, Siep Geugjes, zal een toelichting geven op hoofdaspecten van deze publicatie. De oud voorzitter van de FNV en huidige voorzitter van de PvdA fractie in de Tweede Kamer, Wim Kok, riep tijdens een onlangs gehouden conferentie van West-Europese socialistische partijen op, om lering te trekken uit de resultaten, die volgens hem door de socialisten in de jaren 45-50 waren bereikt en dan vooral op sociaal en economisch gebied. „Voorwaarts en niet vergeten” zet de grimmige aspecten van het vakbewegingswerk in (koude) oorlogstijd op een rij en stelt de vraag waarom anno 1987 dit verleden zo opgepoetst moet worden. De bijeenkomst, belangwekkend voor vakbondsbestuurders en OR-leden, staat open voor iedereen. **Plaats van samenkomst: Gebouw Sybilla Hoogte Kadijk 145 Amsterdam.** Zaal open 16.50 uur. Aanvang lezing 17.15 uur. Toegang f5,-, inclusief consumptie en aanschaf publicatie „Voorwaarts en niet Vergeten”.

Zowel vóór als na de lezing volop gelegenheid tot discussie, het stellen van vragen áán en gesprekken mét de auteur en vakbondsbestuurders.

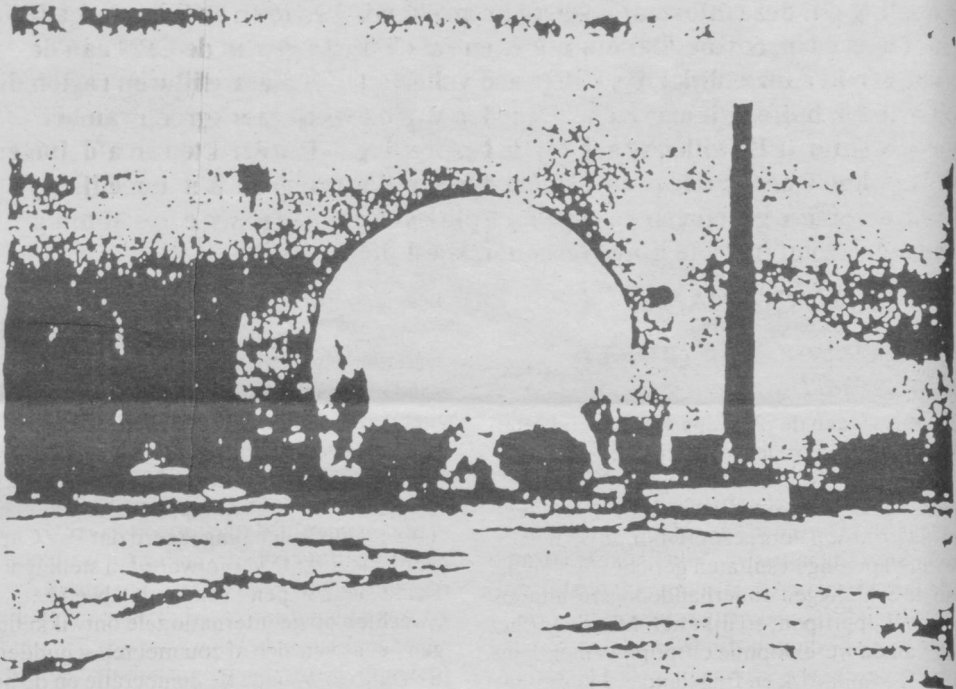
Zaterdag 16 mei 1987

ervaringen met het nieuwe sociale zekerheids stelsel

Inleiding Ina Brouwer Aan de orde komen thema's als: De gevolgen; uitvoeringsproblemen; sanktiebeleid; ervaringen met de WAO; FNV en Corona groep; rol van de bedrijfsverenigingen enz, enz. Na de inleiding dscussie met en vragen aan een pennel van deskundigen uit instellingen, sociale diensten, sociale raadslieden en vakbonden. De bijeenkomst, die open staat voor alle belangstellenden, wordt gehouden in Gebouw Sybilla, Hoogte Kadijk 145 Amsterdam. Aanvang 11.00 uur. Zaal open 10.30 uur. Einde ongeveer 16.30 uur. Toegang f5,-. Uitkeringsgerechtigden f2,50. Aan de zaal worden stellingen en discussiemateriaal uitgereikt met gratis koffie en thee. Literatuur-stand, kantine geopend.

NOOIT MEER TSJERNOBYL:
BORSSELE DICHT!

24. 25 & 26 april 1987

- vr. 24: 13.00 uur - opbouw AKTIEKAMP
- za. 25: 10.00 uur - begin BLOKKADES
- zo. 26: 12.00 uur - DEMONSTRATIE
- 14.00 uur - einde BLOKKADES
- 14.30 uur - MANIFESTATIE

Atoomenergie Omdenondjunie

Landelijk sekretariaat:

SWEERTS DE LANDASSTRAAT 73, 6814 DB ARNHEM
Maandag, Dinsdag & Vrijdag: 14-17 uur 085 - 514957

taken van de cpn op vredesgebied

Op deze pagina vind je informatie over wat er de komende maanden speelt op landelijk nivo op het gebied van de vredesstrijd. Het gaat om initiatieven van vredescoalities, van vredesgroeperingen of van de CPN zelf. Wij denken dat het nodig is om een overzicht te hebben, zowel in tijd als qua akties. Het is de bedoeling dat deze informatie wordt besproken in besturen en ledenvergaderingen. Door de inzet van alle communisten zal de bijdrage van de CPN aan de vredesstrijd aanzienlijk zijn. Uiteraard vallen allerlei plaatselijke en regionale activiteiten buiten dit overzicht. De leden van de vredeswerkgroep van het partijbestuur (PB) willen graag bij de besprekingen in distrikten en afdelingen uitgenodigd worden (zie punt 10). Na die bijeenkomsten zal het mogelijk zijn een overzicht te geven van de regionale akties. De puntsgewijze opsomming hieronder volgt in grote lijnen de congresbesluiten.

Door LEO MOLENAAR

1. aktiebereidheid groeiende: 31 oktober!

De akties tegen de plaatsing van kruisraketten (BIVAK) en voor de stopzetting van alle kernproeven (Vrouwen tegen kernproeven/SWV „Stop de N-bom”) zijn in de afgelopen maanden volop doorgezet. Door de op positieve ontwapeningsresultaten gerichte opstelling van de S.U. liggen onderhandelingsresultaten voor het opgrijpen, zo lijkt het. Maar voor het oog van de wereldopinie ontpoppen met name de V.S., Frankrijk en Engeland zich als opjagers van de (kern)wapening. De verhinde- ring van een algeheel kernexplosieverbod na bijna 2 jaar Sowjetmoratorium door de V.S. en Frankrijk wekte grote verontwaardiging. Na de nieuwe concessie van de Sowjet-Unie op het gebied van de middellange-afstandsraketten door „ontkoppeling” van Star Wars, werpen sommige NAVO-landen nieuwe barrières op. Het schenden van het ABM-verdrag door de V.S., om Star Wars mogelijk te maken, wordt zelfs door de Nederlandse regering afgewezen. En al die wapening van NAVO-zijde zou gericht zijn tegen een Sowjet-Unie, die de eigen problemen open op tafel legt en een internationaal vredesklimaat nastreeft? Wie gelooft dat nog?

De mensen in Nederland voelen zich hier erg bij betrokken. De regering-Lubbers protesteert soms een beetje, maar is niet tot een eigen stellingname te bewegen. De gedachte aan een bouwstop in Woensdrecht (71% bevolking vóór) als een zelfstandige vertrouwenwekkende stap wijst zij van de hand. En Van den Broek weigerde om de twee kernexplosies van de V.S. van begin 1987 af te keuren. Daaruit trekt de CPN

twee konklusies:

- de stemming onder de bevolking wordt rijp voor het initiatief tot een grote vredesdemonstratie, waarin de mensen kunnen aangeven welke kant het eindelijk uit moet.
- de centrale thema's van deze demonstratie zullen breder moeten zijn dan alléén de eis „Geen kruisraketten”. Uiteraard zal de kwestie van de kruisraketten in het centrum moeten staan: Géén Kruisraketten/ Stop de bouw in Woensdrecht. Door zo'n demonstratie kan deze kwestie naar parlement en regering toe tot heroverweging van het 1-november-besluit leiden. Aan de andere kant moeten ook de stopzetting van de kernproeven en Star Wars in het centrum van de aandacht staan. Het zal de vraag zijn in hoeverre in coalitie op te treden valt voor verlaging van de bewapeningsuitgaven. Zo niet, dan zal de CPN die eis zelfstandig uit kunnen dragen.

De BIVAK-coalitie heeft zich al uitgesproken vóór zo'n demonstratie. En wel op 31 oktober in Den Haag. Het breed samengestelde Haagse VredesPlatform wil de uitvoering ter hand nemen. In tal van brede vredesplatforms blijkt dit initiatief aan te slaan. Het stelt een behoorlijke eis aan de inzet van de CPN in de regio-Den Haag. Bespreek dit idee en werk aan uitspraken van vredes- en vakbeweging in de richting van 31 oktober! Dat is de beste weg naar verbreding van de deelname.

2. aktieplan bivak

Het besluit van BIVAK tot een demonstratie op 31 oktober was al genomen vóór de verklaring van Gorbatsjow in zake de „ontkoppe- ling”. Inmiddels hebben ook alle organisaties van het KKN zich vóór de eis „Stop de bouw van Woensdrecht nú” uitgesproken. Dus ook de PvdA, D'66, FNV, IKV en Pax Christi. Dat betekent achteraf uiteraard het grote gelijk van het doorzetten van de BIVAK-akties op dit punt, die zowel de leidingen van IKV, Pax Christi als die van de PvdA en FNV bleven

bestoken. En dat geeft nu de gelegenheid om vanuit de vredesplatforms „breed” toe te werken naar zo'n demonstratie omdat de eisen rond kruisraketten, kernproeven en Star Wars niet langer omstreden zullen zijn. De secretaris van Pax Christi, Jan ter Laak, stelde in De Waarheid dat BIVAK nu met zijn „illegale akties” kon stoppen. Dat was een hele mooie. Wij stellen omgekeerd dat Pax Christi nu de moeilijk te verantwoorden stellingname inzake het „slapen” van het KKN en het „wachten op de internationale ontwikkelin- gen” eens van zich af zou moeten schudden. BIVAK verdedigde de democratie en de natio- nale zelfstandigheid van Nederland. Bivak besloot inmiddels tot het volop doorzet- ten van de „Doe niet mee aan Woensdrecht”- aktie, waarbij de lijst van 185 aan Woensdrecht werkende bedrijven het mogelijk maakt kon- kreter te werken. Tussen april en eind juni worden allerhande „Doe niet mee”-akties plaatselijk en regionaal ondernomen. Op 27 juni is er het voorstel van een „Anti- kernwapendag” bij bases met atoomtaken zoals Havelte, 't Harde, Soesterberg, Woensdrecht of Valkenburg (ZH). In de regio's worden de plannen hiertoe besproken. Het gaat dan bij- voorbeeld om de inzet van regionale platforms, dus van regio-Amsterdam richting Soesterberg of van regio-Rotterdam richting Woensdrecht. De manifestaties van die dag zullen de aandacht weer richten op alle kerntaken en op de militarisering van de regio's. In die zin doen ze een stap voorwaarts. Ook wordt gewerkt aan de voorbereiding van 31 oktober, waarvoor het aktiemateriaal dan klaar moet zijn. Informatie inklusief regio-adressen van groe- pen en platforms bij BIVAK (020-249712) of bij het samenwerkingsverband (SWV) „Stop de N-bom” (020-180606).

3. knn en hóe samen?

Op initiatief van tien groeperingen van het KKN, die ook in BIVAK samenwerken (waar- onder de CPN), is het KKN na de nieuwe éenzijdige stap van de S.U. tot nieuw leven gewekt. In een verklaring van alle KKN- vredesorganisaties van 6 maart heet het: „Het KKN dringt er bij de regering op aan, initiatie- ven te nemen om — in afwachting van een overeenkomst — te komen tot stopzetting van de plaatsing op cq de voorbereiding tot plaat- sing van Pershing II en kruisraketten, in alle plaatsingslanden.” Deze omwille van D66 vage formulering moet gelezen worden als „Stop de bouw van Woensdrecht nú”. Het KKN zegt hiervan dat dit „niet anders gezien kan worden als een vertrouwenwekkende maat- regel en een ondersteuning van het overleg in Genève”. Dat is zeer terecht en staat lijnrecht tegenover het optreden van de Noordamerika- nen Kampelman en Adelman die bezworen „Woensdrecht” niet te stoppen! Kennelijk speelt er heel wat, kameraden. De verklaring van het KKN eindigt als volgt: „Op afzienbare termijn zal het KKN een publieke bijeenkomst beleggen om het onder- handelingsproces te evalueren en zonodig, voor het geval dat tegen alle verwachtingen in, een akkoord toch mocht uitblijven, omdat nieuwe

hindernissen zijn opgeworpen, nieuwe akties te beramen...”.

De vraag is hóe dit in te vullen? De CPN vindt dat er rond half mei zo'n eerste bijeenkomst moet komen. De vraag is dan hóe het verder- gaat en hóe dat zich zal verhouden tot het reeds genomen BIVAK-besluit over 31 oktober? De CPN is van mening dat die demonstratie overal volop gepropageerd kan worden. Mocht het KKN tot iets dergelijks omstreeks dezelfde tijd besluiten — hetgeen onzeker is — dan moet er maar overlegd en onderhandeld worden. We kunnen niet afwachten wat anderen — die er net een jaartje slaap op hebben — straks wellicht van mening zullen zijn. Uiteraard zouden wij als communisten het uiteindelijk gezamenlijk optrekken van de héle beweging toejuichen. We denken dat dit dichterbij komt door de beweging nú al op te stuwten. Er kan gedacht worden aan een breed platformoverleg in juni, als mocht blijken dat de gedachten van BIVAK en KKN een eind in dezelfde richting gaan. Uiteindelijk hebben beide coalities de activiteiten van de vredesplatforms als basis. Mochten de internationale ontwikkelingen op korte termijn erg positief zijn, dan verandert er het nodige. Dat is niet de grootste zorg. Mochten ze op korte termijn negatiever zijn, dan staat het tijdschema ter discussie. Het lijkt er helaas op dat we de NAVO verwijdering van Pershings en Cruise door de strot zullen moeten duwen.

4. stop de bouw in woensdrecht nú

Het PB van de CPN heeft in zijn zitting van 1 maart de stap van de S.U. beschreven als een „belangrijke en moedige stap die een door- braak mogelijk maakt voor ontwapening”. Het PB verwachtte dat er nog wel belemmeringen van NAVO-zijde opgeworpen zouden worden. De „koppeling” van NAVO-zijde tussen mid- dellange en korte-afstandskernwapens is inmid- dels zo'n belemmering. Wie sprak er na Reyk- javik ook weer over „ontkoppeling”: waren dat niet de Weinbergers en de Reagans? Het PB roept daarom in zijn verklaring alle vredesstri- ders op zich in te zetten voor een onmiddellijke stopzetting van de bouw in Woensdrecht. In een aantal plaatsen zijn geslaagde fakkelop- tochten gehouden. BIVAK sprak zich uit voor het doorzetten van de „Doe niet mee aan Woensdrecht”-aktie. Het KKN werd wakker gekust. Maar hoe kunnen mensen zich uitspre- ken die hier iets aan willen doen? Het SWV „Stop de N-bom” startte een handtekenin- genaktie „Stop de bouw in Woensdrecht nú” als oproep aan de Nederlandse regering. Inge- stuurde lijsten zullen straks aangeboden wor- den. Het gaat erom de politieke eis tot herover- weging van het 1 november-besluit op grond van de nieuwe internationale situatie binnen het parlement en de regering aan de orde te krijgen. Daartoe kan ieder in de eigen omge- ving — platforms, gemeenteraad, vakbewe- ging, wijkgroepen — oproepen. B&W van Wageningen gingen ons hierin voor. Alles werkt natuurlijk toe naar 31 oktober. Lijsten bij: SWV „Stop de N-bom”, Mercatorstraat 171, 1056 RE Amsterdam, tel. 020-180606.

5. initiatieven swv

Het samenwerkingsverband „Stop de N-bom/ Stop de kernwapenwedloop”, waar de CPN zoveel energie in heeft gestoken vanaf de oprichting, bestaat in september 10 jaar. Het gaf wereldwijd — zo wordt algemeen erkend — de stoot tot het ontstaan van de „moderne” anti-kernwapenbeweging. De activiteiten en initiatieven van het SWV verdienen een ver- sterkte inzet van de CPN. Het SWV speelt een stuwende rol in BIVAK en KKN stimuleert de beweging tegen kernproeven en Star Wars en wil initiatieven nemen in de strijd voor verla- ging van de bewapeningsuitgaven. Van 5—12 september worden groots opgezette tentoon- stellingen en manifestaties georganiseerd, die 10 jaar terugblikken en vooral vooruitkijken. Versterking van de inzet van de CPN kan concreet:

- door deelname aan activiteiten te stimuleren via personen (materiaal, bijeenkomsten, abonnementen)
- door daar waar weinig meer

aanwezig is of waar platforms met een formele structuur werken, nieuwe groepen op te zetten of

eventueel te beginnen met kontaktpersonen zonder groep

- door de taakafbakening te stimuleren tussen de funktie van de lokale platforms en de zelfstandige landelijke organisatie met eigen samenhangend landelijk programma
- door doel en perspectief van de verbreding van de vredethematiek zichtbaar te maken, eventueel door discussiebijeenkomsten
- door de voorbereiding naar 5—12 septem- ber: dan komt er een nieuwe start. Naam en structuur van het SWV zijn daarbij in discussie
- door eventueel vooroverleg met mensen uit andere stromingen over doel en motief van het werken aan een landelijke niet- levensbeschouwelijke vredesorganisatie.

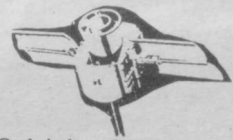
6. vrouweninitiatief 'stop de kernproeven'

Tegen de kernproeven is het meest geslaagde initiatief genomen door het „24-oktober- overleg” van vrouwenorganisaties. Hierin werken vrouwenvredesorganisaties, (buiten- landse) vrouwenorganisaties en vrouwen uit politieke partijen samen. Voorzitster van de groep is Ina Brouwer. Op een drukke bijeen- komst aan de vooravond van de Internationale Vrouwendag is een „dringende oproep” aange- nomen: Stop de kernproeven — Werk aan ontspanning. Daarin „doen wij een dringend beroep op regeringen en parlementen, in welke positie zij zich ook mogen bevinden, tot welke militaire alliantie zij ook mogen behoren, om een eerste stap te zetten en alleen of in samenwerking met anderen op alle mogelijke manieren te werken aan het terugdringen van de kernproeven. Een wereldwijde stop op kernproeven moet daarvoor ruimte scheppen”. De oproep sluit aan op de Verklaring van Mexico van 6 regeringsleiders uit alle wereldde- len. Deze oproep is door de 300 aanwezigen op 7 maart enthousiast opgepakt. Ze kan onderte- kend en naar de initiatiefgroep opgestuurd worden. De aard van de verklaring maakt het mogelijk zeer breed te werken: in gemeentera- den, vrouwenplatforms, vakbeweging, instellin- gen zal het mogelijk zijn bij goede aanpak unanieme ondertekeningen te krijgen.

Het vrouweninitiatief treedt tevens op als een internationaal netwerk: „Vrouwenmacht tegen de wapenwedloop op aarde en in de ruimte/ Oost-West-vrouweninitiatief: Stop de kern- proeven”. In eerste instantie wordt er gerekend op veel initiatief tot ondertekening. Secretariaat: postbus 1011, 2001 BA Haarlem, 030-714987.

7. stop star wars

Dit onderwerp is de afgelopen periode in de grote beweging „meegenomen”, zoals op 17 mei 1986 in Woensdrecht. Hetzelfde „17 mei- overleg” heeft met behulp van Opland de eis „Geen ruimtekermis” in een affiche gekoppeld aan „Geen kruisraketten”. Het is goed beeld- materiaal, dat als het ware de weg paveit naar verbreding van de eisen op 31 oktober in Den Haag. Er zijn tienduizenden van deze affiches afgenomen (te bestellen bij Samenwerkende Vredes Platforms: Van Speijkstraat 89, 2518 EW Den Haag, tel. 070-451733 of bij het SWV Stop de N-Bom). Het SWV belegde op 28 maart een symposium over de Europese versie van Star Wars (EDI). De teksten van de inleidingen op deze druk bezochte bijeenkomst zullen worden uitgege- ven in een speciaal mei-nummer van „Kernwa- pens weg” (020- 180606).

Ook is het de inzet van BIVAK om de leuze tegen Star Wars deel uit te laten maken van de demonstratie op 31 oktober.

8. verlaging defensie-uitgaven.

Al geruime tijd ligt er bij het SWV het idee om op dit punt een beweging te initiëren vanuit de relatie tussen sociale afbraak en verhoging van de bewapeningsuitgaven, met name door de aanschaf van tientallen miljarden aan nieuwe offensieve conventionele wapens. Daar wordt nu aan gewerkt in het kader van de manifestaties tussen 5 en 12 september. De CPN is van plan op dit punt een conferentie te beleggen met als invalshoek „hóe het niet meewerken aan Woensdrecht in bond en bedrijf praktisch gerealiseerd te krijgen?”. Conversie in de praktijk dus. Alhoewel het niet precies om hetzelfde gaat, is toch de relatie tussen sociale en vredesstrijd het uitgangspunt. Er wordt gepland in de richting van zaterdag 10 oktober. Het idee wordt uitgewerkt door Han Wanders (020-316682), die nu ook namens de CPN is ingeschakeld bij het onderhouden van het contact tussen BIVAK en de aangesloten FNV-bonden (Voedingsbond, ABOP, Kunstenbond, Vrouwenbond, Jongerenbeweging bij de FNV). De conferentie zal belegd worden in nauw overleg tussen vredesgroep en sociaal-economische werkgroep van het PB. Daarover volgt informatie. Het Haags Vredesplatform heeft tenslotte het idee om bij de organisatie van de 31 oktober-demonstratie 48 bezuinigingsplaatsen in stad en regio te stellen tegenover 48 kruisraketten. Dit voortreffelijke idee verdient bij zijn uitwerking al onze steun.

de cpn.

De CPN is in alle bovenstaande activiteiten aanwezig. Wij zijn in dorpen en steden een betrouwbaar onderdeel van de vredesbeweging en hebben in de beweging eenvoudig de vrede als doel voor ogen. Communisten proberen de beweging op te stuwen, proberen ondanks teleurstellingen te inspireren tot het doorzetten van de strijd en zullen ideeën verspreiden over het grote belang dat de vredesstrijd heeft aan een zich in de richting van socialisme ontwikkeld Nederland. De klassenverhoudingen in het vredesvraagstuk komen voor wat betreft de NAVO of de (illegale) Nederlandse wapenproductie en export voor velen weer wat duidelijker te liggen. De onthullingen over de bijdrage van Nederlandse „ondernemers” aan de oorlog

Irak-Iran (munitie van Muiden Chemie, chemische wapens van Melchemie, geleide vuurinstallaties van Holland Signaal, bommenwerpers nagekeken door Fokker, enz.) maken duidelijk hoe dit soort oorlogen alsmaar dóór kunnen blijven gaan...

Over de „maatschappelijke achtergronden van de (kern)wapenwedloop en hun betekenis voor de vredesstrijd” wil de vredesgroep van het PB samen met de werkgroep „studie en vorming” een studieweekend opzetten. Wellicht wordt dit het eerste weekend van juli als „zomerschooling”. Nadere berichten volgen.

Daarnaast is besloten tot een eigen uitgave in massa-oplage als het resultaat van de onderhandelingen V.S.-S.U. over de middellange-afstandswapens duidelijk wordt. Zij het positief; zij het negatief. De CPN zal deelnemen aan de 6e conferentie END (Europese Nucleaire Ontwapening) in Coventry (Engeland) met eigen bijdragen. Binnen BIVAK is de CPN opgetreden voor het organiseren van een Internationale Conferentie van groeperingen en partijen die doorgaan met het verzet in de 5 Navo-plaatsingslanden. Dat speelt eventueel pas eind 1987. Bovendien geeft de CPN het dagblad De Waarheid uit, dat in kringen van vredesactivisten steeds meer als toonaangevend wordt ervaren. Werving in die kring is goed mogelijk. Bij de vele geplande hoogtepunten zal een campagne-achtige aanpak van de kant van De Waarheid die positie en haar werfkracht nog verder kunnen versterken.

vredesgroep pb.

De vredesgroep van het PB van de CPN bestaat uit de volgende kameraden: Bert Bom (PB, BIVAK, KKN); Ina Brouwer (DB, Vrouweninitiatief tegen Kernproeven); Reinout Koopdraat (17 mei overleg, BIVAK); Leo Molenaar (DB, BIVAK, KKN) Nico Schouten (PB, SWV); Karin de Vré (Vrouwen-initiatief tegen kernproeven, SWV); Han Wanders (PB, SWV, verlaging defensieuitgaven).

Vragen voor besprekingen bij vergaderingen in afdelingen en distrikten: partijsecretariaat of rechtstreeks bij Bert Bom (08370) 15336 en Leo Molenaar (015- 134131).

Voor de vredesgroep, Leo Molenaar, lid van het dagelijks bestuur van de CPN

diskussiedag 4 april:

verschillen zijn leuk, maar iets kollektiefs hebben we ook nodig

Is de beweging en de strijdbaarheid van het feminisme verdwenen, of alleen minder zichtbaar? Is de feministische energie op, of richten vrouwen die vooral op „binnen en banen”? Is het „ieder voor zich”, of bestaat er nog iets kollektiefs? Zijn we terug bij af, of zijn de verhoudingen onherstelbaar veranderd?

Het IJmonds Vrouwenstraatorkest op 4 april

Foto Marleen Schippers

door Jeannette van Beuzekom

De aanmeldingen druppelden maar langzaam binnen. Toch waren er op het laatst een kleine honderd vrouwen die zich aangemeld hadden voor de diskussiedag over individualisme en feministische beweging op 4 april. Uit het hele land waren ze naar het Amsterdamse vrouwenhuis gekomen, uit zeer verschillende hoeken. De aanwezige vrouwen misten de steun van „de feministische beweging” wel. „De kick van grote demonstraties, daar kon je weken op teren”, en: „Het was ook heel veilig en stimulerend; dat „wij vrouwen” bestond voor mij echt.”. Een derde: „Nu moet ik helemaal op eigen benen staan, zonder de vanzelfsprekende steun vanuit de vrouwenbeweging.” Juist als vrouwen pionieren, hebben ze die steun hard nodig. Bijvoorbeeld als je de zorg voor je kind met meerderen deelt, als je informatika bent gaan studeren, of in een mannenberoep werkt.

bliksemenkète

Met een bliksemenkète kregen we veel te horen van elkaar. In sneltreinvaart stelde Joke van de Zwaard na haar inleiding een dertigtal vragen aan de groep: Wie woont er in Amsterdam? (weinig) Wie is er de afgelopen vijf jaar een opleiding begonnen? (heel veel!) Wie was er vijf jaar geleden lid van een politieke partij? (een duidelijke minderheid) Wie is nu lid? (ietsje méér) De meesten waren CPN-ster, veel PSP-sters en een enkeling PPR en PvdA. Opvallend vond ik verder, dat weinig vrouwen full-time werkten, en weinig vrouwen voor kinderen zorgden (of waren juist die niet gekomen?). De groep vrouwen die nu minder inkomen heeft dan vijf jaar geleden bleek minstens zo groot als de groep die nu meer verdient. Leuk was, dat bijna iedereen zich feminist noemt, en verrassend dat vrij veel vrouwen de afgelopen jaren nog een vrouwen-groep hebben opgericht. De discussie over trouwen gaan velen nog steeds aan, maar naar een vakbondsvergadering gaat zowat niemand. Ook 8 maart is maar matig bezocht door de aanwezige dames, trouwens.

minder streng

„De” vrouwenbeweging bestaat niet meer, misschien heeft ze nooit bestaan. In ieder geval mogen er meer „eigen keuzes”, de verschillen worden niet weggepoetst, en de beweging is er dus leuker en breder op geworden. „Ik ben in de verpleging gegaan, lekker traditioneel, maar ik vind het heerlijk.” Een andere vrouw was gaan tekenen, „vroeger was dat apolitiek” en een ander was een eigen bedrijf gestart. Weliswaar in een technisch beroep, maar „commercieel, dat kon vroeger helemaal niet”. Anderszins maakten velen zich zorgen over teruglopende radikaliteit, en het terugdraaien van verworvenheden en inzichten. Een kraakster vertelde dat zij naar een discussie onder

kraaksters was geweest, over verkrachtingen die binnen de kraakbeweging hadden plaatsgevonden, door een kraker dus. De discussie kwam niet veel verder dan „maar mijn vriend doet zoiets niet”. Eén van de verkrachte vrouwen wilde dat de kraker de buurt uit ging, maar de meeste anderen vonden dat overdreven. Voorbeelden die verder genoemd werden: Linkse mensen gaan weer meer samenwonen en trouwen, huizen kopen en kinderen krijgen meestal in combinatie. Vrouwen die het anders doen, voelen zich nogal eenzaam in die positie.

balans

Een plenaire discussie over vier stellingen leidde de werkgroepen in. „Het feminisme van de jaren '70 heeft de maatschappelijke en privéverhoudingen onherstelbaar veranderd” luidde één ervan. En inderdaad: ook binnen traditionele verhoudingen is niets vanzelfsprekend meer; ik zit eindelijk op het HBO, en daar is een vrouwenleerroute; mijn dochter, en ook mijn zoons, zijn inderdaad onherstelbaar veranderd; ik heb mijn baan kunnen combineren met kinderen. Maar daar tegenover staat, dat onder het mom van gelijke behandeling allerlei verslechtingen en bezuinigingen worden doorgevoerd, het recht op werk is ver te zoeken en verworvenheden worden teruggedraaid. De werkgroepen leverden geen ferme conclusies of initiatieven op. Wel veel suggesties, niet nieuw, maar nog steeds van toepassing. Bijvoorbeeld: contacten met zwarte vrouwen en haar organisaties zijn een voorwaarde om de feministische beweging weer levend te krijgen; traditionele vormen en organisaties werken niet meer; via persoonlijke benadering lukt het wel om vrouwen voor iets te porren, en vrouwen-netwerken zijn daarbij handig. Vrouwenwerk-winkels kunnen zich misschien bezig gaan houden met het organiseren van vrouwen met slechte baantjes (afroepkontrakten, 0-uurskontrakten, thuiswerk).

kollektiviteit

De dag werd besloten met een optreden van het superswingende IJmonds vrouwenstraatorkest. En opdat niet ieder voor zich haars wegs zou gaan, was er ook een gezamenlijke maaltijd, waar zo'n dertig vrouwen van meegenoten. Die kollektiviteit hebben we wel nodig, zei iemand, zonder dat het een keurslijf wordt. Je moet ergens kunnen praten over de problemen die je tegenkomt. Een platform om te discussiëren over je „eigen keuzes”. Deze diskussiedag was zo'n platform. De organisatie lag in handen van PSP- en CPN-vrouwen. Leuk, dat zoveel niet partijgebonden vrouwen dat geen enkel bezwaar bleken te vinden.

Een map met achtergrondartikelen is te bestellen door overmaking van f. 6,75 op giro 582212 van het CPN-emanipatieproject, o.v.v. „Feminisme 1987”, of via de distrikten.

1 mei 1987

De eerste mei nadert snel.

In veel distrikten en afdelingen zijn de voorbereidingen voor manifestaties en demonstraties in volle gang. Veel aandacht is er voor de bevrijdingsstrijd in Zuid-Afrika en de strijd voor werk en inkomen in eigen land. Zo zal op de gezamenlijke manifestatie in Amsterdam het woord gevoerd worden door Conny Braam, voorzitter van de AABN. Op de bijeenkomst in Rotterdam zal Vervoersbond FNV-bestuurder Paul Kösenmuller spreken.

foto Joop Blom

1 mei in amsterdam

Vorig jaar werd in Amsterdam een belangrijke aanzet gegeven voor een eensgezinde 1 meiviering door heel links Amsterdam. De FNV-Amsterdam, CPN, PSP, PPR en SAP demonstreerden toen gemeenschappelijk voor vrede en tegen het bezuinigingsbeleid van Lubbers. De PvdA deed niet mee.

In de voorbereiding van de 1 meiviering voor dit jaar werd in eerste instantie niet door de PvdA deelgenomen. Wel werd er een aparte viering voor de „rode familie” voorbereid. Omdat de initiatiefnemers van de gemeenschappelijke viering van vorig jaar elkaar niet los lieten, kwam de PvdA op de afzonderlijke viering terug.

Door de FNV en PvdA werden hun landelijke voorzitters, Hans Pont en Marjan Sint als sprekers ingezet. Voor de CPN, met PSP, PPR en SAP spreekt Conny Braam, voorzitter van de Anti-Apartheidsbeweging Nederland. Wij vonden de strijd en de solidariteit met het ANC en de bevolking van Zuid-Afrika belangrijk genoeg om uit te stijgen boven partijbelangen.

De meeting vindt plaats in Krasnapolsky (grote zaal). In Kras is een uitgebreid feestelijk programma met vanaf 23.00 uur de benen los onder opzwepende muziek van een Antiliaanse band.

Voorafgaand aan de bijeenkomst is er een demonstratie vanaf het Museumplein om 19.00 uur (organisatie FNV, CPN, PPR, PSP en SAP).

Vanaf het Museumplein vertrekt de 1 meidemonstratie onder de volgende hoofdleuzen:

VIERT DE EERSTE MEI.
TEGEN HET REGERINGSBELEID.
TEGEN APARTHEID
STEUN AAN HET ANC.

Op het plein zal een korte meeting plaatsvinden waar het woord voeren:

Jo Simmens, over de strijd voor gelijke rechten en Bart Blokzijl, afdelingsbestuurder FNV over de strijd voor werk, inkomen en ATV.

In de demonstratie is Herman de Wit met zijn medespelers aanwezig om de muzikale ondersteuning te geven.

vernieuwingslijn cpsu verdient steun

Onder deze titel publiceerde het dagblad Trouw op 17 maart jl. een bijdrage van CPN-voorzitster Elli Izeboud. De belangstelling in ons land voor de ontwikkelingen in de Sowjet-Unie is groot. Vandaar dat we onze lezers deze bijdrage niet willen onthouden en de bijdrage van Elli Izeboud in z'n geheel afdrukken.

De opzienbarende ontwikkelingen in de politiek van de Sowjet-Unie kunnen terecht rekenen op een groeiende belangstelling. Naarmate de nieuwe politieke lijn verder vorm krijgt, wordt zelfs voor de grootste scepticus duidelijk dat het hier niet gaat om oppervlakkige, cosmetische wijzigingen. In de Sowjet-Unie is een ingrijpend veranderingsproces in gang gezet dat zowel nationaal als internationaal verstrekken-de -positieve- gevolgen heeft en kan hebben. Het gaat hier immers om een politieke koerswijziging in een van de supermachten, en dus om een proces met grote invloed op de internationale verhoudingen. De reeks van voorstellen en eigen initiatieven gericht op het terugdringen van atoombewapening en het keren van de bewapeningswedloop, scheppen nieuwe perspectieven voor ontspanning en ontwapening. Vergeleken met de stagnatie en voortgaande bewapeningsinitiatieven die kenmerkend zijn voor de opstelling van de Verenigde Staten en de NAVO, zijn de ontwikkelingen in de politiek van de Sowjet-Unie hoopgevend en bemoeiigend. Het zoeken naar politieke in plaats van militaire antwoorden inzake veiligheidsvraagstukken markeert een wezenlijke verandering in de opstelling van de Sowjet-Unie. Hierin is de invloed van de nieuwe massale vredesbewegingen duidelijk herkenbaar. Niet minder opzienbarend is het proces van politieke vernieuwing in de Sowjet-Unie op het gebied van binnenlandse politiek. In een hoog tempo worden fundamentele kwesties aan de orde gesteld als: de verhouding tussen socialisme en democratie, de positie van vrouwen, de relatie tussen staat, partij en individu, de ontoereikendheid van klassieke analyses en benaderingen. Een aantal ingrijpende veranderingen was al zichtbaar op het CPSU-congres (voorjaar 1986) dat ik samen met Jaap Wolff namens de CPN bijwoonde. De voorbereiding van dat congres werd gekenmerkt door processen van vernieuwing en van verjonging van kaders op regionaal nivo. Dat toont aan dat het hervormingsproces geen 'éénmanszaak' is. Het is sterk gebaseerd op zowel de noodzaak als de wil om met name de economische en sociale ontwikkeling aan te pakken. Democratisering van de produktieverhoudingen was een centraal thema op het congres. En zeker in een maatschappij waar economie en staat zo nauw verweven zijn, is duidelijk dat democratisering van de economie niet los staat van democratisering op andere terreinen van het maatschappelijke en politieke leven. Dat is nu volop aan de orde en veel sneller en diepgaander dan ik verwachtte na het congres, waar b.v. de discussiebijdragen rondom kunst en cultuur erg verkrampt waren. De openheid wordt wel vergeleken met die in de periode-Chroetsjew. Mij lijkt dat er een aantal verschillen is die tegelijk aangeven dat wat nu aan de hand is dieper gaat. Er is sprake van een realistischer beoordeling van de sociaal- economische situatie en van de mogelijkheden om die te verbeteren. Er wordt erkend dat fundamentele veranderingen nodig zijn, of in de woorden van Gorbatsjow, dat „het ontplooiën van democratie op alle terreinen de garantie moet scheppen dat fouten uit het verleden niet herhaald worden”. Dat wil zeggen: men blijft niet steken in het kritiseren van enkele personen. Verder is het opmerkelijk dat het veranderingsproces gepaard gaat met het streven naar normalisering en uitbreiding van betrekkingen met andere partijen, en naar het oplossen van conflicten. Dat is een groot verschil met de breuken die in de periode-Chroetsjew ontstonden, en die grote schade hebben aangericht aan de communistische beweging. De ontwikkelingen die zich in de Sowjet-Unie voltrekken moeten mijns inziens volstrekt serieus worden genomen.

Het is nogal wat! In een land waar lange tijd geen beweging mogelijk leek, waar het handhaven van de status quo als pluspunt van socialisme leek te gelden, zijn nu veranderingen gaande met een revolutionair karakter. Het is van niet geringe betekenis dat de mogelijkheid en wenselijkheid aan de orde wordt gesteld van ingrijpende veranderingsprocessen in landen met een socialistisch produktiestelsel.

Uiteraard rijst de vraag: Hoe moet deze ontwikkeling beoordeeld worden? Wat zal de uitkomst zijn? Moet het proces beoordeeld worden als geheel van concessies aan het westen en aan de kapitalistische produktiewijze? Het is een redenering die je tegenkomt en die zowel tot juichende als tot bezorgde reacties kan leiden. Ik denk dat zo'n benadering voorbijgaat aan de eigen dynamiek van het gebeuren in de Sowjet-Unie. Eigenlijk blijft die benadering gevangen in het zogenaamde „blokdenken”, dat er ruwweg op neerkomt dat mensen en volkeren slechts de keus hebben tussen het bestaande kapitalisme onder leiding van de Verenigde Staten en het bestaande socialisme onder leiding van de Sowjet-Unie.

Het rekening houden met de publieke opinie in het westen speelt ongetwijfeld een rol in de huidige politiek van de Sowjet-Unie. Maar dat is iets anders dan concessies aan de machthebbers in de kapitalistische landen. Evenzeer als het optreden tegen de bewapeningspolitiek van de NAVO iets anders is dan concessies aan de machthebbers in socialistische landen. De mensheid wordt gekonfronteerd met enorme vraagstukken die samenhangen met b.v. stormachtige technologische ontwikkelingen en mogelijkheden.

Die vraagstukken hebben onmiskenbaar een internationale dimensie. De ontwikkelingen in de Sowjet-Unie zijn volgens mij alleen goed op hun waarde te schatten als ze beoordeeld worden in samenhang met die vraagstukken met ontwikkeling van nieuwe bewegingen en met processen van vernieuwing in communistische en socialistische politiek, die zich in de afgelopen jaren overal begonnen af te tekenen.

De vraagstukken die nu in de Sowjet-Unie aan de orde zijn, klinken ons dan ook niet onbekend in de oren. Het gaat hier immers juist om de vraagstukken, die al langere tijd in de communistische partijen (bijvoorbeeld in West-Europa) in discussie zijn. De CPN heeft die discussie onder meer gevoerd rondom het nieuwe partijprogramma waarover in 1984 werd besloten.

De vernieuwing van communistische politiek in Nederland heeft nogal wat stof doen opwaaien. We werden gekonfronteerd met de opvatting dat de crisis in het communisme automatisch tot de dood ervan zou leiden, en dat vernieuwing van communisme gelijk zou staan aan opheffing ervan. De karikatuur die soms van de CPN-diskussie is gemaakt, de beeldvorming als ging het hier om geïsoleerde eigenaardigheden van communisten in Nederland, ging en gaat voorbij aan het feit dat er vraagstukken aan de orde zijn gesteld die wezenlijk zijn voor de mensen en voor een eigentijdse communistische politiek. Wat zich nu in de Sowjet-Unie voltrekt, bevestigt dat.

Voor de CPN onderstreept het zowel de noodzaak van een autonome eigen opstelling, als de waarde van het voortzetten van de dialoog ook wanneer sprake is van diepgaande meningsverschillen.

Zoals we bij eerdere gelegenheden openlijk onze kritiek geuit hebben op ontwikkelingen in de Sowjet-Unie, zo spreken we nu openlijk onze positieve waardering uit voor de weg die in de Sowjet-Unie is ingeslagen. Het proces dat onder Gorbatsjow in gang is gezet zal waarschijnlijk jaren vergen. Ook de CPSU-leiding wijst op weerstanden die deze nieuwe lijn ontmoet.

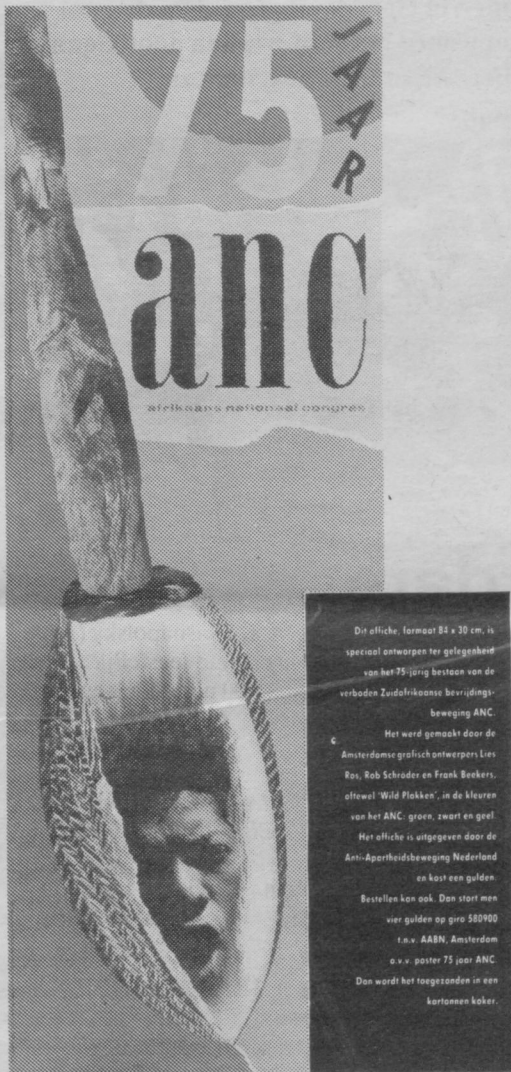
foto Anne Vaillant

Deze zijn voorspelbaar: revolutionaire veranderingen, zoals hier in het geding zijn, gaan nooit van een leien dakje. Altijd en overal zullen er degenen zijn die niets willen veranderen, degenen die vinden dat de veranderingen te snel gaan en zij die vinden dat het niet snel genoeg gaat. Die weerstanden zijn voor ons geen aanleiding

juni aktiemaand voor anc

Aan de oproep van Anti-Apartheids Beweging Nederland en Komitee Zuidelijk Afrika om juni uit te roepen tot **aktiemaand** voor het ANC wordt breed en ruimschoots gehoor gegeven. In meer dan dertig plaatsen zijn kollektes aangekondigd. De AABN verwacht dat het aantal initiatieven zich verder zal uitbreiden.

Veel CPN-ers en CPN-afdelingen zijn betrokken bij de organisatie van de aktiemaand. In Rotterdam en Amsterdam en in een groot aantal kleinere plaatsen kwamen op initiatief van de CPN-vertegenwoordigers diverse organisaties bijeen. In Rotterdam, waar de voorbereiding van de aktiemaand werd ingeluid met een manifestatie op 3 april, wordt het initiatief inmiddels gesteund door alle linkse partijen, diverse vakbonden en een aantal kerken. In Amsterdam stelde de PvdA zich achter het initiatief en wordt gewerkt aan een zo breed mogelijke ondersteuning.

In de partijbestuursvergadering van 5 april j.l. werd het besluit tot deelname aan de aktiemaand bekrachtigd. De CPN beschouwt de steunkampanje voor het ANC nu als **prioriteit** voor juni. Er is veel aan gelegen om de nationaal en internationaal groeiende steun voor het ANC als centrale organisatie in het verzet tegen apartheid vast te leggen in prakti-

tot een passieve, afwachterende houding. De vernieuwingslijn, zoals verwoord door Gorbatsjow verdient steun. Positieve reacties kunnen niet bij woorden blijven. Er zijn unieke kansen voor ontwapening en ontspanning die nu tot konkrete resultaten moeten leiden.

sche steun. Temeer omdat nu ook de tegenkrachten zich offensiever in het debat mengen. In ons eigen land wordt actiever vanuit sommige CDA-kringen, door mensen als Couwenbergh en Van Doorn (vaste NRC-columnisten), vanuit Clingendael, het instituut voor internationale betrekkingen, geopteerd voor „*derde wegachtige*” constructies in het Zuid-Afrika van na de apartheid. Het omzeilen van „one person one vote” als systeem dat niet bruikbaar zou zijn het uiten van grote zorg voor de toekomst van de blanken (terwijl het geweld tegen zwarten praktijk van nu is), de gedachte aan speciale rechten voor de blanke minderheid in een door zwarten geregeerd Zuid-Afrika, ja zelfs de gedachte aan het creëren van een blank „thuisland” — het zijn evenzoveel uitingen van *neo-apartheid* denken. Grootste gemene deler in al dit type discussies: het omzeilen van het ANC als non-raciale beweging en werkelijk vertegenwoordigster van de overgrote meerderheid van het Zuidafrikaanse volk. Dat is in feite ook de inzet van het buitenlandse beleid van Van den Broek dat uitsprekt slechts steun te willen verlenen „aan die organisaties in Zuid-Afrika die langs *vreedzame* weg de apartheid willen opheffen”. Geen steun voor het ANC dus.

Tegenover deze ANC-allergie kan in juni de werkelijke solidariteit worden geplaatst en kan zichtbaar worden gemaakt hoezeer „het andere Nederland” de bevrijdingsstrijd steunt. Voor het op gang brengen van een brede beweging van solidariteit zijn, zo schat het partijbestuur in, grote mogelijkheden. Zo is de relatie tussen kerken en ANC in de afgelopen jaren versterkt, sprak er voor het eerst een ANC-er op het jongste PvdA-congres, groeit het aantal anti-apartheidssteden met rasse schreden en kunnen de vele anti-apartheidsmanifestaties en acties zich in een groeiende deelname verheugen. Interessant is dat plaatselijk her en der CDA-ers schroom tot deelname aan de solidariteitsbeweging lijken te overwinnen. Een advertentie van gemeenteraadsleden tegen Shell's aanwezigheid in Zuid-Afrika werd ondertekend door een aantal CDA- en zelfs VVD-vertegenwoordigers.

De CPN kiest ervoor, in samenwerking met de landelijke anti-apartheidsorganisaties, te werken aan een brede beweging van solidariteit. Om die intentie kracht bij te zetten brengt CPN-voorzitster Elli Izeboud begin juni een bezoek aan de ANC-leiding in Lusaka (daarmee is de CPN de eerste politieke partij die het ANC officieel bezoekt en wordt gewerkt aan een CPN-brochure over de kansen van een omwenteling in Zuid-Afrika en de verdergaande dimensies van anti-apartheidsstrijd.

HERDENKT DE 4^E MEI

VIERT DE 5^E MEI

INHOUD

- pag. 2 Verklaring Indonesië commissie
CPN zomerschooling
- pag. 3 Basisbeweging tegen financiële drempels
CPN stellingname over gezondheidszorg
Afscheid van een CPN-senator
- pag. 4 Berichten uit de afdelingen
CPN bezoekt ANC
- pag. 5 Het ANC op weg naar morgen, slothoofdstuk
uit het boekje van Karel Roskam
- pag. 6 De anti-kernenergiebeweging na Borssele
Nationale conferentie gemeentelijk vredesbeleid Delft
- pag. 7 Indrukken van de nieuwe koers in de Sowjet-Unie

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

CPN leden

• OOK VOOR ONZE DONATEURS •

mei 1987 nr. 4

het wordt echt groot in juni

Tientallen steden hebben zich inmiddels aangesloten bij de oproep van de Anti-Apartheids Beweging Nederland en het Komitee Zuidelijk Afrika om juni tot aktiemaand voor het ANC te maken. Bij het ter perse gaan van deze ledenkrant leken kollektes in de vijf grote steden in elk geval zeker.

getekend door Eddie Greidanus
evenals het affiche op de achterpagina.

roze zaterdag in enschede

Door Jeannette van Beuzekom

De geschiedenis is waarschijnlijk wel bekend: In 1969 kwamen flikkers en potten in de VS voor het eerst in opstand tegen het treiterende en intimiderende politiegedrag in hun kroeg Stonewall. De Roze Zaterdag begint dan ook vrijdagavond met de film „Before Stonewall”, op de Oude Markt in Enschede. In Nederland organiseert het roze front sinds 1976 de roze zaterdag, de laatste zaterdag in juni. Eerst een paar keer in Amsterdam, maar onder het motto „Hier kennen ze ons nu wel, we moeten de provincie in” is het festijn verplaatst naar telkens een andere stad. Zo zijn we geweest in Den Bosch, Amersfoort, Leiden, Nijmegen, Groningen, Utrecht en nu dus Enschede.

Het thema van de Roze Week is: Media en heteronorm. Weliswaar lijkt de tolerantie voor potten en flikkers toegenomen, op radio en tv

en in de geschreven pers zijn we tamelijk onzichtbaar, of een probleem. (Aids, of zielig, onderdrukt). Daar wil het Roze Front wat aan doen.

Roze Zaterdag begint met muziek en straat-theater in de binnenstad. De demonstratie 's middags zal wel net als andere jaren een vrolijke, kleurige en stralende stoet zijn. Voor veel flikkers en potten en zeker voor diegenen die voor het eerst komen, is het de enige plek waar ze (zoveel) andere „gevoelsgenoten” tegenkomen. Het is nog steeds zo, dat men in kleinere plaatsen zegt „Hier zijn geen homo's”, of „Bij ons op school hebben we ze niet”. Dat lijkt een probleem minder, maar het is natuurlijk een probleem méér.

pit

Het is natuurlijk mooi om met zoveel potten en flikkers te zijn, maar het is nog mooier als we

Daarnaast wordt gekollekteerd in tientallen steden in de kop van Noord-Holland, Gelderland, Limburg, Zeeland, Friesland, Flevopolder, Zuid-Holland en Groningen.

Daarnaast worden benefietconcerten en manifestaties voorbereid. In Amsterdam zal burgemeester van Thijn het anti-apartheidsmonument onthullen en daarmee het startsein geven voor de kollekte in het kader van het initiatief „Amsterdam bouwt mee aan het nieuwe Zuid-Afrika”. In Hoorn wordt op 26 juni het Mandela-park geopend. Daarvoor is mevrouw Irene van Lippe uitgenodigd.

De NOS televisie levert een ongevraagde bijdrage aan de aktiemaand door de uitstekende vierdelige Britse tv-serie over de geschiedenis van apartheid en de strijd ertegen uit te zenden. In vrijwel alle plaatsen zijn CPN-afdelingen of CPN-ers betrokken bij de kampanje. In veel plaatsen zijn speciale samenwerkingsverbanden opgezet op initiatief van CPN-afdelingen. Er is officiële deel name aan dergelijke comité's van alle progressieve partijen. Opvallend is de deelname van een groeiend aantal CDA-afdelingen terwijl hier en daar zelfs VVD-ers de keuze voor steun aan het ANC maken.

De anti-apartheidsbeweging beschouwt het opzetten van samenwerkingsverbanden in het kader van de aktiemaand als uitermate nuttig. Op die wijze kan de beweging voor solidariteit met het ANC werkelijk verbreed worden. Het is de anti-apartheidsbeweging immers te doen om het creëren van een zo breed mogelijke draagvlak voor haar activiteiten. Op die wijze kan ook de druk op „Den Haag” vergroot worden.

De kwestie Zuid-Afrika lijkt kansen te bieden om *echte beweging* te veroorzaken. Zeventig gemeenten verklaarden zich inmiddels „anti-apartheid” en lappen daarmee oproepen van Van den Broek om zich buiten de buitenlandse politiek te houden aan hun laars. De provincie Groningen zet zich inmiddels officieel in voor steun aan de ANC-school in Tanzania terwijl de provincie Noord-Holland binnenkort een voorstel van de PSP-fractie behandelt om een vriendschapsband met het ANC aan te gaan. Ds. Huting, praeses van de Nederlandse Hervormde Kerk, tenslotte keerde onlangs uit Lusaka terug en verklaarde dat zijns inziens de kerken mogelijkheden moeten bieden voor meer steun aan de bevrijdingsbeweging. Huting sprak met ANC en Swapo-vertegenwoordigers en werd in Lusaka uitgeleide gedaan door de veldprediker van het ANC.

ook iets doen en iets willen. De leuze van dit jaar, „Het oosten bedolven onder roze golven” zal wel mede bedoeld zijn om roze radiozenders op te richten, mij inspireert die leuze niet bijzonder. Willen we niks? Zijn we te schijterig om het rond te bazuinen? Te lui om erover na te denken? Geen zin om het wéér over Aids te hebben? Een béétje meer pit en politiek benul zou de homobeweging niet misstaan.

Hulp bij de organisatie is altijd welkom, daar hoeft je geen homo voor te zijn. Je kunt je aanmelden bij het secretariaat, tel. 053-300894.

Voor de Enschedeers zelf is particulier initiatief ook mogelijk: lantarenpalen roze verven, welkomstborden schilderen, slingers op de Grote Markt ophangen, een terras openen op je stoep: maak Enschede mooi op 27 juni, wij doen de rest.

27 juni: anti- kernbasisdag

Aan het eind van een half jaar actievoeren binnen de „Doe Niet Mee”-campagne bij bedrijven en gemeenten organiseert het BIVAK op zaterdag 27 juni acties bij alle bases waar kernwapens opgeslagen zijn of zullen worden. In Woensdrecht moeten geen kruisraketten komen en uit Havelte, 't Harde en Soesterberg en Volkel moeten de kernwapens ook weg. We willen ze niet in Nederland, niet in Europa, nérgens.

Als gezamenlijke leuzen zijn vastgesteld:

Woensdrecht is overal, Nérgens kernwapens.

Waarop deze dag vooral de aandacht gevestigd wordt zijn de gigantische uitgaven ten behoeve van de kernbewapening.

Bezuinigingen slaan toe op alle belangrijke levenssterreinen zoals het onderwijs, de gezondheidszorg, sociale zorg, menswaardig werk, enzovoort. Ook de verschillen tussen arm-rijk nemen toe en verscheuren de wereld.

Waar had het geld van het nieuwe „ijzeren gordijn” rondom Woensdrecht niet allemaal beter aan besteed kunnen worden? Ieder kan in zijn/haar omgeving voorbeelden te over noemen.

De organisatie van 27 juni is in handen van de verschillende regiogroepen. Daar wordt ook beslist over de vorm van de actie. Nederland is grofweg verdeeld in vijf regio's, gekoppeld aan de vijf bases:

Havelte:

Groningen, Friesland, Drente.

't Harde:

Overijssel, Flevopolder, Gelderland (minus Nijmegen en land van Maas en Waal).

Soesterberg:

Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland (noordelijk deel boven de lijn Den Haag - Gouda).

Woensdrecht:

Zuid-Holland (ten zuiden van Den Haag - Gouda), West-Noord-Brabant (t/m Tilburg), Zeeland.

Volkel:

Land van Maas en Waal, Nijmegen, Oost-Noord-Brabant, Limburg.

Valkenburg:

(Z.H.) is als aktieplaats toegevoegd.

Affiches en meer informatie: BIVAK-Amsterdam, Postbus 114898, 1001 GL Amsterdam, tel.: 020-249712.

Financiële ondersteuning: giro 5620180.

WOENSDRECHT IS
OVERAL

27 JUNI

ANTI-KERNBASESDAG

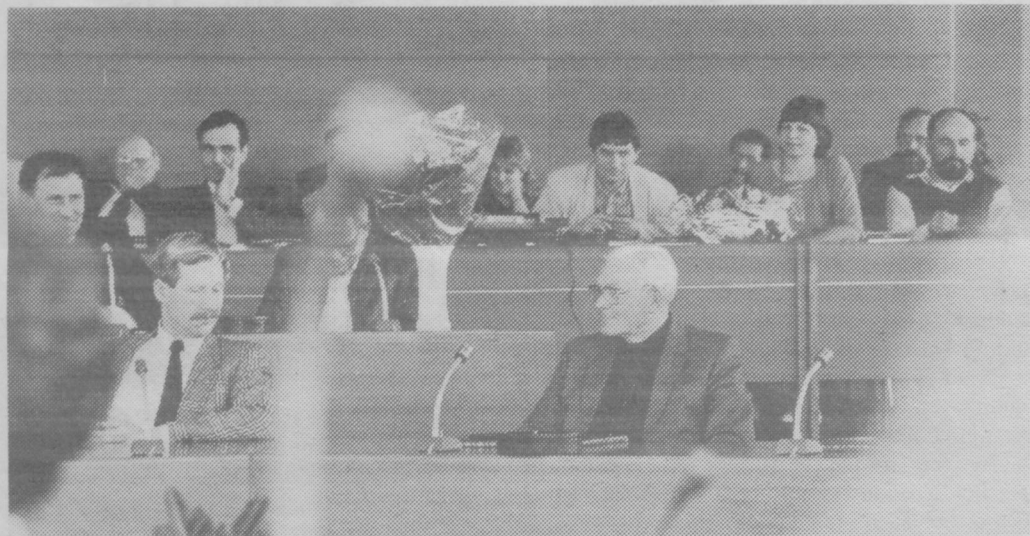

NERGENS KERNWAPENS

de vierde zondag... grote cpn-manifestatie op 27 september 1987

Als op de derde dinsdag in september de regering Lubbers haar miljoenennota presenteert, zijn de voorbereidingen voor de grote CPN manifestatie al in volle gang. De manifestatie krijgt een festival-achtige opzet, waardoor in alle zalen van DE MEERVAART in Amsterdam wat te doen zal zijn. Naast aandacht voor politieke aktuali-

teit, het CPN-Eerste Kamerlid Fenna Bolding is één van de sprekers, veel aandacht voor cultuur en culturele- en internationale ontwikkelingen. Het programma zal van 12.00 uur tot 17.00 uur plaatshebben in het hele gebouw, De Meervaart in Amsterdam. Reserveer nu reeds zondag 27 september 1987 in alle agenda's.

Wim Kremer tijdens zijn laatste vergadering in de Prov. Staten van Drente waarin hij de CPN 37 jaar vertegenwoordigde.
Foto Harry Cock

provinciaal afscheid

Op 28 april zijn overal in ons land de leden van Provinciale Staten geïnstalleerd. In de vorige ledenkrant publiceerden wij een overzicht van onze nieuwe vertegenwoordigers. In de weken voorafgaand aan de installatie, is van veel statenleden afscheid genomen, waaronder nogal wat CPN'ers. Hieronder een overzicht.

Limburg: John Geelen
Brabant: Bart v.d.Eijnde
Gelderland: Henk de Jong
Utrecht: Jan van Beuzekom
Zuid-Holland: Hekon Pasman
Noord-Holland: Cora Dekker, Frans Aarts, Bep van Gemst, Rinus Haks
Overijssel: Joop Schepers
Friesland: Sara Hofman
Groningen: Luppoo Leeuwerik, Bé Woltjer
Drenthe: Wim Kremer
Jarenlang is door deze mensen veel tijd en energie gestoken in de vertegenwoordiging van de partij in Provinciale Staten. **Bedankt.**

ontmoetingen van cpn met kpb (België) en dkp (Bondsrep.-Duitsland)

De afgelopen tijd hebben ontmoetingen plaatsgehad tussen de CPN en de KPB in Amsterdam en tussen de CPN en de DKP in Düsseldorf. In beide gevallen maakte CPN-voorzitter Elli Izeboud deel uit van de CPN-delegatie. De KPB-delegatie werd geleid door voorzitter Louis van Geyt en de DKP-delegatie door voorzitter Herbert Mies. In beide ontmoetingen stond centraal een uitwisseling van informatie en ideeën over actuele vraagstukken in de vreedstijd. Tijdens het gesprek met de DKP kwamen ook vraagstukken van sociaal-economische strijd aan de orde, alsmede nieuwe ontwikkelingen in de strijd tegen de beroepsverboden. Tijdens het gesprek met de KPB kwam de wederzijdse bezorgdheid tot uiting over de ontwikkelingen bij de kerncentrale in Doel.

colofon

Donateurs ontvangen het blad per post (donaties op giro 511002 t.n.v. Alg. Penm. CPN).

Eindredactie: Siem van der Helm

Redactie: Jeanette van Beuzekom, Fenna Bolding, Daniël Engelsman, Karin de Vré, Iede de Vries.

Redactiesecretariaat: Hoogte Kadijk 145, 1018 BH Amsterdam, tel. 020 - 26 25 65 (tst. 10)

Druk: Dijkman & Co.

Het volgende nummer verschijnt begin augustus 1987.
Kopij inleveren voor 24 juli.

verklaring indonesië-commissie cpn i.v.m. iggi-conferentie

De Indonesië-Commissie van de CPN heeft tijdens een recente bijeenkomst de IGGI-conferentie besproken, die 17 en 18 juni in Den Haag wordt gehouden. Zij besloot zich tot minister Bukman te richten met het dringende verzoek op deze conferentie de mensenrechtensituatie en het vraagstuk van de burgerlijke en democratische vrijheden bij alle deelnemers aan de orde te stellen.

Vorig jaar zag premier Lubbers tijdens een discussie in de Tweede Kamer over de executie van politieke gevangenen een mogelijkheid minister Bukman „bij de andere leden van de IGGI” voor clementie op humanitaire gronden te laten pleiten voor de andere gevangenen. Het lijkt erop, dat het kabinet deze uitspraak heeft teruggenomen.

De Indonesië-Commissie van de CPN heeft zich vanaf haar vorming in 1978 met alle progressieve en democratische mensen in Nederland ingespannen voor de vrijlating van politieke gevangenen en voor herstel van de democratie. De commissie keert zich tegen financiële steun aan het bewind, dat de schending van de mensenrechten structureel heeft gemaakt en in geen enkel opzicht blijk geeft een democratiseringsproces op gang te willen brengen.

Het is opmerkelijk, dat vrijwel de gehele nationale en grote internationale pers heeft gewezen op het militaire scenario van wat het Indonesische bewind „de verkiezingen van 23 april” noemt. Niemand twijfelt eraan, dat het verkiezingsresultaat van tevoren vaststond, zodat er geen sprake van een werkelijke volksraadpleging is geweest.

De Internationale Commissie van Juristen in Genève heeft onlangs een uitvoerige studie gepubliceerd over het ontbreken van burgerlijke en politieke rechten in Indonesië. Er wordt op gewezen, dat de Indonesische regering geen enkele van de belangrijke mensenrechtenverdragen van de Verenigde Naties heeft ondertekend.

De ernst van de situatie in Indonesië is onlangs verwoord in een nota van Nederlandse en internationale niet-gouvernementele organisaties (ngo's) na een driedaagse conferentie in Zeist. De Indonesië-Commissie heeft met instemming van de nota kennis genomen en onderstreept de daarin uitgesproken opvatting: „een ontwikkelingsstrategie, die is gebaseerd

op het ontzeggen van burgerlijke, politieke, sociale, economische en culturele rechten is niet alleen in strijd met internationaal aanvaarde humanitaire normen, maar ook met het concept van ontwikkeling zelf.”

De Indonesië-Commissie van de CPN zal met anderen in de voorbereiding van de IGGI-conferentie activiteiten stimuleren en helpen uitvoeren, die een breder publiek over de situatie in Indonesië informeren en minister Bukman doordringen van de noodzaak op de IGGI-conferentie over deze situatie te spreken. Dat zal ook een hart onder de riem steken van de democraten in Indonesië, die onder zeer moeilijke omstandigheden zich tegen de diktatuur verzetten.

Amsterdam, 7 mei 1987

agenda

juni 1987:

aktiemaand ANC

2 juni 1987:

Openbare vergadering Amsterdam met een verslag van de CPN delegatie die het ANC bezocht.

9 juni 1987:

verkiezingen Eerste Kamer

13 juni 1987:

vergadering partijbestuur

13/14 juni 1987:

sportestafette tegen kernwapens

27 juni 1987:

regionale akties BIVAK

27 juni 1987:

roze zaterdag

3/4/5 juli 1987: zomerscholing CPN

3-4-5 juli op een boerderij in amsterdam cpn zomer cursus

over nieuwe perspectieven
voor de vredesbeweging

Versterking van het ideologische peil. Een resolutie, die met bijna algemene stemmen op ons laatste partijcongres werd aangenomen. Hoe staat het er mee? Wat doen we er aan? De Stichting Vorming en scholing heeft in het afgelopen seizoen met minder middelen méér proberen te doen. Dat is voor een deel geslaagd. De landelijke scholingsbijeenkomsten waren zowel wat opkomst als wat inhoud betreft over het algemeen goed te noemen. In reeksen van steden werden één of meerdere lezingen en scholingsbijeenkomsten gehouden en nu staat aan het slot van het seizoen 86-87 een belangwekkende CPN-zomer-cursus op het programma.

fundamentele discussie

Nog niet alles op de zomercursus in ingevuld. Er zijn gesprekken met inleiders en inleidsters, de preciese indeling moet nog worden afgerond maar zeker is dat in het kader van een fundamentele discussie over de vreedstrijd de volgende onderwerpen aan de orde zullen komen

- Nieuwe elementen in de Oost West verhouding; de verhoudingen tussen de Verenigde Staten en het streven van een Europese gewapende macht en de rol van kleine landen.
 - De nieuwe kansen voor de vredesbeweging zowel nationaal als internationaal, de rol van de mensen, van kerken en andere massa organisaties. Communisten en vredesstrijd. De verhoudingen tussen klassenstrijd en vredesstrijd. Atoom wapeniging en conventionele wapens. De wapenhandel.
 - De betekenis van het patriërchaat met betrekking tot oorlogspropaganda vijands beeldvorming en heldenverering.
 - De rol van cultuur en cultuurdragers(sters) in het atomaire wapen tijdperk.
- Uiteraard is tijdens deze zomercursus volop tijd voor (groeps) discussie, onderlinge gesprekken maar ook voor lekker eten, muziek, luieren in het gras, een pilsje aan de bar. Een

goed geoutilleerde kindercrèche is aanwezig en bij mooi weer voor de peuters een zwembadje buiten.

De lezingen kunnen bij mooi weer buiten worden gehouden, onder het hooi bergdak bijvoorbeeld. Kortom veel mogelijk op het mini-landgoed de Vergulde Eenhoorn midden in Amsterdam.

van alles te doen

Zaterdagavond wordt er natuurlijk gebarbecued. Koffie en thee evenals de Zaterdag vlees-eet-avond zullen bij de prijs van deze cursus inbegrepen zijn. De crèche wordt gratis. Wij willen streven naar een zeer laag inschrijff bedrag (zo rond de vijf en twintig à dertig gulden p.p.) maar willen dit keer de Amsterdammers iets meer laten betalen zodat de deelnemers-sters van verre districten in verband met hoge reiskosten wat lager komen te zitten met hun bijdragen. Voor slaapadressen voor zover nodig zal worden gezorgd. Er wordt binnenkort een folder gezonden naar alle afdelingen van onze partij met volledige informatie. Maar het is natuurlijk nu al mogelijk om je op te geven. Dat kan onder telefoonnummer 020 - 128297 t.n.v. Erika Voss, die ook nadere informatie kan verschaffen.

Wij willen via de ledenkrant er bij afdelingsbesturen en districtbesturen op aandringen om na te gaan wie uit jullie district respectievelijk afdeling naar de zomer cursus zullen gaan. De strijd voor het behoud van de wereldvrede voor het opheffen van atomaire oorlogsdreiging wordt als de belangrijkste taak van communisten gezien. Na de zomer zullen nieuwe grote acties aan de orde komen. Het is van belang om goed gemotiveerd, maar ook goed geïnformeerd, gedocumenteerd en zelfbewust aan de slag te gaan. Vandaar deze zomer vredes cursus van de CPN.

De cursus staat open voor alle belangstellenden.
Max v.d. Berg

10 jaar stop de neutronenbom - stop de kernwapenwed-loop

Dit wordt natuurlijk gevierd. De veroorzakers van Hollandites doen dit op grootse wijze, van 5 tot en met 12 september in Amsterdam.

5 september zal er een grote manifestatie zijn op het Jonas Daniël Meijerplein met bekende sprekers en veel muziek. Tegelijk start een week tentoonstelling en diverse bijeenkomsten in de Mozes en Aaron-kerk en het Mozeshuis met als motto: GEEF VREDE DE RUIMTE
10 jaar terugblikken én vooruit kijken

basisbeweging tegen financiële drempels

Het ziet er naar uit dat er een nieuwe basisbeweging aan het groeien is. Tegen het opwerpen van financiële drempels voor de toegang van de gezondheidszorg, voor een volksverzekering voor iedereen. Vanuit de CPN wordt een actieve bijdrage geleverd aan de vorming van plaatselijke samenwerkingsverbanden „Stop 't Eigen Risico”. De CPN zal de komende maanden benutten om haar visie op de gezondheidszorg verder uit te werken.

door Frank Biesboer

Het besluit van het partijbestuur om activiteiten tegen de plannen van de commissie Dekker te organiseren is niet zonder effect gebleven. De eerste weken van april zijn in de meeste districten bijeenkomsten georganiseerd, 24 april was er een landelijke discussiebijeenkomst waaraan een veertigtal partijgenoten uit het hele land deelnamen. In mei praat het CPN-vrouwenoverleg over de gevolgen van de voorstellen van Dekker voor abortus. Die bijeenkomsten waren in de eerste plaats gericht op precieze informatie over de gevolgen van de voorstellen van de commissie Dekker. Het algemene beeld dat in de media wordt opgeroepen is dat met de voorstellen van de commissie Dekker de gezondheidszorg betaalbaar blijft en dat de keuzemogelijkheden voor patiënten worden vergroot. De werkelijkheid is heel anders, zoals onder meer in De Waarheid duidelijk uiteen is gezet. Op alle regionale bijeenkomsten is grote nadruk gelegd op de behoefte aan voorlichting. In veel breder kring moet duidelijk worden wat de gevolgen zijn,

vooral de inkomensgevolgen. Mensen schrikken pas als ze horen dat iemand met een modaal inkomen er als gevolg van de plannen van de commissie Dekker 170 gulden netto in de maand op achteruit zal gaan. Die wens heeft inmiddels geleid tot de uitgave van een eerste CPN-vlugschrift over dit onderwerp. Tegelijkertijd is veel aandacht gegeven aan de oprichting van plaatselijke samenwerkingsverbanden. De landelijke initiatiefgroep Stop 't Eigen risico speelt een centrale rol in de acties tegen Dekker, maar kan alleen een massabeweging worden als ze zich geschraagd weet door plaatselijke groepen. Comités zijn nu werkzaam of in oprichting in Groningen, Amsterdam, Zaanstad, Leiden, Nijmegen, Zwolle, Den Haag, Rotterdam, Amersfoort, Haarlem en Arnhem (opgave van begin mei). Bij de vorming van die comités zijn de volgende ervaringen van belang:

- het kost best nog de nodige discussie om mensen bij de activiteiten te betrekken. Onduidelijkheid over de plannen en het idee dat het allemaal nog zo'n vaart niet loopt speelt daarbij een rol;

afscheid van een CPN-senator

Op de kandidatenlijst van de CPN voor de verkiezing van de Eerste Kamer, op 9 juni a.s., ontbreekt de naam van Kees IJmker. Op eigen verzoek is hij door het partijbestuur niet opnieuw kandidaat gesteld. Op 22 juni a.s., wanneer de Eerste Kamer voor de laatste maal in haar oude samenstelling bij elkaar komt, heeft Kees de CPN gedurende bijna 19 jaar in de senaat vertegenwoordigd. Op een regenachtige namiddag worden wat herinneringen opgehaald.

(door Siem van der Helm)

Ver van de publiciteit doet de Eerste Kamer haar werk. De Eerste Kamer heeft vooral een controlerende taak, volgens Kees. „zij moet de wetten die door de Tweede Kamer gemaakt zijn, toetsen aan de grondwet”. „Wetten veranderen kan de Eerste Kamer niet, ze kan ze aannemen of afwijzen, waarmee de Eerste Kamer wel degelijk macht heeft”. De CPN-fractie gebruikte haar positie ook om de politieke standpunten van de partij uit te dragen en een oordeel uit te spreken over het regeringsbeleid. Als voorbeeld noemt Kees, het optreden tegen de doodvonnis in Indonesië.

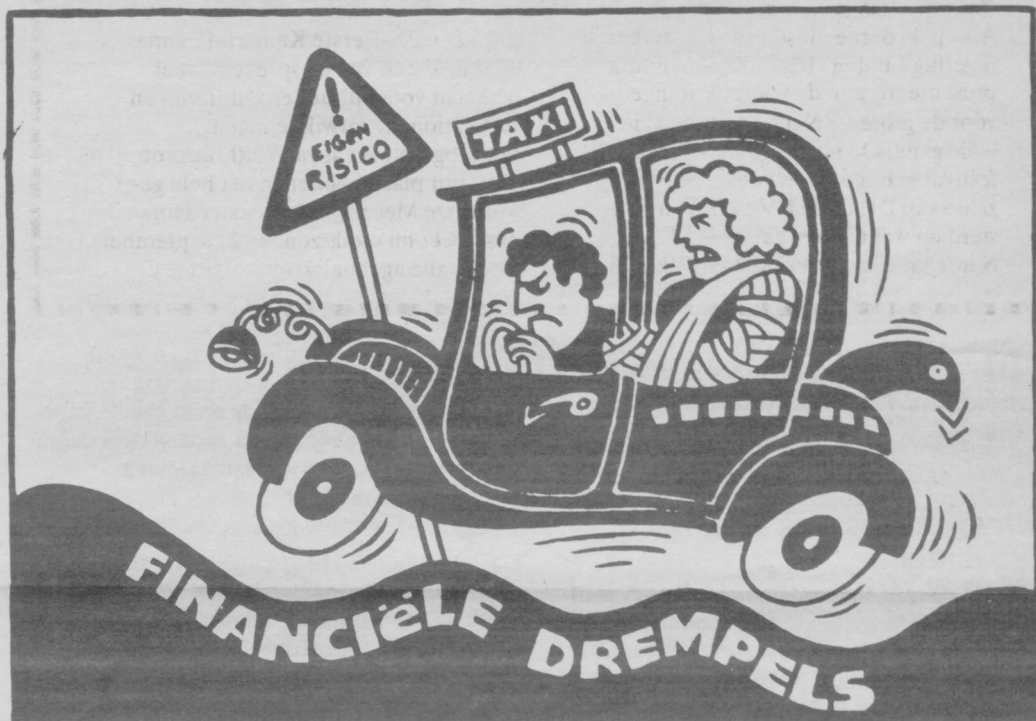
ook tot diep in de nacht.

Grote en heftige debatten zijn er ook in de Eerste Kamer, hoewel veel minder dan in de Tweede Kamer. Kees herinnert zich het debat over de invoering van de collegegelden (de 1000 gulden), dat tot diep in de nacht duurde en uiteindelijk tot een breuk in de regering leidde. Ook de abortuswet is zo'n voorbeeld, waar zoals bekend de VVD overstag ging, volgens

Kees, „de prijs die ze toen betaalde om in de volgende regering te komen”. Als meest recente voorbeeld noemt hij de herziening van het sociale zekerheidsstelsel, een van de zeldzame keren waarbij de Eerste Kamer overging tot het organiseren van hoorzittingen.

twee interpellaties in 19 jaar.

De regering op het matje roepen doet de Eerste Kamer niet gauw. Kees herinnert zich hooguit 2 interpellaties in al die tijd. „Een keer heeft de CPN-fractie naar de regering toe serieus gedreigd met een interpellatie”, zegt Kees. „Dat was op het moment dat de toenmalige minister van justitie, van Agt, het idee opperde om de Drie van Breda vrij te laten. Het ging er ons toen om zoveel mogelijk druk op de regering uit te oefenen en met succes”. Be ndiging van het lidmaatschap van de Eerste Kamer betekent voor Kees IJmker niet, dat hij een punt zet achter zijn politieke activiteiten. Zo is hij betrokken bij de activiteiten van de CPN in zijn woonplaats Den Haag en is hij door het partijbestuur bij enkele landelijke activiteiten ingeschakeld.

STOP HET EIGEN RISICO !

- de meest werkbare formule lijkt de vorming van comités bestaande uit bekende personen uit progressieve partijen, belangenorganisaties (vakbeweging), medische wereld, kerkelijke organisaties, enz. De organisaties kunnen dan hun adhesie betuigen of met voorgestelde activiteiten van het comité meedoen. Dat is ook de formule waarmee de landelijke initiatiefgroep werkt;
- het accent ligt bij vrijwel alle comités op voorlichting. Een goed hulpmiddel daarbij is het ophalen van handtekeningen. Dan confronteer je mensen met wat de voorstellen van Dekker betekenen.

de stand van zaken

Premier Lubbers heeft inmiddels te kennen gegeven meer tijd te willen nemen voor een definitief standpunt. Hij deelde dit mede na een kabinets-hoorzitting met vertegenwoordigers uit de medische wereld. Vanuit die medische wereld bestaan verschillende bezwaren, die

vooral met de eigen positie van specialisten, ziekenhuisdirecties, verzekeraars, en farmaceutici hebben te maken. Van belang daarbij is dat bij lang niet iedereen de belangen van de patiënten voorop staan.

Dat beginnende verzet van de direct betrokkenen heeft wel degelijk z'n effect. Het is niet voor niets dat er bij de regering bezwaren bestaan tegen de zeer nadelige gevolgen voor de inkomens.

Er is dus tijd gewonnen. Die zal ook volop benut moeten worden om de positie van plaatselijke samenwerkingsverbanden te versterken:

- het gevaar is groot dat de regering de plannen van Dekker fasegewijs gaat invoeren, waarbij de patiënt de zwaarste klappen te verduren krijgt en gevestigde medische machten worden gespaard;
- volgens het regeerakkoord moet staatssecretaris Dees van Volksgezondheid 600 miljoen aan eigen bijdragen tot stand brengen. Deze zomer zal hij daartoe voorstellen moeten indienen.

Alle reden dus om door te gaan met plaatselijke activiteiten.

cpn stellingname over gezondheidszorg

Vanuit het partijbestuur zal de komende maanden worden gewerkt aan een verdere uitwerking van de standpunten over de gezondheidszorg. Preventie, eerste lijn, volksverzekering en winstbejag vormen de sleutelbegrippen waaraan die verdere standpuntontwikkeling zal worden opgehangen.

Tijdens de landelijke bijeenkomst konden Peter Buijs en Robert Schurink geen uitgewerkt verhaal op tafel leggen. De draad die we begin jaren tachtig hebben laten liggen (toen er sprake was van een actieve gezondheidsgroep in de CPN) zullen we nu weer moeten oppakken, zo waren beide partijbestuurders van mening. Aan de hand van partij- en laatste verkiezingsprogramma brachten ze naar voren wat naar hun mening de belangrijkste elementen van een CPN stellingname moeten vormen:

preventie

Gezondheidszorg moet niet geïsoleerd worden bekeken maar in samenhang met algemeen maatschappelijke omstandigheden. Slechte arbeidsomstandigheden, slecht milieu en armoede maken mensen ziek.

eerste lijn

Versterking van de eerste lijn zal meer moeten zijn dan lippendienst. Daar is fors extra geld voor nodig. Verdere discussie is nodig op welke wijze in samenhang daarmee 2de-lijns zorg verminderd kan worden. Verrijking van specialisten door arbeid van

laagbetaalde verpleegkundigen moet uitbannen worden.

volksverzekering

De CPN is voorstander van een volksverzekering voor iedereen, met premie naar draagkracht, zonder eigen bijdragen of risico's en met een volledig pakket aan medische- en zorgvoorzieningen. Mogelijke inkomenseffecten zouden moeten worden opgevangen door een — tijdelijke — overheidsbijdrage.

winstbejag

Op winst gerichte medische voorzieningen moeten verboden blijven. De invloed van de farmaceutische en medische apparatuurindustrie moet aan banden worden gelegd. Het lijkt geen twijfel dat deze punten verdere uitwerking behoeven. Enkele deelnemers van de landelijke bijeenkomst wilden daaraan meewerken. Verdere medewerking van partijgenoten actief in de gezondheidszorg is gewenst. Deze activiteiten worden gecoördineerd door Robert Schurink, Teteringenstraat 66, Amsterdam, 020-971789.

berichten uit de afdelingen

oostzaan blij

De CPN-afdeling in Oostzaan heeft de ledenkrant laten weten blij te zijn met het besluit de ledenkrant ook een functie te geven in de onderlinge informatie-uitwisseling tussen de diverse CPN-leden, afdelingen en groepen. Volgens Jaap van Splunter was het een wens die al langer in Oostzaan leefde. Oostzaan ondersteunt de oproep van de ledenkrant, om de redactie regelmatig berichten toe te sturen 'zodat wij elkaar over onze activiteiten kunnen informeren'.

rotterdam besprak situatie Indonesië

Het CPN-distrikt Rotterdam heeft in het partijkantoor een informatieavond gehouden over de ontwikkelingen vroeger en nu in Indonesië, en de rol van de Indonesische zusterpartij PKI. Volgens het verslag in de Rotterdamse ledenkrant 'De Dijk' gaven Waarheid-redakteur Joop Morriën en dhr. Parma van de Indonesië-commissie interessante lezingen, waarin vooral de historische rol van de PKI ter sprake kwam, en ook de situatie in 1968 en de inmiddels gehouden parlementsverkiezingen. In Rotterdam is na de lezing besloten om binnenkort de koppen eens bij elkaar te steken, om te bezien wat het CPN-distrikt Rotterdam met de opgedane informatie kan doen.

consumenten actie shell

Meer dan de helft van onze bossen is ziek. Bijna alle heide is dood. De schade door zure regen neemt in snel tempo toe, terwijl de maatregelen van de overheid hopeloos tekort schieten.

Shell is nog steeds de grootste verzuurder van Nederland, in 1985, 1986 en, als het aan Shell ligt ook in de toekomst. Daarom organiseert Vereniging Milieudefensie de Consumentenactie Shell, samen met Stichting Natuur en Milieu en Konsumenten Kontakt. De actie vindt plaats tijdens de Zure Regenweek (16-24 mei).

Waarom juist een actie tegen Shell, terwijl andere grote bedrijven ook verzuren? Shell is de grootste verzuurder van Nederland en steekt met kop en schouders boven andere raffinaderijen uit. Zij verzuurt evenveel als de andere raffinaderijen samen.

Shell heeft alle technische en financiële middelen in huis om haar verzuring met 85% te verminderen. ESSO laat zien dat het minder kan: met de bouw van een nieuwe installatie stuurt zij veel minder verzurende stoffen de lucht in.

Juist grote bedrijven kunnen een flinke bijdrage aan de bestrijding van de zure regen leveren. Wanneer Shell over de brug komt, zullen andere raffinaderijen zich ook aangesproken voelen. Vorig jaar is ook actie tegen Shell gevoerd. Shell heeft gereageerd met de uitgave van een speciale folder over zure regen. Dit wijst erop dat zij de actie zeer serieus neemt. Omdat het bedrijf nog geen maatregelen neemt, gaan we dit jaar door met de actie. Iedereen die wel eens in een auto rijdt is consument van Shell of zou dat kunnen zijn. Shell wil haar klanten graag te vriend houden. Als u als klant een klacht indient, zal Shell dat serieus nemen. Er is een briefkaart gemaakt voor de actie, die u aan Shell kunt sturen. In een folder leggen we uit waarom de actie gevoerd wordt.

Zaterdag 23 mei is uitgeroepen tot Shell actiedag. In het hele land zullen groepen briefkaarten en folders verspreiden op plaatsen waar automobilisten te vinden zijn. Het actiemateriaal (briefkaart, folder, poster, sticker en handleiding) zijn te bestellen bij Vereniging Milieudefensie. Voor informatie: Vereniging Milieudefensie 020 - 331366 Postbus 19152 1000 GD Amsterdam

Marijke Vos

zwolle-reykjavik

Partijbestuurder Jaap Wolff hield op 20 mei in Zwolle een inleiding op een openbare CPN-avond over de jongste voorstellen van de Sowjet-Unie inzake de afschaffing van de Europese kernwapens. Partijvoorzitter Elli Izeboud heeft er de laatste tijd in diverse landelijke dagbladen ook artikelen over gepubliceerd. Op de bijeenkomst in Zwolle ging Jaap Wolff daarbij ook in op de veranderingen in de Sowjet-samenleving, aan de hand van de voorstellen die Gorbatsjov heeft gedaan over democratisering van de Sowjet-samenleving.

stop het eigen risico

Na het besluit van het partijbestuur van de CPN om de partij de komende tijd te mobiliseren tegen de plannen van de commissie Dekker (dd. 5 april) zijn in meerdere CPN-districten en afdelingen al initiatieven genomen, om plaatselijk anti-Dekkercomités op te richten. In enkele gevallen is door CPN-afdelingen een uitnodiging verstuurd aan andere organisaties om mee te doen in de acties, in andere gevallen neemt de CPN deel in zulke comités. Uit diverse ledenkranten is op te maken dat de bezuinigingsplannen van de commissie Dekker en het 'uitkleden' van het ziekenfonds op veel verzet kunnen rekenen. Afdelingen en distrikten die zo iets nog in voorbereiding hebben: **op het landelijk CPN-kantoor is voorlichtings- en informatiemateriaal verkrijgbaar.**

video for victory

In Amersfoort is op 16 mei een bijeenkomst voor jongeren gehouden met veel muziek, om actie te voeren tegen de apartheid in Zuid-Afrika. Doel is de video-actie van de FNV-jongerenbeweging en de anti-apartheidsorganisaties te ondersteunen. Onder de naam **Unity against Apartheid** proberen die geld in te zamelen om in Zambia een videoschool te kunnen openen. De FNV-jongerenbeweging en de AABN willen met deze toernee ook in andere plaatsen de solidariteit in praktijk omzetten.

Op reis gaan. Even ontsnappen uit die dagelijkse routine, waarom zou je je daar niet op verheugen?

Op reis gaan. Vluchten voor de dagelijkse angst, om nooit meer terug te kunnen keren, alles achterlaten.

Toch verkeert vluchtelingen niet in een uitzichtloze situatie. Dat bewijst Farah Zadeh, een jonge vrouw uit Iran. In 1985 vluchtte ze met haar baby naar Nederland. Haar man was doorgemarteld door de politie, en zij vreesde hetzelfde lot.

VluchtelingenWerk zorgde voor opvang en warme kleren. Steunde Farah bij haar opleiding en hielp haar toen de verschrikkelijke herinneringen haar te veel werden. Vandaag staat Farah op eigen benen. Heeft nog wel verdriet, maar ook vertrouwen in de toekomst.

Zonder de hulp van VluchtelingenWerk was Farah er niet bovenop gekomen. Om die hulp te kunnen blijven geven, hebben wij uw steun nodig. Word daarom lid van VluchtelingenWerk. Voor maar f 47,50 helpt u vluchtelingen een toekomst op te bouwen zonder angst.

Stuur vandaag nog de bon in.

Laat vluchtelingen in Nederland niet in de kou staan.

rotterdamse haven

Uit de diverse binnengekomen ledenberichten blijkt dat in nogal wat CPN-afdelingen handtekeningen zijn opgehaald tegen gedwongen ontslagen in de Rotterdamse stukgoedsector. Het voorbeeld van de handtekeningenlijst bleek op veel plaatsen in Nederland op te duiken.

amsterdam en de waarheid

De campagne voor ons dagblad De Waarheid is één van de activiteiten die in het activistenbulletin van het CPN-distrikt Amsterdam uitvoerig wordt belicht. De distriktsleiding heeft hiervoor een aparte werkgroep ingesteld van zeven personen. Het distrikt pakt hiermee de besluiten op van het 30-ste partijcongres m.b.t. de **versterking van De Waarheid.**

anc-aktie rotterdam

De oproep van het partijbestuur om als partij in de maand juni acties te organiseren ten bate van het **African National Congress** begint in diverse distrikten en afdelingen vorm te krijgen.

Zoals bekend zal voorzitter Elli Izeboud eind mei een bezoek brengen aan het ANC-hoofdkantoor in Lusaka, en heeft de Anti-Apartheids Beweging Nederland juni uitgeroepen tot aktiemaand. Dan bestaat het ANC 75 jaar.

In Rotterdam is inmiddels bekend dat daar de campagne op 3 juni start met een **manifestatie in De Heuvel, gevolgd door een voorlichtingsbijeenkomst** in het NIVON, en dat op 27 juni de afsluiting plaats heeft van de **collecteweek.**

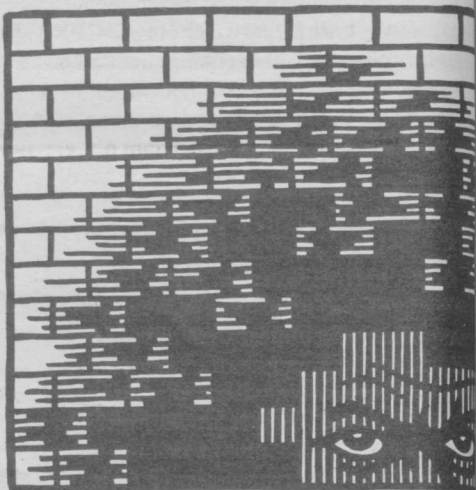
brief uit nicaragua

De CPN-ledenkrant voor Zwolle, 'De Roodvinger', publiceerde vorige maand een brief van vier Zwollenaren, die tijdelijk in Nicaragua werken. Het was hun tweede reisbrief al. Daarin worden de Zwolse lezers niet alleen bijgepraat over hetgeen de vier meemaken, maar wordt ook informatie vanuit Nicaragua doorgegeven die in veel Nederlandse kranten niet terug te vinden is.

Tal van afdelingen en distrikten kennen vast wel iemand, die ergens ter wereld in een zich ontwikkelend land bevindt. Het zou een goede zaak zijn dat zulke mensen in ledenberichten regelmatig een 'reisbrief' publiceren.

STEUN HET ANC

voor een vrij, democratisch en niet-racistisch Zuid-Afrika

CPN

ledenkrant als affiche

Eddie Greidanus, Kafak dus, maakte voor een mapje van de Zuid-Afrikawerkgroep van het partijbestuur een prachtige, veelzeggende anti-apartheidstekening.

We hebben hem op de achterzijde van deze ledenkrant opnieuw afgedrukt en roepen een ieder op het affiche op te hangen om zodoende de solidariteit van de CPN met het ANC tot uitdrukking te brengen.

Losse exemplaren van het affiche (2 x zo groot) zijn verkrijgbaar bij de afdeling voorlichting en propaganda.

cpn bezoekt anc

23 mei vertrekken CPN-voorzitter Elli Izeboud, Waarheidhoofdredacteur Paul Wouters en AABN-voorzitter Conny Braam voor een weekend bezoek aan het ANC-hoofdkwartier in Lusaka. Tijdens de week zal met het ANC en haar verschillende departementen van gedachten gewisseld worden over de ontwikkelingen in de vrijheidsstrijd en de bijdrage die de CPN kan leveren in de solidariteit. Er staan ontmoetingen op het programma met het vrouwen- en jongerendepartement, met het departement voor informatie en publiciteit, met Radio Freedom en met het internationaal bureau.

Izeboud en Wouters zullen — naast vanzelfsprekend de verslaggeving in De Waarheid — rapporteren op een bijeenkomst op 2 juni, op de Hoogte Kadijk. Daarna voert Izeboud het woord op een solidariteitsmanifestatie in Rotterdam op 3 juni.

De CPN is de eerste Nederlandse partij die een officieel bezoek brengt aan het ANC.

cpn film wordt ondergronds bekeken

Op het CPN congres overhandigde de CPN een speciale, drie kwartier durende videofilm aan ANC-vertegenwoordiger Godfrey Motsepe. De film komen CPN-ers aan het woord die vertellen over de rol van de partij in het verzet tegen de Duitse bezetter, in verzet tegen de politionele acties in Indonesië en in het hedendaagse verzet. De videofilm is inmiddels in Zuid-Afrika ingebracht en wordt, naar verluidt, vertoond tijdens ondergrondse bijeenkomsten. De CPN maakte de film nadat het ANC kenbaar had gemaakt dat er grote interesse bestaan voor een dergelijke productie — gezien de honger naar informatie onder Zuidafrikaanse jongeren.

Inmiddels zijn kopieën vervaardigd op een tweetal systemen (VHS en Umatic) en beschikbaar voor vertoningen hier in partijverband. Voor gebruik wordt een bescheiden huurprijs gevraagd. Informatie bij het propagandabureau van de CPN (Karin de Vré).

VOOR SOMMIGE REIZIGERS ZIET HET ER NIET ZO ZONNIG UIT.

DAAROM VRAAGT VLUCHTELINGENWERK UW STEUN.

Ik wil het voor die reizigers ook wat zonniger maken.

☐ Daarom geef ik mij op als lid van VluchtelingenWerk voor f 47,50 per jaar.

Naam:

Adres:

Postcode:

Plaats:

☐ Ik wil eerst meer weten over VluchtelingenWerk. Stuur mij meer informatie.

Deze bon opsturen naar:

VLUCHTELINGENWERK

Antwoordnr 15529, 1000 RZ Amsterdam

Een postzegel plakken is dan niet nodig.

het anc op weg naar morgen

VARA-buitenlandcommentator Karel Roskam schreef op verzoek van de Anti-Apartheids Beweging Nederland „Het ANC op weg naar morgen”. Het ruim negentig pagina's tellende boekje behandelt alle „hete” kwesties die rond het 75-jarige ANC aan de orde zijn: haar visie op de toekomst van een vrij en non-raciaal Zuid-Afrika, de gewapende strijd, enz. enz. Roskam heeft een documentair verhaal geschreven, driftig citerend uit de vele gesprekken die hij in de loop der jaren met ANC-ers voerde. De schrijver is tijdens zijn studie in Zuid-Afrika sterk betrokken geweest bij de activiteiten van de, toen nog legale, bevrijdingsbeweging. In deze ledenkrant publiceren we, exclusief, het slothoofdstuk „Waarom zouden wij de blanken haten?”

Het boekje kost f 9,95 maar is voor CPN-leden verkrijgbaar voor tien gulden inclusief verzendkosten. Wie het boekje wil hebben, stort tien gulden op giro 580900 tnv. Anti-Apartheids Beweging Nederland, Amsterdam o.v.v. „Boekje Roskam”.

„waarom zouden wij de blanken haten?”

Ik vraag er al naar in 1959, in Johannesburg. Eerst aan Theo, later ook aan Llonel, Maindy, Nat en Lewis.

Ik blijf er naar vragen, ook Rhodesië en Zimbabwe. Want het blijft mij verbazen. En opnieuw vraag ik het in 1986, in het ANC-hoofdkwartier aan Christian, Frank, Patrick, Victor, Golden, Josiah en Tom. Steeds en overal krijg ik hetzelfde antwoord, in 1959 zo goed als in 1986:

„Waarom zouden wij de blanken haten? Je kunt het racisme toch niet bestrijden met racisme? Je kunt het racisme toch nooit uitroeien als je zelf een racist wordt?”

In 1959 ben ik verbluft, als ik dit antwoord voor de eerste keer hoor. Want Theo is zojuist stijfgevloekt door een racistische blanke vrachtwagenchauffeur, omdat die moet remmen wanneer wij de straat oversteken. Mijn vraag aan Theo (ik ben zo blank als een Afrikaner Boer, en hij is uitgescholden als zwarte): „Als ik jou was, dan zou ik alle blanken haten!” En Theo kijkt mij onbegrijpend aan: „Dan zou ik toch precies doen wat ik juist zo verafschuw?”

De verzoeningsgezindheid is groot, voor ná de apartheid. Zoals ook in Zimbabwe de verzoeningsgezindheid groot is. Na de onafhankelijkheid daar géén bijltjes-dag, géén wraakacties, géén anti-blank geluid. En Ian Smith (als rebellenpremier toch verantwoordelijk voor de 30.000 doden in de koloniale oorlog) wordt niet berecht als oorlogsmisdadiger — hij wordt niet eens uitgescholden op straat. Zijn grootste straf is als hij in het parlement door premier Mugabe wordt aangesproken met: „Kameraad!”

In 1986 stel ik de vraag aan Tom Sebina, woordvoerder van het ANC: „Door tegen al onze landgenoten te praten, brengen wij eigenlijk nu al het Handvest van de Vrijheid in praktijk. Zelfs nog voordat de apartheid is afgeschaft. De mensen moeten zien dat wij geloven in wat wij zeggen, in wat wij voorstellen als de toekomst van Zuid-Afrika. Onze strijd is nooit gericht geweest tegen een bepaalde groep mensen van welke afkomst of van welke kerk ook. Maar onze strijd is altijd gericht geweest tegen een opvatting, die jammer genoeg overheerste binnen een bepaalde bevolkingsgroep. Maar dat zijn ook mensen zoals wij. Wij hopen die blanken er van te overtuigen dat zij geen ander thuis hebben dan Zuid-Afrika. En Zuid-Afrika kan en moet een thuis zijn voor ons allen. Al onze mensen moeten deelnemen aan een democratisch proces dat uit moet monden in een democratisch Zuid-Afrika.”

Als dat tijdig wordt bereikt, is een speciale garantie voor blanken tegen wraakacties en bijltjes-dag evenmin nodig als in Zimbabwe destijds. Maar wie zal zeggen hoelang het nog duurt voordat de woede tomeloos wordt?

Tom Sebina gelooft niet dat de jongeren, ook al zijn ze nog zo verbitterd, zich zullen overgeven aan blankenhaat. Hij ontkent niet dat de kans groot is dat steeds meer blanken zullen kunnen worden gedood, als symbolen van de apartheid, maar dan nog ziet hij daarin geen onoverkomelijke rassenhaat. Hij wijst er op dat zelfs in zulke verbitterde woonoorden als Alexandra de blanken die begrafenissen bijwonen aanvaard worden, ook door de militante jongeren. Juist omdat die blanken zich identificeren met hun strijd.

„Wij hebben geprobeerd om aan al onze mensen, zwart en blank, duidelijk te maken, dat wij niet vechten uit haat, maar dat de haat wel voortvloeit uit de apartheidsgedachte. Wij vech-

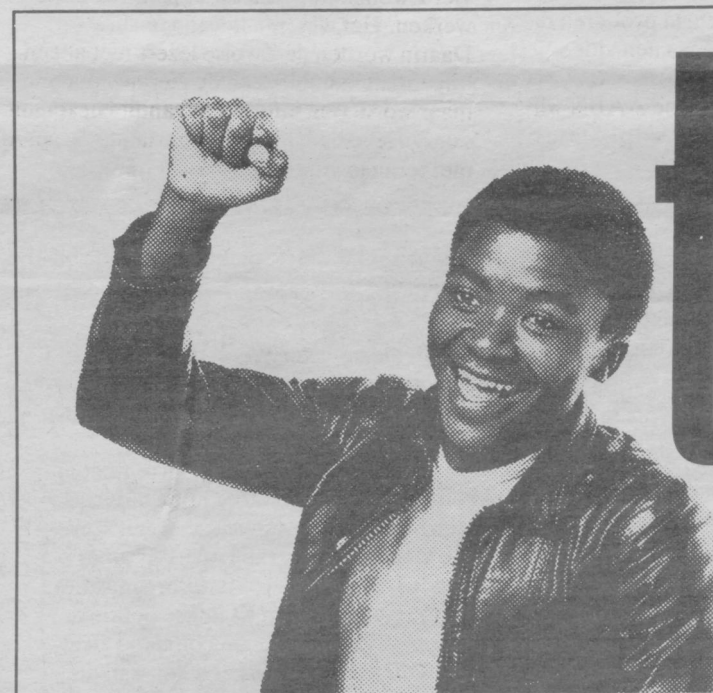
ten als het er op aankomt omdat wij van ons volk houden, omdat wij van ons land houden. Ik denk dat voor velen van ons geldt, dat wij op de been worden gehouden door de hoop dat wij eens terug zullen keren naar Zuid-Afrika. En natuurlijk hebben wij nu het gevoel dat wij die terugkeer eerder vroeger dan later zullen meemaken. De terugkeer naar een bevrijd Zuid-Afrika.”

Tom Sebina staart even voor zich uit, kijkt me dan weer aan en zegt met een brede lach: „En dan zullen we jou daar van harte welkom heten!”

boycot

Er is nog een vraag die ik ook al in 1959 stel, in Johannesburg, in Pretoria, in Durban, in Kaapstad, aan Chief Luthuli, aan Duma Nokwe, Robert Resha en vele anderen: „Waarom willen jullie een boycot van jullie land?”

Ik blijf er naar vragen tot in 1986 aan toe, op het hoofdkwartier van het ANC. Want het Westen heeft in al die jaren geen echt besluit genomen, geen echt antwoord gegeven. Steeds en overal krijg ik dezelfde reactie, in 1959 zo goed als in 1986. Het antwoord komt (in verschillende toonaarden sinds 1959 uit verschillende monden) toch op hetzelfde neer:

TEGEN APARTHEID? STEUN HET ANC

Thami (21 jaar, gevlucht uit Zuid-Afrika):

„We willen ons land bevrijden van apartheid. We verzetten ons tegen de beulen.

We vechten voor een vrij, democratisch en non-raciaal Zuid-Afrika. Daarvoor vraag ik uw steun.”

GIRO 7155

t.n.v. anti-apartheidsbeweging nederland o.v.v. steun anc

OF HOLLANDSE
KOOPMANSBANK
63.50.09.900

„Het ANC gaat er altijd van uit dat het volk van Zuid-Afrika zichzelf moet bevrijden van de apartheid. Maar de buitenwereld kan wel helpen. Met name het Westen kan daarbij helpen door het Zuidafrikaanse regiem te isoleren. Door Zuid-Afrika te boycotten. Dat is de enige vreedzame methode die nog overgebleven is om de apartheid op de knieën te krijgen.

Weigering van de boycot betekent voorzetting van de steun aan de handhaving van de traditionele Zuidafrikaanse verhoudingen. Dat betekent ook — in onze ogen — voortzetting van de steun aan racisme. Natuurlijk zal een boycot gevolgen hebben ook voor de zwarten. Ook nadelige gevolgen. Maar als kortstondig extra lijden de prijs is die wij moeten betalen voor een einde aan een levenlang vernedering, armoede, uithuizing, onderdrukking — dan hebben wij dat er voor over.”

En Oliver Tambo zegt in 1986: „Wij zijn er van overtuigd dat een langdurig conflict in Zuid-Afrika zeker uit zal lopen op de vernietiging van de economie, om over het reusachtige aantal doden nog maar niet te spreken. Alomvattende en verplichte sancties zouden zo'n enorme slag aan het apartheidsbe-

lijk wordt om nog veel langer aan de macht te blijven. Sommigen vinden dat we met onze oproep tot alomvattende en verplichte sancties wel onredelijk veel vragen. Maar als ze niet worden ingesteld, blijft er voor ons geen andere uitweg over dan de strijd uit te vechten met alle middelen waarover we beschikken, met alle verschrikkelijke gevolgen van dien. We willen liever dat er geen bloed vloeit, dat het land ongeschonden blijft, maar niet ten koste van het voortduren van de slavernij. Daarom vragen wij de internationale gemeenschap aan onze zijde tussen beide te komen.”

De boycot moet een bloedbad en verwoesting helpen voorkomen, vindt Tambo. Hij wil, „bevrijdingsdag in Zuid-Afrika niet vieren temidden van een troosteloos landschap van verwoeste gebouwen en machines die tot schroot zijn geworden.”

Het ANC staat nog steeds verbluft over het antwoord dat vanuit de centrum-rechtse, conservatieve, christendemocratische westerse machtsblokken wordt gegeven, in 1959 zo goed als in 1986: „Wij zijn tegen een boycot omdat juist de zwarten daarvan te lijden zullen hebben.” Tambo vindt dat een versleten excuus: „Het argument komt niet van de onderdrukten, want die vragen om sancties. Nee, wie uit eigenbelang tegen sancties zijn gebruiken dit goedkope argument. De slavenhouders, die zich indertijd verzetten tegen de afschaffing van de slavernij kwamen vaak met hetzelfde argument: als wij de slaven vrijlaten, zullen ze van honger omkomen. Want wie zal er dan voor ze zorgen? Wij zijn bezig met een strijd op leven en dood, en wij zijn bereid om offers te brengen, zelfs ons leven. Sancties zullen ons niet doden, zoals de apartheid ons doodt.”

En het UDF maakt in januari 1987 het Westen ook het verwijt dat het niets doet om een

effectief einde te maken aan het apartheidssysteem — het UDF zegt daarom de beginselen van het geweldloze verzet te moeten herzien.

verbazing

En ik ben verbaasd, in 1987 nog veel meer dan in 1959, dat het ANC niet ontploft van woede en ergernis over zo'n hardnekkige hardleersheid. In plaats daarvan blijft het ANC geduldig de schijnargumenten tegen de boycot weerleggen.

Dat gebeurt nu al bijna dertig jaar en de reactie van het commerciële, conservatieve, christendemocratische westen is al 30 jaar bedroevend ongeïnteresseerd, bijzonder lauw en irritant kortzichtig. En ik ben weer verbaasd, als dan Winnie Mandela in een telefonisch interview tijdens haar verbanning in Brandfort toch over ons in datzelfde westen zegt:

„U geeft ons het gevoel dat we niet vergeten worden. U geeft ons het gevoel dat wij erbij horen, bij de internationale gemeenschap, dat wij deel van de mensheid zijn. U geeft ons de veerkracht om door te gaan, omdat U om ons geeft. Dank U zeer voor Uw solidariteit. Die betekent zoveel voor mij, voor mijn volk en voor mijn land.”

De mensen in Zuid-Afrika die vechten tegen de apartheid gaan ongetwijfeld vaak door een hel.

Ze lopen littekens op. Ze worden vernederd, bedreigd, mishandeld. Ze krijgen verdriet te verwerken, als het systeem hun kind vermoordt, hun broer, hun zus, hun vader, hun moeder, hun vriend, hun vriendin, hun buur. Ze zijn waarachtig niet te benijden, de mensen die in Zuid-Afrika moeten vechten tegen de apartheid.

En toch... in 1963 bedenken Jutta (mijn Zuidafrikaanse collega bij het onderwijs in Nigeria) en ik dat we ons eigenlijk aan moeten melden voor de guerrilla-opleiding van het ANC. We besluiten om dat te doen, maar er komt tenslotte toch niets van. Ze zijn nog steeds niet te benijden, mijn vrienden van Zuid-Afrika, omdat ze de apartheid al zo lang moeten bestrijden, met zoveel eigen verdriet en heimwee.

En toch... in 1987 zijn ze in zekere zin ook weer wel benijdenswaardig: want zij zijn het die vechten tegen het racisme. Zij hebben een duidelijk doel voor ogen. Zij zien de kans om te winnen. Zij hopen op een nieuw Zuid-Afrika. Zij werken aan de toekomst. Zij maken geschiedenis. Het gaat mij niet om jaloezie, of om afgunst, of om spijt. Maar wij staan wel aan de zijlijn. Soms bekruipt je het gevoel dat je niet veel meer kan doen dan toekijken en toejuichen. De wens om mee te doen is er wel, maar dat kan niet. De kans om mee te doen, was er toen wel, maar toen ontbrak tenslotte toch de moed. Dat is de les die ik leer van de mensen in het ANC, met wie ik in 1959 voor het eerst kennis maak. Mensen bij wie ik thuis hoor, mensen voor wie ik voel. Er zijn er intussen gestorven, gedood, vermoord. Maar ook de ANC-ers die ik in 1986 voor het eerst ontmoet, geven me datzelfde gevoel: zij maken geschiedenis. Zij bestrijden racisme. Zij zien een kans om te winnen. Zij twijfelen niet aan de afloop. Zij willen een verdraagzame samenleving, die

voor de wereld als geheel een voorbeeld kan zijn. Maar het westen heeft nog steeds dezelfde oogkleppen op: het commerciële, christendemocratische, conservatieve westen vindt dat het ANC zich moet matigen; dat er een dialoog moet komen, dat er verzoening moet plaatsvinden. Dat commerciële, christendemocratische, conservatieve westen wil nog steeds niet luisteren naar wat het ANC verlangt en wil nog steeds niet zien wat het regiem weigert. Ook daarover blijf ik verbaasd en woedend. Maar die gevoelens leer je beheersen.

Van het ANC heb ik geleerd dat je racisme niet kan bestrijden door zelf een racist te worden. Van het ANC heb ik geleerd dat je onverdraagzaamheid niet kan bestrijden door zelf onverdraagzaam te worden.

Maar van het ANC heb ik ook geleerd, dat je het racisme niet kan bestrijden met verdraagzaamheid.

Zo heb ik nog heel wat meer geleerd van de oudste bevrijdingsbeweging in de wereld - het ANC.

Mayibuye i Afrika! Afrika, kom terug!

Informatie over alle activiteiten bij de AABN, Lauriergracht 116 in Amsterdam, tel. 020 - 26 75 25

de anti-kernenergie-beweging na borssele

Eén jaar na Tsjernobyl in het weekend van 26 april 1987 vond in het Zeeuwse Borssele een aktieweekend plaats onder het motto „Nooit meer Tsjernobyl. Borssele dicht”. Zo'n 5000 mensen kwamen op het weekend af. In de media overheersten de berichten over de gewelddadigheden. Maar er was meer aan de hand.

Vlak na het ongeluk in Tsjernobyl komen in juni 1986 op uitnodiging van de GRAEL, het groen-linkse-blok in het Europese parlement, afgevaardigden van milieu- en energiegroepen uit heel Europa in Brussel bijeen om het kernenergie-verzet een nieuwe impuls te geven. Dit leidt tot een concreet aktiepunt: het kernongeluk in de Oekraïne moet één jaar later overal in Europa met acties worden herdacht.

Op verzoek van de redactie van de CPN-ledenkrant schreef J. Bakker van de Vereniging Milieudefensie een bijdrage over de beweging tegen kernenergie.

In Nederland komen de basisgroepen tegen kerngeweld en militarisme als eerste met een concrete invulling van „Eén jaar Tsjernobyl” met een 28 urenblokkade van de kerncentrale Borssele (KCB). In de loop van maanden sluiten zich steeds meer organisaties bij het plan aan. Daar zijn twee redenen voor. Ten eerste is iedereen, betrokken bij de voorbereiding, het er over eens dat geweldloosheid van de kant van de aktievoerders/sters voorop staat. Met dat uitdrukkelijke uitgangspunt wordt gemobiliseerd. (Een dergelijke consensus is vergeleken met de tijden van Dodewaard gaat dicht in 1980 en 1981 opvallend). Ten tweede draaien de gezagsdragers op het Zeeuwse schiereiland langzaam aan bij: een 28 urenblokkade die eerst „onacceptabel” is wordt op het laatst „ge-doogd”.

De laatste weken voor het actieweekend staan in het teken van massale gratis publiciteit. De gemeente Arnhem kent f 1000,- subsidie toe, wat de gemeente Borssele te ver gaat. Dit is zelfs voor De Telegraaf reden het stilzwijgen te doorbreken en tijden en bijzonderheden van het actieweekend te publiceren.

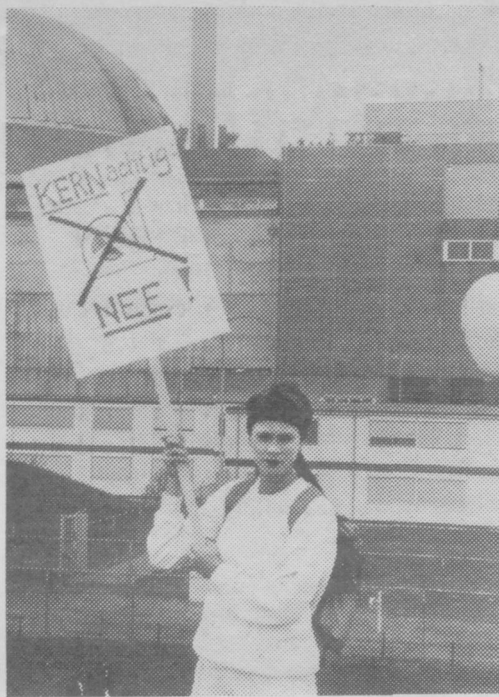
ritueel beeld

Met zoveel voorpubliciteit is het teleurstellend dat bij de opbouw van het aktiekamp op de vrijdagmiddag minder mensen komen opdagen dan verwacht: een kleine duizend. Dat groeit aan tot een 5000 op de zondag als de demonstratie van start gaat. Het is gissen wat daar de belangrijkste reden voor is: demonstratiemoetheid? De geografische uithoek waar het weekend plaatsvindt? Het saaie en rituele beeld waarmee de aktie in de media wordt afgeschilderd? Ik neig naar het laatste. Voor de media was de laatste dagen de geweldvraag het interessantst: loopt het uit de hand of niet? Voor veel mensen is volgens mij zo'n aktieweekend alleen nog interessant op de-

buis. De media worden op hun wenken bediend als op zaterdagmiddag „de autonomen” met een blokkade de ploegwisseling bij de grootste stroomklant van de KCB, de aluminiumfabriek Péchiney proberen te verhinderen. De politie treedt hard op. Maar niet nadat een aantal platte petten in het nauw zijn gedreven; en „autonomen” zijn niet vies van een potje vechten. De actieleiding had zich hiervan kunnen distancieren op grond van het uitgangspunt dat geweldloosheid van de kant van de aktievoerders/sters voorop staat. Dat gebeurt niet, waarmee het beeld van een aktie waar enkele duizenden mensen meer aan meedoen verder bepaald wordt door honderd „autonomen”. Valt „de autonomen” wat te verwijten? Met name dat ze niet autonoom zijn in de keuze van hun plek en tijdstip om in aktie te komen. De rest van de aktievoerders/sters dient in Borssele als passieve tolerantie en getalsmatige rugdekking voor de akties van de „autonomen”. Daar is dus niets autonooms aan. Een plenaire discussie (zo die al mogelijk is) is bij voorbaat een ritueel omdat autonomen nu eenmaal autonoom zijn, en doen wat ze zint. Om de lieve vrede (wat klinkt dat tegenstrijdig) te bewaren reageert bij de plenaire zondagochtenddiscussie het niet-autonome aktievolk betrekkelijk mild op de nachtelijke matpartij tussen ME en autonomen bij poort 11. De stemming op de nachtelijke blokkades was heel wat meer verontwaardigd.

intimidatie

De aktiezondag met als hoogtepunt de demonstratie staat in het teken van de revanche van de politie. Stillen verkleed als autonomen lokken een vechtpartijtje uit na afloop van de demonstratie pal naast het aktiekamp en manifestatieterrrein. Het doel is overduidelijk: intimidatie. De 50-plusser Fons Erens staat er met zijn neus toevallig bovenop. In een Limburgse krant beschrijft hij, zoiets alleen met bruinhemden in de Tweede Wereldoorlog te hebben meegemaakt. „En”, zegt hij, „ik overweeg sterk mijn lintje terug te geven”. Dat is klare taal voor

kringen waar de terreur van de stillen nog als linkse verzinsels worden gezien. Een weekend met schermutselingen bepaalt zo sterk het gezicht van het actieweekend dat het de media, misschien wel bewust, ontgaat dat het om Eén jaar Tsjernobyl gaat, en dat de KCB door een pro-kernenergie-team krakemikkig is bevonden. In het kader hiervan is er

na „in alle staten”

Tijdens de campagne voor de Provinciale Statenverkiezingen was de vredesbeweging „In Alle Staten”. Ruim honderdduizend pamfletten, affiches, buttons, stickers en draagtassen gingen vanuit de Samenwerkende Vredesplatforms het land in. Het leek een postorderbedrijf. Om de vredesbeweging weer een gezicht naar buiten te geven.

Tot in Dieren, Olst, Waalwijk, Maassluis, Moordrecht, Oosterwierum, Gees, Boskoop, Tonden, Landsmeer, Echt, Montfoort, Poeldijk, Gasseltenijveen, Leusden, Schaesberg, Sneek, Boxmeer en Eext verscheen het Opland-materiaal. Naast alle grotere plaatsen. Het is niet de bedoeling dat deze verspreiding nu ophoudt, aldus de Samenwerkende Vredesplatforms, die vorig jaar op 17 mei de vliegbasis Woensdrecht omsingelden met twaalfduizend mensen.

„De plaatsingsdreiging van achtenveertig kruisraketten in ons land is nog lang niet van de baan en de Reaganse ruimtekermissis is niet van de lucht”.

Onlangs stelde minister Weinberger met het Pentagon nog weer eens op verzoek van Reagan zelf een testrapport op voor SDI, daarmee het ABM-verdrag volstrekt negerend. Daarbij: Raket-akkoorden liggen voor het oprapen, maar het Westen móet bijna blijven dwarsliggen in het vooruitzicht van een komende grote vredesdemonstratie op 31 oktober aanstaande roept men alle vredesorganisaties, -platforms, -actiegroepen en linkse politieke partijen op de vredesbeweging blijvend zichtbaar te houden. Hierbij dus een hint aan die CPN-districten en afdelingen die nog niet over het Opland-materiaal beschikken. Sla het in, plak het op, vent het uit, speldt het op je mouw, kortom: reclame maken is niet een voorrecht van rechts.

„Wees een hete adem in de nek van onze regeringsleiders, die zo goed in de pas kunnen

op de afsluitende manifestatie een heel bijzondere gast. Prof. Adam Gula, kernfysicus en voorzitter van de energie-commissie van de Poolse Ekologische Club (PKE) bezoekt op uitnodiging van Friends of the Earth International (de internationale poot van Vereniging Milieudefensie) Nederland.

glasnost

Zijn aanwezigheid is bijzonder omdat de PKE een grote onafhankelijke milieuorganisatie is in Polen. Uniek in zijn soort. Bovendien getuigt het van veel Glasnost dat hij een uitreisvisum kreeg, hoewel duidelijk is dat Adam Gula met een nog voor oostblok begrippen moeilijke boodschap op stap is. De PKE heeft namelijk sinds kort een anti-kernenergie-standpunt. De stofwolken rond de KCB waren te groot voor de media om dit te ontdekken. Nederland is te klein en te kneuterig om het belang van de komst van zo'n gast te vermelden. De kranten ruimen liever ruimte in voor bijzonderheden over schrammen en kneuzingen bij de witte helmen en zwarte jassen-teams dan ene Gula te citeren.

Als de stofwolken voldoende neergedaald zijn kunnen we kijken hoe we de mensen bereiken die niet naar Borssele gingen maar wel behoren tot de 87% die niet met kernenergie verder willen.

Ik hoop dat ik na al het (radioactieve) stof rond Borssele genoeg stof voor discussie heb geleverd.

lopen met hun trouwe NAVO-bondgenoten”, aldus de Samenwerkende platforms.

Adres: Van Speijkstraat 89, 2518 EW Den Haag. Tel.: 070 - 457133. Voor Amsterdam en omgeving: 020 - 180606 (Stop de N-bom, Mercatorstraat 171 Amsterdam). Financiële steun: postgiro 5667797, t.n.v. R. Koperdraat, Amsterdam.

Reinout Koperdraat. Coördinatiegroep Samenwerkende Vredesplatforms „17 Mei-Overleg”.

vredesestafette op 13 en 14 juni in nederland

Eisen van de Vredesestafette: geen kruisraketten en Pershings. geen kernproeven, stop Star Wars.

Zaterdag 13 juni vertrek van verschillende plaatsen in Nederland per fiets naar Wageningen. Aankomst bij gemeentelijke zwembad in Wageningen waar gedouched en gegeten kan worden. Vanaf acht uur zwem vredesfeest in het binnenbad, (zwemspullen niet vergeten). 14 juni zondag 10.30 anti militaristische fietstocht rond Wageningen vanaf 14.00 uur alternatieve defensie markt. Maandag 15 juni vertrek van fietsers die aansluiten aan de Duitse vredesestafette in Dortmund en met deze vredesestafette mee fietsen tot Frankfurt op 20 juni. In Frankfurt is een grote vredesdag. Na bezoek aan Mörfelden Walldorf de vredespartnerstad van Wageningen (vlakbij Frankfurt) keren de Nederlandse vredesfietsers terug. Opgave en informatie Bert Bom Asterstraat 379, 6708 DW Wageningen tel. 08370-15336 of Ans van Capellen, Grutterstr. 16, 3911 KV Rhenen tel. 08376-4335.

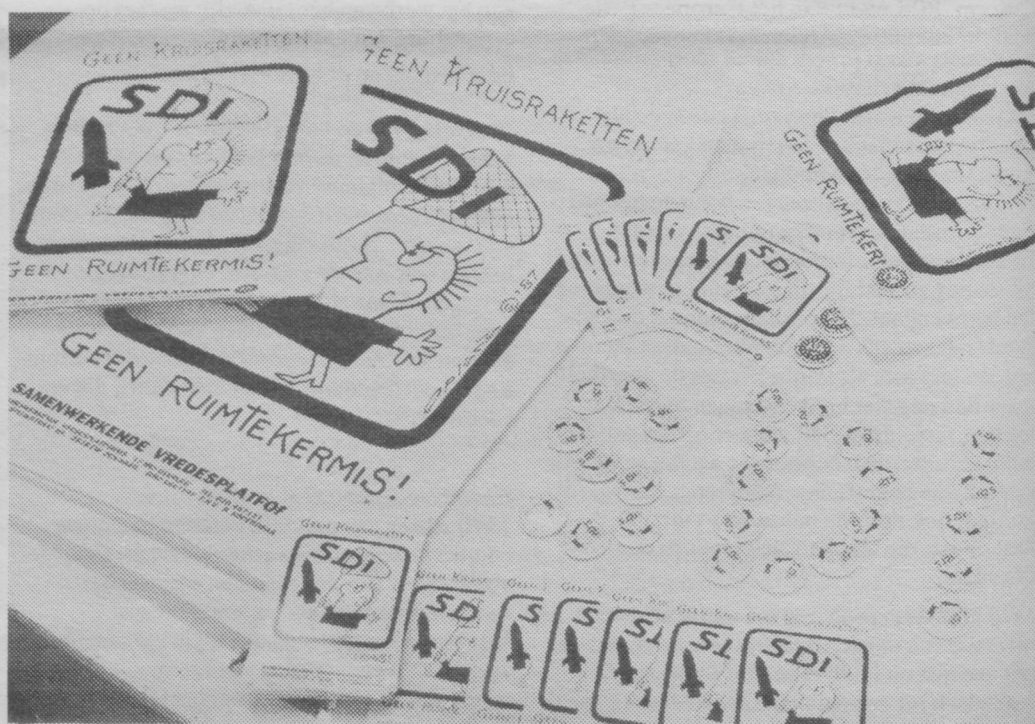
nationale conferentie gemeentelijk vredesbeleid in delft

Op vrijdag 12 en zaterdag 13 juni vindt in Delft een 'Nationale Conferentie Gemeentelijk Vredesbeleid' (N.C.G.V.) plaats. De conferentie vloeit voort uit de deelname van vertegenwoordigers van een aantal kernwapenvrije Nederlandse gemeenten aan een internationale conferentie in Perugia in 1986. Uit Delft waren daar 3 personen: een ambtenaar, een vredesaktivist en de verantwoordelijke wethouder Arie-Pieter Hoogendam (Links Delft: CPN-PSP-PPR). Samen met de gemeenten Rotterdam, Den Haag, Deventer, Zaanstad, Enschede en Wageningen, organiseert Delft nu een nationale bijeenkomst met vertegenwoordigers van belangstellende gemeenten - al dan niet kernwapenvrij - die over de invulling van lokaal vredesbeleid zullen praten. Voor deze conferentie wordt gerekend op zo'n honderd vertegenwoordigers van verschillende gemeenten (alle gemeenten zijn aangeschreven).

Tegelijk met deze conferentie in het Delftse stadhuis vindt in de Stadsdoelen een 'Parallel Conferentie' plaats. Invulling van lokaal vredesbeleid wordt daar besproken door vredesgroeperingen, politieke partijen, vakbeweging

en sociale bewegingen. Bekende communisten zoals Marcus Bakker en Ina Brouwer zijn bij deze 'Parallel Conferentie' betrokken. Delft heeft het contact met zustersteden in Oost-Europa (zelf heeft de stad zo'n zuster in de DDR: Freiburg) op de agenda gezet. Het ligt voor de hand om op deze conferentie naast het 'kernwapenvrij' zijn van gemeenten ook de kwestie van de gemeentelijke afwijzing van kernproeven te betrekken. Een geschilpunt zal uiteraard de opstelling ten aanzien van Woensdrechtbedrijven zijn. Een inhoudelijk interessant punt is: hoe invulling te geven aan vredesonderwijs? Het zal zaak zijn om na te gaan welke stappen er gezamenlijk vooruit gezet kunnen worden in gemeentelijk beleid. Bij goede afloop overweegt Delft de organisatie van een internationale vervolgconferentie op Perugia.

Informatie bij: NCGV, Phoenixstraat 16, ABZ-kamer 411, Postbus 78, 2600 ME Delft, telefoon 015 - 602412 (Peter Knip/Jan Alderliesten).

De onder leiding van Gorbatsjow in gang gezette nieuwe koers in de Sowjet-Unie blijft vriend en vijand boeien. Met grote voortvarendheid zijn sinds het laatste CPSU-congres — nu ruim twee jaar geleden — nieuwe initiatieven in de internationale politiek genomen, in het bijzonder om de atoombewapening terug te dringen. Er is een stroom van voorstellen ontwikkeld, die erop zijn gericht de fatale kringloop van de bewapening te doorbreken. Vermindering van de bewapeningsuitgaven is een belangrijk element om extra middelen vrij te maken, die de economie ten goede kunnen komen. In de Sowjet-Unie staat nu centraal het doorvoeren van economische en politieke hervormingen, opdat het land de eenentwintigste eeuw kan binnenstappen met een hoger levenspeil voor de bevolking dan op dit moment nog het geval is.

Een belangrijk deel van de economische plannen werden door het 27-ste congres bekrachtigd. Er is nu een begin gemaakt met de verzelfstandiging van de bedrijven — en de zelffinanciering — en men is optimistisch over de resultaten, die deze lijn op den duur zal opleveren. In de komende maanden zal een en ander ook in de wetgeving definitief haar beslag krijgen. Van grote betekenis daarbij zal zijn de afgrenzing van de bevoegdheden van de centrale organen (regering, ministeries, instituten etc.), die zich daarna niet meer met organisatie en productie in elk afzonderlijk bedrijf zullen mogen bemoeien. Zij zullen zich uitsluitend dienen bezig te houden met wat in Moskou „strategische” planning wordt genoemd. Tijdens mijn meerdaags verblijf in de Sowjet-hoofdstad vertelde een vooraanstaand CPSU-functionaris mij dat alle veranderingen in het centraal leiding geven aan de economie, alsmede alle daarmee gepaard gaande veranderingen op regionaal en lokaal niveau twee tot drie jaar vergen; de eerste praktische resultaten worden over vier tot vijf jaar verwacht. Hij stak niet onder stoelen of banken dat er vele problemen nog moeten worden opgelost. Hoewel de wet op de zelfstandigheid van de bedrijven nog in voorbereiding is, wordt met de invoering al begonnen. Datzelfde geldt ook de directe verkiezing van de bedrijfsdirecteuren. Het direct kiezen van hoofden of directeuren op scholen en instituten is al dagelijkse praktijk.

rol vakbonden moet toenemen

Dit laatste maakt deel uit van het democratiseringsproces, dat op het in januari van dit jaar gehouden CPSU-plenum werd behandeld en waarmee de leiding van de CPSU en de regering duidelijk maakten, dat decentralisering van de economie slechts mogelijk is wanneer op alle niveaus en in alle geledingen van de maatschappij een democratische, door een ieder te controleren gang van zaken van kracht is. „Democratisering moet als sleutelvraagstuk worden gezien”. En: „Democratie loopt parallel aan decentralisatie, anders kan het niet”. Deze termen vallen herhaaldelijk in gesprekken. Zo vertelde een van de secretarissen van de centrale raad van de vakbonden, dat in een steeds groter aantal bedrijven op de directe verkiezing van directeuren wordt overgegaan. Dat is geen gemakkelijke taak, zo zei hij. En dat laatste sloeg met name op het feit, dat de bedrijven met die verzelfstandiging ook vaak

nog niet zo goed raad weten en er soms de neiging is om volledig in het „oude” schema terug te vallen. Dit kwam erop neer, dat de bedrijfsleiding voor elk wissel naar het ministerie ging, daar het probleem deponeerde en afwachtte wat het antwoord zou zijn. De

hebben voorzien te realiseren. Het tweede is nodig om oneerlijke praktijken tegen te gaan. Zo vertelde hij, dat een onderzoek over 1986 had uitgewezen dat één op de tien bedrijfsdirecties zich aan „vriendjespolitiek” te buiten was gegaan bij het toewijzen van woningen. Op verzoek van de vakbonden werden 300 directeuren van hun functie ontheven, om deze en andere redenen.

openlijke kritiek

Ook deze vakbondsfunctionaris verheelde niet, dat er nog heel wat water door de Moskwa zal moeten stromen alvorens men greep krijgt op vele ontwikkelingen. Een grote stimulans in het geheel is dat deze hervormingen grote steun van de kant van de werkers krijgen. Interessant was zijn verhaal, dat verantwoordelijke vakbondskaders in de bedrijven en ook op lokaal niveau vaak in conflicten raken met directies,

noemd aspect van deze verkiezingen, namelijk dat de gekozen leden van de Sowjets echt de beslissingen gaan nemen, waarvoor zij door de bevolking zijn gekozen en dat dit niet in handen blijft van het „apparaat”, d.w.z. het administratieve personeel. Daardoor bleven de werkzaamheden van gekozenen beperkt tot slechts goedkeuring geven aan in wezen al genomen beslissingen.

Onderwijs

Vrij openhartig wordt er nu over alle mogelijke problemen gesproken en geschreven. Zo lijkt het zeker, dat met name op het gebied van onderwijs en gezondheidszorg ingrijpende veranderingen gaan plaatsvinden, zowel in de gehele organisatie als in de salariering van onderwijsgevers, artsen en verplegend personeel. Hun positie is dermate slecht vergeleken met die van andere werkenden, dat verbe-

vakbeweging van haar kant moet er nu alles aan doen om de betrokkenheid van de mensen bij het reilen en zeilen van de ondernemingen te vergroten. En zichzelf dus ook veel minder als een soort verlengstuk van de directie opstellen. Van regeringszijde is de vakbonden nu ook gevraagd om zich met een reeks kwesties veel intensiever te gaan bemoeien. Enerzijds om de controle op de woningbouw te helpen verscherpen, anderzijds om meer toezicht uit te oefenen op de verdeling van beschikbare woonruimte. Het eerste is van betekenis om een van de doelstellingen van het CPSU-congres om elk gezin rond het jaar 2000 van eigen woonruimte te

maar eigenlijk in de praktijk niet precies weten hoe daarmee om te gaan en wat hun rechten zijn. Bijvoorbeeld als het gaat om ontslagkwesties, waarin de vakbond niet door de directie wordt gekend. Om die reden zijn de vakbonden nu begonnen met het aanstellen (in loondienst van de vakbonden) van juristen, die in voorkomende gevallen assistentie gaan verlenen. Maar ook hiermee moet nog de nodige ervaring worden opgedaan en zijn pas de eerste stappen gezet. De ingezette economische en politieke hervormingen zijn voor de Sowjet-Unie van essentieel belang om de verstarring, de traagheid, de bureaucratie en vooral de achterstanden, die er op velerlei terreinen bestaan te doorbreken. De kranten, radio en televisie staan dagelijks vol van „glasnost” (openheid) en brengen legio voorbeelden van hoe het wel en hoe het niet moet.

Van hogerhand wordt het uitoefenen van openlijke kritiek op misstanden, waaraan geen persoon of orgaan zich kan onttrekken, gestimuleerd. Het gaat daarbij niet alleen om het aan de kaak stellen maar ook om verbeteringen aan te geven en door te voeren. Onderdeel hiervan vormt de verkiezing van leden van lokale Sowjets; in naar schatting 2300 kieskringen worden meerdere kandidaten gesteld voor één zetel. In sommige kieskringen waren er 20 of meer kandidaten en werd dit aantal uiteindelijk na enkele vergaderingen tot drie of vier teruggebracht. Een voor Sowjet-verhoudingen volkomen nieuwe situatie, waaraan nog velen moeten gewennen, niet in het minst degenen, die worden weggestemd of niet gekozen worden, ofwel als kandidaat helemaal niet meer worden geaccepteerd. Deze gang van zaken leidt ertoe dat op voorbereidende vergaderingen over vele vraagstukken ook wordt gedebatteerd. Het ziet er nu naar uit, dat ook de verkiezing van de Opperste Sowjet niet meer op basis van het oude schema zal gaan plaatsvinden. Een en ander gaat gepaard met een ook door Gorbatsjow ge-

teringen allerwegen noodzakelijk worden geacht. Illustratief is het voorbeeld uit de zuidelijke staat Georgië. Een onderzoek wees uit, dat meer dan de helft van alle afgestudeerden van de pedagogische instituten nimmer hun beroep hebben uitgeoefend, maar in beter betaalde banen — als kantoor- of winkelbediende, reisbureaux etc. — terecht kwamen. Datzelfde gold trouwens ook voor een belangrijk deel van de naar schatting 55.000 specialisten, die na beëindiging van opleiding of studie een geheel andere werkkring kozen dan waartoe zij waren opgeleid. En Georgië zal geen uitzondering zijn. Dit soort verschijnsel heeft zich ook in andere landen, o.a. Joegoslavië, voorgedaan.

Ook een discussie met enkele economen over de vraag of er binnenkort een nieuwe huurwet zal komen en of de huren in enkele sectoren (van het vrij lage niveau) zullen worden opgetrokken, krijgt nu een andere wending. Voorheen kreeg men altijd het stereotiepe antwoord dat deze dienstverlening voor elke burger gelijk is in huurprijs. Nu was het antwoord dat men „onevenwichtigheden” wil gaan wegnemen en, na enige aandrang, dat er inderdaad een wet in de maak is, die erop gericht is gezinnen met een groot woonoppervlak meer huur te laten betalen dan zij die met minder ruimte genoeg moeten nemen.

En een vraag of er al „joint ventures” (gezamenlijke ondernemingen met deelname van kapitaal uit Westelijke landen) zijn mondt na wat heen en weer gepraat uit in de mededeling, dat de uitwerking grote problemen heeft opgeroepen en dat die eerst „hogerop” moeten worden beslist.

Dit waren enkele, snel opgetekende, indrukken van een kort bezoek aan de Sowjet-Unie. Zeker is, dat er belangrijke processen in beweging zijn gezet, die ertoe dienen te leiden, dat de Sowjet-bevolking er in elk opzicht op vooruit zal gaan. De vernieuwing van de maatschappij is daartoe een belangrijke voorwaarde.

straatsburg times

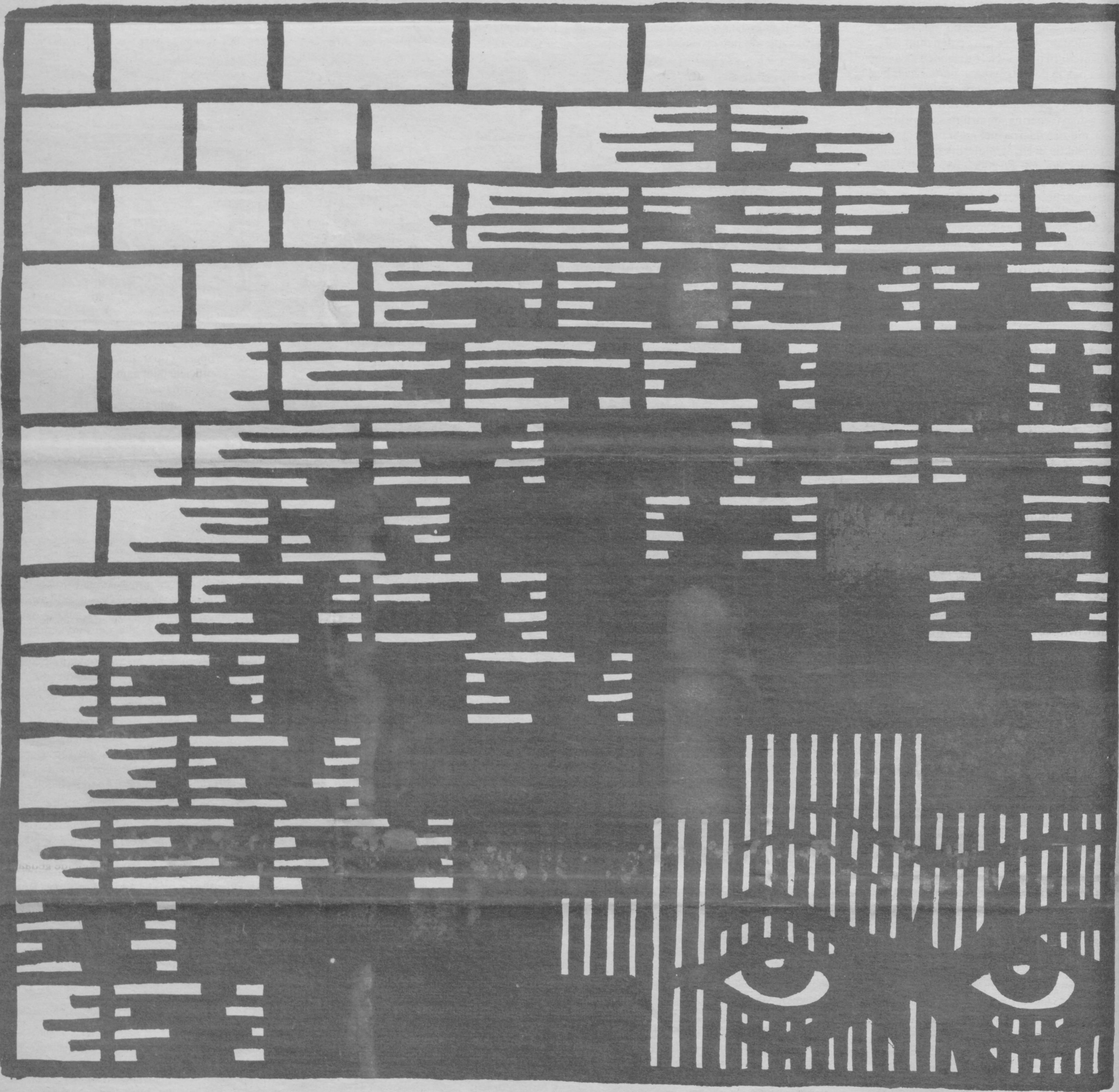
Het samenwerkingsverband van CPN, Groen Platform, PPR en PSP in het Europees Parlement, het Groen Progressief Akkoord, geeft sinds januari van dit jaar een eigen blad uit: de Straatsburg Times. Het blad verschijnt tienmaal per jaar, is gemakkelijk leesbaar, door de heldere berichtgeving en het formaat (één gevouwen A3). De bedoeling van de uitgave ligt voor de hand. Europa is, ondanks de moderne communicatiemiddelen, ver weg. Bovendien is de Nederlandse pers niet in hoge mate geïnteresseerd in de EG van de Twaalf. Voorzover ze dat wel is, komt het Europarlement pas op de derde plaats, na de Raad van Ministers en de Europese Commissie. Niet toevallig allemaal, want het EG-parlement is nu eenmaal een orgaan waar weinig echt belangrijke besluiten worden genomen. Hierdoor haalt echter veel van het GPA-werk de pers niet, waardoor het enigszins onbekend blijft wat ze daar zoal doet. Terwijl het GPA in dat Europarlement juist heel aardige dingen tot stand brengt. En wat nog belangrijker is, de leden van de partijen die er voor gezorgd hebben dat het GPA in het Europarlement sinds 1984 kon optreden, hebben er recht op om te weten wat dat GPA daar uitspookt.

Anders gezegd: om meer bekendheid te geven aan het werk van het GPA zijn we met de Straatsburg Times begonnen. De Straatsburg Times volgt de GPA-activiteiten in Straatsburg, maar ook in Brussel, nauwlettend. Door de bijna maandelijks verschijning wordt de lezer(es) op de hoogte gehouden van alle vergaderingen van het Europarlement. Dit nieuws uit Straatsburg treft men doorgaans op pagina 1 aan. Pagina twee is steeds gewijd aan een thema-artikel, in de reeds verschenen nummers waren dit bijvoorbeeld, de TGV en het asielbeleid in Europa. Op pagina drie en vier vindt men het overige nieuws en een vaste column van ondergetekende. Voor geïnteresseerden, voor degenen die willen weten wat de gedelegeerden die zij mede naar Europa gestuurd hebben daar „uitvreten” en voor ieder ander die prijs stelt op handzame informatie vanuit en over het GPA is er de Straatsburg Times. Men kan zich abonneren op het blad door te bellen met het GPA 020 - 245515, of te schrijven naar GPA Postbus 267 1000 AG Amsterdam. Een abonnement kost per jaar f 15,-.

Jan-Willem Vos

STEUN HET ANC

voor een vrij, democratisch en niet-racistisch Zuid-Afrika

CPN

INHOUD

- pag 2 donatiecampagne 87-88
taakverdeling partijbestuur
- pag 3 werving voor De Waarheid
nieuwe akties in het onderwijs
- pag 4 berichten uit de afdelingen
Chili-demonstratie 1987
- pag 5 portret van de CPN-afdeling Delft
- pag 6 voorkeurstemmen voor vrouwen
tien jaar stop de N-bom
- pag 7 de CPN op bezoek bij het ANC

augustus 1987 nr. 5

CPN ledenkrant

• OOK VOOR ONZE DONATEURS •

voor vrede, sociale rechten, democratie en internationale solidariteit

cpn-manifestatie

zondag 27 september 1987, van 12.00 tot 17.00 uur in de meervaart in amsterdam

Net als vorig jaar organiseert de CPN op de vierde zondag in september een grote landelijke manifestatie.

Met deze manifestatie direkt na de presentatie van de miljoenennota van het kabinet Lubbers II, wil de CPN haar zelfbewustzijn en strijdbaarheid demonstren.

Laten zien, dat de CPN een partij is, die de confrontatie aandurft met Lubbers en perspectiefvolle alternatieven heeft voor het huidige regeringsbeleid.

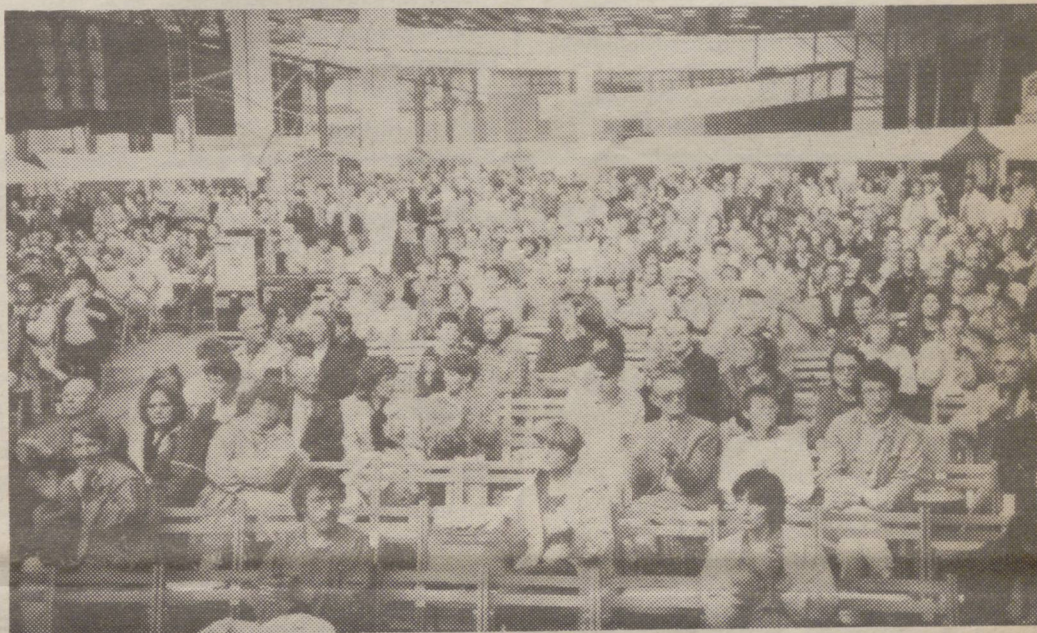
De oppositie tegen het ondernemersvriendelijke afbraakbeleid van deze regering moet worden versterkt met zelfbewustzijn, strijdbaarheid en argumenten.

Op het vervroegde congres in november vorig jaar koos de CPN ervoor terug te vechten en ons niet neer te leggen bij de bestaande machtsverhoudingen in Nederland. Daar is een sterkere CPN voor nodig en een door veel meer mensen gelezen dagblad De Waarheid. Dat moet ook de basis zijn voor het terugwinnen van een positie in het parlement. De uitkomst van het 30ste congres en de in de afgelopen maanden door de partij ontwikkelde activiteiten zijn perspectiefvol en laten zien dat het kan. Op de manifestatie zal traditiegetrouw veel ruimte zijn voor kunst- en cultuuruitingen. Daarnaast willen we veel aandacht besteden aan culturele ontwikkelingen in binnen- en buitenland.

Van de vaak diepgaande gevolgen van het afbraakbeleid van de regering en de komst van

duizenden Surinaamse, Turkse en Marokkaanse mensen naar ons land, tot de stormachtige ontwikkelingen van de laatste tijd in de Sowjet-Unie.

Uiteraard wordt er op de manifestatie ook over onze eigen Nederlandse grenzen heengekeken. De ontwikkelingen en discussies in de Sowjet-Unie die van invloed zijn op internationale verhoudingen. Het steeds dichterbij komende akkoord over de vernietiging van de kernwapens voor de middellange afstand tussen de Sowjet-Unie en de Verenigde Staten, waardoor een belangrijk doel van de Nederlandse vredesbeweging — geen kruisraketten in ons land — binnen handbereik ligt. En natuurlijk de internationale solidariteit in het bijzonder met de moedige vrijheidstrijders in Zuid-Afrika. De landelijke CPN-manifestatie wordt gehouden op zondag 27 september 1987 in De

de CPN-manifestatie vorig jaar

Meervaart in Amsterdam. De Meervaart heeft een ruime parkeergelegenheid en is met het openbaar vervoer bereikbaar met tramlijn 1 vanaf NS stations Centraal en Lelylaan en met de buslijnen 19, 23 en 68.

De manifestatie duurt van 12.00 tot 17.00 uur, een toegangskaart kost f 6,- en kinderen tot 12 jaar kunnen gratis mee. Kaarten zijn zoals

gebruikelijk verkrijgbaar in alle CPN-distrikten en afdelingen.

In alle beschikbare ruimten in De Meervaart wordt een gevarieerd programma aangeboden met theater, sprekers, muziek, film, cabaret, video, tentoonstellingen, kraampjes, discussie, forums en kinderopvang met bijbehorend programma.

tien jaar stop de neutronenbom

Een dezer dagen is het 10 jaar geleden dat het samenwerkingsverband Stop de N-bom werd opgericht.

Ter gelegenheid hiervan organiseert het samenwerkingsverband een grote manifestatie op zaterdag 5 september 1987. Een groot aantal artiesten zal optreden met muziek, kabaret, toneel, voordrachten e.d.

Een belangrijk gebeurtenis voor de CPN, want zij was in augustus 1977 initiatiefneemster tot het samenwerkingsverband.

**de tentoonstelling zal
onderverdeeld zijn in:**

1. Een documentair gedeelte:
 - de gevaren van de kernwapenwedloop en de gevaren van kernwapens.
 - De kosten van de bewapening in vergelijking met andere voorzieningen.
 - De nieuwste dreiging van de ruimtebewapening.
 2. Een deel met foto's van akties, cartoons en affiches uit binnen- en buitenland gemaakt voor vredesakties.
 3. Een deel met werk van kunstenaars.
 4. Ruimte voor video-films.
- De tentoonstelling is te bezichtigen tussen 11.00 en 16.00 uur.

— Het verzet van de vredesbeweging, met name in de laatste 10 jaar, en de bijdrage van Stop de N-Bom daarin.

ZATERDAG 5 SEPTEMBER 1987

JONAS DANIËL MEYERPLEIN, AMSTERDAM

11.00-17.00 UUR

VREDESMANIFESTATIE

VAN 5 T/M 12 SEPTEMBER

TENTOONSTELLING

OVER DE (KERN)WAPENWEDLOOP EN 10 JAAR VREDESSTRIJD

**MOZES EN AÄRONKERK
WATERLOOPLEIN, AMSTERDAM**

cpn-zomerscholing — indrukken

— door Rob Coenen —

„De zon en de zee springen bliksemend open, waaiers van vuur en zij’’, dat schoot door mijn hoofd tijdens de zomerscholing van de CPN in het week-end van 3, 4 en 5 juli. Schitterend weer begeleidde de inleidingen van Marcus Bakker, Duco Hellema, Leo Molenaar en Marijke Mossink. Rode lijn: de ontwikkelingen in de vredesbeweging, nationaal en internationaal.

Zoals altijd: komen 30 communisten bij elkaar dan gaat de hele wereld „over de tong’’. En sedert de grote Stop de N Bom beweging is er nogal wat gebeurd in Nederland en de rest van de wereld. De inleiders gingen dan ook met reuzenschreden door de geschiedenis. Een paar voorbeelden:

1) In de periode 1969-1975 leek er een eind gekomen aan de confrontatie tussen Oost en West. Een periode van ontspanning leek aangebroken. De Communistische partijen in West-Europa raakten uit hun isolement; de Salt accoorden kwamen tot stand. Maar na 1975 komt er crisis. Dan blijkt dat het kapitalisme nog steeds hard kan toeslaan: beperkingen van vakbondsvrijheid, toenemen-de uitbuiting van de 3e wereld en verscherpte onderlinge concurrentie. In deze periode trok de Staat zich terug uit de economie. De Staat was niet langer aanspreekbaar als het ging om het reguleren van bijvoorbeeld de verhouding kapitaal-arbeid.

2) De nucleaire ontwikkeling doet de vraag naar de beïnvloedbaarheid opkomen. Er is sprake van een enorme technologische ontwikkeling. En of dat helder is voor „gewone mensen?’’ En daar komt nog bij dat veel militaire zaken (zoals bijna-ongelukken) veelal achter de schermen blijven. Maar sedert Harrisburg en Tsjernobyl is de discussie zeer aktueel.

3) Vrouwen voor Vrede. Dat was er ook in 1914. Het IVVV (internationaal Verbond Vrouwen voor Vrede) organiseerde in 1915 al, negen maanden na het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog een Internationaal congres over de vrede. Aan dat congres namen vrouwen deel uit Duitsland, Frankrijk, Rusland en Engeland. Maar ook uit neutrale landen als Nederland en de Verenigde Staten.

Zomaar wat voorbeelden uit de rijke geschiedenis van de vredesbeweging in Nederland. Daarover hebben we zitten praten, tijdens dat prachtige weekend in juli 1987. Op een klein landgoed, midden in Amsterdam. Prima verzorgd, met begeleiding van kakelende kippen en op twee momenten ook muzikaal door prima musici.

Altijd goed, als je zo druk bezig bent met allerlei zaken in en om die Communistische Partij van ons, om eens een paar momenten stil te staan bij ontwikkelingen. Zonder die noodzaak van besluiten en akties. Even de zaken op een rijtje, dan kunnen we er weer beter tegenaan.

agenda

27 augustus 1987:
distriktoverleg
28 augustus 1987:
startbijeenkomst distrikt Amsterdam
5 september 1987:
manifestatie Stop de N-Bom
6 september 1987:
vergadering partijbestuur
11 september 1987:
Chili-bijeenkomst
11 september 1987
verschijnt de nieuwe ledenkrant
27 september 1987
CPN-manifestatie
september 1987
start donatie campagne 87-88

colofon

Donateurs ontvangen het blad per post (donaties op giro 511002 t.n.v. Alg. Penm. CPN).

Eindredactie: Siem van der Helm

Redactie: Jeanette van Beuzekom, Fenna Bolding, Daniël Engelsman, Karin de Vré, Iede de Vries.

Redactiesecretariaat:
Hoogte Kadijk 145,
1018 BH Amsterdam,
tel. 020 - 26 25 65 (tst. 10)

Druk: Dijkman & Co.

Het volgende nummer verschijnt 11 september 1987.
Kopij inleveren voor 28 augustus.

enquête emancipatie- project

In juni hebben alle districten een brief gekregen van de coördinatiegroep, met een verzoek om een enquête in te vullen over vrouwenactiviteiten in het district. Sommige districten hebben die al teruggestuurd, maar de meeste...
Waarom deze enquête? De coördinatiegroep wil graag een goed overzicht krijgen wat er zoal

in districten gebeurt, en niet gebeurt, en of er behoefte is aan ondersteuning vanuit het emancipatieproject. Bovendien wil de coördinatiegroep een lijst met contactpersonen maken, zodat informatie snel gekregen en gegeven kan worden. En tot slot zullen districtsbesturen bij het invullen weer even nadenken over het vrouwenwerk, en dat is nooit weg!
Willen alle districtsbesturen de enquête zo snel mogelijk opsturen? Vraag ernaar bij je bestuur, en vraag ook of-ie op een volgende afdelings- of districtsvergadering besproken kan worden.
Jeannette van Beuzekom

wie heeft welke verantwoordelijkheid?

Een vraag die nogal eens gesteld wordt in de partij, waar het gaat om de op het laatste congres gekozen partijleiding. Ter informatie publiceren we hier een zo volledig mogelijk overzicht van de taakverdeling binnen het dagelijks bestuur en de samenstelling van besturen, commissies en werkgroepen.

1. Dagelijks bestuur

Elli Izeboud:
Voorzitter.
(Algemene politiek lijn, coördinatie partijaktiviteiten en bewaking prioriteiten. In de taakverdeling nadruk op: internationale vraagstukken en daarbij behorende kontakten).

Marius Ernsting:
Vice-voorzitter.
(Taken zie boven, met nadruk op: nationale vraagstukken en kontakten met andere partijen + Waarheidwerving).

Siem v.d. Helm:
Secretaris
(Propaganda en voorlichting + eindredactie ledenkrant).

Boe Thio:
Penningmeester.
(Partijfinanciën).

Fenna Bolding:
(Organisatie + Waarheidwerving).

Truus Divendal:
(Organisatie + partijfinanciën).

Ina Brouwer:
(Vredesstrijd + statuten + sociale zekerheid).

Leo Molenaar:
(Vredesstrijd + hoofdredactie P&C).

Jan de Boo:
(Internationaal werk).

Robert Schurink:
(Partijfinanciën + kontakt distrikt Amsterdam).

Jan Berghuis:
(Sociaal economisch werk).

Frank Biesboer:
(Sociaal economisch werk).

Geert Lameris:
(Sociaal economisch werk).

2. Bestuur Stichting Bepenak

Rinus Haks (voorzitter), Elli Izeboud, John Geelen, Gerard Pothoven, Joop Geerligs, Joop Stout, Kees IJmkers.

3. Bestuur Stichting IPSO

Harry v.d. Berg (voorzitter), Theo de Roos, Chris de Ceuninck van Capelle, Jos van Dijk, Antoine Verbij, Pim Juffermans, Duco Hellema, Ina Brouwer, Henk Krijnen, Trix v.d. Kamp.

4. Bestuur Stichting Vorming en Scholing

Max v.d. Berg (voorzitter), Luc van Dam, Siem v.d. Helm, San Verschuuren, Albert Benschop, Erika Voss.

5. Kascontrole commissie.

Annie Dudink, Jan van Veldhuizen, Luc van Dam, Ruud Divendal, Richtte Lameris.

6. Indonesië commissie

Truus Divendal, Annie van Ommeren-Averink, Joop Morriën, Piet van Staveren, Joop Wolff, Nel te Kronnie, Rie Hoekstra.

7. Archiefcommissie

Jaap Wolff, Joop IJisberg, Susan Legêne, Annie van Ommeren-Averink, Jan Jaap Flinterman, Barbara Henkes.

8. Financiële commissie

Boe Thio, Truus Divendal, Ed de Witte, Riet van Putten, Robert Schurink, Pouwel v.d. Siepkamp, Inez van Wijngaarden, Jan v.d. Poel, Gerard Pothoven, Jaap Wolff.

9. Kerngroep internationale activiteiten

Anne de Boer, Jan de Boo, Elli Izeboud, Joop Morriën, Jaap Wolff.

10. Kerngroep vrede en veiligheid

Leo Molenaar, Ina Brouwer, Bert Bom, Nico Schouten, Han Wanders.

11. Sociaal economische coördinatiegroep

Mirian Zimmerman, Frank Biesboer, Jan Berghuis, Geert Lameris, Bart Blokzijsl.

12. Werkgroep propaganda en voorlichting

Siem v.d. Helm, Jeannette van Beuzekom, Bart Luirink, Herman Meijer, Daniël Engelsman, Pieter Appel, Karin de Vré, Wil Evers.

13. Statutencommissie

Kees IJmkers, Ina Brouwer, Salomé Bentinck, Kees Hulsman.

14. Zuid-Afrikawerkgroep

Bart Luirink, Elli Izeboud, Conny Braam, Kees v.d. Berg, Henk Hoekstra, Ruud Vlek.

15. Redactie CPN-ledenkrant

Siem v.d. Helm (eindredakteur), Fenna Bolding, Daniël Engelsman, Jeannette van Beuzekom, Iede de Vries, Karin de Vré.

16. Redactie Politiek en Cultuur

Leo Molenaar (hoofdredakteur), Max v.d. Berg, Jeannette van Beuzekom, Jan de Boo, Pim Juffermans, Eddy Schwarzwald, Wiky van Reijssel.

17. Vertegenwoordiging in progressief- en links overleg

Marius Ernsting, Peter Buijs, Riet van Putten.

18. Vertegenwoordiging groen progressief overleg

Ton van Hoek, Anne de Boer, Jeannette van Beuzekom, Bart Blokzijsl.

19. Scholingsgroep

Marcus Bakker, Albert Benschop, Max v.d. Berg, San Verschuuren, Erika Voss, Piet van Gemst.

20. Coördinatiegroep vrouwenoverleg

Jeannette van Beuzekom, Janny Ketzer, Annie Dudink, Rianne Voet, Marleen Schippers, Chris Verhaak.

word een donateur — win een donateur

maak de cpn sterker

In september begint de partij aan het nieuwe financiële jaar '87-'88. Een belangrijk onderdeel daarvan vormt de campagne voor het winnen van nieuwe donateurs voor de partij. Aktivisten van de CPN zullen leden en sympathisanten van de partij de komende periode bezoeken om donateur te worden. De partij heeft vele nieuwe donateurs nodig. Voor het politieke optreden is er naast de contributie-inkomsten extra financiële steun nodig. Jarenlang hielpen velen — leden en niet-leden — het Donatiefonds van de CPN te vullen waardoor de de partij een aktieve politieke rol kon spelen. Het afgelopen jaar brachten de donateurs een kwart miljoen gulden bijeen. Het was onontbeerlijk voor het werk van de partij, voor haar inzet in de sociale- en vredesstrijd en voor een andere politiek in ons land. Om hier versterkt mee te kunnen doorgaan doen we een beroep op ieder die nog geen donateur is om dat nu te worden. We doen dit beroep omdat ieders solidariteit nodig is. De CPN staat voor krachtige, eensgezinde

oppositie tegen de politiek van de regering Lubbers. De regeringspolitiek van loonmatiging en bezuinigingen heeft al ernstige sociale en maatschappelijke gevolgen gehad. Opnieuw zijn er bezuinigingsplannen uitgedokterd, waardoor grote groepen van de bevolking getroffen worden, terwijl het géén werk oplevert. De regering blijft weigeren de bouw van Woensdrecht te stoppen. De komende jaren worden tientallen miljarden uitgetrokken voor de bewapening, wordt de steun aan Nicaragua verlaagd, maar die aan Indonesië onverdroten voortzet, worden er onvoldoende sancties getroffen tegen Zuid-Afrika en wordt geweigerd de stroom van miljarden voor winstgevend investeringen in 't buitenland in te dammen. In toenemende mate komen mensen hier tegen in verzet. De bewegingen tegen eigen risico's, de onderwijsplannen, de sluiting van bejaardentehuizen, de vredesbeweging, de solidariteitsbe-

weging voor het ANC, de vrouwenbeweging zijn daar uitingen van. De CPN staat niet alleen achter dit verzet, ze zit er ook midden-in. Ze doet dit vanuit haar eigen visie, met haar organisatiekracht en haar leden. De CPN doet dit door een politiek van eenheid en onderlinge solidariteit uit te dragen, waarvoor o.a. het verschijnen van het dagblad De Waarheid van betekenis is. Om dit te kunnen doen is er handenvol geld nodig. Geld dat ook nodig is om de standpunten van de CPN onder meer mensen te brengen door het organiseren van bijeenkomsten en manifestaties, het uitgeven van De Waarheid, manifesten, affiches, brochures en het tijdschrift Politiek en Cultuur. Dit alles is des te meer noodzakelijk, omdat het optreden en de ideeën van de CPN nauwelijks toegang hebben tot radio, TV en andere media. De CPN moet alles met eigen middelen doen. Daarom: Help mee, word een donateur, win een donateur.

in komend najaar werving van abonnees op de waarheid versterkt doorzetten

— door Fenna Bolding —

In april deed het partijbestuur een oproep tot grote inzet van de partij om De Waarheid te versterken met nieuwe lezers en veel geld.

voorjaarsenvelop werd goed gevuld

Met de voorjaarsenvelop voor de krant werd dit jaar ruim 80.000 gulden opgehaald. Door de meeste districten is er hard aan gewerkt om de enveloppenkampagne tot een succes te maken. Daardoor hebben we veel mensen kunnen bereiken met ons verzoek om de krant financieel te steunen. In deze campagne is opnieuw gebleken dat er bereidheid is om geld te geven als wij daarom vragen. Daar waar dat gebeurd is kwam geld binnen, daar waar de partij bleef wachten tot de mensen zelf gingen gireren viel het resultaat tegen.

Ook in deze campagne zagen we het weer: geld komt niet vanzelf binnen, maar we kunnen wel zelf een goede opbrengst **organiseren**.

honderd nieuwe lezers voor de krant

In de maanden mei en juni zijn zo'n 100 nieuwe lezers voor de krant gewonnen.

Bij een aantal belangrijke acties was de krant aanwezig: Op de 1 mei-vieringen zijn in totaal 2800 kranten uitgedeeld. Op 5 mei kregen 3000 mensen een exemplaar in de hand gedrukt. Op de meeste FNV-bijeenkomsten tegen de plannen van de commissie Dekker (half juni) is De Waarheid goed ontvangen. In enkele plaatsen zijn zelfs comitees opgericht nadat de partij overdrukken uit de krant over „Dekker” had verspreid met daarbij een oproep voor het bijwonen van een aktievergadering.

In het Vondelpark is op 28 juni (afsluiting ANC-collecte) gewerkt met onze krant en ook op de Homodag in Enschede en de vredesakties op 27 juni.

Op deze bijeenkomsten is de krant veel gelezen.

Het winnen van **vaste** lezers, van nieuwe **abonnees**, bleek het best te lukken in gesprekken over de inhoud en de specifieke rol van De Waarheid. Heel wat mensen hebben in de maanden mei en juni een proefabonnement gehad nadat ze aan de deur een krant kochten, of nadat ze door de partijafdeling waren doorgegeven.

De gesprekken na afloop van het proefabonnement zijn een goede mogelijkheid gebleken voor het winnen van abonnees.

In **Hilversum** is op deze manier gewerkt en dat heeft al snel 3 abonnees opgeleverd. In **Twente** heeft Teun Stuivenberg 2 keren 5 adressen uitgezocht voor een proefabonnement. Na afloop vroeg hij de mensen wat ze van De Waarheid vonden en of ze een abonnement wilden. Zo heeft Glanerbrug er nu 3 abonnees bij.

Ook in **Oost-Brabant** en **Gooi-Eemland** gaat men op deze manier werken met de proefabonnementen.

Verreweg de meeste nieuwe abonnees zijn gewonnen in **Amsterdam**.

Het districtbestuur van Amsterdam heeft enige tijd geleden al een werfleiding ingesteld die

in de verschillende afdelingen de werfmogelijkheden bespreekt. In een aantal afdelingen in Amsterdam is weer op straat, op de markt en deur aan deur gewerkt met De Waarheid. Na de zomer wil het Amsterdamse distriksbestuur dee werving versterkt doorzetten.

Ook in **Den Haag** en **Rotterdam** hebben de districtbesturen met de afdelingen de werving besproken. De resultaten: in Den Haag 4 abonnees erbij en in Rotterdam 8. De activiteiten in de **Zaanstreek** leverden 4 abonnees op.

werving versterkt doorzetten

Het is duidelijk dat het weer oppakken van de werving (meestal: op de markt staan, deur aan deur-colportages organiseren, aanwezig zijn bij akties, met proefabonnementen werken) niet meteen tot honderden abonnees leidt, maar dat was ook niet meteen te verwachten.

De enige manier om die honderden abonnees die we hard nodig hebben te winnen is: **door-gaan** met de werving zoals die nu in een aantal districten is opgepakt.

nieuwe akties in onderwijs

— door Geert Lameris —

Het ziet er naar uit dat de strijd tegen de bezuinigingen op het onderwijs ook het komende jaar een belangrijk onderdeel zal vormen in het verzet tegen het kabinet Lubbers. Er zijn in de voorbereiding van de miljoenennota nieuwe bezuinigingen op het onderwijs afgesproken. Daarnaast zal onderwijsstrijd nodig zijn omdat vanaf 1 augustus een aantal maatregelen wordt ingevoerd als gevolg van de bezuinigingen van het afgelopen jaar. Verder zullen nieuwe maatregelen genomen worden om de bezuinigingen uit het regeerakkoord tot 1 miljard vol te kunnen maken.

De maatregelen vanaf 1 augustus (voortvloeiende uit de „oude” bezuiniging) zijn:

De vervangingsmaatregel:

Deetman wil dat zieke leerkrachten vervangen worden door „boventallige” leerkrachten (leerkrachten die als gevolg van dalende leerlingenaantallen officieel „te veel” zijn) of door werkloze leerkrachten. De laatsten worden met 10% gekort op hun salaris. Het inschakelen van „boventallige” leerkrachten zal tot organisatorische problemen leiden, omdat deze leerkrachten normaal in de school-organisatie ingepast worden.

De 4-jarigen maatregel:

Afhankelijk van de keuze van de schoolbesturen zullen de groepen het komende schooljaar gemiddeld groter worden, of zullen 4- of 5-jarigen maar gedeeltelijk onderwijs krijgen. Ook dit zal op veel scholen leiden tot nieuwe problemen, zoals taakverzwaring van de leerkrachten, of minder goed draaiende schoolorganisatie.

het kursusgeld van 1030 gulden voor 16- en 17-jarigen:

In het nieuwe schooljaar zullen ouders tussen 1 september en 1 december f 1030 kursusgeld

Een betere organisatie van de werving, een grotere inzet van de partij kan méér opleveren dan de 50 abonnees die we in mei en juni per maand wonnen. Nu de vakanties bijna achter de rug zijn is er voor alle distrikten een goede mogelijkheid om de activiteiten voor de krant door te zetten en een najaarskampagne voor De Waarheid voor te bereiden.

Honderd abonnees erbij winnen in twee maanden is een goed resultaat, maar het is niet genoeg.

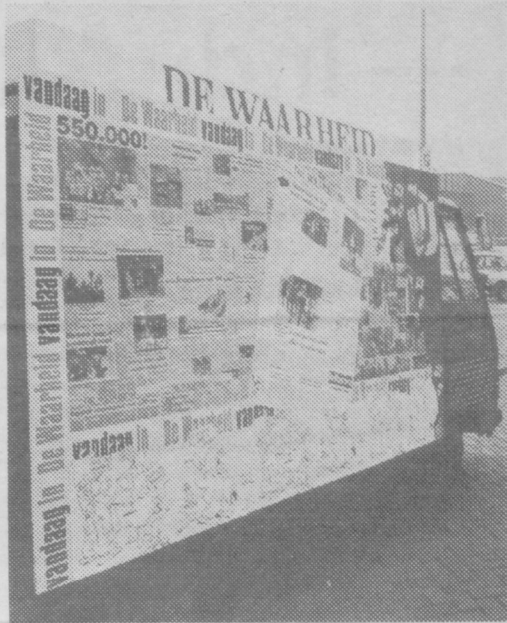
Het uitgeven van een dagblad vereist een zekere omvang van het lezersbestand. De afgelopen periode is het lezersaantal steeds gedaald en dat proces is (nog) niet gekeerd. Uit de resultaten van de afgelopen maanden blijkt dat er belangstelling is om de krant te lezen, en ook om een abonnement te nemen.

Begin augustus buigen partij en krant zich over de plannen voor een **najaarskampagne voor nieuwe lezers van De Waarheid**.

De inzet van de partij nu is daarbij van zeer grote betekenis voor de mogelijkheden voor De Waarheid in de nabije toekomst.

Alle distrikten zullen in augustus worden geïnformeerd over de plannen voor de najaarskampagne.

Het is echter niet nodig om te wachten op de najaarskampagne: organiseer nu al proefadressen (en vergeet daarbij niet de nieuwe leden die de krant nog niet lezen).

Hoe staat het met de sociale zekerheid? Een eerste balans van het nieuwe stelsel verscheen onlangs in De Waarheid onder de titel:

GATEN IN DE VLOER

In een elftal artikelen kwamen onderwerpen aan bod als de positie van de minima, de nieuwe werkloosheidswet, de bedrijfsverenigingen, de afschatting van arbeidsongeschikten, de bureaucratie en de mening van vertegenwoordigers van vakbeweging en uitkeringsge-rechtigdenorganisaties.

De Waarheid doorbreekt de stilte rond de stelselherziening. De serie is nu als bundel uitgebracht voor de prijs van f 3,00 (inclusief port). Bestellingen kunnen worden gedaan door het overmaken van f 3,00 op giro 246337 t.n.v. De Waarheid, Amsterdam, onder vermelding van „Gaten”.

de nieuwe bezuinigingen

In de voorbereiding van de Rijksbegroting 1988 heeft onderwijsminister Deetman ingestemd met honderden miljoenen extra bezuinigingen bovenop de 1 miljard bezuinigingen als gevolg van het Regeerakkoord.

lesgeld en collegegelden

Te verwachten is dat een deel van de bezuiniging gevonden wordt door extra inkomsten uit les- en collegegelden. Deetman denkt daarbij aan die onderwijsvormen waar „te grote belangstelling” voor is, en heeft daar o.m. het speciaal voortgezet onderwijs op het oog waar voor 16- en 17-jarigen op dit moment nog geen 1030 gulden lesgeld wordt geheven.

Daarnaast wordt aan verhoging van les- en collegegelden gedacht, terwijl niet uitgesloten is dat nieuwe leeftijdscategorieën in aanmerking zullen komen voor het lesgeld van 1030 gulden.

salaris en rechtspositie leerkrachten

Hoewel Deetman de suggestie wekt geen aanvallen te zullen doen op salaris en rechtspositie van de leerkrachten, zal de werkelijkheid er toch anders uit komen te zien. Immers, voor invallende leerkrachten vond er al een salarisverlaging plaats van 10%, daarnaast vindt de onderwijsminister oudere leerkrachten te duur. Hij werkt nu aan maatregelen om oudere leerkrachten het onderwijs uit te werken.

oplaaiende onderwijsstrijd

Het seizoen '87/'88 zal nog meer in het teken moeten komen te staan van massaal verzet tegen de politiek van de regering Lubbers. Het onderwijsveld speelt daarin een essentiële rol vanwege de bezuinigingen die het komende seizoen uitgevoerd en bedacht zullen worden.

Gelukkig kan dat onderwijsveld zo'n rol daarin spelen, omdat ook in het afgelopen seizoen het onderwijs hardnekkig én met succes akties heeft gevoerd. Vooral ouders in het basisonderwijs hebben daarin goed werk geleverd en samen met leerkrachten en hun vakorganisaties breed verzet ontwikkeld. Ook slaagden ouders er in ook langduriger aktie-organisaties op te bouwen in de vorm van tal van plaatselijke, regionale of provinciale ouderkomitees. Vanuit deze komitees is het initiatief ontstaan om ook landelijk de krachten verder te bundelen. Om ervaringen uit te wisselen en nieuwe aktie-ideeën met elkaar te bespreken.

Komitees uit de provincie Groningen, Friesland, Leiden en Zwolle hebben het initiatief genomen voor een eerste landelijke aktiebespreking, op zaterdag 5 september 1987 in Amsterdam.

Meer informatie daarover bij genoemde komitees, of bij Geert Lameris Tel 050 - 134775/137308.

berichten uit de afdelingen

stuurt u maar

De oproep van de redactie van de ledenkrant in het vorige nummer om ledenbulletins, distrikspublicaties e.d. in te sturen voor deze pagina, begint vruchten af te werpen. We kunnen er steeds nieuwe berichten uit halen, waar andere CPN'ers hun voordeel mee kunnen doen. Toch missen we nog enkele belangrijke afdelingen en een enkel distrikt. Kom op, secretaris, laat wat van je horen. Raadslid Elly van Eijck in Amersfoort vroeg zich af, of deze pagina ook open staat voor raads- en statenleden als die wat aan elkaar willen doorgeven. Natuurlijk is deze pagina geen officieel partij-kanaal, maar knipsels, afschriften en copieën van activiteiten van gemeenteraadsleden kunnen we best gebruiken. Materiaal voor deze pagina met afdelingsberichten s.v.p. sturen naar: redactie CPN-ledenkrant, t.a.v. Karin de Vré.

hilversumse fraktie viert eerste lustrum

De Hilversumse PSP-CPN-PPR-gemeenteraadsfraktie heeft onlangs het eerste lustrum gevierd met een feestelijke bijeenkomst voor de leden van de drie partijen. Wat de preciese jubileum-datum van de plaatselijke radikale samenwerking betrof, waren er verschillende mogelijkheden. Zo kon zowel het begin van de eerste onderhandelingen (eind '81), als de datum van de verkiezingen als de datum van de intrede in de gemeenteraad worden gevierd. Er werd niet alleen achterom gekeken, maar ook vooruit. Volgens CPN-raadslid Sjors Wolf was de jubileumviering niet alleen een moment voor bezinning, maar ook van re-aktivering. Hoe staat het elders met de viering van de diverse jubilea?

diemen voor de jonge tegen van den broek

De CPN-afdeling Diemen beschikt blijkbaar sinds kort over nieuwe, en uitgebreide stencil-mogelijkheden, gezien het nieuwe jasje waarin de ledenbrief is vervat. Overigens, welke CPN-afdeling heeft het voor elkaar gekregen dat het een briefwisseling met minister van buitenlandse zaken Hans van den Broek kan afdrucken?

Begin maart schreven Rick van Lent en Peter Prins namens de CPN-afdeling Diemen een brief aan de minister, waarin zij hun beklag deden over de manier waarop Klaas de Jonge wordt behandeld in het gebouw van de voormalige Nederlandse ambassade in Zuid-Afrika. Brieven van Klaas worden onderschept; hij mag geen telefoongesprekken met verslaggevers meer voeren (censuur) en tal van andere beperkende maatregelen zijn tegen De Jonge genomen. Een hoge pief van het ministerie reageert daar namens de minister op, door te schrijven dat daarover afspraken met De Jonge waren gemaakt, en dat De Jonge het overleg met Pretoria daarmee in gevaar brengt. In een in de ledenbrief afgedrukte reactie van het afdelingsbestuur wordt aangekondigd dat de afdeling Diemen het er niet bij zal laten zitten, en dat het met Klaas de Jonge mentaal nog steeds zéér goed gaat.

combi-frakties met eigen bulletins?

Een aantal gemeenteraadsfrakties in den lande waar combinaties bestaan met PSP en/of PPR, heeft het moeilijk met de „verantwoording” naar de kiezers. De afdelingsbesturen van de drie partijen kunnen plaatselijk hun ledenberichten zo vaak uitgeven als ze willen. Maar meestal worden daarin partijzaken behandeld, en niet zozeer de activiteiten van de gecombineerde frakties. Dus lopen er nu verschillende frakties rond met het plan om een eigen bulletin uit te geven.

In Delft hebben ze dat al enige tijd. Het blad wordt verspreid onder zowel de leden van de drie partijen als naar andere adressen. Het is een soort openbare verantwoording voor het optreden van de fraktie. In Rotterdam is inmiddels één proefnummer verschenen. Uit de leden- en distriktbulletins blijkt dat ook op andere plaatsen aan zoiets wordt gewerkt.

onverwachte gasten in dordrecht

1 mei is op héél veel plaatsen uitbundig gevierd. Dat wisten we al uit de verslagen in De Waarheid, maar het blijkt ook nog eens uit de

vele beschrijvingen in de plaatselijke ledenberichten. Soms waren er aparte CPN-bijeenkomsten, vaak waren ze er in combinatie met PSP, PPR, FNV, organisaties van buitenlanders e.d. In Dordrecht was er sprake van onverwachte gasten: een aantal PvdA'ers. Die hadden hun eigen viering gehouden. Maar de progressieve hardrock-band die eerder die avond bij de PvdA voor de muziek had gezorgd, zou tot in de late uurtjes op de gezamenlijke PSP, CPN, PPR, DID (Turkse organisatie) avond spelen. En omdat de PvdA-viering toch al om tien uur was afgelopen, kwamen ze het echte feest bij de combinatie vieren.

sympatisanten-brief

Het Hilversumse CPN-afdelingsbestuur verspreidt al enige tijd een zogenoemde „sympatisantenbrief”, die bij de ontvangers goed aanslaat. Daartoe is een adressenbestand opgebouwd van oud-partijtenoten, vroegere Waarheid-abonnee's, proefsteek-adressen, stemmers, bekende buurtgenoten en andere progressieven. „Het is een kwestie van regelmatig bij bekende raamaffiches voor jezelf even het adres te noteren, even opletten wie je bij manifestaties ziet. Op die manier verzamel je heel wat adressen van mensen van wie je verwachten kunt dat ze in de partij of in de krant geïnteresseerd zijn”, aldus afdelingsvoorzitter Iede de Vries. Ook een bekendmaking in een (gratis) huis-aan-huis-blad leverde de nodige interesse op.

In de sympatisantenbrief worden artikelen en berichten over de partij e.d. afgedrukt. Ook daarvoor in aanmerking komende mededelingen en verslagen uit afdelings- en distriktbrieven kunnen veelal afgedrukt worden. Op die manier kun je de mensen regelmatig op de hoogte houden over de partij, en laat je bovendien merken dat de partij die mensen niet vergeten is. Wel is het nodig een knipselmap aan te leggen met artikelen en berichten, die in het eerstvolgende nummer mogelijk voor plaatsing in aanmerking komen. Vaak bevatten de landelijke distriktmededelingen ook geschikte informatie over activiteiten van de partij, die brédere verspreiding waard zijn.

nicaragua-akties

Nicaragua is één van de landen die regelmatig terugkeren in de kolommen van de ledenberichten. Het activistenbulletin van het CPN-distrikt Amsterdam besteedde één pagina ruimte aan de aktie „Amsterdam steunt Nicaragua”, toen in de hoofdstad onlangs een collecteweek werd gehouden. In het artikel werd één van de projecten uitgelegd, waar een deel van het geld naar toe zou gaan. Dat was een renovatie-project van één van de schamele buitenwijken van Managua. Ook de CPN-afdeling in Diemen leverde de nodige collectanten en f 1000,- voor een bouwstenenfabriek in Nandaime in Nicaragua.

vakbondspolitiek

In het ledenblad De Dijk van het distrikt Rotterdam staat een uitgebreide verantwoording van het optreden van de CPN in het solidariteitscomité voor de havenwerkers. In dat comité werkten een aantal linkse organisaties samen. De staking en de akties werden geleid door het Centrale Actie Comité waarin de vakbond de lijn uitzette. In de loop van het wekenlang slepende conflict is een paar keer aan de orde geweest, of je als CPN altijd met eigen activiteiten en eigen plannen moet komen, of dat je je in een solidariteitscomité ondergeschikt moet maken aan de Centrale Actie-leiding. De akties in de Rotterdamse haven hebben ook die discussies aangezwengeld.

Aan de afdeling Scholing en Vorming zal gevraagd worden het hoofdstuk Communistische Vakbondspolitiek weer eens op de agenda te zetten.

reisbrief

De ledenkrant van de afdeling Zwolle, de Roodvinger, drukt deze maand opnieuw een brief af van een jongeman uit Zwolle die in een internationale bouwbrigade in Nicaragua zit. Het is niet alleen een reisbrief, maar ook een soort beschrijvende reportage, waardoor je toch het idee krijgt dat iemand je aan de hand meeneemt en dingen aanwijst en laat zien. We zeiden het vorige keer al; een leuk idee ook voor andere afdelingsbladen.

ingezonden

vernieuwingslijn cpsu

In de ledenkrant (april 1987) heeft Elli Izeboud een stuk geschreven naar aanleiding van de vernieuwingslijn van de CPSU.

Het artikel gaat dus, begrijpelijk genoeg, grotendeels over de aktualiteit. Om de periode-Gorbatsjow wat meer reliëf te geven wordt in een soort terugblik een korte vergelijking gemaakt met de periode-Chroestsjow (1954-'64). „Mij lijkt”, zegt Elli, „dat er een aantal verschillen is die tegelijk aangeven dat wat nu aan de hand is dieper gaat”.

Voorbeelden: een realistischer beoordeling van de sociaal-ekoonische situatie en mogelijkheden tot verbetering, erkenning dat fundamentele veranderingen nodig zijn, men blijft niet steken in het kritiseren van enkele personen, het streven naar normalisering en uitbreiding van betrekkingen met andere partijen, en naar het oplossen van conflicten. „Dat is een groot

verschil met de breuken die in de periode-Chroestsjow ontstonden, en die grote schade hebben aangericht aan de communistische beweging”, aldus Elli.

Nu zijn deze verschillen, ten gunste van Gorbatsjow, best reëel. Ik wil er een meer algemene kanttekening bij maken omdat het volgens mij niet terecht is dat de periode-Chroestsjow eenzijdig negatief geschetst wordt.

— In genoemde periode kwam men in de Sowjet-Unie tot de conclusie dat het blokvrige Joegoslavië geen „multi-fascistische dictatuur” was (een schadelijke vondst uit de Stalin-era) maar een „socialistisch land”. Dit laatste was dichterbij de realiteit, klonk vriendelijker en de breuk met Joegoslavië (Tito) werd in essentie hersteld.

De bedreigende troepenconcentraties van Bulgarije en Hongarije aan de Joegoslavische grens

werden opgeheven. Onder Chroestjow kwam er dus een einde aan de „koude oorlog” van de Sowjet-Unie (Stalin-tijd) tegen Joegoslavië. — In de periode-Chroestjow (1954-'64) kwamen miljoenen onschuldige vrouwen en mannen (waaronder heel wat communisten) vrij uit de Sowjet-Russische kampen (uit de Stalin-tijd). Een aanzienlijk deel van de slachtoffers werd (postuum, levend, deels officieel) in hun recht hersteld. Kortom, een (gedeeltelijke)

historische rechtzetting die onlosmakelijk verbonden blijft met de episode-Chroestsjow. Deze periode bleef dus niet steken in het kritiseren van enkele personen.

Twee punten — de rehabilitatie van Joegoslavië (en Tito) en de ontvolking van de strafkampen — laten volgens mij zien dat een terugblik op „Chroestsjow” (hoe kort en pragmatisch ook) niet slechts negatief kan zijn.

O. van de Haar Amsterdam

chili manifestatie op 11 september 1987 in amsterdam

Vrijdagavond 11 september 1987 wordt voor de 14e keer de staatsgreep in Chili van 1973 herdacht met een landelijke demonstratie en manifestatie in Amsterdam. Het voorlopige programma is:

19.30 uur:

Start demonstratie vanaf het Beursplein.

20.00 uur:

Manifestatie in Paradiso.

Spreekers:

Greetje Lubbi, voorzitter van de Voedingsbond FNV, die voorjaar 1987 Chili heeft bezocht.

Een bij Chili betrokken politicus van het CDA.

Een spreekster namens de oppositie uit Chilië (waarschijnlijk Fanny Pollarolo).

Muziek:

De Chileense groep Machitun

De Volharding

Koor 'Koorts' uit Delft met op muziek gezette gedichten van de Chileense dichter Ariel Dorfman.

Op de manifestatie wordt speciaal aandacht besteed aan de rol van de sociale organisaties in Chili in de strijd tegen de diktatuur en als voorbereiding op een toekomstige democratie. Vlak voor 11 september verschijnt over dit thema een speciale informatiekrant.

Chili-demonstratie in 1980.

college-deelname in delft communistische politiek? soms wel, ja.

Delft. In het heetst van de strijd bezochten wel honderdvijftig leden de vergadering. Groot geworden in de jaren voor die teleurstellende verkiezingen van '77 (Van Agt eruit! De CPN erin!), beleefde de Delftse CPN die ontluikende partijstrijd met volle teugen. Vóór of tegen Paul de Groot? dat was de kwestie. Er werd gedebatteerd alsof het een lust was en even leek „het huisgezin gescheiden in twee kampen”. Maar aan het eind van de vergadering vroeg die zwijgzame partijgenoot V. het woord en zei: „Kameraden, we vergeten toch niet de Internationale te zingen?”

door Jeanette van Beuzekom en Bart Luirink
We hebben het maar van horen zeggen en bijna tien jaar later is het met het partijleven aanmerkelijk minder opwindend gesteld. Tien leden op een vergadering is veel. Maar op de nieuwjaarsborrel voor het ANC was het „hardstikke vol”. En ook de parlementaire positie is veranderd. Toen voerde een in doodsnood verkerende CPN de verkiezingskampanje onder het motto „Hou Nico Noteboom in de raad”. De al bij leven legendarische communist verscheen, compleet met pijp en gleufhoedje, op een affiche. In bijna niks te onderscheiden van Maigret. Maar in Delft wisten ze dat het Nico Noteboom was en ze kozen er massaal voor. Zodat ook Arie Pieter Hoogendam in de raad kwam. En die is nu wethouder.

We praten op een winterse juni-avond met de wethouder van onder meer economische zaken, werkgelegenheid, financiën en onderwijs, met Rieme Wouters, gemeenteraadslid en belast met ondermeer welzijn, volksgezondheid, energie, milieu, migranten en werkgelegenheid en Marjoke Turkenburg, lid van het afdelingsbestuur en de steunfractie van Links Delft, het samenwerkingsverband van PSP, CPN en PPR. Over collegedeelname en partijleven. Over parlement en beweging. Over communistische politiek en of ze het idee hebben dat ze dat bedrijven. „Soms wel, ja”.

Links Delft „scoorde” in '86 aanmerkelijk minder dan vier jaar eerder — de fractie kromp met een derde in tot vier vertegenwoordig(st)ers (twee CPN-ers, een PSP-er en een PPR-er). Toch leverde de fractie voor het eerst een wethouder. Hoe kan dat?

Marjoke: „Het heeft veel te maken met pressie die vanuit de FNV en de vrouwenbeweging is uitgeoefend. Hun eisenprogramma's kwamen in hoge mate overeen met ons partijprogramma”. Arie Pieter: „We hebben de raad nooit opgevat als een tribune. Met andere woorden: we hebben voortdurend „doorgerekende” alternatieven aangedragen voor het collegebeleid. Daarbij hebben we — gesteund door wisselende meerderheden — suksessen geboekt”. Rieme: „En we hebben natuurlijk veel discussies achter de rug over linkse samenwerking en relatie tussen partij(formatie) en bewegingen. Het verworven inzicht is ons goed van pas gekomen.”

Wie daarbij optelt dat het Delftse CDA zich op de progrssieve vleugel beweegt (CDA-wethouder Klaas de Vries was de laatste voorzitter van de anti-revolutionaire jongerenorganisatie Arjos en organiseerde in die hoedanigheid samen met het ANJV enige Vietnamdemonstraties), de PvdA in Delft in de afgelopen tijd aanmerkelijk naar links opschoot en in de PSP de samenwerkers (die ook bereid waren met het CDA te „regeren”) wonnen, begrijpt hoe Links Delft uiteindelijk op het wethouderspluche terecht kwam.

Maar hoe zit dat inhoudelijk? Is de inbreng in het beleid merkbaar? Er wordt door de drie gesprekspartners heftig ja geknikt. „We hebben tachtig procent van onze standpunten herkenbaar in het programmakkoord gekregen”, stelt Hoogendam die gelijk enige „wapenfeiten” memoreert: zo organiseerde de gemeente Delft daags voor ons gesprek een nationale vredeskonferentie voor politiek en beweging en liet Delft zich door de CDA-wethouder vertegenwoordigen in een gesprek van anti-

apartheidsgemeenten met Shell. Ook in de sociaal-economische sfeer zien de CPN-ers mogelijkheden voor eigen beleid. Weliswaar moet onder druk van Haagse bezuinigingen het gemeentelijk apparaat worden ingekrompen, maar Delft zal geen gedwongen ontslagen doorvoeren en het „kappen” van arbeidsplaatsen doet Hoogendam bij voorkeur onder hogere ambtenaren, in de bureaucratie, „onder baasjes”. Marjoke: „De fractie moet niet alles aan de wethouder overlaten. De fractie moet kritisch volgen. Zoals met de bezuinigingen van Deetman. Toen hebben we Arie Pieter onder druk moeten zetten om actie te ondernemen. Hij had geen tijd...”

Arie Pieter: „Nee, dat zat anders...” Marjoke: „Eerst had je geen tijd. Toen heb je de

Delftse 1 mei vergadering

bijzonder document over gemeentelijk vredesbeleid

Voor de Nationale Conferentie Gemeentelijk Vredesbeleid op 12 en 13 juni 1987 in Delft, is een Werkmap samengesteld.

Het is een bijzonder document geworden, waarin ook voor niet-conferentiedeelnemers, veel nuttige informatie is te vinden.

Artikelen

Speciaal voor deze Werkmap zijn artikelen geschreven over onderwerpen die een rol spelen in de discussie over gemeentelijk vredesbeleid. Er staan bijdragen in van Willem Konijnenbelt (hoogleraar bestuursrecht universiteit Amsterdam), Leon Wecke (hoofd studiecentrum Vredesvraagstukken universiteit Nijmegen), Ina Brouwer (voorzitster 24-oktobergroep en oud-Tweede Kamerlid CPN), Ben ter Veer (universitair docent aan het Polemologisch Instituut en oud-voorzitter IKV), Geu Visser (stafmede-

onderwijsmensen bijeen geroepen in het gemeentehuis en zijn jullie samen opgetrokken tegen „Den Haag”. Het resultaat was wel dat een aantal Deetman-bezuinigingen, zoals de wachtregelenregeling, zijn ingetrokken.”

Hoewel de wethouder zijn fractie doorgaans in een vroeg stadium van collegevoornemens op de hoogte stelt en hoewel de fractie haar werk in goed overleg met de bewegingen wil ontwikkelen, wijzen onze gesprekspartners voortdurend op de noodzakelijke spanning tussen de verschillende niveau's. Die spanning „moet er zijn”, vindt de wethouder die het fractiewerk voor „honderd procent politiek” vindt en het wethoudersschap „voor tachtig procent management”.

Rieme: „Of er ruimte is om, ook binnen het samenwerkingsverband van Links Delft, communistische politiek te bedrijven? Soms wel ja. Kijk maar naar Zuid-Afrika (de gemeente veroordeelt Shell's aanwezigheid in Zuid-Afrika), naar vrouwenemancipatie, werkgelegenheidsbeleid. En ik vind het nogal communistisch om je niet te laten verleiden tot ge-o-h over allerlei futiliteiten.” Is in het samenwerkingsverband van CPN, PSP en PPR nestgeur „ruikbaar”, m.a.w.: doet de PPR milieu, de PSP politiek en de CPN werkgelegenheid?

Marjoke: „Eerst wel maar later is alles door elkaar gaan lopen en geven de persoonlijke kwaliteiten en voorkeuren de doorslag. Rieme doet nu bijvoorbeeld milieu en politiek.”

Partijleven

Delft is een dorp, zegt Marjoke terwijl de wethouder de wenkbrauwen frons. „Een middelgrote stad, natuurlijk. Maar je komt de Abop in de kroeg tegen en bij de FNV zit je op de thee.”

Zo kent iedereen iedereen. En hoewel de nieuwjaarsborrel voor het ANC zeer druk bezocht werd, is het met het partijleven aanmerkelijk minder gesteld dan pakweg tien jaar terug. Onze gesprekspartners hebben er niet echt een oplossing voor. Wel constateren ze dat de ledenkrant en Delfstof (het krantje van de fractie) goed gelezen worden. Dat veel praktische klussen op de schouders van een kleine groep zeer actieve partijgenoten neerkomt, is fout, maar tegelijkertijd wordt het feit dat mensen „niet op commando oproepbaar” zijn wel weer als positief ervaren. Al is het dan niet altijd in partijverband — de „kameraden” komen elkaar voortdurend tegen.

Rieme: „Zo worden er soms te gemakkelijk dingen tussendoor geregeld. De wethouder loopt al 24 jaar in deze stad rond, kent iedereen. Dat geeft wel nadelen. Maar daar maken we dan gewoon ruzie over, toch?” Arie Pieter: „Het heeft ook voordelen. Soms raak ik op de hoogte met dingen die ik niet hoor te weten. De illegale lotto, bijvoorbeeld.” Dan eindigt het gesprek met een zichtbaar vermoeide wethouder die vanaf 's morgens vroeg bezig is geweest Delft aan te prijzen bij ondernemers op een bio-technische beurs, en Rieme en Marjoke. We vertrekken na eerst nog even genoten te hebben van enige zieleroerselen die de wethouder in de afgelopen vijftien jaar aan het papier toevertrouwde. De „verzamelde gedichten” zijn onlangs in een oplage van honderd exemplaren op de markt gebracht. Uit een ordner literaire recensies wordt tussen een „Genet” en een „Ionesco” een „Hoogendamrecensie” uit de Delftse Courant geplukt. In zijn welverdiende vakantie begint Hoogendam aan een novelle, geïnspireerd door een foto waarop een jonge vrouw tracht een motorisch gestoorde walvis terug in zee te drukken. Onbegonnen werk, dus.

resultaten enquête gemeente en vrede en veiligheid

In de Werkmap is ook opgenomen een apart KATERN, met de resultaten van het eerste landelijke onderzoek naar de activiteiten van gemeenten op het gebied van gemeentelijk vredesbeleid. Het onderzoek werd dit jaar verricht onder alle Nederlandse gemeenten. Ruim 80% nam aan het onderzoek deel. Behalve de cijfermatige resultaten, bevat het katern ook een uitvoerige analyse van de stand van zaken en de te verwachten ontwikkelingen op de verschillende terreinen die samen het totale gemeentelijk vredesbeleid vormen. Aan het katern is toegevoegd de eerste BIBLIOGRAFIE van wat er in Nederland is geschreven over gemeentelijk vredesbeleid. De Werkmap is te koop en kost f 15,- + f 5,50 verzendkosten = f 20,50.

Het KATERN over de enquête is ook apart te bestellen. De kosten zijn dan f 7,50 + f 3,- porto = f 10,50.

BESTELLEN kan door het verschuldigde bedrag over te maken naar Verenigde Spaarbank, t.g.v. rek.nr. 79.80.89.827 t.n.v. Alderliesten Nat. Conf. Gemeentelijk Vredesbeleid. Giro van de bank: 2459.

Bij betaling in de omschrijving graag ook uw adres vermelden.

stop de n-bom, stop de kernwapenwedloop 10 jaar de vredesstrijd verlengen, de naam verkorten!

Op 19 Augustus 1987 is het precies 10 jaar geleden, dat het initiatief „Stop de N-bom” van start ging. Het was de eerste campagne van „Stop de N-bom” (in 1977): een petitie met meer dan een miljoen handtekeningen tegen de neutronen-bom en het begin van een ongekend snelle en grote ontwikkeling van de Nederlandse vredesbeweging.

Om terug te blikken op deze 10 jaar, maar ook om de strijd voor verdere kernontwapening voort te zetten, organiseert Stop de N-bom op 5 September a.s. een manifestatie op het J. D. Meyerplein en van 5 t/m 12 September een tentoonstelling onder het motto: „Geef vrede de ruimte” in de Mozes en Aäronkerk.

Het was zomer 1977 toen bekend werd, dat de Amerikaanse president van plan was, de productie van — alweer — een nieuw kernwapen goed te keuren, het neutronenwapen ofwel na de A- en de H-bom, nu de N-bom.

Het tot dan juist wat smeulende verzet tegen de kernbewapening komt op 19 Augustus 1977 met kracht aan de oppervlakte. Circa 20 mensen komen bijeen voor „nader beraad” en bellen nog diezelfde avond naar vrienden, kennissen, vakbeweging, universiteit, predikanten, kunstenaars enz. met het verzoek hun initiatief met hun naam te steunen. Dat initiatief, voortgekomen uit de CPN, beoogt dan dat éne wapen — die N-bom — tegen te houden, omdat dit weer een nieuwe stap in de bewapeningswedloop betekent, omdat dit relatief lichte atoomwapen de atoomdrempel zou verlagen en vanwege het stralingseffect.

130 mensen steunen meteen dit initiatief, dat de volgende dag na publicatie van die lijst in dagblad „De Waarheid” voor een ongekende reactie zorgt en de basis wordt van een omvangrijke vredesbeweging, met nationaal in internationaal een inspirerende uitwerking tot verzet tegen de N-bom.

In ons land groeide het initiatief — waarin Joop Wolff een zeer actieve rol speelde — uit tot een volkspetitionnement en op 18 April '78 werden aan de 1e en 2e Kamer der Staten Generaal 1.162.757 handtekeningen aangeboden. Het was het resultaat van het werk van 300 werkgroepen over het gehele land verspreid. (Het definitieve aantal handtekeningen werd uiteindelijk 1.194.313).

Ondersteuning van radio, T.V. of pers (op een enkele krant na) was er niet voor de campagne, wel van de deelnemers aan het internationaal forum dat de initiatiefgroep op 18 Maart '78 in de RAI organiseerde en van de landelijke manifestatie op 19 Maart 1978 naar de Jaap Edenhal, die voor de 50.000 demonstranten te klein bleek. Tot dan één van de grootste na-oorlogse demonstraties in ons land. Om dit massale afwijzen van de N-bom kon het parlement echter niet heen en met ruime meerderheid zegt de Kamer „nee” tegen de N-bom en krijgt de regering de opdracht, dit ook aan de NAVO-partners mee te delen. Het is de eerste keer, dat Nederland een eigen beslissing neemt, los van de NAVO!

Uiteindelijk moeten ook de Verenigde Staten de stationering in Europa afstellen. Maar in 1981 zal Reagan toch de productie doorzetten om de N-bom op te slaan in Amerika. In het najaar van 1978 breidde de initiatiefgroep zijn leuze uit. Bereikt was immers, dat de N-bom in ieder geval niet meer in ons land kon worden ingevoerd. Het samenwerkingsverband „Stop de N-bom, Stop de kernwapenwedloop” verschaft de ruimte, om de acties ook op andere punten te gaan richten en in 1979 werden dat de middellange afstands-raketten. Les van de actie tegen de N-bom was immers, dat het doel concreet moest zijn en dat actie moet worden gevoerd op die punten, waar miljoenen mensen achter staan en zoveel mogelijk stromingen zich in kunnen vinden.

Talrijke activiteiten van Stop de N-bom, Stop de kernwapenwedloop volgden, zoals b.v. op 13 Januari '79 een culturele manifestatie in de RAI met 7.000 bezoekers (de brandweer vond het niet verantwoord om nog meer mensen toe te laten), 20 bijeenkomsten met een delegatie van de Japanse Raad tegen A- en H-bommen, een internationale estafette die op 25 Augustus in Amsterdam startte en op 1 September in Bonn aankwam, op 27/10/'79 een manifestatie „Vorming voor vrede” in Den Haag en op 24 November '79 een gezamenlijke demonstratie van 25.000 mensen in Utrecht, het waren allemaal bouwstenen in de strijd tegen de kernwapens, bouwstenen ook voor het massale verzet dat op 21 November 1981 met 400.000 mensen op het Museumplein maar één eis kent: plaatsing van kruisraketten in ons land moet

worden afgewezen! Het bleek niet genoeg om de regeerders van hun onheilsplannen af te brengen, dus deed de vredesbeweging er nog een schepje op en mobiliseerde op 29 Oktober 1983 ruim 550.000 mensen naar Den Haag. Nog werd er niet naar de bevolking geluisterd en greep de vredesbeweging naar een krachtiger middel: het volkspetitionnement. In 1985 werden 3.864.171 handtekeningen aan Lubbers aangeboden in de Haagse Houttrusthallen (op 26 Oktober 1985) in een „ongekend explosieve sfeer, volkomen vreemd aan de nuchtere, Hollandse vredesactivisten” om het eens weer te geven met de indruk van een buitenlandse getuige. Een krachtiger uitspraak van de bevolking aan haar parlement en regering is in de Nederlandse geschiedenis niet voorgekomen. Het lijkt er nu inderdaad op, dat het einde van de strijd tegen de plaatsing van kruisraketten en pershings in Europa in zicht is. Niet, dat onze regering de uitspraak van het volkspetitionnement nu tot maatstaf van haar politieke handelen is gaan nemen, maar omdat in de Sowjet-

Unie partijleider Gorbatsjow uiteindelijk wel bereid lijkt de stem van de vredesbeweging serieus te nemen en door middel van talrijke concessies mogelijke obstakels, die een „nulop-tie” nog in de weg kunnen staan, al heeft opgeruimd. Het heeft de werkgroepen van Stop de N-bom, Stop de kernwapenwedloop er niet toe verleid, de ondertekening van een accord als het moment voor beëindiging van haar strijd te beschouwen. Integendeel: bij het 10-jarig

bestaan zou zo'n accord een mooi cadeau zijn en een reden temeer, om die 10 jaar vredesstrijd feestelijk af te sluiten. Maar de (kern-) wapenwedloop is daarmee nog niet ten einde en in het besef daarvan hebben de werkgroepen inmiddels besloten, de nieuwe periode in te gaan onder de nieuwe naam „Stop de wapenwedloop”.

Hester de Raat

voorkeurstemmen, mosterd na de maaltijd kiezersgunst contra partijdiscipline

door Jeannette van Beuzekom

De afgelopen verkiezingen voor de provinciale staten hebben voor onze partij, en ook voor anderen in ieder geval één nieuwigheidje opgeleverd: een fors aantal voorkeurstemmen voor vrouwen die op tweede, derde of zelfs vierde plaatsen stonden. Het ging dan om de eerste vrouw op de lijst.

Soms waren dat zoveel voorkeurstemmen, dat de vrouw om wie het ging recht had op een statenzetel (Overijssel, PPR-lijst). Soms had zij dat recht om formeel-technische redenen niet, bijvoorbeeld omdat er met twee verschillende lijsten was gewerkt, maar had zij wel het grootste aantal stemmen gekregen (Utrecht). Of zij had meer stemmen dan de boven haar op de lijst staande mannen (Noord-Holland).

Leuk, denk je dan. Komen er wat meer vrouwen in de Staten. En nog wel van CPN of radikaal links. Leuk dat kiezers nu zo massaal voorkeurstemmen uitbrengen, dat het ook effect heeft. Leuk, dat juist onze kiezers zo bewust en vrouwvriendelijk stemmen. Ze verwachten kennelijk feministische statenpolitiek van ons - en terecht toch? Ze verwachten ook, dat die het best door vrouwen gerealiseerd kan worden - dat denken we zelf toch ook.

Alle reden dus om verheugd te zijn. Toch resulteerde deze massale voorkeur voor vrouwen in de staten alleen voor de PPR in Overijssel in een statenvrouw. Hoe kwam dat? Wilden die vrouwen niet?

De PPR-vrouw had genoeg stemmen om rechtens een zetel in de staten te bekleden. Zij wilde dat ook wel, maar dat leverde haar een fikse ruzie met haar partij op. Ze zit nu in de staten, maar de PPR beschouwt haar niet als hun vertegenwoordigster.

In Utrecht werden de meeste stemmen uitgebracht op nummer vier, de eerste vrouw op de CPN-PSP-lijst. Die uitslag verraste haar en ook het Utrechts CPN-vrouwenoverleg bijzonder aangenaam. Binnen een week zegden acht PSP- en CPN-vrouwen concrete steun toe als zij in de staten zou komen. Zij ging daarop in, hoewel ze vóór de verkiezingen niet op de tweede plaats wilde, evenmin als andere vrouwen die daarvoor gevraagd waren. Formeel-juridisch had zij geen recht op een zetel, omdat er met twee verschillende lijsten was gewerkt maar zij had op zich voldoende stemmen voor een zetel. De distriktsbesturen beslisten anders. Zij had nee gezegd, degene die nu op nummer twee stond had er nu op gerekend, de procedure was zorgvuldig gegaan en er was voldoende

moeite gedaan om vrouwen op die tweede plaats te krijgen. Het oorspronkelijke doel: meer vrouwen in de staten voor CPN, PSP en PPR stond na de verkiezingen kennelijk niet zo hoog meer in het vaandel. Het „eens gezegd, blijft gezegd” woog zwaarder. In Noord-Holland lag het nog ingewikkelder. Het getouwtrek had daar meer weg van een hanengevecht, er waren alleen mannen bij betrokken. De uitkomst is bekend: Henk Onderwater in de staten, Joop Knukkel boos. Truus Divendal maakte voor het dagelijks bestuur een notitie over de kwestie. Zij komt tot de konklusie dat de lijst sowieso helemaal niet kon. Want er is een kongresbesluit, om elke lijst om en om man-vrouw samen te stellen. Vijftig procent vrouwen op de lijst, ook bovenin! Dat besluit is hier met voeten getreden, reden voor Truus om te stellen dat het gevecht eigenlijk niet moest gaan tussen Henk en Joop, maar tussen Annie Dudink, nummer vier, en die beiden. Zij vindt dat Annie binnen twee jaar in de staten zou moeten. Maar waarom niet meteen?

vrouwen houden meer van kiezers, dan van partij

Het lijkt duidelijk. In sommige gevallen (Noord-Holland) was het vrouwen niet gelukt hoog op de lijst te komen, tegen alle kongresbesluiten en feminisering in. Ook de kiezersvoorkeur kon dat uiteindelijk niet bewerkstelligen. In andere gevallen hadden vrouwen van tevoren laten weten, op te zien tegen de tijd en verantwoordelijkheid van het statenlidmaatschap. Maar onder druk van de verrassende hoeveelheid voorkeurstemmen blijken vrouwen er opnieuw over te willen nadenken. En zij niet alleen, in Utrecht was er meteen een hele steunfractie bij. De voorkeur van duizenden kiezers weegt voor hen kennelijk zwaarder dan de druk die de partij had uitgeoefend. In Utrecht gebeurde ná de verkiezingen wat er eigenlijk daarvoor had moeten gebeuren: vrouwen zochten elkaar op, discusseerden met elkaar en met de toekomstige fractie over de voorwaarden waaronder wél een vrouw bereid was in de staten te gaan zitten. Die voorwaarden bleken bovendien gerealiseerd te kunnen worden. Dat gebeurde natuurlijk wel met de kick van de uitslag.

Maar in plaats van dat de partij blij was, dat achteraf toch gerealiseerd kon worden wat vooraf niet gelukt was, reageerden de distriktsbesturen negatief, en beschermden uiteindelijk

de mannen. Vrouwen blijken gemakkelijker te zwichten voor kiezers, dan voor partijbestuur. En dat vind ik wel een aardig trekje van ze. En de partij zou er in dit geval ook niet slecht aan doen haar achterban wat serieuzer te nemen. De kiezers blijken feministischer te zijn dan de CPN. We moeten ons een beetje schamen.

Wat we er verder van kunnen leren, is dat het niet zo goed werkt om vrouwen individueel te benaderen. Als het distrikt van tevoren samen met vrouwen (overleg) en eventuele kandidaten om de tafel was gaan zitten, was er in Utrecht misschien al een andere lijst uitgekomen. En ook ik heb dat niet van tevoren bedacht en aangekaart. Nu vast opschrijven voor najaar 1990.

De voorbeelden tonen ook aan, hoe belangrijk het is om als vrouwen met elkaar iemands kandidatuur te steunen. In haar eentje zeggen vrouwen veel gauwer nee dan mannen, is mijn ervaring.

De kwestie dat vrouwen meer onder de indruk zijn van kiezers, dan van „de partij”, dat vermoeden dat er iets schort aan het vertrouwen tussen vrouwen en die partij. Zijn zij niet zo overtuigd van de inzet waarmee ze gevraagd worden? Is die argwaan terecht? Uit bovenstaande moet je haast konkluderen van wel. Dat is jammer.

„De feminisering is nog heel kwetsbaar”, schrijft Truus in haar notitie. Als ze maar niet gewoon vergeten is...

gelderse bussen naar de cpn-manifestatie

Ook uit Gelderland rijdt op 27 september een bus naar Amsterdam. De bus rijdt via Nijmegen (vertrek: 10.00 bij Postkantoor-N.S.-station), Arnhem (vertrek 10.30 Stationsplein West) en Wageningen (vertrek: 11.00 Busstation Cantil).

Kaarten zijn verkrijgbaar bij onderstaande personen. De kosten voor bus én toegang zijn f 15,- voor volwassenen en f 7,50 voor kinderen.

Verkoopadressen:

Bert Bom, Asterstraat 379, Wageningen 08370 15336; Minke Postma, Parkstraat 70, Arnhem 085-450626; Joop Wigmans, v. Lamsweerde 2, Wehl 08347-3366; Wil Evers, v. Slichtenhorststr. 31, Nijmegen 080-231895.

cpn-bezoek aan hoofdkwartier anc

De laatste week van mei jl. bezochten CPN-voorzitter Elli Izeboud en Paul Wouters, hoofdredakteur van De Waarheid, vergezeld van Connie Braam, voorzitter van de AABN het hoofdkwartier van het ANC in de Zambiaanse hoofdstad Lusaka.

De CPN-delegatie had een ontmoeting met vertegenwoordigers van het ANC, bestaande uit leden van het Nationaal Uitvoerend Comité onder leiding van John Nkademeng, lid van het algemeen secretariaat. Ook vonden er gesprekken plaats met Joe Slovo, algemeen secretaris van de Zuidafrikaanse communistische partij (SACP) en vertegenwoordigers van het vakverbond Sactu.

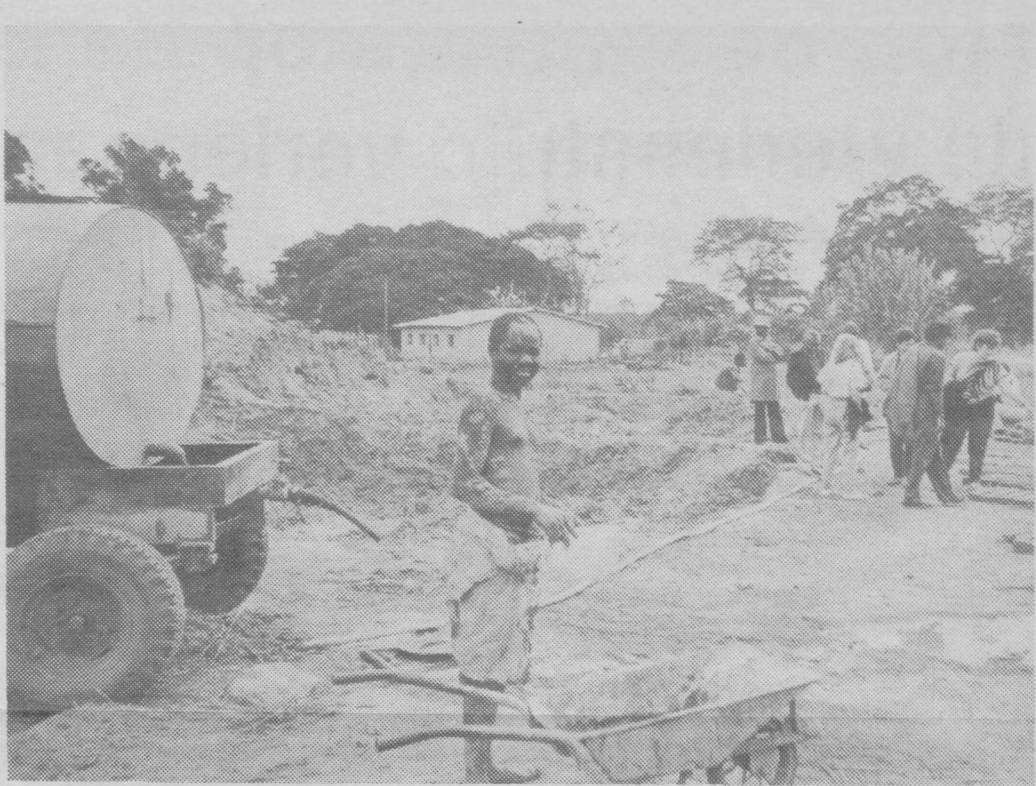
Elli Izeboud werd door Radio Freedom, de ANC-zender die naar Zuid-Afrika uitzendt, geïnterviewd. De CPN-delegatie werd op het hoofdkwartier van het ANC hartelijk ontvangen en de besprekingen vonden plaats „in een warme vriendschappelijke sfeer”. De vertegenwoordigers van ANC en CPN hebben intensief en vruchtbaar van gedachten gewisseld over de actuele situatie in Zuid-Afrika en de perspectieven van de bevrijdingsstrijd van de Zuidafrikaanse bevolking onder leiding van het ANC.

„In het gesprek kwam de verbondenheid tot uiting van de strijd voor democratie en vrede in de kapitalistische landen met de bevrijdingsstrijd in de Derde Wereld”, aldus de CPN-delegatie die de wereldwijde betekenis van de strijd van de bevolking van Zuid-Afrika en van de ideeën en inzichten die daarin ontwikkeld worden, benadrukte. „De verharding van de onderdrukking in Zuid-Afrika en de toenemende agressie van het Botha-regime tegen de frontlijnstaten onderstreept de noodzaak de materiële en politieke steun aan het ANC en andere democratische organisaties van het Zuidafrikaanse volk op te voeren. Isolatie van het apartheidsbewind door de internationale gemeenschap door boycotmaatregelen en omvattende sancties is een dringende noodzaak evenals een vergroten van de hulp aan de frontlijnstaten”, aldus de CPN. De CPN-delegatie bezocht ook diverse departementen van het ANC, de vrouwen- en jongerensectie en het onderwijsdepartement.

Het bezoek van de CPN, die als eerste politieke partij uit Nederland het hoofdkwartier van het ANC bezocht, staat voor haar in het teken van de versterking van de solidariteit met het ANC.

Radio Freedom in actie

De Chongela-boerderij van het ANC

Radio Freedom interviewt Elli Izeboud

27 SEPT CULTUUR MANIFESTATIE MEERVAART

12-17 UUR:

MUZIEK — CABARET — DISKUSSIE — FILM —
THEATER — POLITIEKE MARKT — VIDEO —
TENTOONSTELLINGEN —
SPREEKSTER FENNA BOLDING
(LID EERSTE KAMER CPN)
KINDEROPVANG

CPN

TOEGANG ZES PIEK — TOT 12 JAAR GRATIS

pag 2 berichten van het partijbestuur
nieuwe scholingsactiviteiten

pag 3 CPN visie op gezondheidszorg
aktie „Vrouwen Blijven Eisen”

pag 4 berichten uit de afdelingen
aktie tegen executies in Zuid-
Afrika

pag 5 de nieuwe directeur van De
Waarheid

pag 6 „Wat bezielt jou” boekbespre-
king

pag 7 70 jaar oktoberrevolutie

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

september 1987 nr. 6

CPN ledenkrant

• OOK VOOR ONZE DONATEURS •

voor vrede, sociale rechten, democratie en internationale solidariteit

cpn-manifestatie

zondag 27 september 1987, van 12.00 tot 17.00 uur in de meervaart in amsterdam

programma

spreekster: Fenna Bolding
(lid van de Eerste Kamer voor de CPN)

met optredens van:

- Herman de Wit met zijn Herbie White Band.
- het trio Cor Witjes uit Rotterdam
- uit Zuid-Afrika, de zangeres Mmabatho Nhlanhla.
- het duo Verreck en Pleysier, winnaars van het Leids studenten cabaretfestival.
- Quinta Snel met moderne dans op eigentijdse muziek.
- het koor Vrouwvolk uit Alkmaar zingt a capella (liederen van en over vrouwen uit de hele wereld)
- uit de Bijlmermeer; Mi Oso Es Mi Kas een succesvolle groep Surinaamse en Antilliaanse vrouwen met dans en percussie.

In de foyer van De Meervaart is een grote politieke markt ingericht met in de tentoonstellingsruimte inzendingen van Nederlandse kunstenaars en het Moskous Cartoonlyn.

In het filmtheater een programma met tal van verrassingen, o.a. de eerste Volktocht in 1961, een film n.a.v. 50-jarig bestaan van de CPN in 1968 en een film over het laatste grote Waarheidfestival in 1980.

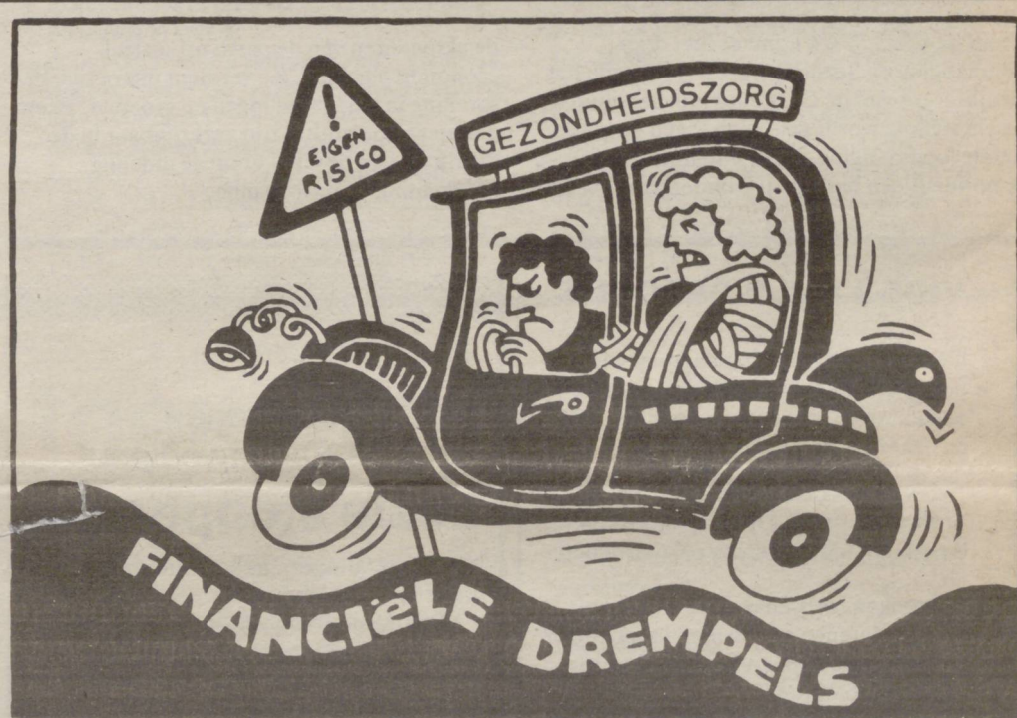
In de terraszalen discussies over o.a. de recente ontwikkelingen in de Sovjet-Unie, waaraan wordt deelgenomen door CPN-voorzitter Elli Izeboud; PvdA buitenland secretaris Jan-Marinus Wiersma; Martin van de Heuvel van het Oost-Europa Instituut van de Universiteit van Amsterdam en Hans van Zon van het tijdschrift Oost-Europa-Verkenningen.

Onder de titel „Ik was er zelf bij” een non-stop interview met communisten over de geschiedenis van de CPN.

ZONDAG 27 SEPTEMBER 1987
van 12.00 tot 17.00 uur

DE MEERVAART
Amsterdam-Osdorp
ruime parkeergelegenheid

bereikbaar met het openbaar vervoer; tramlijn 1
(vanaf A'dam CS of A'dam Lelylaan) bus 19, 23 en 68.
f 6,- kinderen tot 12 jaar gratis
kaarten verkrijgbaar in de afdelingen en distrikten en op
020 - 239704, toestel 10.

STOP HET EIGEN RISICO !

landelijke aktieweek in november

‘stop eigen risico’

door Edward Koen

De vorming van plaatselijke comités „Stop eigen risico” is van groot belang om de bevolking te mobiliseren tegen de plannen van de regering. Er zijn nu comités in Amersfoort, Amsterdam, Breda, Den Haag, Drachten, Enschede, Gouda, Hilversum, Leiden, Nijmegen, Oost-Groningen, Ooststellingwerf, Roermond, Rotterdam, Utrecht, Zaandam en Zwolle. Er komen nog steeds nieuwe bij. Bij de vele plaatselijke activiteiten is een reeks van ervaringen opgedaan. Daarover nu, en de plannen voor de komende tijd.

Op het landelijk overleg is afgesproken om in principe begin november een landelijke aktieweek te houden (het overleg van 18 september a.s. neemt nadere besluiten). Voorts is besloten om naar het Kamerdebat in november a.s. toe de akties op te voeren, en in september en oktober de handtekeningenaktie naar een hoogtepunt te brengen. De negen regionale protestbijeenkomsten van de FNV op 18 juni 1987 waren een duidelijk signaal tegen de regeringsplannen met de ziektekostenverzekering en de gezondheidszorg.

voorbereidingen in volle gang

De comités „Stop eigen risico” hadden in veel gevallen een eigen plaats op de bijeenkomsten: door sprekers, discussiebijdragen of activiteiten met handtekeningenlijsten. Deze samenwerking is ook terug te zien in de plaatselijke activiteiten en de nieuwe aktieplannen.

Het Nijmeegs comité is al begonnen met de voorbereiding van de aktieweek. Het heeft een tijdelijk comité gericht op de aktieweek gevormd. Men doet dit samen met PvdA, CPN, PPR, PSP en FNV, de WAO-vereniging, gezondheidscentra en artsen. De comitees in Groningen zijn in overleg met de FNV over een gezamenlijke meeting in het najaar.

Veel protest-, informatie- en forumbijeenkomsten staan op de rol. In Haulerwijk door een comité van FNV en progressieve partijen. In Amersfoort een forumbijeenkomst met Kamerleden door een comité waarin o.m. CNV en CDA, alsmede tandartsen vertegenwoordigd zijn. In Leiden een openbaar debat in het Academisch Ziekenhuis. In Den Haag wordt gedacht aan een bijeenkomst in een buurtcentrum.

Vervolg op pagina 4

verklaring van het partijbestuur van de cpn

De Nederlandse betrokkenheid bij de ontwikkelingen in de Golfoorlog is een gevaarlijke fase ingegaan nu premier Lubbers en minister Van den Broek te kennen hebben gegeven mijnenjagers naar de Golf te willen zenden.

Tot nu toe had Nederland zich op het standpunt gesteld, dat het fundamentele probleem in de Golf ligt in de oorlog tussen Iran en Irak en dat daarom een oplossing in het kader van de Verenigde Naties dient te worden gevonden. Maar juist op het moment dat de secretaris-generaal van de VN, Perez de Cuellar naar de beide landen gaat, wil de Nederlandse regering zich bij de militaire activiteiten aansluiten die de laatste weken door de Verenigde Staten in gang zijn gezet. De regering heeft geen enkel argument voor deze koerswijziging. Zij maakt evenmin duidelijk welke bijdrage aan de oplossing van de problemen geleverd wordt door een Nederlandse aanwezigheid in de Golf.

De westelijke „vitale belangen” die Nederland zegt te willen verdedigen zijn niet

gebaat bij militair machtsvertoon. Militaire maatregelen zullen alleen maar tot een verscherping leiden en staan haaks op de nodige vermindering van de spanningen. Zij zullen Nederland bovendien in conflict brengen met belangrijke delen van de Derde Wereld. Zij zijn immers wars van westelijk militair machtsvertoon. Dit vertoon schept een gevaarlijke opgeklopte oorlogssfeer.

Het partijbestuur van de CPN wijst dit scherp van de hand en verlangt van de regering dat zij alles nalaat dat de missie van de VN kan bemoeilijken. Nederland moet zich sterk maken voor het terugtrekken van alle marineschepen uit de Golf en in elk geval afzien van het zenden van de Nederlandse marine. Ons land dient op te komen voor het afkondigen van een strikt wapenembargo voor de gehele regio. De regering moet strenge maatregelen nemen tegen bedrijven die betrokken zijn bij wapenleveranties aan de landen rond de Golf.

Amsterdam 7 september 1987

sociaal-economische notitie van het partijbestuur

Onder de titel „Werk komt er niet door loonmatiging en bezuiniging”, publiceerde het partijbestuur van de CPN eind juni een notitie, waarin stelling wordt genomen tegen de verdergaande loonmatiging en bezuiniging. De notitie is een belangrijke onderbouwing van

de activiteiten van de partij op sociaal-economisch gebied. Ze verdient uitvoerige bespreking in partijafdelingen en groepen. Exemplaren van de notitie zijn verkrijgbaar in de distrikten van de CPN of op de afdeling voorlichting en propaganda.

VIDEO HULP GEZOCHT

De landelijke propagandagroep van het partijbestuur wil een video-productie maken, over propaganda voor de CPN en haar doelstellingen.

De video-productie is bedoeld voor gebruik in de partij. Op bijeenkomsten van distrikten, afdelingen en partijgroepen.

We zoeken mensen die ons willen helpen, die kunnen omgaan met opnameapparatuur, die kunnen beschikken over opnameapparatuur.

Mensen die willen helpen kunnen contact opnemen met onze afdeling voorlichting en propaganda, toestel 10.

agenda

september 1987
donatiecampagne 87-88

20 tot 27 september 1987
vredesweek

27 september 1987
CPN-manifestatie

3 oktober 1987
landelijke scholingsbijeenkomst

10 oktober 1987
vergadering partijbestuur

16 oktober 1987
verschijnt de nieuwe ledenkrant

31 oktober 1987
vredesdemonstratie in Den Haag

colofon

Donateurs ontvangen het blad per post (donaties op giro 511002 t.n.v. Alg. Penm. CPN).

Eindredactie: Siem van der Helm

Redactie: Jeanette van Beuzekom, Fenna Bolding, Daniël Engelsman, Karin de Vré, Iede de Vries.

Redactiesecretariaat:
Hoogte Kadijk 145,
1018 BH Amsterdam,
tel. 020 - 26 25 65 (tst. 10)

Druk: Dijkman & Co.

Het volgende nummer verschijnt
16 oktober 1987.
Kopij inleveren voor 2 oktober.

amsterdam, 5 september

aan het jubilerende ‘stop de wapenwedloop’ beste stoppers,

sommige dingen gebeuren maar één keer in een generatie. Het initiatief „Stop de neutronenbom” heeft geholpen de wereld te veranderen. Er is veel bereikt! Jullie jubileumnummer van „Kernwapens Weg” straalt dat uit. En het is goed dat vast te houden. Maar er valt ook nog veel te doen. Juist in een tijd dat er grote mogelijkheden zijn om vooruit te gaan, zal het belangrijk zijn op het juiste moment de juiste initiatieven te nemen.

De Communistische Partij van Nederland weet zich hecht met jullie werk, doelstellingen en organisatie verbonden. Wij wensen jullie de volgende 10 jaar veel succes en een bloeiend samenwerkingsverband toe. Net als in de afgelopen 10 jaar hopen we daar naar vermogen aan bij te dragen.

Met vredesgroet,
het dagelijks bestuur
van de CPN.

cpn-vrouwenoverleg

Op vrijdag 16 oktober 1987 om 19.30 uur komt het landelijk vrouwenoverleg van de CPN weer bij elkaar op de Hoogte Kadijk 145.

De uitnodiging en agenda zullen bijtijds opgestuurd worden aan iedereen die een abonnement heeft op de stukken van het vrouwenoverleg.

Je kunt ze opvragen bij Jannie Ketzer, 020 - 262565.

Zeker is, dat we het zullen hebben over de acties en resultaten van het Comité Vrouwen Blijven Eisen, en over ons werkplan voor het komende jaar.

SCHOLINGSNIEUWS

zaterdag 3 oktober start eerste lezing

kaderscholing in de districten

Voor het nieuwe seizoen 87-88 heeft de Stichting Vorming en Scholing van de CPN een aantal plannen op de rails gezet. Gezien het succes van de activiteiten in het vorige jaar is besloten om tot verdere uitbreiding te komen.

Er zal grofweg langs drie lijnen worden gewerkt:

- 1e. Het met grote regelmatigheid voortzetten van de centrale lezingen op de Hoogte Kadijk en de daaraan verbonden publikaties in P. en C.
- 2e. Het opzetten van kaderscholing in alle districten.
- 3e. Het in omloop brengen van een nieuwe scholingsfolder, die het afdelingen mogelijk zal maken om zelf rechtstreeks met inleiders contact op te nemen en lezingen te organiseren.

Centrale lezingen

Op zaterdag 3 oktober wordt gestart met een lezing over de politieke betekenis van de WAO-beweging.

Spreekers:

Joop Mantel, WAO-beraad; communisten in massa-akties.

Jan Peerdeman Econoom; voor een ander sociaal economisch beleid.

Op zaterdag 7 november wordt in alle zalen van gebouw Sybilla de 70ste verjaardag van de Oktober-revolutie gevierd.

Inleidingen van CPN-bestuurders en vertegenwoordiger(s) van de CPSU; discussies, dialoog, panelbijeenkomsten, infostands, boeken, films, tijdschriften, muziek; de hele dag door.

Nadere berichten volgen in de komende ledenkrant.

Verder staan de volgende thema's wat lezingen betreft op de agenda:

- Politiek en gezondheidszorg
- Sociaal-democratie en communisme
- Nieuwe ontwikkelingen in het neokolonialisme
- Individu-kollektief-solidariteit en moraal
- Uitbuiting in Nederland

kaderscholingen

Hoe belangwekkend de centrale lezingen ook mogen zijn, voor velen blijkt de afstand naar Amsterdam, kosten en tijd een groot probleem te zijn. De lezingen kunnen nooit de activiteiten ter plaatse vervangen.

De Stichting Vorming en Scholing gaat dan ook de komende winter de kaderscholingen ter hand nemen.

Afdelings- en districtsbestuurders zullen in een district een of twee weken of een weekeind vrij worden gesteld van alle activiteiten en samen

met inleiders zich buigen over het partijprogramma van de CPN, aangevuld en verduidelijkt met belangwekkend achtergrondmateriaal. Een compleet leesprogramma zal hierbij worden ontwikkeld en in het districtenoverleg worden besproken.

lezingen-folder

In voorbereiding is een nieuwe lezingenfolder, die het, na toezending de afdeling mogelijk moet maken om zelf contacten met inleiders op te nemen.

In de afgelopen periode zijn in reeksen afdelingen en districten van dergelijke lezingen georganiseerd, waarbij de belangstelling zich toespitste op de volgende onderwerpen: partijprogramma, Marxisme, communistische politiek en ontwikkelingen in de Sowjet-Unie. Maar het aanbod van de Stichting Vorming en Scholing is veel breder en zal zich in het komende seizoen alleen nog maar uitbreiden, ook in verband met de vele nieuwe onderwerpen, die in de afgelopen maanden aan de orde zijn geweest.

zomerscholing

Gezien het grote inhoudelijke succes van de zomercursus 1987 is het plan opgevat om dit zeker in de zomer 1988 te herhalen. Er wordt al nagedacht over thema's en iedere suggestie van individuele partijgenoten of afdelingen wordt op prijs gesteld.

Voor nadere informatie over de Stichting Vorming en Scholing kan altijd contact worden opgenomen met Erica Voss, 020 - 128297.

word donateur van de cpn!

Opvallend vrijgevig is Ruding opeens geworden met zijn aangekondigde belastingverlaging.

In het Engeland van Thatcher noemt men dat sinds jaar en dag een Hollandse tractatie; zo één waarvoor je driedubbel en dwars je eigen portemonnee moet leegschudden.

Voor een bezoek aan arts of ziekenhuis moet je geld meebrengen voortaan. Voor een opleiding moet je maar een lening bij de bank afsluiten. Bejaarden worden in de kou gezet. De welzijnsvoorzieningen afgebroken.

Dat kost werkgelegenheid. Dat kost geld. Dat gaat ten koste van levenspeil en welzijn van heel veel mensen.

Daarom gooit Ruding er een fooi tegenaan, betaald van onze eigen tegenvallers. Zo wil men dan ook nog verdere loonmatiging in de wacht slepen. Alsof de concerns en banken nog niet genoeg hadden gehad. En kan de heer De Vries van hetzelfde CDA dan niet mooi poseren als beschermer van de laagste inkomens? Zo is het toch prima verdeeld in de wereld? De rollen althans.

De CPN heeft daar een andere rol bij te spelen. Verzet organiseren tegen invoering van eigen risico; mensen mobiliseren tegen bezuinigingsmaatregelen die elementaire rechten op losse schroeven zetten. Solidariteit gestalte geven met de strijd tegen de apartheid. Een halt toeroepen aan de wapenwedloop en plaatsing van raketten.

Het zijn zaken waarvoor communisten zich inzetten. Onze partij is daarvoor hard nodig: om de krachten te bundelen van die actieve mensen, om verandering tot stand te brengen. De CPN moet worden versterkt met meer leden, meer invloed, en meer financiële middelen. Daarom is de donatiecampagne voor het jaar 1987/88, die start in de week van 14 september zo belangrijk voor ons werk. Organiseer die campagne; help mee die tot een succes te maken.

En:
Word donateur van de CPN!!

huifkar weer van stal gehaald

‘vrouwen blijven eisen’

In 1972 trokken dulle mina's met een huifkar door Nederland, om het recht van vrouwen op abortus en goede voorbehoedmiddelen te bepleiten.

„Wij vrouwen eisen: abortus vrij”, was de leuze.

Op 31 augustus 1987 staat er weer een huifkar op het Binnenhof, waar de hoorzitting over de plannen van de commissie Dekker plaatsvindt.

door Jeannette van Beuzekom
en Jannie Ketzer

Dekker wil o.a. de pil, abortus en sterilisatie weer uit het basispakket halen, en haalde zich daarmee de woede van vrouwen op de hals. Eén maand nadat het CPN-vrouwenoverleg het startschot gaf voor een actievergadering was het comité „Vrouwen Blijven Eisen” opgericht.

Twee maanden later hebben de huifkarploeg, de persgroep, de hoorzittinggroep hun werk gedaan, en staan tientallen vrouwenorganisaties op het Binnenhof, om hun standpunt kenbaar te maken.

Want zij zijn niet uitgenodigd voor de hoorzitting!

Het leek wel of iedereen zat te wachten op dat startschot, want alles loopt als een trein.

Er zitten al twintig vrouwenorganisaties in het comité, en van 25 organisaties is een adhesiebetuiging ontvangen!

„Vrouwen Blijven Eisen” heeft nog meer kritiek op de plannen Dekker. Vrouwen worden ook de dupe omdat zij vooral in de lage inkomensgroepen zitten (eenoudergezinnen, bejaarden en minima) en dus door eigen bijdragen en eigen risico's het meest getroffen worden.

Verder wil Dekker ook uit het basispakket gooien:

medicijnen, kleuterconsultatiezorg, plastische chirurgie en borstprothese, reageerbuisbevruchting, fysiotherapie en tandheelkundige zorg.

Veel zaken die met voortplanting te maken hebben, en bezuiniging op gezinszorg en herstellingsoorden zullen vrouwen extra treffen en de hulpvraag verplaatsen naar de duurdere tweede lijnszorg.

Het is onaanvaardbaar dat de kosten en gevolgen eenzijdig op vrouwen afgewenteld worden. Leeftijd, geslacht en samenlevingsvorm mogen geen reden zijn om mensen voorzieningen te onthouden.

Dus ook kunstmatige inseminatie voor alleenstaande en lesbische vrouwen, vindt het comité. Opnemen van condooms in het basispakket zal ook besparend werken, doordat het ongewenste zwangerschappen, geslachtsziekten en aids voorkomt.

Of, zoals te lezen was op een sandwichbord: „Vrijen alleen voor de rijken? Over onze lijken!”

foto: Nelléke Namenga

actieplannen

De huifkar op het Binnenhof was de eerste actie.

In november bepaalt de Kamer zijn standpunt. Vóór die tijd wil het comité nog een heleboel doen.

Ook CPN-(st)ers en CPN-afdelingen kunnen hun steentje bijdragen.

Hoe?

- door organisaties op te roepen
- in het comité te gaan zitten of een adhesiebetuiging te sturen
- door plaatselijke afdelingen van „Vrouwen Blijven Eisen” (in Deventer, Leiden zijn ze al) op te richten of te ondersteunen;
- door in aktiekomitees (Stop Eigen Risiko, Borg voor de Zorg, Vrouwen in de Bijstand, WAO-beraad enz.) bekendheid te geven aan de gevolgen van de commissie Dekker voor vrouwen, zodat ook deze

- aktiekomitees onze eisen laten klinken
- door pressie uit te oefenen op ziekenhuisbesturen, ziekenfondsen en partikuliere verzekeraars, organisaties van artsen, verpleegkundigen etc.
- door deze informatie overal te verspreiden: in wachtkamers van artsen, tandartsen, gezondheidscentra, bij vrouwenorganisaties, de sociale dienst en alle mogelijke andere plekken waar veel vrouwen komen.

Affiches zijn te bestellen bij het comité, of bij het CPN-vrouwenoverleg (Jannie Ketzer, Hoogte Kadijk 145, 1018 BH Amsterdam).

Ook voor verdere informatie over akties en materiaal.

Vrouwen laten zich de resultaten van vijftien jaar abortusstrijd niet afpakken.

Hoe meer vrouwen, hoe sterker we staan in ons verzet tegen de „Dekkerse plannen”.

gezondheidszorg met toekomst

In het huidige debat over de toekomst van onze gezondheidszorg, aangezwengeld door het in maart van dit jaar door de commissie Dekker uitgebrachte rapport „Bereidheid tot verandering”, staan in feite drie hoofdzaken ter discussie. In de eerste plaats is dat het streven om de groei en daarmee de kosten te beperken; in de tweede plaats gaat het om de invoering van een nieuw stelsel van ziektekostenverzekering en in de derde plaats staan tal van voorstellen ter bespreking om wetgeving en adviesstructuur te veranderen.

In Politiek en Cultuur van juni 1987 is uitvoerig ingegaan op de betekenis van de invoering van een basisverzekering die voor alle inwoners van Nederland geldt en die slechts 85% van het huidige ziekenfondspakket dekt. Voor de overige 15% zou men dan een aanvullende verzekering moeten nemen. Het kabinet wekt de indruk dat het om het invoeren van een volksverzekering gaat, terwijl dat allerm minst het geval is.

Gevreesd moet worden voor verminderde toegankelijkheid van de zorg, het verschuiven van lasten van de collectieve uitgaven naar de burgers, toename van het aantal onverzekerde mensen en een slechtere gezondheid voor grote groepen minder draagkrachtigen, als dit systeem ingevoerd zou worden.

Koste wat kost moet het principe van onderlinge solidariteit tussen arm en rijk, oud en jong, ziek of gezond, het fundament blijven vormen voor een stelsel van ziektekostenverzekering.

De kwaliteit en toegankelijkheid van de gezondheidszorg moeten toetsstenen blijven van elk verzekeringssysteem.

Op 25 april heeft een landelijk beraad van onze partijgenoten actief in of betrokken bij de huidige gezondheidszorg besloten om op een aantal terreinen onze communistische visie op de noodzakelijke ontwikkelingen in de gezondheidszorg verder uit te gaan werken.

door Robert Schurink

preventie

Allereerst gaat het dan om het voorkomen dat mensen ziek worden, preventie.

Er zijn inmiddels vele onderzoeken die een duidelijk verband hebben aangetoond tussen het ontstaan van bepaalde ziekten en bepaalde woon-, werk- en leefomstandigheden. In een nota over de gezondheidszorg in het jaar 2000 van het ministerie van WVC staat onomwonden dat „steeds weer blijkt dat er een samenhang bestaat tussen sociaal-economische status en de mate van gezondheid en sterftekans”.

Het is voor de hand liggend dat dit te maken heeft met beroepen die een groot arbeidsrisico

hebben, als mijnwerkers, werkers in petrochemische- en zware industrie, bouwvakkers; beroepen die met name door arbeiders uit de lagere sociaal-economische klasse worden uitgeoefend.

De laatste jaren is echter duidelijk geworden dat buiten deze arbeidsfactoren, ook woon- en leefomstandigheden een belangrijke rol spelen. Woon je b.v. in een vochtig huis in een krottenwijk en ben je werkloos, dan heb je allicht meer onvrede en onprettige gevoelens bij die situatie dan als je in een villa in het Gooi woont en geen geldzorgen kent.

Er zijn echter ook algemene preventieve maat-

regelen op het gebied van de volksgezondheid op het terrein van voeding, hygiëne, roken en drinken die van belang zijn voor een goed preventief beleid. Pijnlijk duidelijk is geworden dat er ook allerlei gezondheidskundige aspecten zitten aan milieufactoren als uitstoot van gassen (benzine, smog) en stortingen van gif, maar ook aan zaken als kerncentrales. Op deze gebieden zijn tal van preventieve maatregelen denkbaar.

versterking van de eerste-lijn

De CPN pleit al jaren voor versterking van de eerste lijn. Met het begrip eerste-lijns gezondheidszorg wordt bedoeld de huisarts, de fysiotherapeut, de gezinszorg, het maatschappelijk werk. De eerste lijn is daarom zo belangrijk, omdat hier vaak het beste inzicht aanwezig is in de omgevingsfactoren die bij ziekte een rol kunnen spelen. Een integrale hulpverlening blijkt in veel gevallen bij te kunnen dragen tot een spoedig herstel. Het vereist echter samenwerking tussen de verschillende disciplines, een samenwerking die in de gezondheidscentra goed tot zijn recht komt.

De op gang gekomen democratisering zal doorgezet moeten worden, waarbij patiënten het recht hebben goed geïnformeerd te worden over de mogelijkheden, om zelf een verantwoord beslissing te kunnen nemen. Een tweede-lijns gezondheidszorg (ziekenhuizen e.d.) moet goed op de behoeften van de eerste lijn aansluiten.

volksverzekering

De CPN pleit voor invoering van een werkelijke volksverzekering met een premie naar draagkracht, zonder eigen risico's, zonder eigen bijdragen en zonder nominale premies, voor een pakket met tenminste het huidige ziekenfonds- en ABWZ-pakket.

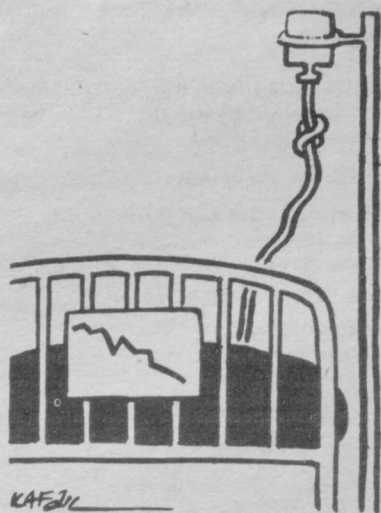
Het huidige systeem van particuliere en ziekenfondsverzekerden zou dan komen te vervallen. Iedereen is dan aangewezen op dezelfde verzekering voor ziektekosten, waar medische criteria doorslaggevend zijn voor welke zorg je in

aanmerking komt en niet de dikte van je portemonnee.

winstbejag

De CPN keert zich tegen elke vorm van winstbejag op het gebied van de gezondheidszorg. In de huidige situatie zijn het vooral de medische apparaten-industrie en de farmaceutische industrie die gigantische winsten maken. Cijfers geven b.v. aan dat Nederlandse medicijnen op een na de duurste zijn in Europa, terwijl het om precies dezelfde medicijnen gaat. De kosten voor de gezondheidszorg kunnen een stuk omlaag als beide takken aangepakt worden.

Particuliere ziektekostenverzekeraars zijn bij uitstek instellingen die uit zijn op het maken van winst op het terrein van de gezondheidszorg. Voor de uitvoering van de volksverzekering zijn ze dan ook verre van ideale partners voor het ziekenfonds, dat een veel sociaal uitgangspunt hanteert. Voor de uitvoering van een volksverzekering is het ziekenfonds dan ook de aangewezen instantie, temeer daar het door zijn regionale spreiding een precies inzicht heeft in de noden en behoeften.

berichten uit de afdelingen

roept u maar

We kunnen aan de ingekomen distrikten-post merken, dat ook de afdelingsbesturen en distriktsbesturen zomervakantie hebben gehouden. Van vrijwel alle distrikten en afdelingen zijn er na mei-juni geen nieuwe ledenbladen verschenen. Vandaar deze keer maar een enkele door-te-geven-mededeling. Aktivisten, raads- en statenleden en secretarissen van afdelingen en distrikten wordt gevraagd hun materiaal voor deze CPN-ledenkrant te sturen naar: Redactie CPN-ledenkrant, Hoogte Kadijk 145, 1018 BH Amsterdam, t.a.v. Karin de Vré.

oostzaanjavik

Op voorstel van de CPN-fractie in de gemeenteraad van Oostzaan heeft het plaatselijk gemeentebestuur een brief geschreven aan premier Lubbers, waarin wordt gevraagd de bouw aan de raketbasis Woensdrecht zo snel mogelijk stil te leggen. Aanleiding tot het initiatief waren de besprekingen tussen Reagan en Gorbatsjov op Reykjavík, waaruit is gebleken dat een raketverwijderingsverdrag tot de mogelijkheden behoort. Uit verslagen in regionale kranten blijkt dat de discussies op een flinke botsing met CDA en VVD uitliepen, maar de CPN-motie werd desondanks aangenomen.

groningse ambtenaren

In de aktiekrant van het CPN-distrikt van juni/juli staan twee artikelen over de akties bij het overheidspersoneel die in het najaar voor de deur staan. Het arbeidsvoorwaardenoverleg tussen kabinet en vakbonden is vastgelopen.

Het distriktsblad verlangt een actieve opstelling van de vakbonden, en pleit voor herstel van de koppeling tussen de ambtenarensalarissen en de uitkeringen. De plannen van Philips om de werkgelegenheid bij de vestigingen in Drachten, Stadskanaal en — mogelijk — ook Winschoten in te krimpen

worden in de Groningse CPN-aktiekrant ook uitvoerig belicht. De ondernemingsraad heeft de provinciale politiek al ingeschakeld, zodat de partij en partij-aktivisten in Groningen (net als in de succesvol verlopen onderwijs-akties) de handen uit de mouwen kunnen steken.

friese come-back

Na lange tijd van afwezigheid is in juni opnieuw een distriktskrant van het CPN-distrikt Friesland verschenen. Het Kompas wordt gemaakt door een nieuwe redaktie, die is gevormd na de verkiezing van een nieuw distriktsbestuur. In dat bestuur zitten Joop Hakze (voorz.) Berend Broekert (sekr.), Anne Veenstra en Luitzen de Jager, die met z'n vieren het dagelijks bestuur vormen. In Het Kompas staat een uitgebreide beschouwing over het reilen en zeilen van de afdeling Ooststellingwerf, gekoppeld aan een analyse van de jongste ontwikkelingen in de CPN. We hopen dat het distrikt-Friesland met het uitgeven van een eigen blad de onderlinge band tussen Friese CPN-leden weet te verstevigen, en dat de opleving van het partij-leven vruchten zal afwerpen.

links akkoord

De samenwerkingsfractie in de gemeenteraad van Amsterdam (PSP, CPN, PPR, EVP, Migranten) heeft een nota gepubliceerd over de positie van Surinamers in Nederland. De nota is geschreven door CPN-PB-lid Tara Oedayraj Sing Varma. Die nota heeft inmiddels de landelijke publiciteit gehaald.

limburgse staten

In de provinciale staten van Limburg hebben PSP en CPN één zetel: daar zit Karien Kienhuis (PSP). Zaterdag 19 september wordt een platform-bijeenkomst gehouden voor gemeenteraadsleden en statenleden van PSP, CPN en PPR in Limburg. Daar zijn ook partij-aktivisten en mensen uit sociale bewegingen welkom, om informatie uit te wisselen, en om de behandelingen van de gemeentebegrotingen voor te bereiden. Hoe gaat links om met de tarieven van het OGB? De bijeenkomst wordt gehouden in Roermond. Ook uit de mededelingen van het Limburgse CPN distriktsbestuur blijkt, dat daar de nieuwe provincie-aktiviteiten met verse moed worden aangepakt.

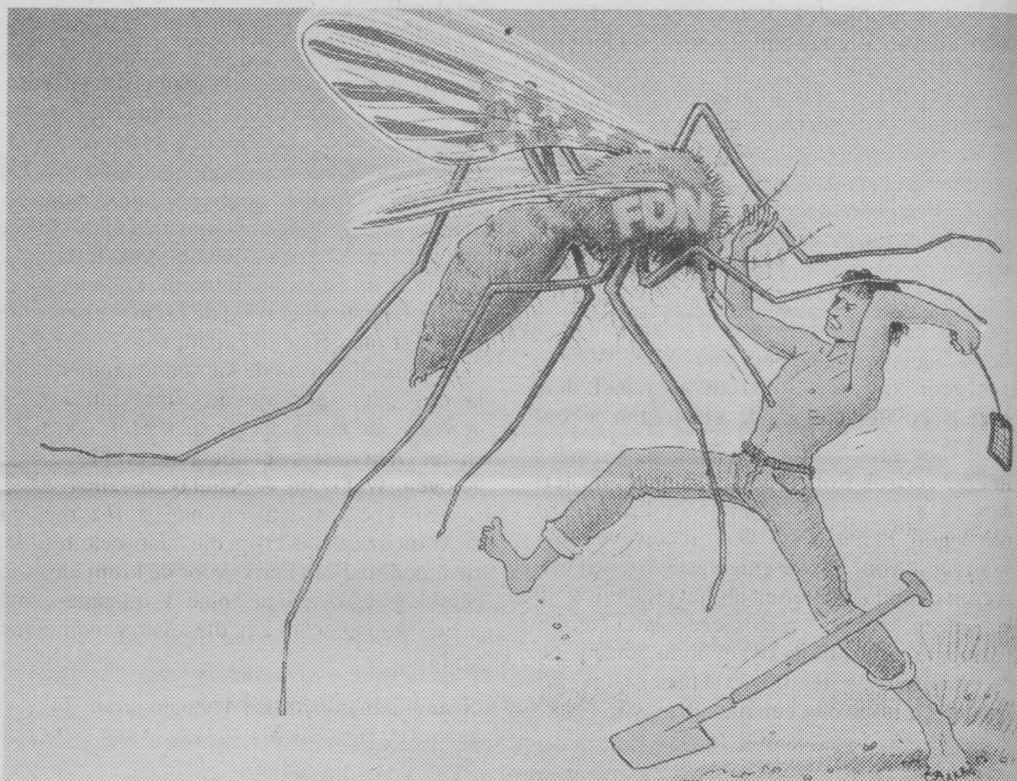
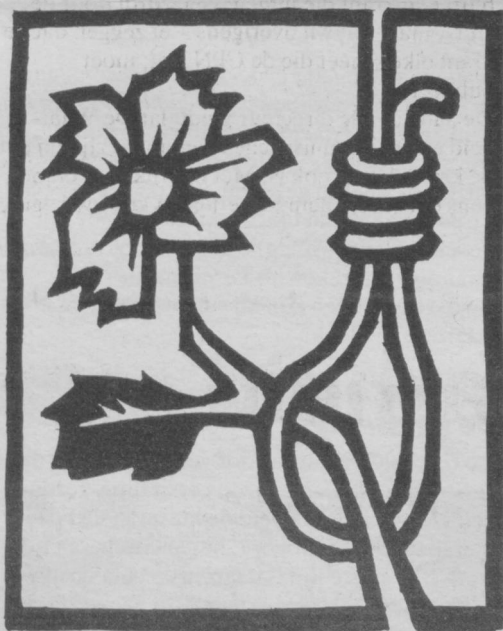
32 vrijheidsstrijders ter dood veroordeeld

stop hun executies!

De Anti-Apartheids Beweging Nederland, het Komitee Zuidelijk Afrika, de werkgroep KAIROS en de Boykot Outspan Aktie zijn een landelijke kaarten-aktie gestart om middels publiciteit en internationale druk de levens te redden van 32 ter dood veroordeelde Zuidafrikanen.

In de centrale gevangenis van Pretoria wachten 32 jonge Zuidafrikaanse verzetsmensen op hun executie. Nederland moet nu in actie komen om hun levens te redden. Want niet alleen zijn doodvonnissen onmenselijke straffen; het gaat niet om gepleegde misdaden maar om verzet! Zuid-Afrika is in oorlog; het apartheidsregiem vecht tegen haar eigen bevolking. Daarom moeten deze 32 jonge mensen beschouwd worden als krijgsgevangenen. En daarom moet Zuid-Afrika gedwongen worden de uitvoering van deze doodstraffen achterwege te laten. Doe daarom mee met de kaartenhandtekeningenactie die op 11 oktober 1987, de Zuidafrikaanse dag voor de politieke gevangenen, haar hoogtepunt zal moeten krijgen. Hoe meer mensen zich uitspreken hoe eerder de Nederlandse regering zal beseffen dat ze iets zal moeten doen!

Wil je meedoen met het verspreiden en verkopen van protestkaarten, neem dan contact op met het AABN-kantoor via telefoonnummer 020 - 267525.

Illustratoren aangesloten bij de beroepsorganisatie Grafisch Vormgevers Nederland (GVN) hebben zich solidair verklaard met Nicaragua.

In het kader van de campagne „Nicaragua Moet Overleven”, die momenteel door het Nicaragua Komitee Nederland (NKN) wordt gevoerd, maakten zij gratis ontwerpen voor kunstbriefkaarten. Daarmee werden vijf verschillende mapjes van vijf kaarten samengesteld.

De mapjes zullen f 5,- per stuk gaan kosten en de winst ervan is bedoeld voor projecten in Nicaragua.

Het NKN heeft in het kader van „Nicaragua Moet Overleven” ook een schuifpuzzel met het vignet voor de campagne uitgebracht. De puzzel kost f 3,-.

Besteladres:

NKN

Van Speykstraat 21
3572 XB Utrecht

landelijke aktieweek in november

‘stop eigen risico’

Vervolg van pagina 1

Het is goed om stil te staan bij de verbreding, die plaats vindt door de rol van nieuwe belangengroepen in de aktie. Bekend zijn de vrouwen van het comitee „Vrouwen Blijven Eisen”. Daarnaast worden ook ouderen steeds meer in de aktie betrokken. In Groningen wordt in oktober een „dag van het bejaardenproject” gehouden, waaraan „Stop eigen risico” deelneemt.

nog meer handtekeningen

Vóór de zomer werd de handtekeningenactie in een aantal plaatsen met succes gevoerd. Nu, in september en oktober, is het een hoofdactiviteit. Doel is om grote aantallen mensen op deze wijze bij het protest te betrekken.

Onder meer in Rotterdam, Den Haag, Leiden, Hilversum, Enschede, Zwolle en Drachten zijn met veel enthousiasme handtekeningen opgehaald. Bij winkelcentra en markten, bij een activiteitenmarkt en consumentenbeurs. Rotterdam kreeg veel handtekeningen binnen via gezondheidscentra en WAO-winkel. Daar was men ook op opvallende wijze de straat op gegaan. In doktersjassen, met zwart gemaakte tanden werden opvoeringen gegeven: veel bekijks, en de handtekeningen stroomden binnen.

Ook werden veel handtekeningen opgehaald op bedrijven (Leiden), onder uitkeringsgerechtigden (Zwolle) en in een ziekenhuishal (Den Haag).

In verschillende plaatsen bestaan ook goede contacten met het regionale ziekenfonds: openlijke instemming met de eisen van „Stop eigen risico” werd betuigd, of er bestaan vormen van samenwerking met het comitee (Gouda, Amersfoort, Den Haag).

Naar de gemeenten toe wordt actief opgetreden in Midden-Limburg door het Roermonds comitee. De vier grote gemeenten hebben zich al uitgesproken tegen de regeringsplannen. In Amsterdam wordt gedacht aan het houden van een hoorzitting. Alles bij elkaar veel activiteiten en plannen. Tot slot, het landelijke affiche is uit. Iedereen kan het ophangen.

Foto: Marleen Schippers

‘zorgen dat de krant de plaats krijgt die haar toekomt’

Door Anneke Teunissen en Paul Wouters

„De krant betekent heel veel voor me en haar voortbestaan ook. Als ik bijvoorbeeld het gevecht zie van de media-giganten die met z’n tien het hele terrein willen gaan beheersen, dan ben ik heel blij dat we De Waarheid nog hebben. Dat is mijn motivatie om deze baan te aanvaarden.” Robert Schurink, die geneeskunde heeft gestudeerd en aanvankelijk kinderarts wilde worden, zal per 1 oktober aanstaande Gerard Pothoven opvolgen als directeur van het volksdagblad. Een gesprek ter kennismaking.

Robert Schurink blijkt zo ongeveer met De Waarheid geboren te zijn. In de meest letterlijke zin is de aanstaande Waarheid-directeur afkomstig uit een communistisch nest: de voorkamer van het gezin Schurink in Enschede deed zeventien jaar lang dienst als kantoortje van de plaatselijke CPN. Zoon Schurink wordt op 18-jarige leeftijd ook lid van „de partij”, maar aanvankelijk is hij alleen actief in het ANJV. Uiteraard ontbrak ook De Waarheid niet in het voorkamertje. Daarmee was zelfs een heel speciale band, want zijn grootouders hadden in de oorlog een illegale pers waarop De Waarheid gedrukt werd. Zijn grootvader heeft deze verzetsactiviteit met zijn leven moeten bekopen. In 1977 vertrok Robert Schurink naar Amsterdam waar hij een jaar later zijn studie medicijnen begon. In het ANJV was hij eerst verantwoordelijk voor het verenigingsleven, wat wil zeggen dat hij activiteiten als het clubhuiswerk en pinksterkampen organiseerde, later werd hij penningmeester. Eens kwam hij in botsing met de voorzitter van het district Amsterdam die vond dat hij zich niet een poosje mocht terugtrekken om z’n tentamens voor te berei-

den. Het kostte hem tijdelijk z’n plaats in het districtsbestuur. Toen hij in het ANJV-hoofdbestuur zat, maakte hij menige discussie mee over het bestaansrecht van de jongerenorganisatie. „Dat is wel een essentieel vraagstuk, maar de manier waarop de discussie gevoerd werd, bracht de dood in de pot.” Het ANJV takelde af en Schurink was een van de weinige overwinteraars. In 1983 en 1984 was hij onbezoldigd voorzitter. „Met een kleine club hebben we de boel weer opgezet. Met succes organiseerden we de scholierenstaking tegen de kruisraketten en dat bracht een heropleving van het ANJV met zich mee.” In 1985 vraagt het district Amsterdam van de CPN hem om penningmeester te worden. Ook dat was geen gemakkelijke klus, want hij trad aan in een situatie dat de organisatorische kracht van de CPN achteruit ging. Inmiddels zit hij ook in het landelijke partijbestuur en zelfs in het dagelijks bestuur.

Als lid van de financiële commissie van de CPN is de aanstaande directeur goed op de hoogte van de niet al te florissante situatie waarin De Waarheid verkeert. Desondanks ziet hij een toekomst voor de krant. „Wat de inhoud van de krant betreft acht ik een toekomst aanwezig, maar met het huidige abonneetal zullen we het niet redden. Voorwaarde voor groei is dat je met de krant naar buiten treedt. Dat moet kunnen, nu de sfeer rond de krant verbeterd is, maar het zal niet gemakkelijk zijn.” Hoe denkt Schurink de kansen te kunnen doen keren? „Het sterke van de krant is altijd geweest, dat ze op eigen kracht heeft voortbestaan. Daarvoor is het nodig om erin te geloven. Wat ik me voorstel is enerzijds een zakelijk goede aanpak en anderzijds zorgen dat de krant de plaats krijgt die haar toekomt. Ik zie inderdaad een markt voor de krant en gelukkig ben ik niet de enige, want anders zou ik een Don Quichot zijn die tegen windmolens vecht.”

Naar zijn mening heeft de begin jaren ’80 gevoerde discussie over de koers van de krant

Robert Schurink

De Waarheid geen goed gedaan. Hij voelt er dan ook niets voor om die koersdiscussie nu weer op te rakelen, „want dan gaat er geen hond meer op stap voor die krant”. Haastig voegt Schurink eraan toe dat dat natuurlijk niet wil zeggen dat je niet over de dagelijkse inhoud van de krant mag discussiëren. „Maar ik snap sommige mensen niet die met keiharde kritiek komen op de krant. Als je ziet onder welke omstandigheden die gemaakt moet worden, dan kun je alleen maar verheugd zijn over het resultaat.”

Toch vragen we nog even door over deze kwestie, want we willen wel weten wat voor vlees we in de kuip hebben. Het gaat dan om de huidige inhoud van de CPN-congres-uitspraak dat De Waarheid een communistische krant van betekenis voor heel links moet zijn. Schurink, die het koersdebat dus niet weer op wil rakelen, antwoordt kort maar krachtig: „Het blijft een krant die uitgegeven wordt door de CPN, maar dat wil overigens niet zeggen dat de krant elke scheet die de CPN laat, moet publiceren.” De aanstaande directeur vindt dat De Waarheid een communistische krant moet zijn en dat de krant dat nu ook is. Met nadruk zegt hij nog eens dat er wat hem betreft geen koerswijziging

aan de orde is. „Nieuws uit CPN, PSP en PPR moet een plaats kunnen vinden in de krant. Als blijkt dat er vaker iets interessants te melden is uit de PSP dan uit de CPN dan zal de PSP vaker in de krant komen en omgekeerd. Je zult overigens altijd een spanningsveld houden tussen het feit dat de CPN de krant uitgeeft en de zelfstandige positie van de redactie.” Uitgedaagd om toch iets te zeggen over de huidige Waarheid stelt hij dat het ook een discussieplatform zou moeten zijn voor brede machtsvorming. Iets meer dan nu zou de krant de discussie moeten organiseren over actuele onderwerpen. Tenslotte willen we nog weten of onze nieuwe directeur een man is die vooral op de centen gaat letten. „Het oplossen van de financiële problemen reken ik zeer zeker tot mijn takenpakket, maar niet uitsluitend, want dan praat je enkel over schuldsanering. De beste garantie voor de toekomst van De Waarheid is toch te zorgen dat er nieuwe lezers komen. En als je abonnees wilt werven, moet je ook kwaliteit en kwantiteit te bieden hebben.” Wat het laatste betreft heeft Robert Schurink alvast een nieuwtje te melden: de vermageringskuur is ten einde; de nieuwe campagne die op Prinsjesdag begint, zal starten met een dikkere krant.

Overgenomen uit De Waarheid van woensdag 9 september 1987.

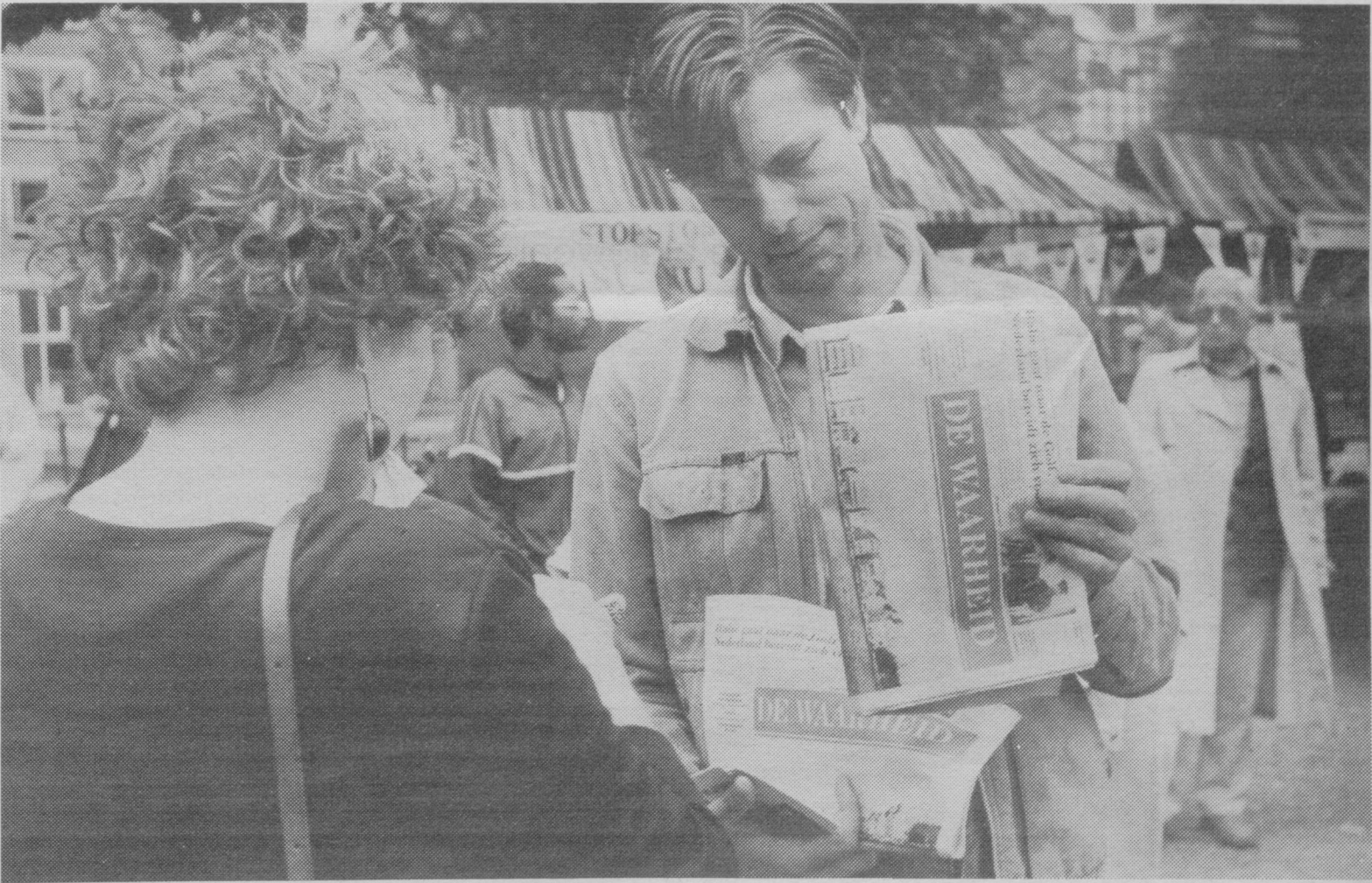
de straat op met de waarheid

In de vorige ledenkrant (augustus) is een overzicht gegeven van werfactiviteiten voor De Waarheid in verschillende partijafdelingen. In 2 maanden tijd zijn er ruim 100 lezers bij gewonnen, wat op zichzelf een mooi resultaat is, maar onvoldoende om de terugloop van het aantal abonnees te stoppen. De komende maanden willen we met een geconcentreerde aanpak van de werving door partij en krant alle mogelijkheden ten volle benutten om mensen te winnen voor onze politiek en voor onze krant. In de krant komt een speciale rubriek over de werfactiviteiten en informatie over de resultaten daarvan.

Om die resultaten te bereiken is het wel van belang dat de organisatie van de werving in de afdelingen wordt opgepakt. De vorige ledenkrant liet zien hoe dat in een aantal afdelingen is gedaan. Nu is het een taak voor andere afdelingen om óók de werving op de agenda te zetten. Breng De Waarheid weer op straat!

Het belangrijkste is om de buurt/marktkolportages te organiseren en om met de krant bij akties aanwezig te zijn. Daarnaast komt er materiaal ter ondersteuning van de activiteiten: een affiche, een werffolder etc. Om jullie op de hoogte te houden van alle mogelijke informatie die van belang is voor Waarheidaktivisten komt er een Waarheidbulletin. Vraag hiernaar in je afdeling of distrikt.

door Fenna Bolding

wat bezielt jou?

„Wat bezielt jou?” Dat is een vraag die in onze partij niet vaak gesteld wordt. Het gaat ons — terecht — meer om de daden. En dat is geen oppervlakkigheid, maar politieke wijsheid. Juist communisten hebben zich vaak sterk gemaakt voor een zo breed mogelijke samenwerking voor een bepaald, konkreet doel; en daarbij mochten dan alle verschillen in achtergrond, geloof, visie enzovoort geen hinderpaal zijn.

door Hans Leijdekkers
en Eddy Reefhuis

Een prachtig voorbeeld hiervan is de vredesbeweging. Al in 1977 stelde Stop de N-bom als uitgangspunt, dat een ieder, vanuit haar of zijn eigen verantwoordelijkheid, mee moest kunnen doen in het protest tegen de neutronenbom. En de grote handtekeningenactie tegen de N-bom was mede de basis voor de grote demonstraties en het volkspetitionnement tegen de kruisraketten van het KKN.

Maar het aardige is, dat je vanuit zo'n samenwerking dan vervolgens, al doende, toch wél naar zulke verschillende achtergronden kunt vragen, en dat dat ook wat oplevert. Marcus Bakker en Neeltje Brands bewijzen dit in een briefwisseling over geloof en politiek, die onlangs is gepubliceerd onder de titel „Wat bezielt jou?”

ontmoeting

Ze gingen elkaar schrijven na een toevallige ontmoeting tijdens de Europese Nucleaire Ontwapeningskonferentie in Amsterdam, in juli 1985. Alhoewel, toevallig... Even nuchter als geestig — en dat typeert hem — wijst Bakker op een aantal feiten die het toeval een handje hielpen: beiden actief in de strijd tegen de kernwapens; beiden Nederlanders, een minderheid op de konferentie; beiden grijssharig, eveneens tamelijk schaars aanwezig; en beiden bij gebrek aan stoelen uitgeweken naar de rand van een podium — „we moesten wel bijna samen een zitplaats zoeken”.

Neeltje Brands is lid van de Remonstrantse Broederschap, een kleine kerk. Via vrouwenbeweging, Dorothee Sölle (een toonaangevende linkse Duitse theologe) en IKV is zij op dat END-podium gekomen. En ze schrijft, over wat haar overkwam, om ervaringen door te geven, en omdat „schrijven, altijd al, orde scheppen was in de chaos”. Dat leidt o.a. tot twee dichtbundels. En Marcus Bakker kennen we. „Dé Marcus Bakker”, zegt Neeltje. „Dat was niet bepaald iemand die ik in mijn leven ooit verwacht had tegen te komen. Een naam uit een andere wereld eigenlijk. Maar als ik hem eens toevallig hoorde op radio of TV dacht ik 'o, zit dat zo!'.”

verschillen

De verschillen in achtergrond zijn inderdaad aanzienlijk. Zo vertelt Marcus Bakker onomwonden, dat het feit dat mensen gelovig zijn,

hem voortdurend vervult „met een lichte verbazing”. En Neeltje Brands is stomverwonderd, als de CPN aanwezig blijkt op een Beraadsdag van de Raad van Kerken over kerkelijke politieke uitspraken. Ze zit ook met een aantal lastige vragen over Oost-Europa. Maar beiden zijn ze daar niet „gelijkhebberig” in, ze proberen juist de ander beter te begrijpen. De vragen die ze stellen zijn heel open, de antwoorden openhartig. Kennelijk vertrouwen ze elkaar, en de gemeenschappelijke betrokkenheid bij de vredesstrijd is steeds als basis aanwezig.

ontwikkeling

In de brieven is een zekere ontwikkeling merkbaar. Niet alleen in wederzijds begrip, maar ook in eigen standpunten en inzichten.

Bijvoorbeeld: Neeltje leest Marcus' boek „Wissels”, verbaast zich over zo'n leven, „barstensvol boosheid, warmte en solidariteit. Veel vijandschap ook”; en ze bedenkt hoe anders haar leven geweest is, binnen de „kleine kaders” van haar gezin.

Daarover heeft zij ook geschreven, en de daarbij horende gedichten stuurt ze hem toe — hoewel ze vermoedt dat hij het „psychologisch gelepel” zal vinden. Hij reageert verrast, de gedichten vindt hij „erg mooi, een beetje adembenemend zelfs”; maar hij is ook terughoudend: levens vergelijken is link, en politieke emoties zijn ook èchte emoties — oftewel: je hoeft niet verder te graven om te weten wie ik ben. Maar in de daaropvolgende brief gaat zij nu juist wel verder, en vertelt uitgebreid over haar achtergrond, haar vader en haar moeder. Dan is hij verbluft: „Wat is dit, een uitdaging?” En hij verdedigt nog eens, met hoeveel reden hij in de politiek de persoonlijke hekken op slot hield. Maar daar komt nog een briefje achteraan: dat die geslotenheid niet alleen politiek verstandig is, maar ook persoonlijke oorzaken heeft — illegaal in de oorlog, communist in de koude oorlog. En zo gaan de hekken dan toch open, al is het maar „weinig meer dan een kiertje”.

genieten

In het boekje valt wel meer te genieten. Zo staan her en der prachtige observaties. In de al genoemde brief over haar vader en moeder toont Neeltje Brands er begrip voor hoe dat gegaan is tussen een autoritaire koopvaardijkapitein en een stille, opofferende, maar even sterke vrouw. Maar tegelijkertijd hoor je spijt, verdriet, dat het niet anders gegaan is. En in zijn deel van de inleiding geeft Marcus Bakker een prachtige schets van een optreden van Mient Jan Faber in China, heel genuanceerd, hartelijk én spottend. En in alle brieven blijkt, hoe goed ze beiden kunnen schrijven: heel direkt, zonder omhaal, maar ook heel precies en voorzichtig.

nieuwe moed

Dat alles maakt deze briefwisseling tot een schitterend dokument van de vredesstrijd in deze jaren, en van de kracht van de samenwerking daarin. Friedrich Engels zegt, ook al in een brief, aan Joseph Bloch, dat de politieke, juridische, filosofische theorieën, religieuze opvattingen en de verdere ontwikkeling daarvan tot systemen van dogmata, hun invloed uitoefenen op het verloop van de historische strijd en in vele gevallen in overwegende mate de vorm ervan bepalen.

Zo lijkt dit boekje ook te werken. Want niet alleen stimuleert het je nog eens over je eigen bezieling na te denken, en geeft het ruimte naar die van anderen te vragen, maar het geeft je ook nieuwe moed vol te houden en door te gaan met de strijd tegen de wapenwedloop, voor vrede, en verder. Lezen dus — en doen!

(M. Bakker, N. Brands, Wat bezielt jou, brieven over geloof en politiek, Amsterdam, 1987. Uitgeverij Balans, 134 pag., f 21,50.)

woonlasten moeten weer door cpn worden opgepakt

De kabinetsplannen om de huursubsidie te verlagen of af te schaffen hebben volgens de CPN-woonlastengroep één positief gevolg: er is sprake van een opleving van huurdersaktiviteiten, en mobilisatie van organisaties en belanghebbenden. In een aantal gevallen is sprake van een situatie die te vergelijken is met 1983, toen veel huurdersorganisaties de handen ineen sloegen om het verzet tegen wijziging van de huurwet te bestrijden. Maar, zo is ook de kritiek van de CPN-woonlastengroep, de CPN neemt als partij te weinig initiatieven.

door Iede de Vries

Een voorbeeld van de hernieuwde eenheid op het huurdersfront was 31 augustus te zien op het Binnenhof, toen tal van woon- en huurdersgroepen een demonstratie hielden tegen de kabinets-plannen. Door de Vaste kamercommissie werd toen een hoorzitting gehouden. Daar bleek dat niet alleen organisaties zoals het Woonlasten Overleg Nederland (WON), de Landelijke Ondersteuning Stadsvernieuwing (LOS), maar ook de raad voor de Volkshuisvesting, de gemeentebesturen en anderen met de kabinets-voorstellen de vloer aanveegden. Begin juni „lekte uit” dat CDA-staatssecretaris Heerema (om 200 miljoen gulden te kunnen bezuinigen) op vier manieren de woonlasten wil verhogen. Ten eerste worden de regels voor huur-gewinning drastisch verscherpt, ten tweede wordt de bovengrens voor huursubsidie te laag vastgesteld, ten derde krijgen mensen in een „dure” huurwoning minder huursubsidie, en ten vierde krijgen jongeren tussen 18 en 22 helemaal geen huursubsidie meer. Die voorstellen, gevoegd bij de andere aanslagen die het kabinet-Lubbers de afgelopen jaren al heeft gepleegd op de huishoud-portemonnee, betekenen dat steeds grotere groepen mensen voor onaanvaardbaar hoge woonlasten komen te staan. En de mensen die nu al financiële hulp nodig hebben om het (huur-)hoofd boven water te kunnen houden, dreigen nog sneller in de bezuinigings-golven te verzuipen. De „uitgelekte” voorstellen waren dan ook signaal om het verzet brééd te organiseren. In 1983 was gelukkig al veel samenwerking tot stand gekomen. Dat heeft deze keer geresulteerd in een ongekend breed verzet tegen de plannen van Heerema. Het zijn deze keer niet alleen actiegroepen of huurdersbelangen, maar ook achterswaardige instituten als de raad voor de Volkshuisvesting, de vakcentrales FNV en CNV.

gebundeld

In Haarlem zijn begin juni de nodige groepen bij elkaar geweest, om het verzet tegen Heerema's plannen te bundelen en verder inhoud te geven. Daar waren ook de besturen van 40 grote steden en dorpen bij. Want niet alleen de huurders komen in grote (financiële) proble-

men, ook de gemeentebesturen komen in grote (praktische) moeilijkheden bij de uitvoering van het volkshuisvestingsbeleid. De plannen zullen namelijk ingrijpende gevolgen hebben voor de „overloop”-steden waar de laatste jaren relatief veel (duurdere) huurwoningen zijn gebouwd. Daar krijgen ze ook steeds meer te maken met leegstand.

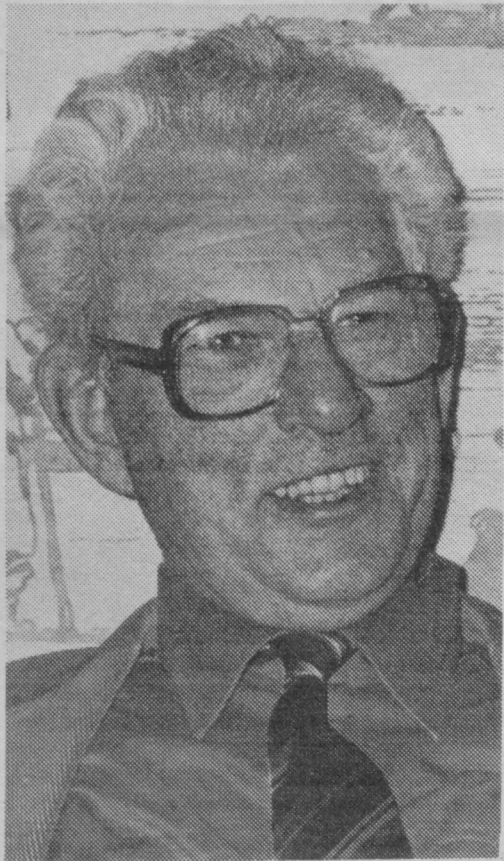
Het zal niet verwonderlijk klinken, dat de woonlasten-werkgroep van de CPN het de laatste tijd druk heeft gehad. Ze is nu bezig met de voorbereiding van een scholingsprogramma. In samenwerking met de scholingsgroep worden nu lezingen en cursussen voorbereid voor met name gemeenteraadsleden, afdelings- en districtsbestuurders en statenleden. Die scholing vindt de woonlastenwerkgroep dringend nodig, want de leden van de groep zijn ontevreden over het uitblijven van „initiatief-nemende aktiviteiten” van zowel partijbestuur als partijleden.

Juist in de roerige maanden van 1983 en 1984, toen een breed verzet georganiseerd werd, slaagde de CPN er volgens de woonlastenwerkgroep niet voldoende in om het initiatief te nemen. En zeker deze keer wordt de partij „één van de afwezigen” genoemd.

re-aktiveren

In de afgelopen maanden is gebleken, dat er sprake is van re-aktivering van diverse partijafdelingen, bijvoorbeeld bij de solidariteitsakties voor het ANC of tegen de bezuinigingen in de gezondheidszorg. **Blijkbaar zijn de huurdersbelangen en de strijd voor goedkopere huisvesting ongemerkt te ver op de achtergrond geraakt.**

Bij het opnieuw oppakken van de huurdersakties kunnen afdelingen en distrikten hun voordeel doen met de kennis die inmiddels door de werkgroep is vergaard. Komend najaar zal het partijbestuur nieuwe prioriteiten moeten vaststellen voor het komende jaar. Ook in de distrikten en afdelingen zullen nieuwe plannen gemaakt moeten worden. **Op het gebied van de volkshuisvesting, woonconsumentenbelangen, huren en dergelijke is zoveel aan de hand, dat de duidelijke aanwezigheid van de partij niet gemist kan worden.**

nederlandse communisten over 70 jaar oktoberrevolutie

Politiek en Cultuur is sinds 1935 het „theoretisch orgaan” van de CPN. Behalve van ’40 tot ’45 verscheen het als maandblad, later met zes nummers per jaar. Partijdokumenten, achtergrondartikelen, politieke visies op actuele ontwikkelingen, scholingsinleidingen: dat alles heeft P&C te bieden. Toch loopt het aantal abonnees de laatste jaren terug. Er moeten in en om de CPN toch méér dan 900 mensen te vinden zijn met interesse voor linkse debatten en beschouwingen uit breed-communistische hoek?

door Jeannette van Beuzekom

De redactie van Politiek en Cultuur is vast van plan die 300 nieuwe abonnees te winnen die nodig zijn om P&C voort te kunnen zetten. Maar dat kan zij niet op eigen houtje, daar is de inzet van velen voor nodig.

themanummer 70 jaar oktoberrevolutie

Wat de redactie wél kan, is interessante nummers proberen te maken. Op 27 september, tijdens de CPN-manifestatie, presenteert de redactie een bijzonder boeiend (en dik!) themanummer: 70 jaar oktoberrevolutie in het licht van de huidige perestrojka, wat heeft dat Nederlandse communisten te zeggen? De viering van de oktoberrevolutie vindt dit jaar plaats op een wel zeer spannend moment in de ontwikkeling van de Sowjet-Unie. Met ingehouden adem volgen velen in de wereld, en niet in de laatste plaats communisten, de gebeurtenissen in de Sowjet-Unie.

Over de momenten van inspiratie die de Sowjet-Unie betekend heeft en over de ingewikkelde verhouding tussen de communistische partij en daar en hier, schrijft Marcus Bakker. Hij stelt dat democratie is: de principiële mogelijkheid om de macht te betwisten: Welke vormen gaat dat krijgen nu in de Sowjet-Unie? Welke fundamentele problemen komen daar bij kijken? Is er een „eind” aan de mogelijkheden voor democratisering in de SU?

Henk Hoekstra vergelijkt de glasnost-diskussies nu in de SU met de vernieuwingsdiskussie in de CPN. Destijds reageerde de CPSU nogal geringschattend op de nieuwe inbreng van nieuwe bewegingen in de CPN. Wat zijn de beloften van het vernieuwingsproces, en wat de reacties van het kapitalisme?

De buitenlandpolitiek van de CPN en de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie, hoe verhouden die zich tot elkaar? Daar gaat Jan de Boo op in.

Elli Izeboud vraagt zich af waar de Nederlandse reactie blijft op de openheid in de Sowjet-Unie. Ondanks het nieuwe denken in de Sowjet-Unie overheerst hier het traditionele Navo-denken: geen eigen Nederlandse politiek, geen vernieuwing van de politiek. Terwijl er door de

van Jaap Wolff die de geschiedenis van de SU beschrijft.

Tenslotte op verzoek van de redactie van P&C een speciale bijdrage voor dit nummer geleverd van de kant van de CPSU. Het is een artikel van Vadim Zagladin, lid van het secretariaat over „Vreedzame coëxistentie en de Sowjet-Unie”.

CPN-bijeenkomst op 7 november in Amsterdam

Dit jaar is het 70 jaar geleden, dat de oktoberrevolutie plaatsvond. Middels een aantal activiteiten zal aan dat feit aandacht besteed worden. In de door de CPN te organiseren activiteiten zal het accent liggen op de actuele ontwikkelingen in de Sowjet-Unie, de internationale betekenis daarvan en de visie van de CPN daarop.

- Eind september zal Politiek en Cultuur met een speciaal nummer uitkomen over de Sowjet-Unie en „70 jaar oktoberrevolutie”.
- In de eerste week van november zullen in verschillende plaatsen in het land, door CPN-distrikten en -afdelingen bijeenkomsten worden georganiseerd.
- Op zaterdag 7 november 1987 zal in gebouw Sibylla in Amsterdam een landelijke bijeen-

komst worden gehouden met lezingen, panels, film, tentoonstellingen en literatuur. Op deze bijeenkomst zal ook door een vertegenwoordiger van de CPSU het woord worden gevoerd.

Het precieze programma op 7 november 1987 zal in de volgende ledenkrant worden gepubliceerd.

ontwikkelingen in de Sowjet-Unie juist de mogelijkheid geboden wordt om tegenstellingen in b.v. de vredesbeweging te overbruggen. Een artikel over de betekenis van het werk van Lenin in de Sowjet-Unie geeft Leo Molenaar, o.a. aan de hand van artikelen uit 1917 en recente toespraken van Gorbatsjov. Twee bijdragen over de economische ontwikkelingen. Eén gaat in op de decentralisatie in de Sowjet-ekonomie, en de discussie over „plan”- of „markt”-ekonomie (Pieter Boot). Het tweede belicht de economische en politieke betrekkingen van de SU met Derde Wereld-landen, en de invloed van militaire produktie en ontwikkelingshulp op de Sowjet-ekonomie (Hans van Zon).

Hans Groenewegen, filmrecensent van De Waarheid, schrijft over film en ideologie(kritiek). Hij relateert de visie als zou het moment van glasnost uitsluitend een breuk met de voorafgaande periode markeren. In literatuur en film is altijd van ideologieproduktie en -kritiek sprake, ook in de Sowjet-Unie.

Verder een bijdrage van Eric Mol over Sebald Rutgers, de Nederlandse communist die na de oktoberrevolutie naar de Sowjet-Unie vertrok, om daar met een internationaal gezelschap de jonge Sowjet-republiek mee op te bouwen; en

scholing & viering

Op 7 november viert de CPN 70 jaar oktoberrevolutie. Voorafgaand aan deze datum wil het partijbestuur in zoveel mogelijk afdelingen en distrikten bijeenkomsten organiseren over dit onderwerp. Op deze bijeenkomsten is op onze uitnodiging een vertegenwoordig(st)er van de CPSU aanwezig. Juist in verband met de recente ontwikkelingen in de Sowjet-Unie moet ook buiten de partij ruime belangstelling te wekken zijn voor deze bijeenkomsten. De P&C special kan als uitgangspunt voor de „scholing & viering” dienen. Vanzelfsprekend zal de P&C-redactie zorgen voor een stapel nummers en een inleid(st)er. Afdelingen en distrikten kunnen van tevoren werven met de speciale werffolder over het themanummer, die binnenkort verschijnt. Zo hoopt de redactie al vóór 7 november die 300 nieuwe abonnees te werven! Het materiaal van dit themanummer over 70 jaar oktoberrevolutie, en de betekenis ervan voor de CPN, is op zich al een abonnement waard. De redactie zal haar uiterste best doen dit nivo te handhaven. Voor die 300 nieuwe, en de 900 oude abonnees werken wij met plezier verder!

Start de campagne, neem nu een abonnement. Voor f 10,- ontvangt u het themanummer. Maak f 10,- over op giro 447416 van uitg. Pegasus, Amsterdam, onder vermelding van „P&C nr. 4/5”. Een abonnement kost f 32,50 per jaar (6 nummers).

De volgende bijeenkomsten zijn al vastgelegd: Zaanstreek (3 november), Gelderland (4 november), Den Haag (5 november), Groningen (6 november) en Amsterdam (7 november).

Ook voor 1 november en na 8 november zijn uiteraard lezingen en bijeenkomsten aan de hand van het speciale nummer van P&C warm aanbevolen.

klaas de jonge vrij, nu de anderen nog!

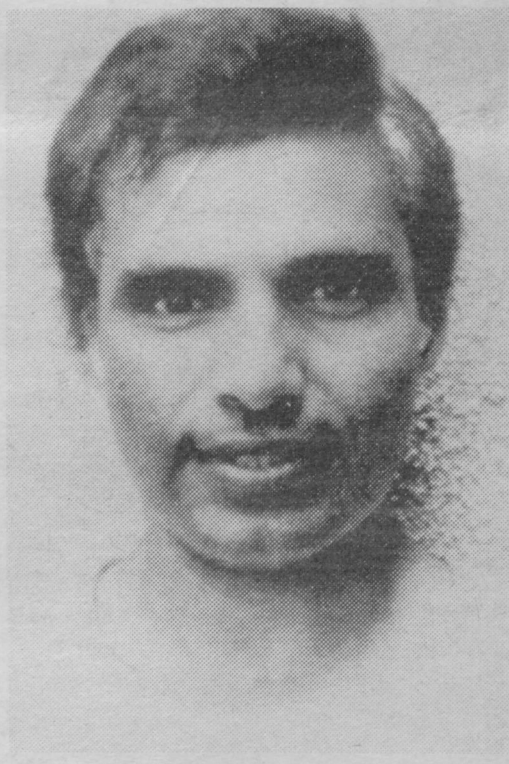

foto: Boris Klatser

Naast Helène Passtoors, die nu al meer dan 15 maanden opgesloten zit in de centrale gevangenis in Pretoria, wordt ook Ismail Ebrahim uit Swaziland door het Zuidafrikaanse apartheidsregiem gevangen gehouden. In het afgelopen jaar zijn in Swaziland een aantal Zuidafrikanen, ook ANC-leden, vermoord en er vonden ook enkele ontvoeringen plaats.

Op 15 december 1986 werd Ismail Ebrahim in Pine Valley in Swaziland ontvoerd. De Anti-Apartheidsbeweging Nederland, die op verzoek van het ANC de actie voor Ebrahim in Nederland coördineert, roept op om brieven of telegrammen te sturen naar de Nederlandse regering. Hierin kan de minister van buitenlandse zaken, Van den Broek gevraagd worden, er bij de regering van Swaziland op aan te dringen, tegen deze piraterij te protesteren en onmiddellijke teruggave van Ebrahim te eisen van het Zuidafrikaanse apartheidsregiem.

Het adres van de minister van buitenlandse zaken is:
Bezuidenhoutseweg 67, 2494 AC Den Haag.
Afschriften sturen naar de AABN, Postbus 10500, 1001 EM Amsterdam.

Ismail Ebrahim

31 oktober, Den Haag

DEMONSTRATIE — MANIFESTATIE

MALIEVELD 12.00 UUR

KRUISRAKETTEN NEE: STOP DE BOUW IN WOENSDRECHT NU!

NEDERLAND KERNWAPENVRIJ

ALLE KERNWAPENS DE WERELD UIT

Zullen er in Nederland toch geen kruisraketten komen? Daar is zeker kans op. Een internationaal akkoord kan betekenen dat in heel Europa alle kernwapens ter land voor de korte en middellange afstand ontmanteld worden. Een bemoedigend resultaat voor de miljoenen mensen die overal ter wereld hebben geprotesteerd tegen de waanzinnige wapenwedloop.

Hoe is het zover gekomen? De regering Lubbers doet het voorkomen alsof een resultaat haar verdienste is. Maar het is alleen aan tien jaar vasthoudende vredesakties te danken dat er nog gepraát wordt over deze kernwapens. Zonder vredesbeweging hadden die kruisraketten er allang gestaan.

Maar we zijn er nog niet. Er is nog geen akkoord. Er kan nog van alles misgaan. En de regering gaat gewoon door met de geldverkwistende bouw van de kruisrakettenbasis in Woensdrecht.

Daarom is er nu absoluut geen reden om te gaan zitten afwachten. En organiseert het BIVAK op 31 oktober een landelijke demonstratie in Den Haag. Twee jaar na het plaatsingbesluit laten we opnieuw zien dat we die kruisraketten niet willen. **En dat de bouw in Woensdrecht onmiddellijk moet stoppen.**

Er is echter meer aan de hand. Want ook als de kruisraketten er niet komen zijn we nog ver verwijderd van werkelijke kernontwapening. Nederland houdt dan nog verschillende andere soorten kernwapens over. Daarnaast maakt de NAVO allerlei plannen om de konventionele bewapening op te voeren. En Reagan gaat door met zijn militarisering van de ruimte (Star Wars). Gevaarlijke plannen. En geldverslindende plannen.

Ook daartegen protesteren we op 31 oktober. We willen geen kruisraketten, maar ook geen andere kernwapens. We willen een eind aan de zinloze verspilling van geld voor bewapening. Die is des te schrijnender nu al jaren wordt bezuinigd op nuttige voorzieningen. Zoals onderwijs, gezondheidszorg en sociale zekerheid.

We willen een kernwapenvrije wereld. Een wereld zonder kernwapens, zonder kernproeven, zonder Star Wars. Een wereld zonder armoede, met meer toekomst.

**DAAROM DEMONSTREREN WE OP 31 OKTOBER IN DEN HAAG
DOE MEE!**

Manifestatie/demonstratie

Zaterdag 31 oktober, 12.00 - 17.00 uur, Malieveld — Den Haag (vlakbij Station CS)

De demonstratie op 31 oktober is een initiatief van het Breed Initiatief voor Verderegaande Acties tegen Kruisraketten (BIVAK). Het BIVAK is opgericht om na het plaatsingsbesluit van 1 november 1985 de strijd tegen de kruisraketten voort te zetten.

In BIVAK werken samen: Vrouwen voor Vrede, Vrouwen tegen Kernwapens, Stop de Wapenwedloop, Humanistisch Vredesberaad, IKV-Amsterdam, Bonk, Atoomvrijstaat, Platform voor Radikale Vredesgroepen, 't Kan Anders, Jongeren tegen Kernwapens, Juristen voor de Vrede, Kerk en Vrede (waarnemend), Gezondheidswerkers tegen Kernwapens, Vereniging Dienstweigeraars, 50+ tegen Kerngeweld, Liga voor de Rechten van de Mens, AMOK, Zwaarden of Ploegscharen, 17 Mei Overleg/Samenwerkende Vredesplatforms, Betaal Niet Mee, ANJV, JS, Rebel, Jongerenbeweging FNV, Voedingsbond FNV, Kunstenbond FNV, Vrouwenbond FNV, ABOP, Solidariteit, FNV-werkgroep Den Haag, FNV-Gouda, Kaderleden FNV-bonden, Stop Starwars, NCEVS, CPN, EVP, PPR, PSP, SAP, VCN.

Informatie, pamfletten en affiesjes bij:

BIVAK, Postbus 11489 1001 GL Amsterdam 020-249712

Financiële steun (hard nodig):

Giro 5620180 t.n.v. St. Beheersfonds BIVAK, Amsterdam.

inhoud

- pag. 2 Verklaringen partijbestuur over miljoenennota, volkshuisvestingsbeleid en versterking van de CPN
- pag. 3 Jongerenactie voor poen en werk
- pag. 4 Berichten uit de afdelingen werfcampagne voor De Waarheid
- pag. 5 Wageningse afdeling in actie voor Chileense politieke gevangenen
- pag. 6 Kerken in actie tegen armoede
- pag. 7 CPN-manifestatie in beeld

oktober 1987 nr. 7

CPN ledenkrant

• OOK VOOR ONZE DONATEURS •

DEMONSTRATIE - MANIFESTATIE

31 oktober - Den Haag

MALIEVELD 12.00 uur

KRUISRAKETTEN NEE!

STOP DE BOUW IN WOENSDRECHT NU.

NEDERLAND KERNWAPENVRIJ.

ALLE KERNWAPENS DE WERELD UIT.

Manifestatie/demonstratie/feest

12.00-17.00 uur: Malieveld - Den Haag (vlakbij Station CS)

12.00-13.00 uur: Manifestatie

13.30 uur: Start demonstratie

15.30-17.00 uur: Feestelijke afsluiting op het Malieveld.

Met medewerking van spreeksters en sprekers van de vredesbeweging uit België en West-Duitsland, Stop de Wapenwedloop (Nico Schouten), Vrouwen voor Vrede, Greetje Lubbi (namens de deelnemende vakbonden), Maurice Goldstein (voorzitter internationaal Auschwitz-comité) en vanuit jongeren- en soldatenbeweging en migrantenorganisaties.

Met optredens van o.a. Eric & his Burden, de Gigantjes, Margriet Eshuis Band, Liesbeth List en Rob van Dijk, Henk van Ulsen, Jan-Willem van de Velde, Herman de Wit en het IJmonds Vrouwenkoor.

POLITIEK EN CULTUUR

**DE OKTOBERREVOLUTIE
70 JAAR LATER**

**landelijke
cpn-
bijeenkomst
op
7 november**

Door Frank Biesboer

In de eerste week van november organiseert de FNV samen met andere organisaties als het comité Stop het Eigen Risico en Vrouwen Blijven Eisen een actieweek. Om te protesteren tegen de aantasting van het ziekenfonds en om steun te mobiliseren voor het plan van de volksverzekering. De CPN staat volledig achter die actieweek, zoals ook blijkt uit de nauwe betrokkenheid van vele communisten bij de voorbereidingen van de acties. In een verklaring heeft het partijbestuur haar instemming betuigd met het plan dat de FNV voor de volksverzekering heeft gepresenteerd.

Die actieweek komt niet uit de lucht vallen. Sinds het verschijnen van het rapport van de commissie Dekker is het duidelijk dat de regeringspartijen het mes willen zetten in het ziekenfondssysteem. Dat alles onder het motto: wie ziek is zal het zelf moeten betalen. Daar kan dan meteen achteraan worden gezegd: wie het geld niet heeft die kan verrekken. Van de

kant van de partij, en ook van organisaties als de FNV en Stop het Eigen Risico volgde onmiddellijk scherpe kritiek. Mede op initiatief van het Vrouwenoverleg van onze partij vonden tal van vrouwenorganisaties elkaar onder het motto: Vrouwen Blijven Eisen. Om te voorkomen dat rechten van vrouwen op bijvoorbeeld abortus en de pil door financiële

**begin november
actieweek
'laten we het gezond
houden'**

drempels onbetaalbaar zullen worden.

De regering volgde op de commissie Dekker met een reeks van maatregelen: 25 gulden voor de specialist (met een maximum van honderd gulden), tandheelkunde voor volwassenen uit het ziekenfonds, de eigen bijdrage voor verpleeghuizen voor ouderen fors omhoog, hogere eigen bijdragen voor kraamzorg en psychotherapie.

Vlak voor de zomervakantie organiseerde FNV een protestdag, waaraan circa 4000 mensen deelnamen. Dat was het begin van de actie. Het vervolg is in de week van 2 tot en met 6 november. Gepland staan demonstraties en manifestaties. Daarnaast worden handtekeningen opgehaald en wordt informatiemateriaal verspreid.

In die actieweek wordt in de eerste plaats scherpe kritiek geuit op de maatregelen van het kabinet. Gezondheidszorg dreigt door financiële drempels elitair te worden. Daarnaast wordt uitdrukkelijk voor het alternatief van de Volksverzekering gepleit. De FNV heeft daarvoor een plan op tafel gelegd, waarvoor steun gemobiliseerd gaat worden.

Al in de vorige CPN-ledenkrant kon u het lezen. Dit jaar is het 70 jaar geleden, dat de oktoberrevolutie plaatsvond. Voor de CPN aanleiding hier aandacht aan te besteden en uiteraard ook de actuele ontwikkelingen in de Sovjet-Unie, de internationale betekenis daarvan en de visie van de CPN daarop. Als eerste is eind september het speciale dubbeldikke nummer van Politiek en Cultuur verschenen, wat nu overal voor f 10,- te koop is.

Op zaterdag 7 november 1987 organiseert de CPN een landelijke bijeenkomst. Deze bijeenkomst bestaat uit twee delen: Van 15.00 tot 17.00 uur is er een meeting in de Oosterkerk aan de Wittenburgergracht (ingang Kleine Wittenburgerstraat).

Op deze meeting zal het woord gevoerd worden door:

- Marius Ernsting, vice-voorzitter van de CPN,
- een lid van de delegatie van de CPSU,
- Jaap Wolff, lid van het partijbestuur van de CPN.

vervolg op pag. 6

vervolg op pag. 6

versterk de cpn

I. De geslaagde en enthousiaste manifestatie van de CPN op 27 sept. j.l. gaf een beeld van de rol die communisten in diverse akties spelen. Het eigen geluid van de CPN — een strijdbare vernieuwende politiek — blijkt aan aantrekkingskracht te kunnen winnen. Met de voorbereiding van het 30ste congres is gewerkt aan het verenigen van de partij voor konkreet politiek optreden.

Sinds dit congres is er met succes gewerkt aan de uitvoering van de besluiten die we daarover hebben genomen. Er is bewust een koers gevolgd om verdeeldheid te vervangen door eensgezind optreden, uitgaande van de belangen van de mensen. Met deze koers heeft de partij belangrijke stappen vooruit gezet. Op de manifestatie was dit duidelijk zichtbaar. In de huidige politieke situatie, met aan de ene kant een harde rechtse politiek en aan de andere kant toenemende strijdlust en kwaadheid bij grote groepen mensen — en daar tussenin een aarzelende PvdA is het nodig dat onze partij wordt versterkt met nieuwe leden die hun plaats in de partij moeten kunnen innemen. Een strijdbare oppositie vereist een verdere

versterking van de CPN. Voor de komende tijd is de inzet van communisten nodig voor de demonstratie tegen kernwapens, die door BI-VAK wordt georganiseerd op 31 oktober a.s. in Den Haag. Daarnaast is het nodig alle krachten in te spannen om eensgezinde strijd te bevorderen tegen loonmatiging, tegen de aanvallen op de positie en rechten van ouderen, jongeren en vrouwen, tegen de plannen voor verdere verarming van de minima en om van de aktieweek begin november tegen de bezuinigingen in de gezondheidszorg een succes te maken. Noodzakelijk is verder de solidariteit te versterken met het ANC in de strijd voor een democratisch en non-raciaal Zuid-Afrika.

II. In de diverse akties en in initiatieven spelen communisten een vooraanstaande rol. Zowel in het organiseren van mensen in sectoren, buurten en bedrijven als in initiatieven vanuit gemeenteraden. Op de CPN-manifestatie kwam duidelijk de wil naar voren om een andere politiek af te dwingen. Een politiek waarin niet de belangen van de grote ondernemers en bewapenaars

centraal staan, maar die uitgaat van de rechten en belangen van de mensen en het verlangen naar de vrede, democratie en een werkelijke sociale politiek. De CPN is er van overtuigd dat zo'n andere politiek er ook kan komen als mensen daar zelf in eensgezindheid en in onderlinge solidariteit voor optreden. Het partijbestuur van de CPN roept alle communisten op om hieraan volop te werken. Waar de CPN actief naar buiten treedt, blijkt de aantrekkingskracht van de partij toe te nemen. Nieuwe leden melden zich aan — dit gebeurde ook op de manifestatie — en nemen actief deel aan partijaktiviteiten en het partijleven. Op deze basis ontstaat ook een klimaat waarin kontakten hersteld kunnen worden met de mensen die de CPN in de voorgaande jaren verlaten hebben. Zij deden dit vaak uit ongeduld of ongenoegen met het feit dat verdeeldheid en meningsverschillen de sfeer in de partij en de inhoud van de ledenvergaderingen bepaalde, in plaats van beraad over maatschappelijke akties en politieke vernieuwing.

III. Het gaat om progressieve machtsvorming op alle niveaus, met name van onderop. Er gebeurt

veel in eigen land en daarbuiten. Hierover moeten communisten zich een oordeel vormen om eigen daadkracht te kunnen versterken. In de huidige situatie, nu strijdbare eensgezinde oppositie dringend nodig is, mag verwijdering die de afgelopen jaren is ontstaan, strijdbare mensen niet meer verdelen op punten waarop ze zich kunnen en willen verenigen. Vereniging van progressieve krachten schept perspectieven op veranderingen. In de CPN is ruimte voor allen die met diverse inspiratiebronnen een bijdrage willen leveren aan het ontwikkelen van aktie en het bespreken en uitwerken van de visie en de alternatieven die communisten stellen tegenover de rechtse koers. In ons partijprogramma „Machtsvorming voor een Socialistisch Nederland” dat in 1984 werd vastgesteld, hebben we onze ideeën daarover aangegeven. Het partijbestuur roept alle leden en besturen op om de inhoud van ledenvergaderingen te richten op verdieping van inzicht in de aktuele ontwikkelingen en op het overtuigen en mobiliseren van mensen voor een andere politiek.

Amsterdam, 10 oktober 1987
partijbestuur CPN

werkdag basisinkomen

Het Groen Progressief Akkoord (CPN, GPN, PPR en PSP) organiseert op **vrijdag 6 november 1987** een bijeenkomst „werkdag” over het basisinkomen. De „werkdag” wordt gehouden in De Amershof, Snoukaertlaan 11 in Amersfoort.

programma:

- 15.00 Opening door Nel van Dijk, Europees Parlements lid GPA
- 15.05 Basisinkomen: de kapitalistische weg naar het kommunisme, lezing door Robert-Jan van der Veen (Universiteit Amsterdam)
- 15.45 Diskussie
- 16.00 Vier werkgroepen parallel:

- * Basisinkomen en emancipatie, Maria van Veen (Vrouwenbond FNV)
- * Basisinkomen en ATV, Greetje Lubbi (Voedingsbond FNV)
- * Basisinkomen en kleine ondernemingen, Bart Nooteboom (Universiteit Groningen)
- * Basisinkomen en sociale zekerheid/informeel werk, G. Keijzers, één van de auteurs van het WRR-rapport over basisinkomen en Piet Renooy of Jos Mevissen van het onderzoeksburo Regioplan, dat onderzoek naar informeel werk heeft gedaan.

- 17.30 Gelegenheid tot eten en informele gesprekken
- 18.30 Julien Libbrecht over het standpunt van de Vlaamse groene partij (AGALEV)
- 18.35 Michael Opielka over het standpunt van de Grünen naar aanleiding van het driejarige wetenschappelijke projekt van de Groene Bondsdaagfractie over basisinkomen
- 19.15 Diskussie
- 19.30 Forumdiskussie met Ina Brouwer (CPN), Leo Platvoet (PSP), Janneke van der Plaat (PPR) en Paul de Beer (Werkgroep PvdA voor een basisinkomen)
- 21.00 Einde

Deelname door f 14,- over te maken op giro 2713865 tnv A. de Roo, Amsterdam ovr Werkdag basisinkomen. Dan wordt u het 100 bladzijden dikke voorbereidingsboek toegestuurd. Zonder porto voor 10 gulden verkrijgbaar. Toegang op basis van dit boekje.

Inlichtingen: **Bram van Ojik (020 - 227342), Alexander de Roo (020-653660) alleen vrijdag-maandag bereikbaar, Harry van den Berg (020 - 311405) 's avonds.**

partijbestuur cpn verontrust over volkshuisvestingsbeleid regering

Het partijbestuur van de CPN is verontrust over het huidige regeringsbeleid ten aanzien van de volkshuisvesting en de trend die staatssecretaris Heerma dreigt in te zetten voor de jaren negentig. Verlaging van de huursubsidies, bezuinigingen op de gesubsidieerde woningbouw, het stopzetten van rijksleningen, het verhogen van de huur met een extra procent, vermindering van de woningwetcontingenten (invoering van het normkosten-systeem), het verminderen van de subsidie op onderhoud en renovatie enz. Deze maatregelen passen in een ontwikkeling waarin de regering zijn verantwoordelijkheid voor het volkshuisvestingsbeleid letterlijk afbreekt. De regering krijgt hierbij wind in de zeilen door de verhoren van de parlementaire enquetecommissie die zich bezig houdt met het beleid ten aanzien van de bouwsubsidies. Terwijl de inzet van deze enquête was, het onderzoeken van de rol van beleggers bij de gesubsidieerde woningbouw, is de strekking steeds breder geworden, en vormt een voe-

dingsbodem voor uitlatingen als zou de overheid te gemakkelijk en te overvloedig de woningbouw subsidieëren. Van diverse kanten worden andere zaken voor het voetlicht gebracht, als zijnde net zo erg of nog erger dan het optreden van beleggers. De rol van toegelaten instellingen (woningcoöperaties), gemeenten, de woningwetbouw als zodanig en meer in het algemeen de rol van de overheid bij de woningbouw, het lijkt erop dat alles wordt meegesleept, met als effect dat de kwalijke rol van beleggers in de woningbouw verdoezeld wordt. Uiteindelijk dreigt de woningbouw zelf in de beklagdenbank te komen. Deze ontwikkelingen noodzaken de CPN om het optreden voor een sociaal volkshuisvestingsbeleid opnieuw bij de prioriteiten op te nemen. De CPN zal zijn leden mobiliseren om akties te versterken tegen de afbraak van de volkshuisvesting en voor goede en betaalbare woningen. **Amsterdam, 10 oktober 1987**
Partijbestuur CPN

cpn over miljoenennota:

uitzichtloos en onaanvaardbaar

Misplaatst optimisme en zelfgenoegzaamheid gaan in de miljoenennota hand in hand met het afschuiven van verantwoordelijkheid, en het negeren van maatschappelijk protest. Middels een oproep tot loonmatiging schuift de regering haar verantwoordelijkheid voor de bestrijding van de werkloosheid naar de vakbeweging. Ze negeert de grote problemen waarin vele mensen terecht zijn gekomen als gevolg van de jarenlange bezuinigingspolitiek. In schrille tegenstelling daarmee gaat de regering door met het verhogen van de defensieuitgaven en het ongecontroleerd subsidiëren van de grote ondernemers. Volkshuisvesting, gezondheidszorg en onderwijs worden door hoge financiële drempels en subsidievermindering onbereikbaar voor mensen met lage en middeninkomens. Het is ongehoord dat de plannen van de commissie Dekker tot uitgangspunt van het beleid worden verklaard ondanks de nu al gebleken brede afwijzing en de gerepresenteerde alternatieven, zoals het FNV-plan voor een volksverzekering. De voorgenomen aanslagen op de positie van jongeren, betekenen de afschaffing van het recht op zelfstandigheid zoals dat de laatste jaren algemeen erkend was. In deze miljoenennota wordt voor het eerst de rechtshandhaving als centraal probleem verklaard, in plaats van de toenemende armoede en de grote werkloosheid. Het buitenlands beleid van de regering blijft zich kenmerken door een krampachtige ondersteuning van het beleid van de Amerikaanse regering. Ook de door de regering signaleerde tekenen van ontspanning worden beant-

woord met oude (peperdure) antwoorden: stijgende wapeninsluitingen en modernisering van het militaire apparaat waar ondermeer het onafhankelijke onderzoeksinstituut TNO zich op zou moeten richten. Ondanks het feit dat een INF-akkoord in zicht is en het voor de hand ligt dat ons land de totstandkoming daarvan aktief zou ondersteunen door het zetten van eigen stappen in de richting van ontwapening, weigert de regering de bouw in Woensdrecht stop te zetten. Ze houdt zelfs iedere door de NAVO gewenste taakinvulling van de basis open, en negeert daarmee opnieuw de wil van de Nederlandse bevolking tot kernontwapening. Dit is een terugval in het denken over een nieuw vredes- en veiligheidsbeleid. Het is typerend voor het beleid van de regering Lubbers dat ze wel op eigen initiatief twee mijnenvegers stuurt naar het oorlogsgebied in de Golf maar niet op eigen initiatief durft te beslissen tot stopzetting van de bouw van de basis in Woensdrecht hoewel ze daarvoor op grote steun onder de bevolking kan rekenen.

Hoewel duidelijk is dat de blanke machthebbers in Zuid-Afrika geen centimeter willen wijken, weigert de regering opnieuw concrete plannen te presenteren voor een effectieve politieke en economische isolatie van het apartheidsbewind. Deze regeringsplannen vragen om een strijdbare oppositie, binnen en buiten het parlement. Wat de CPN betreft staat daarbij centraal: — breken met de politiek van loonmatiging; — stopzetting van bezuinigingen op de voorzieningen; — afdwingen van werkgelegenheid.

agenda

- 2 - 6 november 1987**
aktieweek gezondheidszorg.
- 7 november 1987**
jongerenmanifestatie maak je sterk voor poen en werk.
- 7 november 1987**
landelijke CPN-bijeenkomst „70 jaar oktober-revolutie”.
- 14 november 1987**
ouderen tribunaal.
- 14 november 1987**
vergadering partijbestuur.
- 20 november 1987**
verschijnt de nieuwe ledenkrant.
- 20 november 1987**
Kopij inleveren voor 6 november.

colofon

Donateurs ontvangen het blad per post (donaties op giro 511002 t.n.v. Alg. Penm. CPN).

Eindredactie: Siem van der Helm

Redactie: Jeanette van Beuzekom, Fenna Bolding, Daniël Engelsman, Karin de Vré, Iede de Vries.

Redactiesecretariaat:
Hoogte Kadijk 145,
1018 BH Amsterdam,
tel. 020 - 26 25 65 (tst. 10)

Druk: Dijkman & Co.

Het volgende nummer verschijnt **20 november 1987.**
Kopij inleveren voor 6 november.

CPN-begroting 1987-1988

Inkomsten	
Contributie	201.000,00
Financiële campagne	400.000,00
Incidentele giften	10.000,00
Afdrachten incl. retour netto loon propaganda	146.400,00

Uitgaven	
Personeelskosten	164.250,00
Drukkosten organisatie	14.500,00
Ledenblad	40.000,00
Inventaris	24.000,00
Organisatiekosten	5.500,00
Dag. bestuurskst.	2.750,00
Internat. akt.	7.500,00
Partijbest. kosten	8.000,00
Werkgr. p.b. etc.	4.000,00
Propaganda	35.000,00
Kantoorkosten	78.000,00
Huur servicekosten	89.000,00

Diversen	
Bijdragen:	
De Waarheid	120.000,00
Diversen	15.000,00
Onvoorzien	15.000,00

Reserveringen	134.900,00

	757.400,00

maak je sterk voor poen en werk

— door Katinka Kahlman —

Tijdens de presentatie en de vooraankondigingen van de miljoenennota werd voor jongeren weer duidelijk hoe het kabinet Lubbers over ons denkt.

De volgende maatregelen hebben ze voor jongeren in petto:

- ★ Afschaffing van de bijstand voor jongeren onder de 21 jaar.
- ★ Het volwassen minimumloon optrekken van 23 naar 24 jaar.
- ★ Het invoeren van het Jeugdwerkgarantieplan, dat vorig jaar al door minister de Koning voor jongeren werd bedacht, dit is een banenplan zonder zekerheid van scholing en werk, voor werkloze jongeren onder de 21 jaar.
- ★ Afschaffing van de jeugdlonen voor jongeren tot 18 jaar.

Even leek het erop dat het kabinet enkele van deze maatregelen van plan was in te trekken, maar dit was een schijnbeweging. Over het plan om de jeugdlonen van jongeren onder de 18 jaar in te trekken werd gezegd, dat zij die een jaar gewerkt hebben wel het minimumjeugdloon krijgen. Dit betekent dat je eerst een jaar vogelvrij verklaard bent om vervolgens een laag minimumjeugdloon te krijgen. Welke jongere onder de 18 jaar heeft al een jaar gewerkt? Ook werd gezegd, dat jongeren die een beroepsopleiding hadden gevolgd wel het minimumjeugdloon krijgen. Ook hiervoor geldt dat veel jongeren onder de 18 jaar niet klaar zijn met hun beroepsopleiding.

Blijft nog over een hoop bezuinigingsmaatregelen voor jongeren die wél door zullen gaan. Ook wordt bijvoorbeeld de jongerentabel voor huursubsidie afgeschaft. Nu is er een aparte tabel voor jongeren waardoor jongeren eerder in aanmerking komen voor huursubsidie. Er vanuit gaande dat jongeren minder verdienen dan ouderen. Nu deze tabel verdwijnt betekent dat jongeren die in een woning, hat-eenheid of studentenkamer wonen er f 60,- tot f 65,- op achteruit gaan. Had je bijvoorbeeld f 75,- huursubsidie dan vervalt deze helemaal. Andere maatregelen gelden ook voor jongeren. Zoals:

- ★ Het verdwijnen van de tandarts uit het ziekenfonds vanaf 18 jaar; je moet je nu zelf verzekeren;
- ★ De verwijskaart voor specialisten;
- ★ Bezuinigingen op de gezondheidszorg;
- ★ Leren wordt duurder (schoolgeld en boeken) en de studiebeurs minder;

niet de eerste keer

En dit waren niet de eerste aanvallen op jongeren. In 1979 begon het hele bezuinigings-circus al.

- 1979: eerste verlaging en bevrozing RWW uitkeringen.
- 1981: verlaging: jeugdloon en wedde met de daaraan gekoppelde uitkeringen.
- 1981: extra verlaging en bevrozing van de RWW uitkeringen.
- 1981: wachtperiode van een half jaar in de RWW uitkering.
- 1981: uitsluiting bijna alle jongeren van een eenmalige uitkering.
- 1983: afschaffing RWW voor 16-17 jarigen.
- 1983: afschaffing van de WWV-uitkering voor bijna alle jongeren onder de 23 jaar.
- 1983: verlaging en bevrozing van de jeugdlonen en wedde en de daaraan gekoppelde uitkeringen.
- 1984: verlaging en bevrozing van de jeugdlonen, wedde en uitkeringen met 3%.
- 1984: verlaging van de WW (80%) en de WWV (75%) uitkeringen.
- 1984: netto verlaging ziekwetuitkering.
- 1985: verlaging WW en WWV-uitkeringen tot 70%.
- 1985: verlaging van de uitkeringsduur van de WWV tot 35 jaar.
- 1985: invoering voordeurdelerskorting.
- 1985: jongeren in jeugdwerkplannen kunnen onder bepaalde voorwaarden een kleine aanvulling op hun uitkering krijgen.

prins op het witte paard

En jongeren hebben al deze maatregelen niet zomaar over zich heen laten komen, verschillende keren zijn jongeren in verzet gekomen.

Zo is er in 1982 door 5000 jongeren gedemonstreerd tegen de afschaffing van de RWW voor jongeren onder de 18 jaar en de afschaffing van de WWV tot 23 jaar. Jongeren kregen van de

regering twee antwoorden op hun verzet n.l. de ME en de afschaffing.

Ook zijn er de afgelopen jaren tal van prik-akties geweest: het plunderen van de Koelkast van de Koning; het bezetten van zijn straat en tuin. De Graaf de fopspeen geven die hij ons voorhoudt.

Er is vorige maand een aanklacht ingediend door de Jongerenbeweging, verbonden met de FNV, bij de commissie van Sociale Zaken van het Europese Parlement over het beleid van de Nederlandse regering m.b.t. jongeren.

En ook hebben meiden van de Jongerenbeweging van zich laten horen onder het motto is trouwen nog enige toekomst? Zij hebben de prins op het witte paard, Willem Alexander, een verklaring voorgelezen met daarin de volgende eisen.

- ★ Meer werkgelegenheid voor meiden, de banen die door de ATV vrijkomen moeten meer door meiden ingevuld worden;
- ★ Goede schoolvoorlichting en opleiding voor meiden, zij moeten ook kunnen kiezen voor een technische opleiding.
- ★ Er moeten regelingen-klachtenprocedures komen op bedrijven en scholen omtrent ongewenste intimiteiten. Meiden moeten zonder lastige collega's en bazen kunnen werken.
- ★ Meiden eisen een zelfstandig bestaan, zonder afhankelijk te moeten zijn.

aktiekaravaan naar den haag

De Jongerenbeweging, verbonden met de FNV is een landelijke campagne gestart „Maak je sterk voor poen en werk”.

— Tegen het Jeugdwerkgarantieplan en de afschaffing van de jeugdlonen.

— Voor goed werk, goede scholing en een goed inkomen.

Van 17 oktober t/m 7 november 1987 zal er een landelijke actiebus het land door gaan, die allerlei plaatsen zal bezoeken, die jongeren zal opzoeken op scholen, bedrijven, jongerencentra en op straat die jongeren zal informeren over de plannen en de gevolgen van dit regeringsbeleid.

Ook zal zij jongeren organiseren om op 7 november 1987 naar Den Haag te gaan waar als afsluiting van de actiekaravaan een manifestatie plaats zal vinden.

Na 7 november stopt het natuurlijk niet. De Jongerenbeweging is op dit moment bezig met het maken van een „alternatief” waarin naar voren zal komen hoe jongeren wel een normale baan en inkomen kunnen krijgen. Door o.a. het echt invullen van de ATV en de daardoor vrijgekomen gelden. Ook zal daarin de nadruk worden gelegd op de positie van meiden en buitenlandse jongeren. Op dit moment hebben zij de slechtste kansen op de arbeidsmarkt en een achterstand. Deze achterstand zal weggevoerd moeten worden door meiden en buitenlandse jongeren voorrang te geven.

De landelijke werfleiding bestaat uit: Michiel Almekinders, Fenna Bolding, Robert Schurink en Paul Wouters.
Voor vragen en suggesties kunnen jullie bij deze mensen terecht.
(allen bereikbaar op de Hoogte Kadijk: 020-262565).

aktie voor chileense politieke gevangenen

door Bert Bom -

Een mogelijk asiel aanbod aan veertien Chilenen, die met executie bedreigd worden staat op de politieke agenda in ons land. De CPN in Wageningen nam een initiatief. De aktie is overigens nog niet ten einde, omdat Van den Broek nog steeds weigert, asiel aan te bieden wat van belang is om daarmee de druk op het generaalsregime op te voeren, zodat zij de veertien Chilenen die vanwege politieke activiteiten vastzitten naar het buitenland laten gaan.

Een buitengewoon vreemd standpunt van Van den Broek, omdat zelfs de VVD voor asiel aanbieding is en het CDA zich er niet tegen heeft uitgesproken. De vice-voorzitter van CDA, Rob van der Beeten sprak zich op de Chili manifestatie op 11 september, uit voor direkte asiel aanbieding. Een uitspraak die hij waar zal moeten maken.

De discussie over het asiel aanbod aan deze veertien Chilenen is niet vanzelf op de politieke agenda gekomen. Een aktie die in Wageningen gestart is en door een aantal andere plaatsen is overgenomen was hiertoe de aanleiding en vormde een belangrijk pressiemiddel om de beslissing in de goede richting te sturen. Het initiatief en de coördinatie van de aktie kwam van de steungroep Chileens volksverzet waarin CPN'ers, leden van de MIR en anderen samenwerken. De MIR is een linkse revolutionaire organisatie, die van mening is dat je de strijd tegen het moordenaars regime van Pinochet niet uitsluitend met geweldloze middelen kan winnen.

cpn initiatief

Anderhalf jaar geleden werd door de CPN afdeling Wageningen kontakt gelegd met José Bustamante, een vertegenwoordiger van de MIR in Wageningen om te kijken of er samen activiteiten opgezet konden worden. De rede voor deze stap van de CPN afdeling was, dat er in Wageningen onder studenten en wetenschappers een redelijke belangstelling is voor ontwikkelingen in Zuid Amerika, Afrika en Azië. Met name bij de studierichtingen die zich op de tropen richten bevinden zich progressieve mensen.

eetcafe

De samenwerking met de MIR kreeg in eerste instantie konkrete uitwerking in de vorm van een Chileens eetcafe. Ieder maand werd er Chileens gekookt in café 'T Gat in Wageningen, een ontmoetingsplaats van progressieve mensen. De opbrengst van deze eetavonden ging naar de MIR in Chili. Bij de aankondiging in de plaatselijk pers en via pamfletten werd aktuele informatie gegeven over Chili. Het doel van de informatie was duidelijk te maken dat geweldloos verzet alleen niet de enige rechtvaardige vorm van verzet tegen de militairen is die onze steun verdiend. Het eetcafe was een succes en op de landelijke CPN manifestatie vorig jaar verkocht de steungroep Chileens volksverzet Chileense hapjes. Bij het eetcafe zijn naast leden van de MIR en CPN ook andere progressieve mensen betrokken. Na de eetavonden werd er vaak tot diep in de nacht over de politiek in Chili en Nederland gediscussieerd.

politieke gevangenen aktie

In de maand juli had het eetcafe geen activiteiten. Toen we in augustus bij elkaar kwamen om de zaak weer op te pakken was er de discussie in West-Duitsland, omdat CDU-minister Blum vanuit Chili zich uitspraak voor direkte asiel-aanbieding. De discussie in West-Duitsland laaide hevig op. In de Nederlandse politiek bleef het opmerkelijk rustig, ondanks het feit dat het EEG-parlement een motie had aangenomen om deze veertien Chilenen asiel aan te bieden in alle EEG landen en gezamenlijk druk uit te oefenen op Pinochet.

landelijke aktie

Op parlaments niveau lag de zaak nog al moeilijk door de persoonlijke opvattingen van Van den Broek. De PvdA wilde de zaak niet aan de orde stellen omdat ze geen steun verwachtte van CDA en VVD. Het zou andere zaken die met het CDA te regelen waren in gevaar brengen.

Via de MIR in BRD kregen we te horen dat de delegatie van de organisatie van familieleden van Chileense politieke gevangenen naar Nederland wilde komen en of wij dat wilden

organiseren. Het leek ons een prima gelegenheid om meer publiciteit in de landelijke media te krijgen en er werd binnen enkele weken een programma in elkaar gezet. Inmiddels had Burgemeester Ketwich Verschuur een briljante politieke toespraak op de Chili manifestatie gehouden waarin hij Chilenen oproep hetzelfde te doen als José Bustamante en gemeenten hetzelfde als de gemeente Wageningen. Een aantal andere plaatsen boden asiel aan Gouda, Groningen, Utrecht, Amsterdam, Den Haag en Leiden.

Via het CPN Eerste Kamerlid Fenna Bolding werd bereikt dat het Kamerbreed Vrouwenoverleg zich achter de asiel aanbieding stelde en een brief aan de Kamer schreef. De delegatie van de organisatie van de familieleden van politieke gevangenen had een gesprek met de hoogste ambtenaar van het ministerie van Buitenlandse Zaken en de vaste Kamerkommissie van Buitenlandse Zaken. Op 9 oktober 1987 is er door de steungroep Chileens volksverzet een picket-line bij het ministerie georganiseerd. José Bustamante mocht tijdens een studentenkerkdienst een oproep doen voor deelname aan deze picket-line. Hij kreeg een overweldigend applaus na zijn toespraak in de kerkdienst.

Inmiddels is er samenwerking gezocht met de ANC-steungroep om ook van hun zijde druk uit te oefenen op Van den Broek om een buitenlands beleid te ontwikkelen voor politieke gevangenen onder diktatoriale regimes. De Wageningse gemeenteraad heeft inmiddels ook opvang aangeboden aan de 36 ter dood veroordeelde Zuid-Afrikaanse politieke gevangenen en Van den Broek gevraagd hen asiel aan te bieden. Het is de bedoeling dat op de anti-apartheidsconferentie in Den Haag op 31 oktober 1987 andere gemeenten dit idee overnemen. De voortgang van de aktie is besproken in de CPN-ledenvergadering en in de fractievergadering van PPCE (het samenwerkingsver-

start in wageningen

Om de discussie in Nederland op gang te brengen besloten we een aktie richting de gemeenteraad op te zetten. We wilden de gemeenteraad er toe brengen dat zij opvang zou aanbieden aan de veertien Chilenen en dat zij er bij de regering op zou aandringen deze mensen asiel aan te bieden. Dit zou dan aanleiding kunnen zijn, de zaak in het parlement aan de orde te stellen. Er werd door José persoonlijk een brief naar de gemeente Wageningen gestuurd waarin hij uitleg gaf over de situatie van de politieke gevangenen. Hij gaf aan hoe hij zelf naar Nederland kon komen, doordat hij in 1974 asiel aangeboden kreeg van Nederland, waardoor zijn gevangenisstraf van 20 jaar werd omgezet in verbanning. José verzocht opvang aan te bieden en de regering te vragen asiel aan te bieden. Om de aktie verder te ondersteunen werd een handtekeningen-aktie onder Wageningse organisatie gehouden en een demonstratie van af Hotel de Wereld. Dit laatste om de relatie met het verzet in de Tweede Wereldoorlog en het verzet in Chili nu, te symboliseren. Het progressieve college besloot direkt om op het verzoek in te gaan en schreef meteen een brief. De demonstratie naar de gemeenteraad en het aanbieden van de handtekeningen van Wageningse organisaties kreeg hierdoor vooral een functie naar de VVD en CDA-fractie, wiens instemming we vroegen maar vooral ook hun inzet naar hun kamerfrakties VVD en CDA reageerde beiden positief. Er werd een petitie ter ondertekening opgestuurd naar landelijke maatschappelijke organisaties en een handtekeningen-aktie onder personen. De Voedingsbond FNV was bereid een affiche te drukken „Redt veertien Chilenen”, „Van den Broek biedt nu asiel aan.”

nieuwe uitgave „Nederlands aandeel in apartheid”

Dit boek — een gezamenlijke uitgave van Anti-Apartheids Beweging Nederland, Federatie Nederlandse Vakbeweging, Komitee Zuidelijk Afrika en Werkgroep Kairos — is een geheel vernieuwde uitgave, waarin naast aanvullingen op de publikatie „Nederland investeert in apartheid” (1985) tal van nieuwe feiten zijn opgenomen.

Twee onderwerpen in het boek verdienen extra aandacht: de enorme groep Zuidafrikaanse ondernemingen die via Nederlandse belastingkonstrukties in staat wordt gesteld grote financiële voordelen te behalen en de verschuiving — onder Nederlandse bedrijven — van investeringen naar handels- en licentierelaties met Zuid-Afrika. De prijs van het boek is f 8,- en het is verkrijgbaar in de boekhandel en te bestellen bij bovenstaande organisaties.

Het emancipatieproject van de CPN loopt op 31 december 1987 af.

Inmiddels heeft de overheid aan diverse organisaties — waaronder de politieke partijen — de mogelijkheid geboden opnieuw een projekt voor twee jaar aan te vragen. De CPN is daarop ingegaan en heeft een aanvraag ingediend.

Vóór 1 november weten we of we per 1 januari 1988 opnieuw kunnen aanstellen: een

EMANCIPATIEWERKSTER

voor 25 uur per week.

Vrouwen die belangstelling hebben voor deze functie wijzen wij erop dat — mits het projekt toegekend wordt — op 6 of 7 november een advertentie zal verschijnen in De Waarheid, en in De Groene van die week.

Nadere inl.: Jannie Ketzer, 020 - 262565, tst. 15.

De oktoberrevolutie 70 jaar later

landelijke cpn-bijeenkomst

vervolg van pag. 1

Na afloop van deze meeting (van 17.00 uur tot 20.00 uur) is er een feestelijk gebeuren in de kantine van gebouw Sybilla aan de Hoogte Kadijk 145 te Amsterdam. Dit gebeuren zal worden opgeluisterd met muziek, film, een tentoonstelling, literatuur en de mogelijkheid tot een gedachtewisseling met de leden van de delegatie van de CPSU. De Oosterkerk en gebouw Sybilla liggen op loopafstand (5 minuten) van elkaar. Kaarten kosten f 2,50 en zijn verkrijgbaar in de distrikten en afdelingen van de CPN.

Op uitnodiging van het partijbestuur van de CPN, zal in de eerste week van november een delegatie van de Communistische Partij van de Sowjet-Unie (CPSU) een bezoek aan ons land brengen.

Naast de deelname aan de landelijke bijeenkomst op 7 november 1987 in Amsterdam, zal deze delegatie ook deelnemen aan een aantal bijeenkomsten die door CPN-distrikten en afdelingen georganiseerd zijn in verband met „70 jaar oktoberrevolutie.”.

Tot nu toe zijn de volgende bijeenkomsten bekend:

2 november in Rotterdam;
3 november in Koog a/d Zaan;
4 november in Wageningen;
5 november in Delft;
6 november in Groningen en Lelystad;
11 november in Breda;
15 november in Den Haag.

aktieweek „laten we het gezond houden”

vervolg van pag. 1

De Volksverzekering

Het partijbestuur heeft direct na de publicatie door de FNV steun uitgesproken voor het plan voor de volksverzekering. Op zich eigenlijk geen verrassing. In ons partijprogramma staat al dat de CPN voorstander is van een volksverzekering met premie naar draagkracht. En dat is precies wat de FNV bepleit. De voordelen van zo'n volksverzekering zijn legio:

- iedereen, ook met een hoog inkomen, betaalt mee volgens de eigen financiële mogelijkheden en kan naar behoefte een beroep doen op de gezondheidszorg
- financiële drempels vormen geen belemmering om van voorzieningen gebruik te maken
- er komt een eind aan de onoverzichtelijke

situatie van allerhande particuliere verzekeringen naast het ziekenfondssysteem.

Als belangrijkste bezwaar tegen de volksverzekering wordt naar voren gebracht dat ambtenaren en hogere inkomens die nu niet in het ziekenfonds zitten er de dupe van zouden zijn. Zij betalen nu bij de particuliere verzekering een premie die voor iedereen gelijk is, los van het eigen inkomen. Een premie naar draagkracht gaat hen dan aanzienlijk meer kosten.

Het mooie van het FNV-plan is dat voor dat inkomensprobleem een oplossing is gevonden. Voor ambtenaren zijn er geen inkomensnadelen, de hogere inkomens gaan er nog maar weinig op achteruit. De winst is een volksverzekeringen voor het volledige pakket van ziekenfonds en AWBZ.

een opmerkelijke bijeenkomst

Op 29 september 1987 vond in een bomvolle Mozes en Aäronkerk een opmerkelijke bijeenkomst plaats. De kerkelijke kaderconferentie „Tegen verarming in Nederland”, georganiseerd door de Raad van Kerken en DISK (industriepastoraat), als vervolg op hun bijdrage aan de strijd tegen de herziening van het sociale zekerheidsstelsel.

Centrale elementen waren het aanklagen van armoede als onrecht, het weigeren van de „charitasrol” en het zoeken naar wegen om tot een ander beleid te komen. Inleiders waren secretaris Van der Zee, een bijstandsvrouw, een moraaltheoloog en Peter Buijs, vanwege zijn betrokkenheid bij discussies en acties rondom de gezondheidszorg, de sociale zekerheid en sociaal-economische alternatieven. Aan Peter Buijs — ook buiten de CPN bekend als lid van het partijbestuur — was gevraagd het regeringsbeleid vanaf 1975 te belichten en alternatieven aan te geven.

Uit de instemming die zijn betoog ondervond, kan worden afgeleid dat er in kerkelijke kring een opmerkelijke radicalisering gaande is. We willen de lezers van de CPN-ledenkrant een aantal passages uit zijn betoog niet onthouden.

bezuinigen en matigen: variaties op een thema

„Wat is dat voor een beleid dat zovelen de afgelopen jaren heeft doen belanden aan de arme kant van Nederland? Terwijl ons land toch zo rijk en beschaafd heet te zijn, en niet voor niets de grootste multinationals van buiten de VS herbergt? Dat beleid valt het kortst te kenmerken door twee hoofdelementen: **bezuinigen op de collectieve sector en het terugdringen van de loonkosten.**

De eerste aanzetten daartoe dateren eigenlijk al vanaf het moment dat het kabinet-Den Uyl zich geconfronteerd zag met de economische crisis. Toen kwamen er de jaarlijkse looningsrepen, en werd de z.g. één-procents-operatie in gang gezet. Voor de werkgevers was dit lang niet voldoende: begin 1976 verklaarden negen top-ondernemers zich in een open brief mordicus tegen de vier zogeheten hervormingsvoorstellen, en eisten sterkere loonmatiging en bezuinigingen. Hun daad bij het woord voegend wilden zij in 1977 de Automatische Prijscompensatie afschaffen, maar dat werd door massale vakbondsacties voorkomen. Ook het idee van Den Uyl om de WAO te verlagen van 80 naar 75% ontmoette teveel verzet. Boersma kon toen nog het bouwwerk der sociale zekerheid complementeren met de AAW, en in het algemeen werd de inkomenspositie van de laagstbetaalden in die tijd nog verbeterd.

Dat veranderde toen in 1978 het kabinet-Van Agt Bestek-'81 presenteerde: 10 miljard aan bezuinigingen in nog geen vier jaar tijd, vooral op de gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening en op de sociale zekerheid — de Bestek-kortingen. Naast de inmiddels tot

routine geworden loon-ingrepen werd toen ook begonnen met het jaarlijks „tijdelijk” niet van toepassing verklaren van de WAM, de wet die — achteraf — de uitkeringen in de pas moest brengen met de loonontwikkeling.”

„Het kabinet-Van Agt-II is in dit geheel meer een intermezzo, hoewel het beleid niet wezenlijk veranderde. Zo zou De Graaf nog vaak herhalen dat het Ien Dales was die toen het voorwerk voor de stelselherziening leverde. En Den Uyl viel de trieste eer te beurt de verlaging van het ziekengeld te moeten verdedigen. Met name dat laatste markeert eigenlijk het enige moment waarop het beleid leek te stranden op maatschappelijke weerstand: de PvdA stapte uit het kabinet. D66 bleef echter zitten, en zo kon onder het kabinet-Van Agt-III het nodige voorwerk gedaan worden voor een veel scherpere uitwerking van het hiervoor geschetste beleid, dat door de kabinetten-Lubbers I en II met verve ter hand zou worden genomen. Daarbij ging het van 1982 tot 1986 om maar liefst 24 miljard gulden aan bezuinigingen, o.a. verhaald op alle departementen behalve defensie, dat zoals bekend jaarlijks 3% mocht groeien — een kwestie van prioriteiten. Salarissen van ambtenaren en trendvolgers, en vooral de uitkeringen werden jaarlijks „bevroren”, en in 1983 zelfs met 3% verlaagd, waardoor de achterstand met de lonen uit het bedrijfsleven steeds groter werd.

En als parade-paardje was daar natuurlijk de stelselherziening, op zich „slechts” goed voor zo'n drie miljard, maar vooral bedoeld om de 10 miljard aan bezuinigingen van daarvoor vast te leggen. Het verzet tegen met name dit onderdeel van het beleid was van een ongeken-

de breedte en diepte. En wellicht was de slag wel te winnen geweest als er ook nog de scherpte aan toegevoegd was, waarmee de vakbeweging zich in 1982 in de strijd wierp ter verdediging van de Ziektewet...”

aangrijpingspunten voor verandering

„Het scherp naar voren brengen van de a-sociale gevolgen van het huidige beleid alleen — hoe noodzakelijk op zich ook — is onvoldoende, vrees ik. Het kabinet en de regeringspartijen lijken er doof en blind voor, en bij de publieke opinie, en vooral bij de meeste media, ligt goed, prettig, ongecompliceerd nieuws nu eenmaal beter, zeker zolang het een meerderheid van de bevolking nog niet al te slecht of zelfs goed gaat. Zelfs bij FNV en PvdA klinken na de verkiezingen geluiden om meer de kant van de „winners” te kiezen.”

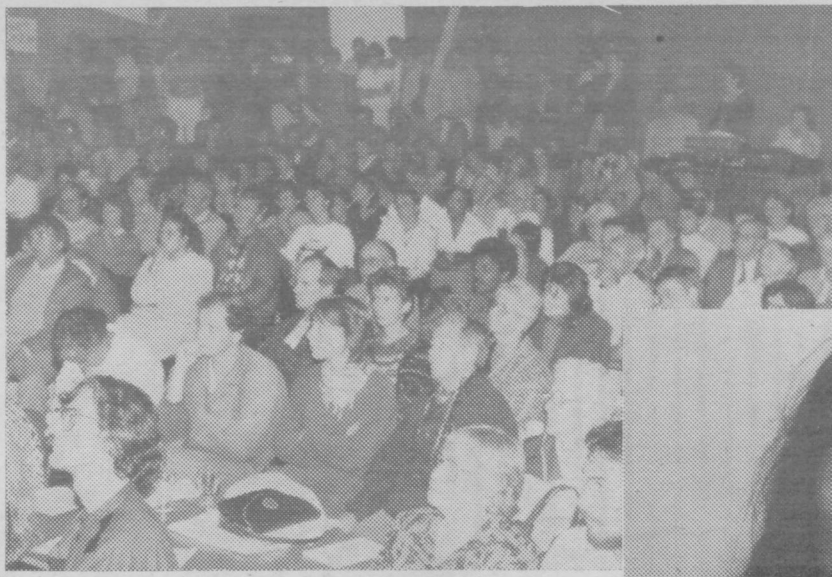
„Het zou echter enorm aan kracht en perspectief winnen als er een sociaal-economisch alternatief aan ten grondslag zou liggen, een manier van crisisbestrijding die de meeste pijn juist niet legt bij diegenen die het het minst kunnen verdragen. En hoe weinig de media er ook over berichten, er zijn wel degelijk aanzetten tot zo'n beleid ontwikkeld, zij het niet zozeer in de sfeer van de grote partijpolitiek. Alleen al uit de jaren '80 vallen te noemen: het boek „Economie uit de klem”, ideeën uit vakbonds-kringen, alternatieven vanuit de z.g. Dialoog van Driebergen, studies van de vakgroep Plan-

ning en Beleid van prof. Brenner in Utrecht, bepaalde passages uit de „prominenten-verklaring” en de nadere uitwerking daarvan t.b.v. de Tweede Kamer-hoorzittingen, o.a. verwijzend naar Zweden en Oostenrijk. En ten slotte nog één van de scenario's uit „Kansen voor groei” van de WRR. Geen van allen geeft een complete blauwdruk, maar wel aanzetten om uit de dodelijke omarming van het huidige beleid te komen, zonder meteen de revolutie uit te hoeven roepen. Aanzetten die weer voor perspectief kunnen zorgen voor de arme kant van Nederland.”

„Volgens mij is het heel belangrijk de ideeën-ontwikkeling op dit terrein niet over te laten aan de partij-politiek. Er zou eigenlijk een maatschappelijke denk-tank moeten komen, in nauwe verbinding met bewegingen en organisaties zoals die ook hier aanwezig zijn. Daar leven vaak zeer onderschatte ideeën over hoe het wel zou moeten, wat de maatschappelijke behoeften zijn en welke geldbronnen aangeboord kunnen worden. Bovendien zijn die bewegingen en organisaties nodig om in een latere fase aan ideeënverspreiding en vooral aan machtsvorming te doen. Niet voor niets noemde ik in het voorafgaande al de nodige keren de rol van de vakbeweging. Bovendien zouden we de blik niet moeten beperken tot Nederland, niet wat de alternatieven betreft, maar ook niet wat het (morele) verzet betreft. Uitspraken van Engelse en Amerikaanse bisschoppen over soortgelijke sociaal-economische problemen als bij ons liggen er in dat verband niet om...”

Drukke op de informatiemarkt

Een bomvolle zaal vol aandacht voor Fenna Bolding

FOTO'S
BERT ZIJLMA
EN LEO KAHLMAN

Fenna Bolding

de cpn- manifestatie in beeld

Op 27 september j.l. organiseerde de CPN een succesvolle manifestatie voor vrede, sociale rechten, democratie en internationale solidariteit.

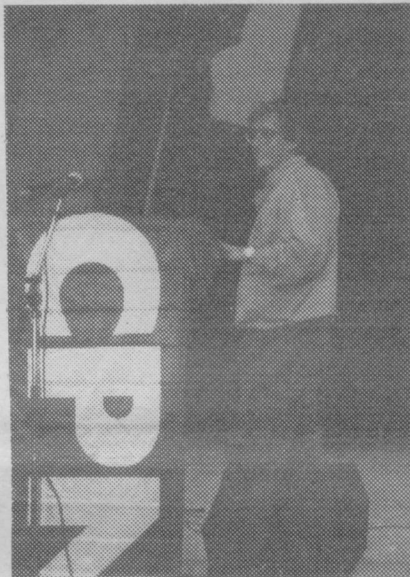
Op deze pagina een beeld van de activiteiten op deze zondag in De Meervaart in Amsterdam. Naast Klaas de Jonge werd de manifestatie toegesproken door het CPN-Eerste Kamerlid Fenna Bolding.

Zij eindigde haar toespraak met een krachtige oproep de CPN te versterken;

„Onze kracht ligt in de overtuiging, dat in ons land een meerderheid te verwerven is voor een andere politiek, die het verlangen van de mensen naar vrede en een wereld zonder armoede en werkloosheid tot uitgangspunt neemt.

Wij beschouwen het als onze belangrijkste taak

om ertoe bij te dragen dat dit inzicht doordringt en tegelijkertijd in daadwerkelijke initiatieven tot actie gestalte krijgt. Des te sterker de CPN, des te krachtiger zal haar bijdrage aan de actie en beweging kunnen worden. En daarmee aan het realiseren van een koers die vrede en welvaart voorop stelt. Daarom: laten we de handen ineen slaan om onze partij, de Communistische Partij van Nederland te versterken.”

Klaas de Jonge

De begeleidingsgroep van Mi Oso es Mi Kas

De dansgroep Mi Oso es Mi Kas

Klaas de Jonge en Elli Izeboud luisteren naar Fenna Bolding

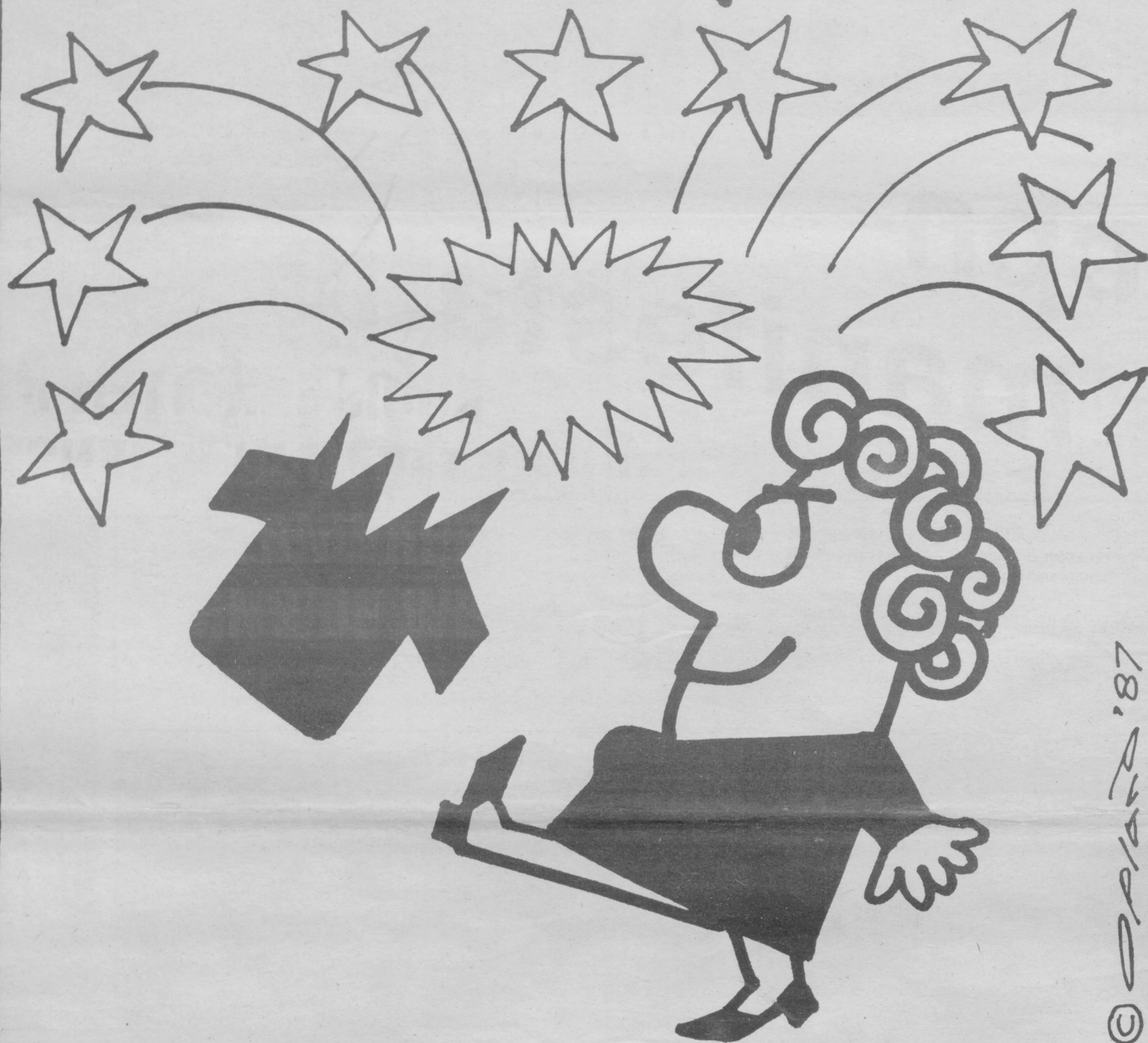

Gezelligheid in de foyer

Discussie over de ontwikkelingen in de SU met Elli Izeboud

DEMONSTRATIE

© 18. 2/10/87

DEN HAAG
MALIEVELD, 12 UUR
31 OKTOBER

**KRUISRAKETTEN NEE:
STOP DE BOUW IN WOENSDRECHT NU!
NEDERLAND KERNWAPENVRIJ
ALLE KERNWAPENS DE WERELD UIT**

Organisatie: BIVAK (Breed Initiatief voor Verdergaande Acties tegen Kruisraketten), Elandsstraat 84, 1016 SG, Postbus 11489, 1001 GL, Amsterdam, tel. 020-249712. Den Haag: Van Speykstraat 89, 2518 EW, tel. 070-457133. Giro: 5620180, t.n.v. BIVAK, Amsterdam.

inhoud

- pag. 2 Notitie partijbestuur „Vrede en ontwapening na het INF-akkoord” agenda
- pag. 3 Tiendaagse voor ANC in juni 1988 Wat te lezen onder de kerstboom
- pag. 4 Berichten uit de afdelingen De WEU herleeft
- pag. 5 Het portret: het Groningse district
- pag. 6 Verslag discussiedag district Amsterdam over vernieuwingsproces
- pag. 7 Vervolg tekst redevoering Marius Ernsting

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

November 1987 nr. 8

CPN ledenkrant

• OOK VOOR ONZE DONATEURS •

de oktoberrevolutie 70 jaar later

In de eerste twee weken van november hebben in het hele land een reeks van bijeenkomsten plaats gevonden, vanwege de 70ste verjaardag van de oktoberrevolutie. Het merendeel van deze bijeenkomsten werd belegd door distrikten of afdelingen van de CPN.

Veel aandacht en ook belangstelling was er voor de aktuele ontwikkelingen in de Sowjet-Unie en de opvattingen van de CPN daarover. Aan bijna alle bijeenkomsten werd ook deelgenomen door de delegatie van de CPSU, die op uitnodiging van het partijbestuur van de CPN een bezoek aan ons land bracht.

Hoogtepunt was de druk bezochte landelijke bijeenkomst op 7 november 1987 in Amsterdam. Op de landelijke bijeenkomst in de Oosterkerk hielden Marius Ernsting en Jaap Wolff een redevoering.

In deze ledenkrant de volledige tekst van de redevoering van CPN vice-voorzitter Marius Ernsting. Jaap Wolff ging in zijn toespraak in sneltreinvaart door zeventig jaren Sowjet-Unie. Omdat de ruimte ontbreekt zijn redevoering hier af te drukken, verwijzen we naar het speciale oktobernummer van Politiek en Cultuur, dat ook een artikel van de hand van Jaap Wolff over hetzelfde onderwerp heeft.

een woord van vrede en een daad van gerechtigheid

marius ernsting over 70 jaar oktober-revolutie

Op 7 november 1917 werd, met een dreunend schot van de kruiser Aurora aan de oever van de Niewa, de laatste stoot gegeven voor de overname van de macht door het Sowjet-congres en daarmee voor het vestigen van een regering waarin de macht voor het eerst in de geschiedenis werd uitgeoefend door arbeiders, soldaten en boeren. Henriëtte Roland Holst schreef op 13 november in de Tribune (het enige dagblad in West-Europa dat een felicitatie-telegram aan Lenin had gezonden): „... en haar eerste woord was een woord van vrede, haar eerste daad een daad van gerechtigheid tegen de onterfde massa's. Weg met de oorlog — aan de boeren de grond — geen doodstraf meer voor soldaten, dit was het eerste woord der nieuwe regeerders — een woord nog nimmer tevoren door regeerders uitgesproken.”

Vandaag staan we daarbij stil: we kijken terug... en weer vooruit. In het besef dat het daarom ging en gaat: vrede en gerechtigheid, het onophoudelijke streven en strijden naar een maatschappij zonder uitbuiting en onderdrukking, de ups en downs daarin, en onze plaats als communistische partij van Nederland. Als communisten weten we maar al te goed dat de geschiedenis niet langs een rechte lijn gaat, maar een grillig verloop heeft, al naar gelang de verhoudingen, tegenstrijdigheden en ongelijkmatigheid in de maatschappelijke ontwikkeling.

Dat geldt voor het kapitalisme maar evenzeer voor de landen waar gebouwd, gewerkt wordt aan een socialistische maatschappij. Ook de ontwikkelingen in de Sowjet-Unie na 1917 vertonen perioden van snelle voortgang en vernieuwing en van stagnatie en verkramping, van internationaal gezag en respect en van internationale bedreiging en hetze.

Wij, de Communistische Partij van Nederland, zijn daar deel van geweest: van de solidariteit met de opbouw in het begin na 1917, van de strijd op leven en dood tegen het fascisme, van de traumatische koude oorlog, van de onthullingen over Stalin, van de solidariteit met het Vietnamese volk, van nieuwe tegenstellingen, ook tussen communistische partijen, van de nieuwe, inspirerende stappen naar kernontwapening. Zoals gezegd, we zijn er deel van geweest, maar in toenemende mate hebben we daarin onze eigen opstelling gekozen, onze eigen rol gespeeld.

Die autonome positie van onze partij, die niet van de laatste jaren is, maar al in het begin van de zestiger jaren werd ingezet en uiteindelijk aanvaard als algemeen beginsel op de Berlijnse conferentie in 1976, is (zo kunnen wij nu aan de hand van ervaringen vaststellen) van enorme betekenis geweest, niet alleen voor onze eigen

Een volle Oosterkerk

foto Leo Kahlman

politieke ontwikkeling en activiteiten, maar juist ook voor een verantwoordelijke, en niet-vrijblijvende beoordeling en positiebepaling t.o.v. het doen en laten van andere communistische partijen.

Vanuit en dankzij een autonome positie hebben wij onze inzet gehad en ons aandeel geleverd in de ongekende ontplooiing van de vredesbeweging in Nederland en daarbuiten in de afgelopen tien jaar.

inf-akkoord

Er is alle reden om op dit punt iets uitgebreider in te gaan. Met de demonstratie van vorige week zaterdag achter ons, waar 20.000 mensen lieten weten dat de vredesstrijd niet voorbij is, en met de inmiddels vastgestelde top tussen Gorbatsjov en Reagan voor o.a. de ondertekening van het verdrag tot afschaffing van alle kernwapens voor de middellange afstand voor ons, kunnen en moeten we een paar belangrijke dingen vaststellen: Het is dus wel degelijk mogelijk de „realisten”, de „pragmatici” en de cynici ten spijt, stappen terug te doen in de kernwapenwedloop.

2. In het mogelijk maken van die stappen speelt de vredesbeweging een essentiële rol: door macht te vormen, dwars door politieke, levensbeschouwelijke en traditionele scheidslijnen heen, die de consensus over de noodzaak of de onvermijdelijkheid van de kernbewapening doorbreekt, die veroordelen en vijandbeelden bestrijdt en die automatisme of volgzaamheid bij het plaatsen van nieuwe kernwapens onmogelijk maakt.

3. Door het optreden van de vredesbeweging is een klimaat ontstaan, waarin konkrete stappen, doorbraken mogelijk werden. De Sowjet-Unie heeft, mede onder invloed van de vredesbeweging en de eigen ontwikkeling die ze heeft ingezet, die stappen gedaan en daarmee (opnieuw) historie gemaakt met een wereldwijde doorwerking. Dát vaststellen doen we met grote vreugde. In het besef dat we onze bijdrage daaraan hebben geleverd en daarin heel wat hebben gegeven!

de autonome positie van de cpn

Vanuit een autonome positie hebben we een debat ingezet over de Nederlandse weg naar het

socialisme en een koers daarnaartoe uitgezet en hebben we praktijken in socialistische landen beoordeeld en zonodig gekritiseerd. Vanuit diezelfde autonomie stellen we ons nu zonder terughoudendheid en skepsis positief op t.o.v. de recente ontwikkelingen in de Sowjet-Unie.

Niet als een kritiekloze applausmachine, maar als een partij, die op grond van eigen overwegingen en ervaringen beseft hoe ingrijpend, belangrijk en noodzakelijk die ontwikkelingen zijn, niet alleen in de Sowjet-Unie!

Want wie zal ontkennen dat een moderne communistische partij voor enorme vragen staat, maar ook voor enorme mogelijkheden. We leven in een wereld waarin een aantal essentiële problemen daadwerkelijk mondiaal is geworden, d.w.z. dat wat in één land gebeurt direct consequenties heeft voor het geheel.

Dat geldt voor de loden last van de kernbewapening, die terecht is vergeleken met een wereldomspannende gijzeling, en als zodanig moreel op geen enkele wijze kan dienen als instrument voor een krachtmeting, terwijl de dreiging daarvan om elke hoek van een regionaal konflikt op de loer ligt. Het geldt voor de enorme aantasting van natuur en milieu: de tropische regenwouden en de bossen van Tsjecho-Slowakije, de Noordzee en het Baikalmeer, Harrisburg en Tsjernobyl, de ozonlaag, ze zijn alle het nog levende bewijs van de onjuistheid van het idee dat de stand van de produktiemiddelen, de techniek als zodanig neutraal of objektief is en dat het slechts de produktieverhoudingen zijn die bepalen of iets ten goede of ten kwade uitpakt.

Het geldt voor de schier uitzichtloze economische positie van een groot deel van de derde wereld, die als een sociale en economische tijdbom vroeg of laat tot ontbranding komt.

Het is de gevaarlijke driehoek van bewapening, stagnerende economische ontwikkeling en milieuverpesting die ertoe heeft geleid dat geen politieke stroming het zich meer kan permitteren om onderdelen daarvan geïsoleerd of regionaal „uit te vechten”. Het is daarom zo verheugend en hartverwarmend dat in de reeks van ontwapeningsvoorstellen van de zijde van de Sowjet-Unie steeds ook het belang ervan voor de economische ontwikkeling, zowel in de Sowjet-Unie zelf, als op wereldschaal, benadrukt wordt.

vervolg op pag. 7

'Vrede en ontwapening na het INF Akkoord'

INF Akkoord, historische doorbraak.

Het INF Akkoord over de middellange en korte afstandsruketten betekend en historische doorbraak in de geschiedenis van de wapenwedloop en een breuk met het naoorlogse militaire dogma dat steeds snellere kernwapens met steeds grotere vernietigingskracht onze veiligheid zouden waarborgen.

Voor het eerst in de geschiedenis worden twee categorieën kernwapens compleet afgeschaft. Voor het eerst wordt er door twee nucleaire machten geld uit gegeven om wapens te vernietigen in plaats van ze te produceren.

Dat kan een revolutionaire verandering inleiden in het denken over andere bewapeningsvraagstukken, in het oplossen van regionale oorlogen, conflicten en meningsverschillen tussen staten.

Het INF Akkoord heeft daarmee niet alleen een militaire betekenis. Het heeft een verstrekkende politieke betekenis, omdat nu voor het eerst is gebleken dat veelvuldig opgeworpen technische en praktische problemen van ontwapening opgelost kunnen worden als de politieke wil aanwezig is.

De CPN ziet het akkoord in de eerste plaats als resultaat van een wereldwijde vredesbeweging, die de afgelopen tien jaar niet heeft nagelaten in demonstraties en petitie ontwapening te eisen, in conferenties en hoorzittingen de gevolgen van de kernwapenwedloop bloot te leggen, in voorstellen en programma's de weg naar ontwapening te wijzen.

Als nooit te voren bracht de bezorgdheid over de kernwapenwedloop mensen uit zoveel landen, beroepsgroepen, vakbonden, progressieve politieke stromingen en kerken bij elkaar.

Ondanks meningsverschillen over maatschappelijke stelsels en over ideologie, ondanks fikse botsingen over de onafhankelijke plaats van de vredesbeweging ten opzichte van de staat en politieke partij is er dwars door de militaire blokken een ruimte voor overleg en samenwerking ontstaan, die ongekennd is in de naoorlogse periode en tot zeer inspirerende ontwapeningsvoorstellen heeft geleid. Ook niet-gebonden landen en landen uit de Derde wereld hebben een actieve rol gespeeld in het tot stand brengen van het akkoord. Voor hen speelt met name de schrijnende tegenstelling tussen de armoede en ontwikkeling van eigen land en de enorme geldverspilling van de wapenwedloop. Een belangrijk initiatief was de oproep van Delhi van zes landen uit vijf continenten, waaronder India, Mexico en Zweden, om te komen tot drastische ontwapening en stopzetting van kernproeven.

De publieke opinie van al deze groepen en landen tezamen is krachtiger gebleken dan de machtsposities van militaire strategen, de defensieindustrie en conservatieve politieke stromingen. Het INF Akkoord is daarmee het eerste bewijs dat een verschuiving in de internationale politiek ten gunste van ontwapening en ontspanning in de wereld ook echt mogelijk is. Daarbij heeft de Nederlandse vredesbeweging een dusdanige initiatiefnemende en bundelende rol gespeeld dat zij tot ver buiten haar grenzen anderen inspireerden en tot nu toe voorkwam dat in Nederland kruisraketten werden geplaatst.

Ook andere factoren speelden een rol.

De bewapeningsuitgaven destabiliseren in toenemende mate de economie van vele ontwikkelde en onontwikkelde landen. Ze belemmeren de aanpak van urgente sociale-, economische-, en milieuproblemen en vormen een politieke barrière voor broodnodige samenwerking.

De Sowjet Unie heeft dat als eerste nucleaire macht onderkend en haar voorstellen voor drastische verlaging van de bewapening mede gebaseerd op de noodzaak militaire uitgaven naar beneden te brengen.

Frankrijk, Engeland en de Verenigde Staten daarentegen gaan ondanks urgente financiële en economische problemen, die recent nog tot uiting kwamen in een beurskrach, door met het financieren van uiterst kostbare bewapeningsprogramma's als SDI en de modernisering van bestaande nucleaire wapens. Daarmee belasten zij niet alleen hun eigen economische en sociale structuur maar, door het aantrekken van buitenlandse kapitaal, ook die van andere landen. De druk van progressieve stromingen om mede daarom tot ontwapeningsakkoorden te komen, wordt groter.

In de Verenigde Staten is dat zichtbaar geworden door gewijzigde verhoudingen in het Congres, waarmee de regering Reagan in toenemende mate rekening moet houden.

Ook dat heeft een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van het akkoord.

De belangrijkste politieke doorbraak voor het akkoord kwam zonder twijfel van de kant van de Sowjet Unie.

Ze kwam met gedurfde eenzijdige stappen zoals het moratorium op de kernproeven, ze bood vergaande openheid voor controle op de naleving van akkoorden en stemde in met een ontkoppeling van akkoorden over ruimtewapens (SDI) en middellange afstandsruketten (INF).

De 'glasnost' politiek is daarbij van verstrekkende betekenis geweest omdat de toegenomen openheid van de Sowjet Unie duidelijk maakte dat haar voorstellen voor ontwapening reëel en controleerbaar waren voor vriend en vijand.

Na het begin, verdere ontwapening.

Al deze factoren maken het mogelijk dat het INF Akkoord het eerste wordt van een reeks

vinden in de Verenigde Staten en West-Europa. De vredesbeweging heeft een grote invloed op de publieke opinie en de veranderingen in de Sowjet Unie hebben het vijandbeeld verder afgebroken. Ook in Frankrijk, Engeland en de Bondsrepubliek groeit de oppositie tegen kernbewapening. In het laatstgenoemde land maken nu zelfs conservatieve stromingen zich zorgen over de korte afstandsruketten onder het motto 'hoe korter de raketten, hoe doder de Duitsers'. Ze aarzelen tussen samenwerking met Frankrijk om een vinger achter de atoomtrekker te krijgen of een derde nuloptie. Kortom, er zijn tegenstellingen en er heerst onzekerheid in de Navo over de te volgen koers.

Het risico van een terugval in de aloude bewapeningspolitiek is aanwezig maar er zijn ook reële kansen om ontwapening en ontspanning door te zetten.

De positie van Nederland

De Nederlandse regering neemt een tweeslachtige positie in. In de troonrede werden de positieve ontwikkelingen in de Sowjet Unie toegejuicht en sprak men van uitzicht op een historische ommekeer in de wapenwedloop, maar tegelijkertijd stelde de regering Lubbers

bewapening zijn ook conventionele wapens bedreigend en in staat tot massavernietiging. Daarom is het van groot belang dat de voorstellen van de Sowjet Unie en die van het Warschaupact om te komen tot verdere onderhandelingen over ontwapening en de beperking van de militaire doctrines positief worden beantwoord. In plaats van zich te verzetten tegen een atoomwapenvrij Europa en te hameren op de verschillen tussen de maatschappelijke stelsels op grond waarvan verdere bewapening nog steeds nodig zou zijn, dient te worden nagedacht over een alternatief veiligheidsconcept voor Europa en wereldwijd.

In haar antwoord-nota Defensie 1984-1993 heeft de CPN gepleit voor een collectief veiligheidsstelsel in Europa van autonome staten met de volgende kenmerken:

- atoomwapenvrij
- defensief, louter gericht op de eigen verdediging met een minimaal niveau aan bewapening
- verlaging van de defensieuitgaven
- een open en democratische besluitvorming over defensieaangelegenheden met een grote parlementaire controle en betrokkenheid van de vredesbeweging
- conversie van militaire in niet-militaire productie

Voor zo'n nieuw veiligheidsstelsel kan aansluiting worden gezocht bij de formule van de conferentie van Helsinki over Veiligheid en Samenwerking in Europa (1975).

Aan deze conferentie werkten nagenoeg alle Europese landen mee, ongeacht of ze blokgebonden waren of niet, alsmede de Verenigde Staten en Canada. De huidige ontwikkelingen maken een hernieuwde activiteit rond de Helsinkiakkoorden actueel. Het unieke van deze akkoorden is dat daarmee Europese veiligheid niet tegenover de Sowjet Unie en de Verenigde Staten wordt geplaatst maar samen met deze landen wordt vormgegeven. De verdere uitwerking van deze akkoorden kan ook een stimulans betekenen voor de aanpak van conflicten in andere delen van de wereld.

Het spreekt voor zich dat de versterking van de Franse en Engelse nucleaire machten en de pogingen om te komen tot een Westeuropese kernmacht, waarin ook de Bondsrepubliek een rol zou spelen, uitermate gevaarlijk zijn voor de Europese veiligheid. Ze blokkeren bovendien de ontwikkeling van een Europees veiligheidsstelsel op basis van ontspanning en minimale bewapening.

Vervolg op pag. 4

FOTO KÄHLMAN

praktische, controleerbare akkoorden tot verdere ontwapening.

Ze kunnen eveneens leiden tot zodanig verbeterde internationale verhoudingen dat de aanpak van andere urgente wereldproblemen en beëindiging van regionale conflicten mogelijk wordt.

De ontwapeningsvoorstellen van de Sowjet Unie op het gebied van strategische wapens, kernproeven en van conventionele wapens en de voorstellen van het Warschaupact tot bespreking van de militaire strategieën bieden kansen op nieuwe resultaten. Of die kansen worden gegrepen zal afhangen van de initiatieven van elk land, met name van hen, die behoren tot de Navo.

De voortgaande onderhandelingen tussen de Sowjet Unie en de Verenigde Staten over strategische kernwapens en kernproeven bieden uitzicht op succes. Maar in de onderhandelingen over ruimtewapens en conventionele wapens worden allerlei obstakels opgeworpen. Sommige reacties op het INF Akkoord stellen evenmin gerust. Navostrategen haastten zich te verklaren dat er een gat geslagen is in de doctrine van het aangepaste antwoord, dat snel moet worden gecompenseerd. Er wordt gesproken over versterking van de kernmacht op zee en in de lucht, versterking van conventionele bewapening in centraal Europa en de vergroting van het bereik van korte afstandsruketten als de Lance.

De Verenigde Staten werken nog steeds door aan het SDI onderzoek en Frankrijk suggereert zijn kernmacht een grotere rol te laten spelen in West-Europa.

Toch is het de vraag of de voorstanders van verdere bewapening voldoende steun zullen

vast dat er grenzen zijn aan nucleaire ontwapening en dat een reële groei van de defensie uitgaven nodig blijft. De regering weigert eigen stappen te zetten zodat Nederland afhankelijk dreigt te worden van huidige politieke meerderheden in met name de Verenigde Staten, Frankrijk en Engeland. Vreemd is ook de afwachtende houding ten aanzien van de plaatsing van kruisraketten in Woensdrecht. Hoewel het voor de hand zou liggen om nu de bouw van de basis Woensdrecht te stoppen en definitief af te zien van (ook tijdelijke) plaatsing van de kruisraketten houdt de regering toch nog de mogelijkheid open en werkt ze zelfs mee aan de kostbare en verspillende voorbereidingen ervan. Toch zijn er in regeringskringen verschillende meningen gezien het feit dat in CDA kring opnieuw gepleit wordt voor de afstoting van de atoomtaken van de Orion en F 16 en voor heroverweging van de nucleaire artillerie.

De huidige passiviteit kan niet van lange duur zijn. Ook de Nederlandse regering zal haar opstelling in deze tijd van ontwapeningsmogelijkheden zelfstandig moeten bepalen.

Wederzijdse veiligheid.

De CPN heeft er herhaaldelijk op gewezen dat er in de huidige tijd geen veiligheid meer is te verkrijgen vanuit het concept van wederzijdse afschrikking, dat geleid heeft tot de levensgevaarlijke hoeveelheid kernwapens van deze tijd. Veiligheid moet wederzijds gegarandeerd zijn, in Europa en op wereldschaal.

Dat geldt niet alleen als we praten over kernwapens. Dat geldt ook voor de supermoderne conventionele bewapening. Bij de huidige stand van de techniek en de omvang van de

agenda

18 december 1987

Lezing 80 jaar communistische pers

20 december 1987

vergadering partijbestuur

16 januari 1988

vergadering partijbestuur

22 januari 1988

verschijnt de nieuwe ledenkrant

23 januari 1988

bijeenkomst rond start nieuw emancipatieproject CPN

colofon

Donateurs ontvangen het blad per post (donaties op giro 511002 t.n.v. Alg. Penm. CPN).

Eindredactie: Siem van der Helm

Redactie: Jeanette van Beuzekom, Fenna Bolding, Daniël Engelsman, Karin de Vré, Iede de Vries.

Redactiesecretariaat: Hoogte Kadijk 145, 1018 BH Amsterdam, tel. 020 - 26 25 65 (tst. 10)

Druk: Dijkman & Co.

Het volgende nummer verschijnt 22 januari 1988.

Kopij inleveren voor 11 januari.

bussen bestellen en bussen vullen

tiendaagse voor anc in juni 1988

Ruim tachtig vertegenwoordig(st)ers van plaatselijke anti-apartheidsgroepen en samenwerkingsverbanden hebben samen met de landelijke organisaties AABN en KZA besloten tot het organiseren van een „tiendaagse voor het ANC” van 16 juni tot 26 juni volgend jaar. 16 juni is de dag van de Soweto-opstand van 1977, terwijl op 26 juni 1955 het zo ruim aangehangen Handvest van de Vrijheid werd opgesteld.

Voor het eerst hebben beide organisaties afgesproken een groot opgezette landelijke demonstratie te organiseren voor boycot van het apartheidsregiem en steun aan het ANC. Voor de demonstratie zal een zo breed mogelijk draagvlak worden gezocht hetgeen verklaart waarom de eisen waaronder de demonstratie plaatsvindt nog niet precies zijn vastgesteld. Met onderhandelingsruimte immers kan politiek worden bedreven. De demonstratie zal zeer waarschijnlijk plaatsvinden op zaterdag 18 juni en de meeste voorkeur lijkt op dit moment uit te gaan naar Amsterdam, al opperde een vertegenwoordiger van één der plaatselijke groepen nog de mogelijkheid van Stevensbeek als potentieel demonstratie-oord. Kortom: bussen bestellen. Na die achttiende juni wordt de tiendaagse voortgezet met een nationale kollekte voor het ANC van 20 tot en met 26 juni. Dus: bussen vullen.

De tiendaagse is het hoogtepunt van een campagne die eigenlijk al in maart volgend jaar aanvangt. Vanaf dat moment wordt verschillen-de organisaties gevraagd de solidariteit met organisaties in Zuid-Afrika waarmee men zich verwant voelt op te voeren. Die organisaties moeten wel het Handvest van de Vrijheid onderschrijven. Met andere woorden: vakbeweging voer je steun aan Cosatu op, vrouwen-organisaties neem de solidariteit met de vrouwenorganisaties ter hand, enzovoorts. AABN en KZA willen in die periode de nadruk leggen op informatie. Van brede inzamelings-akties zal geen sprake zijn. Men kan zeggen: in het voorjaar wordt een ieder geacht in eigen kring de aandacht te vestigen op de strijd tegen apartheid terwijl dat zo breed vertakte anti-apartheidspotentieel bijeen wordt gebracht in de tiendaagse voor het ANC in juni.

Het „gezamenlijk actieprogramma van AABN en KZA” kwam tot stand nadat een landelijke beraad van anti-apartheidsgroepen de beide organisaties op 11 oktober nadrukkelijk had gevraagd rond de tafel te gaan zitten en af te zien van het onzalige voornemen van beiden om apart campagne te voeren in hetzelfde voorjaar van ’88. Dat immers dreigde nadat het AABN-voorstel voor een gezamenlijk beraad van landelijke organisaties en plaatselijke groepen, niet gehonoreerd werd, het KZA een campagne aankondigde en de AABN op haar beurt weer eigen plannen wereldkundig maakte. Na een stevige discussie op 11 oktober op het uiteindelijk door de AABN georganiseerde beraad besloten beide organisaties weer rond de tafel te gaan zitten en nog geen twee weken later kon een „gezamenlijk actieprogramma” worden gepresenteerd dat duidelijk meer is dan een compromis.

Er is tegemoet gekomen aan de wens van veel plaatselijke groepen één hoogtepunt te creëren (de tiendaagse voor het ANC in juni) terwijl de voorstellen van het KZA om de steun aan met het UDF verwante organisaties meer accent te geven gehonoreerd wordt, al hebben die akties een sterk „opwarmend” karakter voor de tiendaagse in juni. Zowel AABN en KZA waren verheugd over de uitkomsten van hun onderlinge discussies hoewel van enig verschil in inschatting sprake blijft. Verschillende CPN-ers hebben deelgenomen aan het landelijke beraad van de anti-apartheidsbeweging. Daarnaast namen vertegenwoordigers van onder meer PvdA, Jonge Socialisten, SAP, Jonge Democraten en anderen aan de gedachtenwisseling deel. Veel partijgenoten zijn betrokken bij anti-apartheidsakties, vaak opererend in brede samenwerkingverbanden. Het zijn die comité’s, alsmede de vele te

bestuur CASA

Mies Bouhuys
Conny Braam
Hans Boswinkel
Marten Beinema
Andrée van Es
Gerda Havertong
Huub Jacobse
Jan Kassies
Johan van der Keuken
Ger Lafaster
Bert Schierbeek
Mongane Wally Setote
Meral Taygun
Jacques Wallage

uit het comité van
aanbeveling
Ed van Thijn
ds W. van der Zee
H. Rodrigues Pereira
H. C. A. Ernst
ds Rein-Jan van der Veen
ds H. Huting
C. B. Roos
Jan Nico Scholten
Sietse Bosgra
Cor Groenendijk
Eva Fürth
Joop Wolff
Aad Nuis
Cox Hobbema
Boy Trip
Wim Beeren
Rudi van Dantzig
Liesbeth Brandt Corstius
Jan van den Bosch
Harry Mulisch
Annie M. G. Schmidt
Astrid Roemer
Truus Menger
Robert-Jan Stips
Vera Vingerhoeds
Hassan Belghazi
Adriaan van Dis
Anthony Akerman
Lucebert
Anja Meulenbelt
Hennie Vriente
Jan Paul Bresser
Martin van Amerongen
Karel Roskam
Lolle Nauta
Henny de Swaan-Roos
Mineke Schipper
Ben Polak
Willem van Manen
Ian Bruce
en ruim honderd anderen.

CASA wordt mede mogelijk gemaakt door
bijdragen van de Gemeente Amsterdam,
de Ministeries van WVC en
Ontwikkelingssamenwerking, de Novib,
verschillende vakbonden, de NCO en
anderen.

Culture in Another South Africa

In december bezoeken 200 Zuidafrikaanse kunstenaars ons land

Ze leven in ballingschap. Ze komen vanuit alle hoeken van de wereld. Uit de Verenigde Staten en Afrika, uit de Sovjet-Unie en Engeland. Uit Frankrijk en Amersfoort. Ze nemen van 13 tot 20 december deel aan de conferentie 'Culture in Another South Africa' in Amsterdam.

Wat is de bedoeling van CASA?

In Zuid-Afrika verzet de grote meerderheid van de bevolking zich tegen apartheid. Welke bijdragen leveren kunstenaars aan het verzet? Straks zal Zuid-Afrika vrij, democratisch en niet-racistisch zijn. Hoe kan cultuur in dat 'andere' Zuid-Afrika gedijen? Daarover konfereren de Zuidafrikanen op uitnodiging van de stichting CASA en de Anti-Apartheids Beweging Nederland. De conferentie wordt voorbereid in nauw overleg met het cultureel departement van bevrijdingsbeweging ANC, kunstenaars en culturele instellingen.

CASA is toegankelijk voor het Nederlandse publiek

Het Nederlandse publiek wordt volop in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van de Zuidafrikaanse verzetskultuur. Vrijwel alle hoofdstedelijke culturele instellingen werken mee. Exposities, konserten, theateervoorstellingen, (literaire) lezingen, workshops – dat alles is CASA. Half november verschijnt de programmakrant met alle informatie. Voor een tientje wordt u donateur van CASA en komt u in het bezit van deze krant. Giro 5725197 inv CASA, Amsterdam.

Informatie: 020 - 26 75 25
p/a Anti-Apartheidsbeweging
Nederland, Lauriergracht 116,
1016 RR Amsterdam.

vormen voorbereidingscomité's voor de tiendaagse in juni die het succes ervan zullen bepalen. De verwachtingen zijn hooggespannen.

Daarvoor echter beleeft Nederland „CASA”-de conferentie en het festival Culture in Another South Africa. Minstens tweehonderd Zuidafrikaanse kunstenaars bezoeken Amsterdam op initiatief van de AABN en de door haar gevormde stichting CASA. Meer dan een miljoen gulden brachten de organisatoren al voor de financiering bijeen. Er zijn enige honderden concerten, lezingen,

voorstellingen, exposities, filmvertoningen, workshops en ontmoetingen gepland. De „vaders van de jazz” — the Jazz Pioneers uit Soweto, een speciaal gevormde kindertheatergroep, diverse kerkleiders, enzovoorts bezoeken Amsterdam voor CASA, dat wordt voorbereid in nauw overleg met het cultureel departement van het ANC. CASA wordt „een spiegel van de strijd” naast een konferentie over de culturele infrastructuur in het Zuid-Afrika van na-de-apartheid. CASA wordt het grootste anti-apartheidsfestival dat ooit in Nederland werd gehouden.

wat te lezen onder de kerstboom?

communisten en hun favoriete boeken

Deze ledenkrant is alweer de laatste van het jaar 1987. Dat bracht de redactie op het originele idee om bekende en minder bekende communisten te vragen naar hun favoriete boek. „Wat te lezen onder de kerstboom?”, zo vroegen wij hen, „Welk boek zou je je partijgenoten beslist willen aanraden?” En als het dan nog stil bleef: „Wat ga je zelf lezen?”. Deze vraag leverde een bijzondere lijst van favoriete boeken op. Een lijst, lang genoeg om de hele kerstvakantie lezend door te brengen. Gevarieerd, ondogmatisch maar bepaald niet willekeurig. Een lijst met gekleurde voorkeuren, waarin de hartstochten van communisten zichtbaar zijn.

Marcus Bakker (Zaandam): Baron, van Theun de Vries. „Een prachtige schildering van het leven in de tweede helft van de 17e eeuw, onder Lodewijk de Veertiende. Heel knap en boeiend geschreven.”
Ina Brouwer (Amsterdam): Cesuur, van Christa Wolff. „Op het moment dat Christa Wolff, een DDR-schrijfster, radioberichten hoort over Tsjernobyl, krijgt ze ook een telefoontje dat het goed gaat met haar broer, die zojuist een zware hersenoperatie heeft ondergaan. Ze beschrijft haar gemengde gevoelens over deze twee kanten van de nieuwe technologie. Het boek deed mij denken aan een ander boek, waarin ook op een heel andere manier de confrontatie met de Europese cultuur aan de orde komt. Dat is: Aarde der mensen, van Pramodja Ananta Toer, een Indonesische schrijver, communisten waarschijnlijk niet onbekend.”
Hans Groenewegen (Amsterdam): Dzjan, van Platanov. „Omdat het goed is om onder de

kerstboom het probleem van voorhoede en massa en nog eens zó dialektisch uiteen gezet te krijgen. Omdat het zo'n prachtig boek is, dus.”
Elli Izeboud (Amsterdam): „Ik ga het boek van Korthals Altes lezen. De vredesbeweging is zo ingrijpend, ik ben benieuwd welke krachten de vredesbeweging uit de versmalling kunnen halen en wat die man beweegt. En vrede, da's ook nog mooi voor kerstmis...”
Amy Koopmanschap (Amsterdam): „Het boek van Selma Leydesdorff over het Joodse proletariaat in Amsterdam, Wij hebben als mens geleefd. Het is heel vlot en boeiend geschreven. En het haalt heel grondig elk vooroordeel dat joden rijk zouden zijn onderuit. Wat ik er verder zo leuk aan vindt, is dat je alles nog zó terug kunt plaatsen in Amsterdam.”
Marjan Lucas (Nijmegen): „Daar zit ik mee, samengesteld door Nelleke van der Drift. „De ondertitel, Mensen van 13 jaar en ouder schrijven aan Achterwerk, geeft al aan wat het is: een selectie uit de brieven die kinderen sturen naar

Achterwerk van de VPRO-gids. Het is een blik in de keuken van de jongere generatie. Ik vind dit boek heel hoopvol en optimistisch voor de toekomst, de jongere generatie roert haar mondje wel.”
Karin de Vré-IJisberg (Egmond): „Ik ga een lekkere detectieve lezen van Raymond Chandler of Ross McDonald, 't liefst in het Engels, want daarin zijn ze het mooist. Het zijn literaire detectives, Chandler al van voor de oorlog, McDonald is van een latere generatie. Met Kerst ga ik er wel weer een uitzoeken.”
Anneke Teunissen (Amsterdam): „Muriel, van Miriam Tlali. Een autobiografie van een zwarte Zuidafrikaanse vrouw. Zij werkt in een winkel van blanken, waar zij huishoudelijke apparaten verkoopt op afbetaling tegen woekerrente aan zwarte klanten. „Op de achterflap staat zowaar een citaat uit De Waarheid: „Op schokkende en aangrijpende wijze wordt de arrogantie van de apartheid en het gelegitimeerde onrecht in Zuid-Afrika getekend.”
Hein Verkerk (Amsterdam): „De verloren taal der kralen, van David Leavitt. Zoon beleeft zijn seksuele voorkeuren tamelijk ongecompliceerd. Hij ontdekt dat zijn vader nog in de underground zit en een dubbelleven leidt. Dat leidt tot conflicten met zijn vader en zijn moeder. Die laatste komt er eigenlijk nog het best vanaf.” En vervolgens: „Maar als Hans Warrens Geheim Dagboek deel 7 verschijnt, ga ik dat eerst lezen, op het strand van Malta, want daar zit ik écht op te wachten!”
Joke van der Zwaard (Rotterdam): „Muur van de pest, van André Brink. Ik had eerst twijfels, de schrijver is een witte man, die een zwarte vrouw tot hoofdpersoon maakt. Maar het is heel indrukwekkend. Het laat zien wat apartheid betekent voor zwarten en voor witten. Geen witte kan zich eraan onttrekken, al proberen de figuren in het boek dat wel. En het is heel spannend en goed geschreven.”
We vergaten nog het huiswerk op te geven voor

na de kerstvakantie: Perestroika, van Gorbatsjow. En het strafwerk: Schuivende panelen. En tot slot de voorkeur van de samensteller van deze rubriek: Het periodiek systeem, van Primo Levi. „Het is al bijzonder om iets te lezen van een Italiaanse Jood die Auschwitz overleefd heeft. Bovendien is hij een chemicus die ontzettend van zijn vak houdt. Ik raakte ook weer helemaal in de ban van dat speuren, het niet kunnen ophouden voor je iets uitgezocht hebt.”
De meeste boeken zijn recent en vermoedelijk nog niet te leen in de bibliotheek. Als je ze niet kunt of wilt kopen, leen ze dan dus van elkaar. Jeannette van Beusekom.

hannie schaft herdenking 1987

Traditiegetrouw organiseert het Algemeen Nederlands Jeugd Verbond ook dit jaar weer de Hannie Schaft-herdenking. Deze zal plaats vinden op zondag 29 november a.s. en zal bestaan uit de kranslegging bij het graf van Hannie Schaft op de Erebegraafplaats in Overveen (Zeeweg 26, we verzamelen om 12.30 uur op de parkeerplaats). Na de kranslegging zal er vanaf 14.00 uur een manifestatie plaatsvinden in cultureel centrum Zero, welke u vindt aan de Bakenessergracht 8 in Haarlem. Daar zullen verschillende sprekers en een cabaret optreden. Het geheel wordt omlijst met standjes vol informatie-materiaal over racisme, fascisme e.d. Het A.N.J.V. regelt vanuit Amsterdam een bus naar de Hannie Schaft-herdenking. Kaartjes voor de reis (vertrek om 11.30 uur vanaf de Spuistraat 47a) zijn te koop voor f 10,- per stuk. Af te halen op het A.N.J.V.-kantoor, Spuistraat 47a.

berichten uit de afdelingen

ietsje minder

Deze keer wat minder berichten uit de CPN-afdelingen dan vorige keren. Dat komt grotendeels doordat er sinds de vorige ledenkrant niet zoveel plaatselijk materiaal is vervaardigd. Ook is ons opgevallen, dat er nog steeds weinig kranteknipsels worden opgestuurd. Jullie maken ons niet wijs, dat een gemeenteraads- of statenfractie of afdelingsbestuur met een of andere aktiviteit niet de regionale dagbladen weet te halen. Materiaal svp opsturen naar: redactie CPN-ledenkrant, t.a.v. Karin de Vré, Hoogte Kadijk 145 te Amsterdam.

onderwijs

In Groningen zijn ze druk met de akties in het onderwijs. Daar is al eens een grote demonstratie tegen de bezuinigingen gehouden. In die akties spelen „ouder-komités” een belangrijke rol. Om niet alleen de mensen in het onderwijs, maar ook daarbuiten te informeren over wat er momenteel — allemaal tegelijk — aan de hand is, is er een landelijke onderwijs aktiekrant uitgegeven. Op vier pagina's weekend-formaat worden allerlei problemen in het onderwijs toegelicht, en wat daar tegen gedaan kan worden. De krant is verspreid in een oplage van 50.000 stuks, met financiële steun van de ABOP en de Vereniging Openbaar Onderwijs. Het Groningse ouderkomité is op woensdagmorgen bereikbaar onder telefoonnummer 050 - 121832.

nicaragua

Uit Intercom, het afdelingsledenblad van CPN-Arnhem blijkt, dat die afdeling in januari een aktie gaat houden om gereedschap in te zame-

len voor Nicaragua. Dat gereedschap wordt hier in Nederland opgeknapt, en dan naar bouw- en werkbrigades in Nicaragua gestuurd.

steve bikostraat

In het aktivistenbulletin van het CPN-distrikt Amsterdam is een artikel afgedrukt over de officiële opening van de Steve Bikostraat in Hoofddorp. Tien jaar na de moord in een Zuidafrikaanse politiecel op deze grondlegger van de „zwarte bewustzijns-gedachte” werd die officiële opening verricht door raadslid Leo Mesman uit Hoofddorp. De ingebruikname van de straat ging gepaard met een demonstratie tegen apartheid.

uitgesteld

Links Brabant, de samenwerkingsfractie in de Brabantse provinciale staten, was van plan eind november een kongres te houden ter verantwoording van het tot nu toe gevoerde beleid, en over het economische beleid in de provincie. Dat kongres is uitgesteld tot 12 december.

suriname

In het laatste distrikt-lidenbericht uit Friesland staat een boekrecensie over de situatie in Suriname, en de opstelling van Nederland over die ontwikkelingen. Het artikel sluit af met de verzuchting: „is het niet godgeklagd dat na 3 eeuwen kolonialisme het uitgebuide land moet vragen om ontwikkelingshulp?”

samenwerking

Sinds geruime tijd is er ook weer een „Kamerade”, het CPN-ledenbericht van de afdeling Nijmegen. Daarin staan behalve de notulen van de laatste ledenvergadering en een uitnodiging voor de komende, ook artikelen over de gezamenlijke gemeenteraadsfractie. In Nijmegen wordt gewerkt aan verdieping van de samenwerking tussen PSP, PPR en CPN. Een werkgroep heeft daartoe voorstellen gedaan, die in het ledenblad worden gepubliceerd en besproken. Het voorstel is in twee fasen verdeeld. Een aanstaande en een toekomstige. Over die toekomstige worden nog geen uitspraken gedaan, over de aanstaande integratie wordt gezegd dat die vooral van praktische aard zal zijn.

britse miners

In Amersfoort wordt opnieuw aandacht geschonken aan de situatie van de ontslagen Britse mijnwerkers. Veel partijgenoten zijn tijdens de grote mijn-staking in Engeland aktief geweest in solidariteitscomités, zo ook in Amersfoort. Daar wordt nog éénmaal de draad opgepikt, voor die mijnwerkers die tijdens de staking werden ontslagen. Die krijgen ongeveer zeventig gulden per week uitkering. In Engeland is het straks Kerstmis. Daarom houdt CPN-Amersfoort een éénmalige inzameling om die gezinnen van ontslagen Britse mijnwerkers aan kerstcadeautjes te helpen. bankrekening 553120638, Wendy van Dijk, ABN-Bank Amersfoort, giro 74907, o.v.v. miners.

afscheid

In de CPN-Aktiekrant van het distrikt Groningen wordt stilgestaan bij het afscheid van CPN-gemeenteraadslid Fré Stek uit Nieuwe-

schans. Hij heeft 34 jaar in de gemeenteraad gezeten, waarvan 20 jaar als wethouder. In een zitting van de gemeenteraad kreeg hij uit handen van de burgemeester een toepasselijk kunstwerkje: een stenen gebalde vuist. Namens de partij werd een dankwoord gesproken door Fré Meis.

niet lekker

Sambal is het blad van de Rotterdamse fractie van PSP, CPN, PPR en SAP. In het jongste nummer staan onder meer foto's van de demonstratie die op prinsjesdag op de stoep van het raadhuis werd gehouden. Een week later was het op dezelfde plaats weer raak met een picket-line, toen het Rotterdamse college allerlei hoge omes uit het leger ontving op een receptie. De akties in Rotterdam tegen de bezuinigingen in de gezondheidszorg worden gevoerd onder de naam „Niet lekker van Dekker”. Ook een aardige.

chili

Het lot van de ter dood veroordeelde Chileense politieke gevangenen begint in steeds meer CPN-afdelingen een rol te spelen. Nadat vanuit Wageningen hun lot onder de landelijke aandacht is gebracht, hebben een paar CPN-afdelingen hun zaak „opgepikt”. Onder meer in de Roodvinger, het blad van de CPN-afdeling Zwolle, wordt over hun lot en over de situatie in Chili geschreven. Ook in enkele andere plaatsen wordt er gewerkt aan het stellen van schriftelijke vragen aan colleges van B & W.

de weu herleeft, zo ook de kritiek erop

door Jan-Willem Vos

De West-Europese Unie (WEU) herleeft, zo ook de kritiek daarop. Op 26 en 27 oktober j.l. vergaderden de Ministers van Buitenlandse Zaken van de WEU in Den Haag over het „platform voor Europese veiligheid”. Kort daarvoor kritiseerden het Groen Progressief Akkoord en hun zusterpartijen in het Europarlement de nieuwe WEU-plannen.

Van de in 1948 ontstane West-Europese Unie, maakten aanvankelijk de Benelux, Frankrijk en Engeland deel uit. Sinds 1954 voegden de Bondsrepubliek en Italië zich hierbij. Doel van de WEU is Westeuropese militaire samenwerking. Maar door het ontstaan van de NAVO is dit instituut in de vergetelheid geraakt. In 1984 wakte premier Chirac de WEU weer tot leven door uit te spreken dat het het overlegorgaan voor een gezamenlijk Westeuropes veiligheidsbeleid moet worden. Eerst zagen de andere lidstaten daar niet zoveel in.

Maar met het INF-akkoord in zicht, beleeft de WEU een nieuw leven. Wat onder andere tot uitdrukking komt in het gezamenlijk optreden van Westeuropese landen in de Golf en in de conferentie over het platform. De VS volgt deze ontwikkelingen ondertussen met achterdocht, bang als zij is voor een te grote invloed van Frankrijk binnen de WEU. Na de conferentie van Den Haag kunnen zij evenwel opgelucht adem halen.

Eind oktober besloten de WEU-landen onder voorzitterschap van Minister Van den Broek dat West-Europa een „samenhangender Europese defensie-identiteit” moet krijgen, die de „solidariteitsverplichtingen” van de leden tegenover het verdrag van Brussel en de NAVO-verdragen „effectiever in praktijk zal brengen”. Anders gezegd: West-Europa gaat meer aan zijn defensie-inspanningen binnen de NAVO doen en het belang van de kernbewapening wordt opnieuw bevestigd. De sterke band met de NAVO blijft dus volop overeind, niet voor niets wordt in de WEU-verklaring een keer of twintig naar de NAVO of de VS verwezen. De enige kritiek die de VS mag incasseren, betreft het optreden van de Amerikanen op ontwapeningsovereenkomsten, daar vinden de WEU-

landen dat de VS in hun „wapenheersingspolitiek rekening moet houden met de specifiek Europese veiligheidsbelangen”.

Op maandag 26 oktober presenteerde het Groen Progressief Akkoord en zijn zusterpartijen in de Groen-alternatieve alliantie de nota „Voor een civiel Europa”. Volgens hen zou de discussie over een Westeuropes veiligheidsplatform een geheel andere geest moeten uitademen dan zij nu doet. In de eerste plaats moet er onderzoek komen naar de gevolgen van Europese wapen- en kernproeven voor de bevolking en het milieu in de Stille Zuidzee en elders. Ten tweede moet het afgelopen zijn met het exporteren van allerlei wapentuig. Ten derde moet de opsplitsing van Europa in twee vijandige blokken ongedaan gemaakt worden.

In de nota „Voor een civiel Europa” wordt verder de vrees uitgesproken dat de WEU gaat fungeren als een „buitenboordmotor” voor de militarisering van de EG. Er gaat een soort „dubbel-NAVO” ontstaan, die zowel de NAVO wil versterken, als de machtsbelangen van West-Europa wil veilig stellen. „Er bestaat nu nog een schaamtredrempel om de militaire dimensie van de Westeuropese machtsbelangen rechtstreeks in de EG te bespreken...”, maar het moment lijkt nabij, dat militaire en economische belangen in de EG besproken worden. Een ontwikkeling die ook in verslag van de WEU-conferentie bespeurd wordt. Het NRC Handelsblad van 28 oktober j.l. stelt bijvoorbeeld:

„Optimistische diplomatieke waarnemers voorstellen dan ook al dat het document (bedoeld wordt het WEU-document/jwv) zozeer geïntegreerd zal raken binnen het EG-overleg dat over enige tijd de WEU zelf overbodig zal worden”. Een onplezierig perspectief, dat bovendien de toch al kleine kans op een wapenvrij Europa van Ierland tot de Oeral er bepaald niet groter op maakt.

De nota „Voor een civiel Europa” is gratis te bestellen bij: Groen Progressief Akkoord, Postbus 267, 1000 AG Amsterdam.

Vervolg van pag. 2

Stappen van afzonderlijke landen zijn dan ook nodig om de ontwikkelingen de goede kant op te trekken.

Eigen stappen.

De ervaringen met het Nederlandse voorbehoud bewijzen dat Nederland in het proces van ontwapening een belangrijke rol kan spelen en een scharmierfunctie kan vervullen mits het een zelfstandige positie kiest en niet mee gaat in de pleidooien voor de opvoering van bewapening. De CPN is van mening dat de Nederlandse regering op de lijn van het vroegere voorbehoud verder dient te gaan. Zo kan ons land een initiatiefnemende rol spelen in het verdere ontwapeningsproces in Europa. Een dergelijke rol is niet alleen een kwestie van verantwoordelijkheid. Deze dient ook het beste de eigen belangen van Nederland, dat als klein land nu eenmaal geen veiligheid kan verkrijgen als die berust op militaire aspiraties van anderen, buiten maar ook binnen Europa. De CPN treedt daarom op voor een kernwapenvrij Nederland en voor kernwapenvrije zones als etappes naar de uitbanning van kernwapens wereldwijd. Nederland dient eenzijdige stappen te nemen om het proces van kernontwapening en ontwapening in het algemeen te stimuleren. Voorkomen moet worden dat er door stagnatie een terugval plaatsvindt in het militaire blokkendenken.

De CPN bepleit tevens een reeks van eigen stappen in het kader van het Nederlandse veiligheidsbeleid. Zulke stappen houden in elk geval in:

- Stopzetting van de voorbereiding van plaatsing van kruisraketten en ontmanteling van de basis in Woensdrecht.
- Geen modernisering maar afstoting van atoomtaken
- verlaging van de defensieuitgaven
- stopzetting van voortgaande militarisering van regio's
- afwijzing SDI, optreden voor handhaving ABM verdrag en weigering van ieder medewerking vanuit Nederland aan SDI
- optreden voor stopzetting van kernproeven door Frankrijk, de Verenigde Staten en de Sowjet Unie

- het bedenken van praktische oplossingen voor problemen in het proces van ontwapening en het geven van deskundige hulp daarbij
- het nemen van initiatieven naar andere landen in Europa, ongeacht het blok waartoe zij behoren, voor praktische uitwerking van de Helsinkiakkoorden en voor verdergaande ontwapening
- Het meewerken aan fondsen ter ondersteuning van ontwikkelingslanden, zoals voorgesteld door de Verenigde Naties en gefinancierd uit bewapeningsgelden.

Of deze initiatieven genomen worden, is niet alleen afhankelijk van de wil van een regering. Het is van belang dat ook het parlement, politieke partijen, gemeenten en maatschappelijke groeperingen initiatieven ontplooiën.

Druk vredesbeweging blijft nodig

De reacties in Navokring na het INF Akkoord wijzen uit dat ook voor verdere ontwapening een alerte publieke opinie nodig blijft. Zonder nieuwe aktiviteiten van de vredesbeweging, zonder voorstellen, petitie, uitwisseling van pluriforme delegaties en beroepsgroepen tussen oost en west zullen conservatieve kringen in de Navo stappen in ontwapening trachten te beantwoorden met nieuwe bewapeningsinitiatieven. Dit ongeacht de sociale, economische en democratische kosten. Daarom is het van groot belang dat de vredesbeweging zich verbreedt en verdiept en de publieke opinie blijft mobiliseren. Internationale samenwerking tussen allerlei vredesgroepen kan bijdragen aan een nieuw veiligheidsstelsel in Europa en in andere delen van de wereld. Deze samenwerking kan bovendien de druk vergroten op de voorstanders van voortgaande bewapening in regeringen en politieke partijen. Nieuwe initiatieven blijven daarom nodig en kunnen een grote uitstraling hebben omdat ze aansluiten bij de behoefte van veel mensen om aktief te blijven voor de vrede.

Dat werd ondermeer aangetoond door de demonstratie op 31 oktober jl. in Den Haag.

Na de eerste resultaten moet het mogelijk zijn door nieuwe initiatieven en uitbreiding van de samenwerking verdere ontwapening en ontspanning te bereiken.

HET PORTRET

het groningense distrikt van de cpn

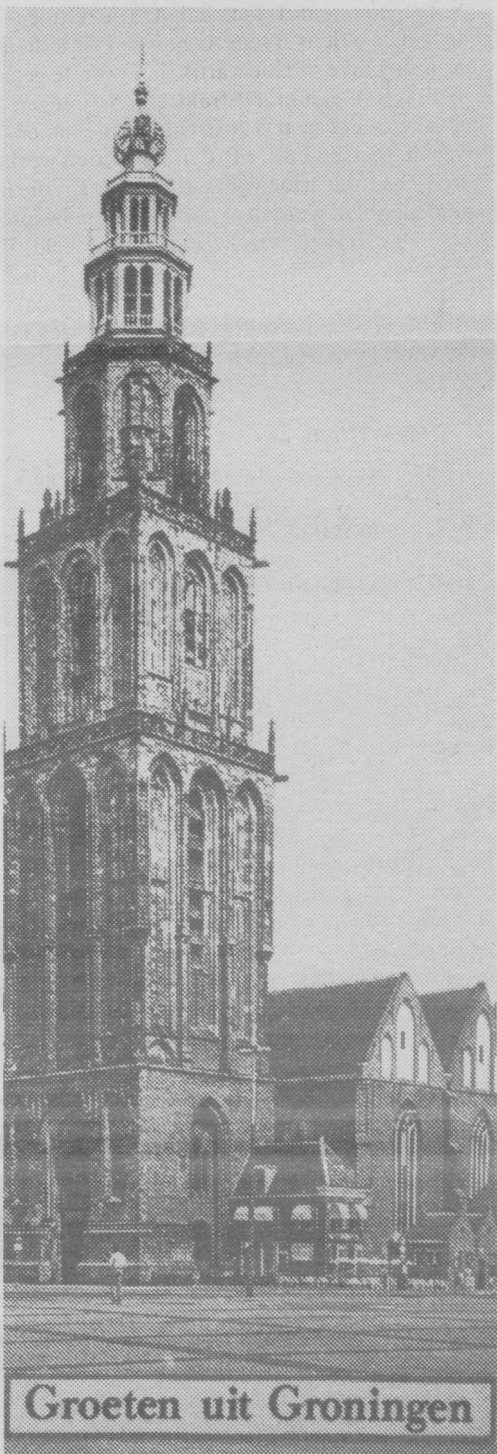
Op verzoek van de redactie schreef Coen Wessel, sinds twee maanden betrokken bij het distrikt Groningen, een persoonlijk portret van het Groningse distrikt.

Zes november 1987, viering van de Oktoberrevolutie in Groningen. De viering begint 's middags met een bijeenkomst voor oudere partijgenoten en een etentje, aangeboden door het distrikt. 's Avonds zitten meer dan honderdvijftig mensen, deels in hun zondagse kleren, bijeen. De zaal is versierd met rode en rood-wit-blauwe vlaggen. Vooraan op een podium tegen een achtergrond van 30 m² rood doek hangen portretten van Marx en Lenin. We hebben geluisterd naar een verhaal van Fré Meis, naar een verhaal van de gasten van de CPSU en naar liederen van Brecht. Het is tijd voor vragen en discussie.

De werkomstandigheden in de fabrieken in de Sowjet-Unie en Nederland worden met elkaar vergeleken. De delegatie legt uit welke maatregelen de Sowjet-Unie op het gebied van milieu-bescherming neemt. Een vrouw, ongeveer vijfenveertig jaar oud, staat op. „Hoe komt het toch” vraagt ze, „dat de Sowjet-Unie wél in staat was als eerste natie een vrouw in de ruimte te brengen, terwijl als ik een foto van de leden van het Centraal Comité zie, ik daar geen enkele vrouw op kan ontdekken?” V. Masjentsew, medewerker van de afdeling propaganda van het Centraal Comité van de CPSU, probeert een antwoord te formuleren. Dat er tijden geweest zijn dat er wel een vrouw lid was van het Centraal Comité, dat er onlangs nog een vrouw als ambassadeur in Zwitserland benoemd is. Gelach en rumoer in de zaal. Dan houdt de vrouwelijke tolk het niet meer: „Wat hij nu zegt, daar ben ik het helemaal niet mee eens!” Het gelach en het rumoer in de zaal neemt toe, de tolk krijgt applaus. En sommigen zien hoe Lenin vanaf het podium een korte knipoog geeft. De discussie gaat door. De avond wordt besloten met het zingen van de Internationale. Tweetalig.

praktische strijd

Een maand daarvoor hadden we in Groningen ook buitenlands bezoek. Een delegatie van de SED kwam zich in Nederland oriënteren. „Het is me opgevallen” zei een van de delegatieleden, „hoe praktisch de strijd van Nederlandse communisten is. Niet alleen grote woorden, maar ook een dagelijkse strijd voor ook de meest simpele belangen van de bevolking.” Een aardige karakteristiek van het optreden van de CPN in Groningen. Zo is er de afgelopen jaren actie gevoerd tegen de verhoging van de milieubelasting en de kabeltelevisiebijdragen. Zo zijn communisten actief in oudercomités tegen lesgeldverhoging en andere verslechtingen in het onderwijs. Zo zijn er in diverse plaatsen adviesburo's van de

CPN waar mensen komen met vragen over belastingen en huursubsidies. Of met formulieren die moeilijk in te vullen zijn. Of om te klagen over een slechte behandeling door een ambtenaar, een werkgever of een huisbaas. Zo staat de CPN naast en temidden van de Groninger bevolking. Zo pikt de partij signalen uit de bevolking op.

Dat geldt met name voor de plaatsen waar de CPN niet de middel-kleine partij is, die ze elders in de provincie is: in plaatsen als Beerta, Oude-Pekela en Finsterwolde. Daar is de CPN op plaatselijk nivo een massapartij. De leden-

vergadering van de CPN is hier een van de belangrijkste politieke forums van de bevolking.

werkgelegenheid

Ongeveer 30% van de beroepsbevolking in Groningen is werkloos. Dat percentage groeit nog steeds. Op dit moment dreigt een gehele industrietak uit Groningen te verdwijnen: de scheepsbouw. In Groningen zijn tal van scheepswerven die kleine en middelgrote schepen bouwen. Doordat dit soort scheepsbouw in het buitenland zwaar gesubsidieerd wordt, kunnen de werven de concurrentie niet aan. Vorige maand zijn twee werven failliet gegaan. Een hypermodern toeleveringsbedrijf, Centraal Staal, heeft twintig man ontslagen en werkt nu met een minimum-bezetting. De CPN stelt voor dat er een reddingsplan voor de noordelijke scheepsbouw komt. Ook moet serieus onderzocht worden of de Sowjet-Unie en de DDR geen belangstelling hebben voor technologisch geavanceerde schepen. Pamfletten met deze eisen zijn al verschillende keren bij alle noordelijke scheepswerven verspreid. Ook in de vakbond, in Provinciale Staten en de gemeenteraden worden deze eisen naar voren gebracht. Zo probeert de CPN de apathie en moedeloosheid bij arbeiders, bestuurders en ondernemers te doorbreken.

een uitzondering

Bij Philips werken in het Noorden ongeveer 6000 mensen. Duizend arbeidsplaatsen dreigen op korte termijn te verdwijnen, terwijl het niet denkbeeldig is dat enkele vestigingen geheel gesloten worden. De argumenten: er wordt wel winst gemaakt, maar te weinig winst. Productie in Singapore is goedkoper. Bovendien vindt Philips dat het noodzakelijk is zich te concentreren op zgn. kernactiviteiten. Met andere woorden: de ongekende concurrentieslag tussen multinationale bedrijven heeft Philips doen besluiten haar kapitaal alleen in de meest winstgevendende en sterke activiteiten te investeren. Zo wordt het vierde structuurplan Ruimtelijke Ordening werkelijkheid. Daarin wordt het noorden afgeschreven als vestigingsplaats van industrie. Toerisme en defensie, daar moeten Groningers hun brood maar mee verdienen. Er is één uitzondering: Shell, Esso en de staat wensen zich wel over het Groninger aardgas te ontfemen.

De plannen voor een munitieopslag bij de Eemshaven worden door de Rijksoverheid gerepresenteerd als betreft het een werkgelegen-

heidsplan. De CPN probeert dit soort redeneringen door te prikken: welk bedrijf wil zich nog in de Eemshaven vestigen, wanneer bij de burens munitie en oorlogsgereedschap liggen opgeslagen. Probeer dan maar eens een brandschadeverzekering afgesloten te krijgen. De militarisering is juist een gevaar voor de werkgelegenheid stelt de CPN.

aktiekrant

Het CPN-distrikt Groningen geeft elke maand een eigen krant uit, de CPN-Aktiekrant. De Aktiekrant is niet alleen bedoeld om de leden over de activiteiten in het distrikt te informeren, maar is vooral gericht naar buiten. Met de Aktiekrant wordt dan ook, als het lukt, gecolporteerd en bij acties wordt de krant uitgedeeld. De Aktiekrant schrijft met name over regionale kwesties, maar ook (inter)nationale aktiepunten, zoals de strijd tegen Starwars en kruisraketten, krijgen aandacht. Gedeeltelijk heeft de Aktiekrant zo de plaats ingenomen die De Waarheid vroeger had. Voor het werken met de Aktiekrant zijn veel mensen warm te krijgen. Zo heeft het distrikt een krant die de leden mobiliseert en waar het distrikt mee voor de dag durft te komen.

Net als elders in het land krabbelt de CPN in Groningen weer overeind. Het is een wisselwerking: de eigen organisatie wordt weer sterker, tegelijkertijd zijn communisten meer dan ooit overal welkom. Het koude-oorlogsdenken is weg en communisten worden ook opgezocht om aktie mee te voeren. Fré Meis en Hanneke Jagersma waren beiden officiële sprekers op een door Stop Eigen Risico en de FNV georganiseerde bijeenkomst in Groningen. Afgelopen maand hebben in alle regionale kranten, in Trouw en in de Tijd interviews met Fré Meis gestaan. Op ledenvergaderingen en partijbijeenkomsten heerst weer een sfeer van: we zetten onze schouders eronder.

Nog een laatste karakteristiek van het distrikt. In de afgelopen jaren is er ook in Groningen stevig gediscussieerd over de koers van de partij. Er zijn nieuwe standpunten ontwikkeld, de partij is er door veranderd. Maar misschien meer dan elders is geprobeerd de partij bij elkaar te houden. Er is gediscussieerd vanuit het inzicht dat alle schakeringen rood in de partij in principe bij elkaar horen. Al die verschillende mensen zo veel mogelijk bij elkaar houden heeft veel discussie en veel tijd gekost. Tot op partijcongressen toe. Maar de meeste mensen zijn wel bij elkaar gebleven.

aktie tegen beroepsverboden in de bondsrepubliek

door Coen Wessel

„Strijd tegen Berufsverbote is voor mij in de eerste plaats anti-fascistische strijd. Zo lang zo iets in een land kan blijven bestaan is het een kleine stap dat een land in een toestand als in '33 kan vervallen”. Aan het woord is Wemke Ketting-Jager, gemeenteraadslid voor de CPN in Delfzijl en actief in het Provinciaal Groninger Comité tegen Berufsverbote. We vroegen haar te vertellen over de activiteiten van de Nederlandse anti-Berufsverbote comité's en over de huidige stand van zaken in de Bondsrepubliek.

nedersaksen

„Op dit moment worden in de Bondsrepubliek alleen Berufsverbote opgelegd in deelstaten waar de CDU aan de macht is en in Beieren. Nedersaksen, een deelstaat die grenst aan de Nederlandse provincies Groningen, Drenthe, Overijssel en doorloopt tot de DDR, is zo'n CDU-bolwerk. De deelstaat-regering dient in Nedersaksen een klacht in bij de justitie, die dan tot vervolging overgaat. In deelstaten waar de SPD aan de macht is, worden geen aanklachten meer ingediend en komt het dan ook gelukkig niet tot Berufsverbote.

Berufsverbote zijn vooral gericht tegen mensen die gebruik maken van hun actief kiesrecht, die kandidaat staan voor de DKP bij verkiezingen. In 1982 zijn processen begonnen tegen mensen die in overheidsdienst werken en in 1981 kandidaat waren voor de DKP bij de gemeenteraadsverkiezingen. Die processen slepen zich soms jaren voort. De aangeklaagden staan meestal direkt op straat. Met ons comité hebben we bijvoorbeeld de zaak gevolgd van Dorothea Vogt, die 15 oktober j.l. definitief een Berufsverbot gekregen heeft. En van Horst Burgmeister. In 1982 was hij al eens een keer aangeklaagd. Toen hij in 1986 in de gemeenteraad van Weener werd gekozen werd hij binnen een week als onderwijzer geschorst. Soms zijn er ook vreemde vonnissen. Een paar weken geleden bepaalde de rechtbank dat Ulrike Marks wél mag blijven werken, maar dat ze twee jaar lang 10% minder salaris krijgt.

Overigens krijgen niet alleen DKP-ers een Berufsverbot, ook partijlozen die op met de DKP gelieerde coalitielijsten staan worden soms vervolgd. Sinds 1981 hebben ongeveer honderd mensen in Nedersaksen Berufsverbote gekregen”.

Vervolg op pag. 6

eenheid in de dodelijke ruimte?

Zaterdag 12 september j.l. was er een discussiedag voor het districtbestuur van Amsterdam in het buurthuis De Boc in Buitenveldert. Onderwerp van gesprek was de vernieuwingsdiscussie en de specifieke positie van het feminisme hierin. Wat is er eigenlijk gebeurd en hoe staan we er tegenover?

door rian voet

Harry van den Berg wees als eerste spreker op een aantal fundamentele veranderingen die politieke vernieuwing eind zeventiger jaren in de CPN noodzakelijk maakten. Veranderingen in de rol van de staat, de tegenstellingen binnen de staat en de spreiding van machtscentra in de maatschappij, hadden in de CPN een pleidooi voor democratisering op vele terreinen als gevolgtrekking. De invloed van de strijd tegen het fascisme maakte dat democratie niet alleen meer als middel werd gezien, maar ook als doel op zich. De opkomst van nieuwe sociale bewegingen en het opduiken van nieuwe issues bij oude sociale bewegingen maakte het onmogelijk de klassenstrijd als belangrijker te blijven beschouwen dan andere vormen van discriminatie. Erkenning van de politieke rol van sociale bewegingen leidde tot het afstand nemen van exclusieve voorhoedepretenties en de daarmee samenhangende idee dat communistische politiek afgeleid kon worden van één wetenschappelijke theorie in casu het marxisme. Marxisme is naast andere theorieën een van de inspiratie- en kennisbronnen van communistische politiek. Bovendien lieten de ervaringen met het reëel bestaande socialisme het failliet van hun economische sturing en hun zogenaamde democratische pretenties zien. Er trad een enorme vertraging op in dit vernieuwingsproces door de strakke partijorganisatie en sterke disciplinerende. Men kon moeilijk omgaan met discussie en kritiek. Op het congres van 1984 werd er een ingewikkelde strijd gevoerd omdat er wel vier of vijf fronten waren. Je had de groep die onder de oude vlag van marxisme-leninisme zich keerde tegen alle vernieuwingspunten; de doorbraakideologen; de bewegingsideologen die de partij als een verlengstuk wilden maken van ofwel de feministische beweging ofwel de arbeidersbeweging en tot slot de groep die eenheid boven alles wilde hebben. Het programma dat op het congres werd vastgesteld betekende een overwinning op al deze fronten: belangrijke uitgangspunten van de vernieuwing werden vastgelegd. De inzet

zou gekarakteriseerd kunnen worden als een democratisch en vrijheidslievend communisme. Het programma is eigenlijk nooit vlees en bloed geworden, omdat een groot deel van de partij genoeg had van de discussies. Van den Berg betreurt het vooral dat de andere houding ten opzichte van de staat die in het programma verwoord is, nooit uitgewerkt is. In plaats van dat de staat van bovenaf iets voor de slachtoffers moet doen, wordt in het programma gepleit voor zo min mogelijk staat en zoveel mogelijk delegatie en decentralisatie van macht. Mensen moeten dingen zelf veranderen maar moeten daartoe wel de mogelijkheden krijgen. Tegenover de staat moet niet de markt geplaatst worden, maar democratische sturing. De discussie die na het verhaal van Harry van den Berg volgde concentreerde zich vooral op de oorzaken van het niet „vlees en bloed”-worden van het programma. Naast het aanwijzen van „schuldigen” (de buitenwacht, de vernieuwers, de mensen die uit de CPN gegaan zijn), werden er meer spitsvondige verklaringen gegeven. Zo stelde iemand dat de instrumentalistische benadering van samenwerking de CPN alleen maar afhankelijk heeft gemaakt van de PPR en PSP. Een ander stelde dat de mensen die het middenkader zouden gaan vormen tegenstander van de vernieuwing zijn geworden, omdat de aan hen min of meer beloofde kaderplaatsen ingenomen werden door vernieuwers, die machtsposities claimden op basis van uitgangspunten in plaats van op jarenlange partijervaring. Tot slot werden er nog verklaringen gezocht in het gegeven dat we na alle partijstrijd geen prioriteiten of hiërarchieën meer aan durven te brengen. De „eenheid” bestaat slechts bij de gratie van representatie van verschillende groepen of stromingen in het partijbestuur. In plaats van inhoudelijke discussie te voeren om tot consensus te komen wordt communistische politiek meer een belangenbehartiging van verschillende deelbelangen die allemaal een plaats willen krijgen onder die grote paraplu. Onduidelijk blijft wat nog het bindende element is. Wat voor plaats namen de feministische discussies nu in, in de vernieuwingsproces? Marlou Min liet aan de hand van de arbeidstijdverkortingsdiscussie zien hoe feministen niet

alleen de verschillen en tegenstellingen binnen de arbeidersklasse aan de orde gesteld hebben (de man-vrouw verhouding), maar hoe bovendien de verschillen tussen vrouwen zelf al vrij snel opdoken. Deze bemoeilijkten voortdurend de consensus over wat feminisme was. Na het programma kun je zien hoe feministische kwesties door de partij steeds meer overgelaten worden aan vrouwen zelf. Feminisme wordt niet meer tot geïntegreerd onderdeel gemaakt van CPN-politiek. Er is wel ruimte om feministische kwesties aan de orde te stellen, maar dit is een dodelijke ruimte. Feministische issues worden niet meer opgepikt: de spreekruimte dient zelfs als legitimering voor het zogenaamde feministische gezicht van de CPN. Christa Compas, bezig met een onderzoek naar „het” feminisme in de CPN, kwam met negen stellingen ter verklaring voor het „mislukken” van het feminisme in de CPN. Stellingen waar ze zelf wel het een en ander tegenin kon brengen, maar die niettemin niet geheel van tafel geveegd konden worden:

- feministen hielden zich niet bezig met het hart van de partij, namelijk de sociaal-economische kwesties
- feminisme was een beweging van burgerlijke vrouwen, wat niet strookte met het karakter van de partij
- het veranderingstempo in theoretische stel-

lingnames bracht ongeloofwaardigheid met zich

- feminisme ging kapot aan een uitputtings-slag
- het potten- en flikkerimage moest wijken voor het fatsoen
- verkeerde tijd; in een economische crisis is het moeilijk eisen te stellen
- communisme is zelf in een moeilijke positie, hierbinnen had het feminisme weinig kans
- feministen zijn er niet in geslaagd nieuwe helden te creëren. Het beeld van de communistische held bleef de eerlijke, harde, arbeider.

Aan de oproep om zelf een tiende stelling te verzinnen werd grif gehoor gegeven. De mislukking van het feminisme kan volgens sommigen niet los worden gezien van het in elkaar zakken van sociale bewegingen in het algemeen. Anderen vonden dat feministen zelf te weinig verantwoordelijkheidsgevoel hadden. Er bestond onenigheid over de vraag of feministen een gebrek aan strategie hadden gehad of juist hun eigen succes onderschat hebben. Harry van den Berg kwam nog met een variant op de eerste stelling. Feministen hebben zich inderdaad niet bezig gehouden met het hart van de partij. Maar dit is niet zozeer de economie, maar juist een invulling van wat de synthese tussen al die verschillende belangen zal zijn. Marlou Min voegde er nog aan toe dat men niet gewend was aan de strijd binnenshuis, omdat voorheen de vijand altijd buiten zat. Zij wees nogmaals op de onderlinge verdeeldheid van feministen als verklaring en op het optimisme over dat de feministische overwinning via overtuiging zou geschieden. Onvermijdelijk kwam tegen het eind op, hoe een succesvol feminisme er nu in de CPN uit zou kunnen zien. Niet meer op nieuw op zoek naar de Grote Feministische Theorie, maar betekent dit dat feminisme alleen nog maar het kiezen van prioriteiten is? Het is goed dat feministen macht willen, maar is het niet te beperkt om dit op te vatten als het delen van macht en het bezetten van posities? Ging het niet ook om een andere manier van omgaan in de partij? We moeten af van het idee dat feminisme alleen bestaat wanneer vrouwen massaal de straat opgaan met spandoeken, maar over een mogelijke andere invulling van feminisme durft men slechts zeer gereserveerd te spreken. Toch wil ik bij deze een pleidooi houden om daar wel verder over te discussiëren binnen de CPN. Een ruimte waar alleen leden van het vrouwenoverleg over feminisme spreken is immers dodelijk, terwijl juist deze middag heeft laten zien hoe een levendige discussie-ruimte eruit kan zien. Alleen door levendige discussies wordt het programma daadwerkelijk „vlees en bloed” gemaakt en wordt communistische politiek meer dan belangenbehartiging. (Rian Voet is lid van het Amsterdamse districtsbestuur)

vervolg van pag. 5

Comité

„Met ons comité richten we ons vooral op Nedersaksen. Onze kontakten met de Bondsrepubliek lopen via de Gewerkschaft für Erziehung und Wissenschaft, een zusterorganisatie van de ABOP. Als we horen dat er weer mensen met Berufsverbote bedreigd worden schrijven we brieven naar de deelstaatspresident en de deelstaatregering. Ook halen we handtekeningen op, die tijdens het proces overhandigd worden. We zorgen er voor duidelijk aanwezig te zijn op processen. Soms worden processen politieke manifestaties. Dorothea Vogt vertelde op haar proces anderhalf uur lang haar levensgeschiedenis, wat haar er toe bewogen had lid van de DKP te worden. Ook benaderen we in Nederland organisaties die strijden tegen racisme en discriminatie, zoals anti-fascisme comité's en organisaties van buitenlandse arbeiders. Ook in het Europese Parlement worden Berufsverbote aan de orde gesteld. Veel plaatsen in Nederland hebben een partnergemeente in de Bondsrepubliek. Dat kan ook een manier zijn om Berufsverbote aan de orde te stellen. Toen de gemeenteraad van Emden hier in Delfzijl op bezoek kwam, hadden we niet alleen een soort picket-line georganiseerd, maar de toenmalige burgemeester van Delfzijl, een VVD-er, heeft ook in zijn begroetingswoord Berufsverbote aan de orde gesteld. Later heeft de burgemeester van Emden één van onze petitie's getekend.”

anti-fascisme

„Ik ben bij de strijd tegen Berufsverbote vooral uit anti-fascistische overwegingen betrokken.

Bij de opkomst van het fascisme werden dezelfde tactieken gebruikt om de oppositie mond-dood te maken. Dat je anti-fascist bent wordt tegen je gebruikt. Een deel van de aanklacht tegen Dorothea Vogt was dat ze, buiten haar werktijd, een groep jongeren heeft verteld over de Duitse geschiedenis. Daaruit is een brede anti-fascistische groep ontstaan. Dat werd tegen haar gebruikt op haar proces! Zij heeft overigens ook aanhangig gemaakt dat Hitler nog steeds ere-burger van Jever was. „De bedrijven die in '33 Hitler aan de macht brachten bestaan nog steeds. Mercedes-Benz

ontslaat in Zuid-Afrika stakende zwarte arbeiders, in eigen land wordt de kritische oppositie gepakt om te zorgen dat de arbeiders niet politiek bewust worden. Dan grijpen de solidariteit met het ANC en met de slachtoffers van Berufsverbote heel goed in elkaar”.

ilo

„De mensen met wie we in de Bondsrepubliek contact hebben zijn optimistisch over de toekomst. De ILO heeft de Berufsverbote veroordeeld als strijdig met de mensenrechten. De Bondsrepubliek heeft tegen die uitspraak geen

beroep aangetekend. Binnenkort moet er aan de ILO gerapporteerd worden hoe het er met de Berufsverbote voor staat. Men verwacht dat er zeker tot die tijd geen nieuwe processen begonnen worden. Wel worden lopende aanklachten zo snel mogelijk afgewikkeld. Laatst wilde een spoorwegbeambte, die in de SPD in Braunschweig actief is tegen Berufsverbote hier vlakbij in Oldenburg een proces bijwonen. „Waar is het Verwaltungsgericht” vroeg hij aan een collega in de trein. „Wordt maar lid van de DKP” zei deze, „dan zit je er binnen drie maanden”.

kapitalisme geen oplossing

We leven ook in een wereld, waarin steeds weer duidelijk wordt dat een kapitalistische produktiewijze onvermijdelijk gepaard gaat met schokken, met periodes van snelle en ongeordende expansie en periodes van scherpe terugval. Hoe dan ook, grote groepen van de bevolking zijn daarin niet meer dan speelbal, lijdend voorwerp, wat betreft hun werk, hun huisvesting, hun gezondheid, hun ontplooiing, **hun bestaan**.

De afgelopen weken is nog eens getoond hoe wankel die situatie is: een ekonomies systeem gebaseerd op privé-bezit en winst schudde op zijn grondvesten: stagnatie in ekonomiese ontwikkeling bleek, zoals velen hadden voorspeld, niet opgelost te kunnen worden door torenhoge bewapeningsuitgaven en dito tekorten. Op zichzelf iets om nog eens over na te denken: zou het klassieke recept van vluchten in bewapeningsuitgaven alleen dan werken als het gekoppeld is aan het daadwerkelijk gebruik ervan? Maar los daarvan: is het niet zo dat zelfs in een periode van groei, van expansie, het kapitalisme telkens niet in staat blijkt tot het verzekeren van een aanvaardbaar bestaan voor allen, niet in staat tot een rechtvaardige verdeling van wat we met zijn allen voortbrengen. Ook nu nog moeten we vaststellen dat de rijkste kapitalistische landen alle omvangrijke bevolkingsgroepen kennen die op of onder de armoedegrens leven, die geen dak boven hun hoofd hebben, en geen perspectief op een menswaardig bestaan.

stagnatie en verstarring

Maar tegelijkertijd leven we ook in een wereld waarin het socialisme, als alternatief, als oplossing voor kapitalistische verwording en verarming in velerlei opzicht, zelf ook voor ingrijpende en navenante antwoorden staat. Immers, ook in het bestaande socialisme doen zich verschijnselen voor van stagnatie en verstarring in de ekonomie, van overcentralisatie en burokratie in het bestuur, van vervuiling van natuur en milieu, van morele en culturele vraagstukken, van de neiging tot militaire antwoorden op politieke vragen. Wil het socialisme zijn aanspraak op een moreel en maatschappelijk beter systeem als het kapitalisme waarmaken dan moet het die problemen, die wezensvragen, in hun omvang, in hun diversiteit en ingewikkeldheid, en in hun samenhang onder ogen zien en aanpakken. Dáárvoor moeten de ramen open, het licht onbarmhartig schijnen, de openheid en kritiek onbelemmerd gepraktiseerd. „Het volk moet alles weten en over alles bewust kunnen oordelen”, zo parafraseerde Gorbatsjow Lenin voor het Centraal Comité in januari dit jaar. Alleen zo is gegarandeerd dat geen kwestie uit de weg gegaan wordt, dat alles op tafel komt, zoals:

- de verhouding tussen de partij en het staatsapparaat, precieser gezegd de noodzakelijke scheiding daartussen
- de demokratiese organisatie van de partij, als onmisbare evenknie van de noodzakelijk geachte demokratisering van de ekonomiese en maatschappelijke verhoudingen
- de vrije ontplooiing van cultuur en wetenschap om verstarring en achterstand te doorbreken
- het belang van decentralisatie en pluriformiteit in bestuur en maatschappelijk leven
- een gelijke deelname van bevolkingsgroepen, niet alleen aan formele rechten en materiële verworvenheden, maar ook aan maatschappelijke en politieke posities, i.h.b. vrouwen.

de berg

Daarmee bezig zijn, met het doorvoeren van veranderingen op essentiële kwesties, en daarbij maximale openheid betrachtend, nee **benut-tend**, en maximale inschakeling van de mensen die het direct aangaat, **dat** is nu aan de orde. En dat geldt voor allen voor wie het socialisme geen historiese terugblik is, maar een weg naar de toekomst. Dát pad is niet geëffend. „Het is eerder het bestijgen van een berg, niet zelden langs een ongebaande weg”, waarschuwde Gorbatsjow het Centraal Comité in januari. Dat beeld van een berg is niet nieuw. In Me-ti, boek der wendingen, van Brecht, vertelt Mi-en-Leh (Lenin) een gelijkenis, waarin de revolutie (d.w.z. niet alleen de omwenteling zelf, maar ook wat daarna komt) wordt vergeleken met het beklimmen van een hoge berg. Er komt dan altijd wel een moment waarop je niet verder kan, en soms zelfs weer moet afdalen om andere, betere wegen te vinden naar boven toe.

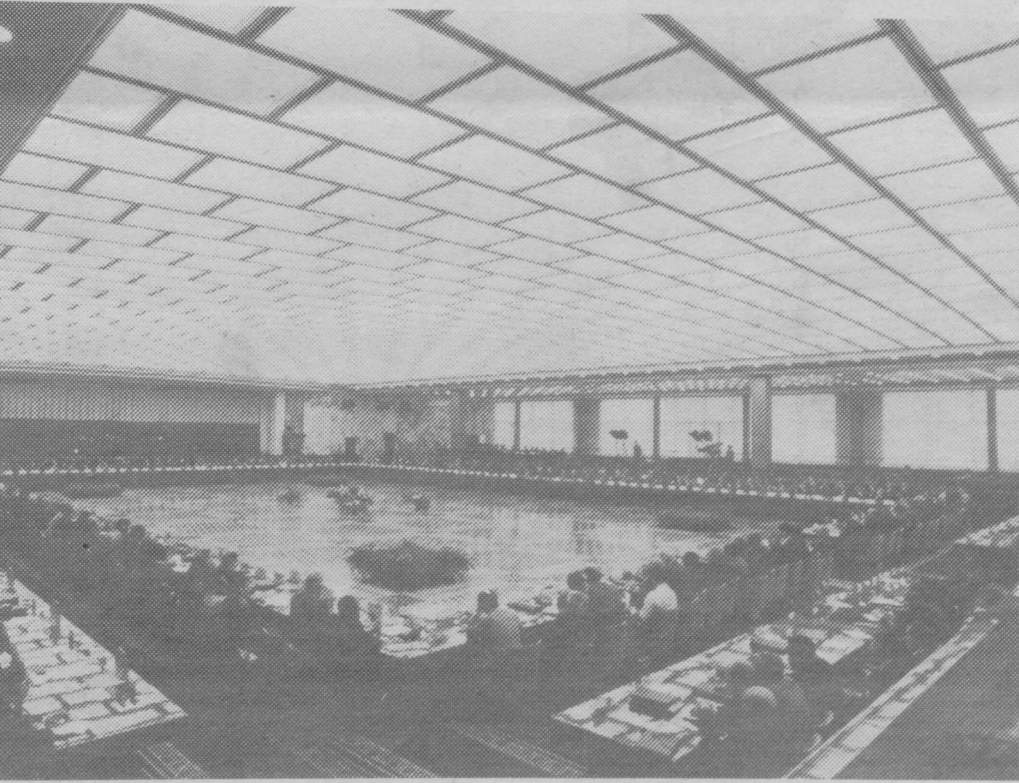
Het is zeker niet toevallig dat Gorbatsjow, sprekende over de vraagstukken die in de Sowjet-Unie aan de orde zijn, het heeft over „de tweede ademhaling van het socialisme”, of zelfs over „revolutie zonder schoten”. Het aanhalen, direct of indirect, van Lenin en het toepassen van zijn opvattingen in kwesties van strategie, en meningenstrijd daarover, is in dit licht heel wat anders dan het terugvallen op oude zekerheden. Het gaat niet om het aanroepen van bezweringsformules, het hanteren van imposante clichés, die altijd ten doel of tot effect hebben reële discussies dood te slaan. Het gaat juist om het mobiliseren van kritiek, van nieuwe ideeën. Het inschakelen van de mensen waar het om draait, door polemiek, door met **hen** in discussie te gaan, ze er actief bij te betrekken, als factor die ingrijpt, die corrigeert in processen van stagnatie, die nieuwe stappen durft te doen, weg van platgetreden paden, die blijken niet te leiden naar het doel.

om warm voor te lopen

Met dat besef, gestoeld op eigen ervaringen en standpunten, nemen wij positie in. En die positie wordt natuurlijk bepaald door wat in het verleden was, maar ook en vooral door wat er nu en in de komende tijd aan de orde is. Het stilstaan bij 70 jaar oktoberrevolutie zou loos worden als het niet gepaard gaat met een blik op de huidige tijd en op onze eigen positie. En dan gaat het natuurlijk niet om een misplaatst „dat hebben wij altijd al, of op zijn minst eerder, gezegd”. Het gaat wel om de gemeenschappelijke inzet, de passie om met vragen van nu en van de toekomst bezig te zijn, en de drijfveer **dat daarin het communisme iets is om voor warm te lopen!**

Wij als CPN hebben ons die vragen gesteld: over hoe dat socialisme er volgens ons uit moet zien, niet alleen in de specifieke Nederlandse verhoudingen, maar met een aantal algemene principes en praktijken: democratie, óók in de partij, internationale solidariteit, anti-fascisme en anti-racisme, bevrijding van de vrouw, de inpasbaarheid van het menselijk handelen in natuur en milieu. We zijn daarover intensief in debat gegaan. We hebben ervaren hoe moeilijk dat is; hoe snel alleen al het stellen van vragen wordt beschouwd als het geven van veronderstelde antwoorden: hoe moeilijk het is iedereen bij de discussie te betrekken, hoe snel daardoor discussie over hoofden heengaat en zich afspeelt op het nivo van toegedichte opvattingen en tegenstellingen i.p.v. reële verschillen.

We hebben ervaren dat daardoor mensen afhaken, wat automaties betekent dat het debat tussen de meest uitgesproken opvattingen daardoor verscherpt, en overbruggingen in de praktijk bemoeilijkt. In verschillende opzichten hebben we naar beneden geklauterd om de beste weg omhoog te vinden. We hebben daarbij de commentaren van de toeschouwers geïncasseerd: „haha, ze gaan omlaag, zie je wel dat het niks is”. Of: „ze hadden het oorspronkelijke plan moeten aanhouden, dan waren ze er vanzelf gekomen”. We hebben bewust daarvoor gekozen, omdat we wisten dat vroeg of laat je daaraan tóch niet ontkomt. Want juist als je van mening bent dat materiële verhoudingen bepalend zijn voor verdere ontwikkeling, dan kun je toch niet volhouden, als het ware in uitzondering daarop, dat een communistische partij een eenmaal ingeslagen weg niet kan of mag verlaten?

De informele bijeenkomst in Moskou op 5 november j.l.

foto: Leo Kahlman

cpn-programma

Wij zien het grote belang van **deze** viering van de oktoberrevolutie dáárin dat juist in de afgelopen tijd duidelijk is geworden dat het communisme, als reële stroming én als machtsfactor op wereldschaal, in staat is tot kritisch naar zich zelf kijken, tot daadwerkelijke vernieuwing en doorbraak, en daarmee tot enthousiasmering van veel mensen. Dat daarbij kwesties aan de orde zijn, die wij ook in het program-debat aan de orde hebben gehad (partij-democratie, de verhouding partijstaat, de positie van vrouwen, culturele en wetenschappelijke vrijheid, maatschappelijke en politieke pluriformiteit en demokratisering van alle aspecten van het maatschappelijk leven) en in ons program hebben vastgelegd, is van belang, nogmaals niet omdat dat bewijst dat we „dus” gelijk hebben, maar omdat het zaken zijn waarover van communistische partijen uitsluitel mag worden verwacht, wil van perspectief naar de toekomst en enthousiasmering, daarbinnen en daarbuiten, sprake zijn. Die enthousiasmering, dat warm lopen, is brood- en broodnodig, allereerst omdat mensen sowieso een hardnekkige behoefte hebben aan een morele toetsing: het geloof in iets dat goed is, waaraan je andere zaken kunt afmeten.

ontwaakt

Maar vooral omdat ook in de huidige tijd, in het zg. moderne, hoog ontwikkelde kapitalisme

er behoefte is aan een communistische partij, die:

- de mensen laat zien hoe dat kapitalisme werkt, hoe het slechts kan bestaan bij gratie van uitbuiting en uitstoting van grote groepen mensen en van verrijking van een machtige minderheid.
- de mensen organiseert in het besef dat slechts aaneensluiting en gezamenlijke strijd het perspectief biedt om macht te vormen **en** uit te oefenen.
- die zich niet laat opsluiten, noch in formeel-parlementaire structuren, noch in de begrenzingen van de vrije markt-ekonomie, of de te verdelen koek, maar juist het ontwikkelen van maatschappelijke actie ziet en hanteert als middel om die opsluiting te doorbreken
- die vanuit die posities stelling neemt tegen rechtse geregeerders en ondernemers met hun arrogantie en rottigheid, offensief en strijdvaardig: kom maar op, we lusten je!
- die vanuit diezelfde positie, iedereen die wil knokken voor een andere politiek, oproept, stimuleert en mede-organiseert om dat gezamenlijk te doen: kom op, sluit je aan; samen kunnen we het voor elkaar krijgen
- die iedereen die murw is geslagen, geen perspectief meer ziet: zich ondergeschoffeld voelt, bij de arm schudt: kom op, laat je niet in de luren leggen, wordt wakker: **ONT-WAAKT!**

Van 2 tot en met 7 november 1987 was de CPN vertegenwoordigd in Moskou. De CPN-delegatie bestond uit Elli Izeboud en Jan de Boo. Zij woonden de zitting van het centraal comité van de CPSU en de Opperste Sowjet bij, ter gelegenheid van de viering van de 70ste verjaardag van de socialistische Oktober-revolutie. Daarnaast namen zij deel aan de door de CPSU georganiseerde informele bijeenkomst van communistische, socialistische, sociaal-democratische en andere progressieve partijen en nationale bewegingen en organisaties. Aan de informele bijeenkomst werd door bijna 180 delegaties, afkomstig uit 110 landen deelgenomen.

De volledige tekst van de discussiebijdrage van de CPN, uitgesproken door Elli Izeboud, zal binnenkort worden gepubliceerd in Politiek en Cultuur.

tekening van Eddie Greidanus

De Anti-Apartheids Beweging Nederland, het Komitee Zuidelijk Afrika, de werkgroep KAI-ROS en de Boykot Outspan Aktie voeren een landelijke kaarten-actie om middels publiciteit en internationale druk de levens te redden van ter dood veroordeelde Zuidafrikanen.

Nederland moet in actie komen om hun levens te redden. Want niet alleen zijn doodvonnissen onmenselijke straffen; het gaat niet om gepleegde misdaden maar om verzet! Zuid-Afrika is in oorlog; het apartheidsregiem vecht tegen de eigen bevolking. Daarom

moeten deze jonge mensen beschouwd worden als krijgsgevangenen. En daarom moet Zuid-Afrika gedwongen worden de uitvoering van deze doodstraffen achterwege te laten. Doe daarom mee met de kaarten-handtekeningenactie.